מדינת ישראל

משרדי הממשלה

מדינת ישראל

ארכיון המדינה

שם תיק: לשכת מנכ"ל מ .גזית ,ע .ערן - תיק ללא שם
(המשך מתיק 6)

מזהה פיזי א-375/7

מזהה פריטR00035b

כתובת: 3-312-1-5-2

תאריך הדפסה 14/07/2020

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך - עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז - 1957.

משרד החוץ

מחלקת המשר

מברק נכנס-מסווג

סודי

אל:המשרד
מאת:וושינגטון

נר:512
נשלח:291530 אוק 76

מרכז. מצפא. מזתים.
מצרים.
שיחה עם דניאל ניובי/ מחמ/ מזת מנהל מצרים.
א. היחסים עם בריתם.
1. עדיין אינ סידע ברור לגבי נצילות חידוש הדיאלוג בינ מצרים לבריתיים. פהמי לא מסר לארהב על כוונתו לבקר בבריתיים. ההנחה היא שאחת הסיבות כי הביקור יתקיים רק בנובמבר נעוצה ברצונה של מצרים שלא לפגוע בארהיב. כזכור ביטל פהמי את נסיעתו לניו יורק וכנ ת ביקורו שכבר נקבע בוושינגטון כאשר הנימוק הרשמי היה התעסקותו בפרשת לבנונ. אילו נסע פהמי כעת למוסקבה בסמוך לבקר בוושינגטון היה הדבר יכול להתפרש כהתגרות בארהיב.
2. לפי דיעות שונות מתברר כי אכנ הסכימה בריתיים לחדש בכמויות מוגבלות אספקת חלפים למצרים באמצעות צ'כיה. אולם עדיין לארהב אינ כל אישור לידיעות כאילו מטעם ראשונ כבר הגיע למצרים. בקשב זה קשה להעריכ אם בריתיים עומדת לחדש ממש אספקת חלפים ונשק. יהיה מעניינ לראות אנ כשלב בינייים נוסף תתיר בריתיים להודו לספק חלפים למצרים.
ב. סיוע סעודי למצרים.
1. סעודיה עומדת תוכ שבוע שבועיים להושיט למצרים סיוע כספי נוסף. מדובר על סכום של חמש מאות מליונ דולר שיתחלק באופנ הבא: מאתים וחמישים מליונ מענק במזומנים שאינו קשור לתכניות פיתוח או השקעה כלשהנ. מאתים וחמישים מליונ ערבות להלוואות שמצרים תקבל בבנקים בחוייל.
2. ברור כי סיוע מיוחד זה הינו תוצאה של ועידת ראיד. עם זאת העובדה שהסיוע הינו מוגבל ל-500 מליונ דולר מהווה הוכחה נוספת לתיזה האומרת כי סעודיה נוקטת בקו של מתנ סיוע נתחים נתחים על מנת לקיים בידה את המנוף המדיני על מצרים.
ג. השקעות הונ אמריקני במצרים.
1. במחמד גובית הדאגה לאור מיעוט השקעות והונ הפרטי האמריקני

2/...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך - עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז - 1957.

משרד החוץ

מחלקת המזרח

מברק נכנס-מסווג

במצרים. למעשה מאז 1973 לא היתה אף השקעת הון אחת גדולה מארה"ב במשק המצרי. מרבית השקעות ההון האמריקני מתרכזות בתחום הנפט. אומדן גס מראה כי מאז 1973 סה הכל ההשקעות מארה"ב לרבות בתחום הנפט אינן עולות על מאה מליון דולר.

בזיקה אחרת העלתה כי סך הכל ההון האמריקני המושקע במצרים עוד טלפני 1973 להוציא תחום הנפט אינו עולה על שלושים מליון דולר.

2. אנשי עסקים אמריקנים חוזרים ומתלוננים על הביורוקרטיה המצרית ועל הקשיים בהם נתקלים במצרים. במפגש הנציבות הכלכלית המשותפת לארה"ב ולמצרים שנערך לפני כעשרה ימים בוושינגטון השמיעו הנציגים האמריקנים טענות קשות בפני הנציגים המצריים. השגריר איילטס אף שוחח על כך באריכות עם סגרוח סאדט. מחמיד מגיתה כי דווח לסאדאת על החומרה בה רואה ארה"ב את הקשיים הנצבים במצרים בפני השקעות הון פרטיות. בו בזמן ממשיכים אנשי ממשל כאן בניגשות שכנוע והסברה עם אנשי עסקים אמריקניים במטרה לעודדם להשקעות.

3. הבחירות במצרים.

השגרירות האמריקנית בקזיר דיווחה על מערכת בחירות רעשנית ונמרצת לבמות השונות של אסיפה. השגקיות סבורה כי לא נערכו זיופים במניין הקולות אם כי היה ברור מראש שהבמה המרכזית תזכה בדוב. לשגרירות אין הסבר מדוע הבמה השמאלית לא הציגה מועמדים בכל אזורי הבחירה וזאת בניגוד לבמות המרכזית והימנית. מכאן שלבמה השמאלית מראש לא היה סיכוי לזכות בדוב גם אילו ניצחה בכל המקומות בהם הציגה מועמדים.

תורגם.

שוחח רחם מנכל משרד (בנפרד) נתניהו י. רביב שם אלגוב אבידר רוזן מצפא מזאר מזמים חקר בם אמנ (בנפרד)

צג/נש

[illegible]

[illegible]

[illegible]

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק יוצא

בלתי מסווג

אל: ניו יורק
מאת: המשרד

מס' 1054
נשלח 271530 אוק76

לניר - דיבורים נצריים על מלחמה.

1. תשלום לא יכול ללא השבת כל שעל אדמה ערבית. אם לא תמולא דרישתנו ידחוף אותנו הדבר למלחמה עים לתביב את זכויותינו החוקיות (אגרת סאדאת לוועידת הדחות 13.6.76).

2. לישראל לא נוח אלא לטגת נכל ואדמות הכבושות ביג אם בעזרת מאמצים מדיניים בגנבה וביג אם בעזרת הכוח והצבאי שהוא האלטרנטיבה היחידה אם לא תגיה ישראל למאמצים המדיניים (ותשכל הנצרי מהמי 20.7).

3. על הכוחות המזוייגים לבצע נפילתם ולשוחרי ואדמה אם יכשל הפתרון בדרכי שלום. (סאדאת לסטודנטים באלכסנדריה 8.8 מרוקו).

. תסכימנו אתי שישראל מוקדשה עצמה להזיות מקור להתוקפנות כלפי העמים והערביים והאפריקניים, נמציר לביצוע מיומות ותוכניות ושוחות באזור, ובת בריה למשמרים גזעניים רשלטים באז ובבריזל בעמים אפריקניים יקרים לנו - זקוקה ללקח הזה, שיטיר מעליה אשליות שווא שלה בדבר עליונות ושלטון ויעכבה ללא צל של ספק שמדיניות ובלמיה לעולם לא תקבלנה שמדינה כזו - ויהיו הכוחות התומכים בה והעומדים מאחוריה אשר יהיו ומשיך להתגרות ברצונה הקיבוצי ובהרגשותיה. (נאום סאדאת בפסגת הבלמיה 16.8).

5. הוא (סאדאת) בירך במבוקו (לגימטי) את אנשי הכוחות המזוייגים, התעשיה והצבאית על מאמציהם והביע שמחתו בהכולת הכוחות המזוייגים לשמשיך בדרך ומאבק עד שידגלי הוודות יתנוסס מעל האדמה הערבית (ניו קוייר 21.9).

6. אנו בכוחות המזוייגים, רואים בחלקינו את הלפיד המאיר לנו את הדרך. כולנו בכוחות המזוייגים מצפים ליום בו ישלם שוויוד אדמתנו (גימטי בטקס לחלליה 22.9.76)

7. שרת העייגים וסוציאלי: כוחותינו המזוייגים ימשיכו להיות חגיד מגן האומה הערבית והם אשר יכפו רצונם על התוקפניים. (טמזת מקוייר 22.9).

8. סאדאת ביום מות נאצר: אנו הולכים בדרך של פתרון שלום עד שיוכח שאין תוצאה מכך ואז צריך שוב לנהל מלחמה. (ניו קוייר 28.9).

ב/...

לא בושה שאלה אם והיה מלחמה המישית אשר שאלתם ביטחון מדינות
על כך שאהיה ומיד בטבב כוננות, והיה אשר והיה אותות השלום, שכב
השלום לא יתקיים ולא יבוא ללא מוכנות למגן על"ן במלחמה אם לא יהיה
מגן וכך. גורלה של מצרים היה שאת באותיותה לעצמה ולאזור זה של
העולם (אל גומחתיה קחיר 10.28 מסימנית).
המרכז.

שוחח רחמ מנכל מנכל סנכל נאום אב מזוהה הקר נעת הטכחה הנוח אילסר ר/מ
צג/נע

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק יוצא	בלתי מסווג

אל: ניו יורק
מאת: המשרד

מס - 930
נשלח: 241630 אוק 76

תזכורות מברים על תשחזים ותברות.

להלן ציטוטים על "יחידיות האזרח ומצרים", בהמשך למברקנו ח / 966 מ- 7 במאי 76. ולמברקנו ח / 864 מ - 4 למאי 76.

1. <u>העמדה הרשמית</u>

א. מאזת בפ"י הועדה המרכזי של אסיא 27.5.76
"פירוש הדימוקרטיה הוא שאפ פעם לא יהיה חוס ולא ניצול לרעה של החופש. אפ אחד לא יגרום להרס ולאנרכיה. מהיום נפעל ביד קשה נגד מי ש"חורגים".

ב. <u>היחס לשביתות:</u>
מאראת ב - 27.5.76 "תשיחה הזאת והחלימה. ש"מה שלפיה פועלת הממשלה רק חחת לחץ ואיומים נשביתות". מאראת ב 22.7.76 "ההתארגנות כלשהי (באסיע) עלולה, לשם החצחות למשל, לחדש את זכות השביתה.... לא ולאי". מאראת ב 28.9.76 "ההבר הראשון שעלינו לקיים זה הייצור ושיתוקו הוא משע. מי שמחבל בחזות זה נבצע משע כלפי העם... אלה שהעלו את סיסמת השביתה ידועים לנו.הם מדיים לפי דיבריהם שום מרכזיסטים.וכי יש בבריהים שביתות היתה פעם שביתה שם ואז נכנסו טנקים לתוך המקום וגמרו את הבעייהי".

ג. <u>פיקוח על הסטודנטים:</u>
מאראת באוניברסיטת אלכסנדריה ב 26.7.76 :" לפני כל שנת לימודים אני מקבל החלטה על החכיות לעודד את הסטודנטים... היו מעטים, לא יותר מ -200 מכל האוניברסיטאות, שזיו המסיתים. כולנו יודעים מה נטיותיהם".

2. <u>דוגמא ליחס העשוי לשבחים</u> (ביחס לסעי 1ב'):

ד.פ.א. באמצעות סימזית 76. 9. 20 - לדמי עדי ראייה (לשביתת החבורה

הציבורית בקהיר(היתה ב -19.9 בלילה התנגשות בין נהגי האוטובוסים לבין הפועלים במוסך גדול לאוטובוסים.
הפועלים השתמשו בגז מדמיע ופתחו באש מעל ראשי המפגינים כדי להפחידם. חלק מהמפגינים נפצעו.
על אותה פרשה מסרה אי.פי ב - 21.9 מפי נקודות משטרתיים שהמשטרה ירתה מכוות גז מדמיע וירתה באויר בנשק חם נגד הפועלים.אולם שר הפנים והמצרי. מסר , לפי אותה ידיעה של אי.פי, שלמעלה מ -12 אנשים נפצעו באותה התנגשות בין כוחות המשטרה לפועלי החברה הציבורית.
בראיון לאלהראם ב-21.9 אמר רחיים סאלם שמיעוט מרכסיסטי קיצוני עומד מאחורי מאורעות החברה הציבורית בקהיר. וכי שלטונות תנטרול עצרו 11 קומוניסטים ידועים בסקטור החברה (סימזית מקהיר 21.9).

בהתייחסה על כך מסר השבועון המצרי "ירוז אליוסף" בגליונו מ 27.9:
"ההודעות הרשמיות שלאחר מעשה נועדו לסתום פרצות עי מסירת פרטי-שוא המכוונים פרימיטיביים. מנגנון המדינה מעדיף להאשים ומיד את הקומוניסטים. זו הדרך הקלה ביותר להסתר מאחורי ממשלתיות".

3. יחס המשטר לסטודנטים:

א. מאראם מ -6.8.76 ידע לספר על 500 סטודנטים וסטודנטיות.שלפי דברי מאראי במנגנון הנחת.נימנו עם חברי ארגון אסלאמי קיצוני שנתפס במצרים. לדברי העיתון נעצרו כמה מראשי הארגון וניתנו הוראות לעצור את יתר החברים.ומיים אחר כך נסר אלג'יהאד הלובי (8.8.76) הצהרה מפי מקור בכיר במנגנון הבטחון המצרי לפיה הצליחו השלטונות לעצור 500 סטודנטים וסטודנטיות מאוניברסיטאות ובתי ספר שונים באשמת ארגון מאיים סודיים שמטרתם להפיל את נשטר סאדאת.

ב. זמן קצר אחיכ מסר רדיו לוב (28.8.76) ששר הפנים המצרי ביקש מסאדאת להטיל על הסטודנטים באוניברסיטאות אמצעי דיכוי נוספים ולנקטו ביד קשה נגד כל מי שינסה למחות ביקורת על השלטון.
השר הדגיש לסאדאת כי הזל מחזיקת הלימודים יארגנו הסטודנטים כמה הפגנות מחאה וכי על המשטרה לדכא אותן ביד ברזל.

ג. סייעל מסרה ב-11.9.76 ששלטונות הדיכוי של סאדאת עצרו 30 צעירים

באת'בריטאות המצריות בתואנה כי פירושו כתב עת אסלאמי... השלטונות חוקרים את הצעירים האלה אשר ביקרו בחו"פות את מדינות הפנים וחוצ של סאדאת, שהשתמשה לדבריהם בשיטות מרגלות ושרוד כדי לדכא את רוח המחאה הפועמת בהם.

ד. רדיו דמשק ידע לספר ב - 16.9.76 שמנגנוני הבטחון המצריים ביצעו מסע מעצרים נרחב נגד התהגות הסטודנטים במצרים ועצרו את מנהיגי ההתאחדות הכללית של הסטודנטים באוניברסיטת עין שמס לאחר שהואשמו בהסתת חבריהם לשבות שבת ולהפגין בגלל הבחירות המזויפות (לנשיאות) ב-16.9 .

ה. על מסע מעצרים נרחב יותר מסר העיתון הלבנוני "אלספיר" (14.9.76) בפרסומו הראשון מטעם "החזית הלאומית והדימוקרטית המצרית" לפיה עדכו השלטונות המצריים מסע מעצרים נרחב בשבוע שעבר במסגרתו נעצרו 8000 (שמונת אלפים) איש: מדינאים, סטודנטים, פועלים פקידים ואנשי איגודים מקצועיים. 17 מהעצורים חובאו לפני בתי דין צבאיים. כמו הגיעו ידיעות בדוקות על עינויים של העצורים.

4. <u>יחס לפלאחים</u>

א. סיויל (19.7.76) ציטטה את רדיו רומא שמסר כי התסיסה הרצינית ביותר במצרים היא באיזורים הכפריים. הרדיו הבליט בידיעה מכתבו בקהיר את חשיבות מחסכת האיכרים במצרים... אשר עמדו בפני צעדיהם של שליטי מצרים המחייבות אותם לשתלט על אדמות האיכרים כדי להעניקם לפאודאלים... ממשלת מצרים נעזרה בכוחותיה המזויינים כדי לבצע <u>טבח אימים</u> שכלל את כל נחוץ קנא (דרום מצרים). עיי ככ ניסתה הממשלה להחניק את קול האיכרים ולגזול את הישגיהם הסוציאליסטיים....

ב. ב-23.8.76 ציטטה סיויל את כתב "איל-גלובו" האיטלקי שמסר כי מאות פלאחים במחוז שרקיה במצרים הפגינו נגד המדיניות החקלאית החדשה... והמפגינים התנגשו עם כוחות המשטרה ורבים מהם נפצעו....

מברק יוצא

בלתי מסווג

עשרות סטודנטים שהשתכו בהפגנות הפלאחים נעצרו.

5. שימוש בנשק נגד מפגינים

סי"ל מסרה ב- 8.9.76 מפי כתב העיתון הצרפתי "ילה מונד" בקהיר שב-6.9 התחוללו בקהיר הפגנות עזות וכי בקרב האזרחים נגרמו אבדות כבדות כאשר כוחות הבטחון פעלו נגד ההמונים שהפגינו. על אותו מקרה מסרה סי"ע ב-8.9 ששלטונות מצרים עצרו 17 נאשמים בהתחומות שארעו במספר רובעים בקהיר בעקבות מותו של פועל בחברת משטרה בעת הקירה.
ואילו סימזיית השמרית הציגה את הדברים בצורה הבאה:
מערך הפגינים פירסם הלילה הודעה על מספר הקרבות והסחה שארעו ב-6.9 בשכונה "אלדרב אלאחמר" בקהיר. בהודעה נמסר שאזרח נפטר לפתע בשהלך וקירתו באחת מחברות המשטרה בשכונה בעקבות התקפת עצבים שונבל. קרובי ו והסיעו את ההמון שתקף ממנו ואספ וזרק אבנים על בנין התחנה (סימזיית 7.9.76)

בהמשך לטע"פ א' 1 בחוזתנו 966 להלן ש"ר נוספה שכתב השגריר הצרפתי פואד נגים ש"ציאתו לחו"ל נאסרה ע"י שלטונות מצרים. ושיר פורסם באלבעתי וסורי ב -19.6.76-

אסור לנסוע
אסור לנסוע
אסור לשיר
אסור לדבר
אסור לרצות
אסור להתעצבן
ובכל יום מגדבים ואיסורים ...

אהבתי וספינה
אחוה וסגולה
"מודיעין" בכל פינה

שוחזר בכבל נמל

אוזבה' העיר
המבפכב'ת ועצובה
בכל שכתבה אנחה
תכל אדמתנ קישוטים...
אחד להחזיק
אחד לשתוק
תכל ימי מחרבים האיטורים.

מ ר כ ז —

שוזח רחמ מבכל מ/מבכל סמבכל מאחמ א ב מזחים תקד מעת הסברה תעוד אילסר
רמז
צג/אד

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס - מסווג

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך — עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז — 1957.

דף מספר 1 מתוך 1 דפים

עותק מספר 7 מתוך 23 עותקים

88/7

סודי ביותר

אל:המשרד

מאת:וושינגטון

נ"ר:340

נשלח:21500 אוק'76

סיידי

למרכז. מצפא. מזאיר. מזה"מ.

מצרים-בריה"מ.

שיחה עם ג'ורג' האריס במחמ"ד ARA.

(בזמן סעודת הצהרים עם המשלחת).

1. אחד הנסבים העיקריים ליוזמת מצרים כלפי בריה"מ מקורו בהרגשת מצרים כי בריה"מ מוכנה לריכוך במדיניותה כלפיה. הסיכוי הבולט בעיני מצרים למגמה סובייטית זו מתבטא בהדפיה בקו הנוקשה הסובייטי בתחום אספקת הנשק. לפי שעה אינ זה בא לידי ביטוי במישרין מצד בריה"מ אלא באמצעות מדינות מזרח אירופיות אחרות. מזה שבועות אחדים שמדינות מזאיר להוציא בריה"מ מוכנות לספק למצרים חלפים ואולי גם קצת ציוד. בינתיים אינ המדובר בכמויות גדולות אולם סרוב שזוהי תמורה בקו שהיה נקוט עד כה. לא ידוע אם אספקה צבאית זו כבר החלה להגיע למצרים.

2. בנוסף לזה מצרים כנראה סבורה שקלטה רמזים ברורים בנוגע לאפשרות סיוע כלכלי מסויים מצד בריה"מ או נכונות סובייטית להתפשר בנושא החובות.

תורגמן ==

שתה רתם מנכל שתבט (בנפרד) ממנכל י רציב ארגוב רוזן אבידור שק רציב /מצפא גוברין/מזאר רט אמן (בנפרד)

צג/רח

[illegible]

[illegible]

[illegible]

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך — עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז — 1957.

משרד החוץ

מחלקת המשרד

מברק נכנס-מסווג

סודי

אל: המשרד

מאת: וושינגטון

מס. 316

בשלה: 201645 אוק 76

המרכז מנסא השגרירות לונדון (השבר במס. 190).

העיתונאי LOWTHER מה- LONDON DAILY MAIL

שאל אותנו מה ידוע לנו על ידיעה שבידיו ששתי חברות בריטיות מלונדון, האחת TARMAC INTERNATIONAL וחשבית WILLIAM HARLOW AND COMPANY

חתמו חוזים עם ממשלת מצרים לחכנון חפירת מנחרת סואץ.

הקבלן יהיה BECHTELL ממאן מרנציסקו והמימון ייעשה ע"י

UNITED CALIFORNIA BANK OF LOS ANGELES

מדובר בהיקף של 100 מיליון דולר. לדברי העיתונאי נמסרת המצרים הינה שבועית נ[illegible]

[illegible] והמבורה צריכה לשוש להעברת גייסות בזמן מלחמה.

פזבר

שמח רשם המצב מנכל ממכל שק י רביב אירופת ב ממסא מזתים חקר רם אמן

רע/חם

סודי

מס. 43/76
עותק מס. 72

משרד החוץ - המרכז למחקר ולתכנון מדיני

סקירה מיוחדת

052/741

מצרים : מעמדו של המשטר ערב הבחירות לפרלמנט

==========

מסמך זה מכיל 5 עמודים

כל החוסר תוכן מסמך זה או מקצתו לידיעת אנשים שאינם מוסמכים לכך עובר על חוקי בטחון המדינה

סודי

ס ו ד י

43/76

ירושלים כה' תשרי תשל"ז

19 אוקטובר 1976

מצרים : מעמדו של המשטר ערב הבחירות לפרלמנט

מסמך זה מכיל 5 עמודים

תוכן העניינים

	עמודים
ר ק ע	1
השפעת הבחירות על המערכת הפנימית	1-2
הפועלים	2
הסטודנטים	2-3
הצבא	3-4
סיכום והערכה	4-5

ס ו ד י

מצרים: מעמדו של המשטר ערב הבחירות לפרלמנט

רקע

1. בחצי השנה האחרונה נתנו כמה מראשי המשטר המצרי ביטוי פומבי לדאגתם באשר ליציבות החזית הפנימית ולגילויי אי-שקט בקרב חוגים שונים בציבור המצרי. בולטים במיוחד היו דברי ההתנצחות והאזהרה שהשמיע סאדאת בהזדמנויות שונות ושכוונו למוקדי תסיסה מסוימים בסקטור האזרחי ואף לגילויי אי-שקט בצבא.

2. ניתן לחלק התבטאויות ראשי המשטר בנושא המצב הפנימי לשני סוגים:

א. התבטאויות הבאות כתגובה מיידית לאירועים או להתלקחויות פנימיות ברגע מסויים כגון שביתה או הפגנה בסקטור האזרחי וכן מקרי נרגנות בצבא.

ב. התבטאויות המתייחסות למצב כללי מתמשך כגון היריבות בין הארגונים הרעיוניים באס"ע, התסיסה בקאמפוסים ותגובות על השפעות התעמולה האנטי-מצרית מבחוץ.

3. ככללו של דבר נראה, שאותם אירועים ריגעיים הם הסימפטומים החיצוניים הפומביים למצב הכללי המתמשך. לכן ננסה בסקירה זו לבודקם במסגרת הרחבה יותר של המערכת הפוליטית והחברתית הפנים-מצרים ויחסי הגומלין ביניה לבין המשטר, ערב הבחירות לפרלמנט ב-28 לאוקטובר.

השפעת הבחירות על המערכת הפנימית

4. קשה לקבוע באיזו מידה גברה התסיסה הפנימית במצרים בחצי השנה האחרונה לעומת התקופה שקדמה לה, וזאת בשל העדר קריטריונים סטטיסטיים ומחקריים חד-משמעיים שעל פיהם ניתן לערוך השוואות כאלה. מכל מקום, ככל שמתקרב מועד הבחירות למועצת-העם, גובר זרם הידיעות בהן נמסר על התגברות התסיסה ואי-השקט ברחבי מצרים, כשהביטויים לכך הם הטחת ביקורת בציבור על תופעות חברתיות וכלכליות ושונות, ריבוי שביתות בקרב פועלי הסקטור הצבורי, אי-שקט בצבא על רקע כלכלי ופוליטי והתפטרות קציני צבא במחאה על צעדים מסוימים של המשטר.

5. למרות הקושי המחקרי (כאמור בסעיף 4) נראה כי אכן גבר אי-השקט בחודשים האחרונים וזאת משתי סיבות עיקריות:

א. הפעילות הפנימית הקשורה במערכת הבחירות שהחלה במרץ 76' יצרה פיתוי והזדמנות נוחה להפצת תעמולה רעיונית חריפה במיוחד נגד המשטר, כולל הסתה להפעלת לחצים על המשטר לצורך השגת הישגים מיידיים לקבוצות שונות, במסווה של תעמולת בחירות. בנוסף לדרישות החומריות הנ"ל מועלות גם דרישות פוליטיות היו אלה בעיקר עסקנים פוליטיים של השמאל, הידועים בקישריהם ההדוקים עם הפועלים והסטודנטים, אשר העלו בדברי התעמולה שלהם סיסמאות אנטי-ממסדיות כגון: "אין דמוקרטיה בלא זכות השביתה". סיסמאות אלו - פגיעתן במשטר כפולה: מחד הן עלולות לכבוש את לבו של הפרולטריון היצרני התוסס בלאו הכי, ומאידך הן פוגעות בנושאים שמשטר סאדאת מנסה להציגם כהישגים אישיים כגון: כינון משטר דימוקרטי במצרים לאחר דורות של עריצות.

2/..

ב. ככל שחולף הזמן מאז אוקטובר 73' הולך ומועם רושם הישגיו הצבאיים של המשטר בעימות עם ישראל והולכים ומובלטים קשיי היום-יום אשר לא נמצא להם פתרון למרות הבטחות ראשי המשטר לאחר המלחמה האחרונה. סאדאת קרא לתופעה זו "מהפכת הציפיות הגדולות" (נאומו בפני הועד המרכזי של אס"ע ומועצת העם 22.7.76). במילים אחרות נוכל לקרוא לתופעה זו "משבר ההתפכחות", משבר ההולך ומחריף ככל שמתברר כיום לעם המצרי שגדל והולך הפער שבין ציפיותיו הכלכליות והחברתיות לבין יכולתו של המשטר לפתור את הבעיות ולשפר את רמת-החיים בהתאם לציפיות שהוא עצמו יצר בציבור.

6. נראה כי אוזלת ידו זו של המשטר מנוצלת ע"י תועמלני בחירות מסויימים, בעיקר מהשמאל, כדי לרכוש את קולותיהם של אותם חוגים בציבור, הנמצאים נפגעים במידה הרבה ביותר מהמצב הכלכלי הגרוע, קרי: פועלי הסקטור הציבורי (פועלי הסקטור הפרטי מונים פחות מ-10% מציבור העובדים), וכן לרכוש את תמיכתם של הסטודנטים, הידועים ממילא כתומכים וכבעלי פוטנציאל אופוזיציוני. נראה גם, שבשלב מוקדם למדי של מערכת הבחירות גילו ראשי המשטר, וראשי ארגון המרכז באס"ע המזוהים עם המשטר, שתעמולת השמאל זוכה להד חיובי בציבור המצרי הרבה מעבר למצופה. דבר זה גרם לפריצתה של מערכת הסתות והשמצות חריפה נגד ארגון השמאל, במגמה להבאיש את ריחו בציבור, ובלא לבחול אף בהשמעת איומים ובהפעלת לחצים על קבוצות כוחרים בכמה איזורים.*

הפועלים

7. למרות האיסור המפורש להשבית מפעלים,** ארעו במהלך החודשים האחרונים מספר לא קטן של שביתות פועלים בכמה ממפעלי התעשיה הגדולים של הסקטור הציבורי ולפחות בשניים מענפי השירותים החשובים - תקשורת ותחבורה. הרקע לשביתות היה תמיד תביעות לשיפור תנאי התעסוקה והשכר - דבר המוכיח שהמצוקה הכלכלית שבה מצוי כיום הסקטור הייצרני גוברת לעיתים קרובות על חששם של הפועלים מפני היד הקשה שמפעיל המשטר במקרים של הפרעת הסדר.

8. נראה שבעיותיו הכלכליות של המשטר המצרי לא יאפשרו לו לשפר, בעתיד הקרוב, באורח משמעותי את רמת חייהם של העובדים. דבר זה מקל על התועמלנים הפוליטיים של השמאל, הפועלים בקרב עובדי המפעלים הגדולים של הסקטור הציבורי ומאחורי גבם של האיגודים המקצועיים. כידוע מייצגים איגודים אלה את הפועלים, אך מזוהים עם המשטר ונאמנים לו בד"כ.

הסטודנטים

9. העובדה ששנת הלימודים באוניברסיטאות נפתחת ב-18 באוקטובר, דהיינו - 10 ימים בלבד לפני הבחירות למועצת העם, מוסיפה מימד למתח ולאי-השקט המאפיין את מערכת הבחירות. ציבור הסטודנטים, השקט בד"כ בחודשי חופשת הקיץ, הוא ציבור תוסס באופן מסורתי כשהוא מרוכז

---

* ראה סקירה מיוחדת מס' 32/76 מתאריך 12.8.76

** סאדאת ב-27.3.76 "..השיטה הזאת הסתיימה, שיטה שלפיה פועלת הממשלה רק תחת לחץ ואיומים בשביתות". ב-22.7.76 "התארגנות כלשהי עלולה, לשם התנצחות למשל, לדרוש את זכות השביתה.. לא ולא!". וב-28.9.76 "הדבר הראשון שעלינו לקיים זהו הייצור, ושיתוקו הוא פשע. מי שמחבל בתחום זה מבצע פשע כלפי העם".

3/..

בקאמפוסים הגדולים, ובמיוחד בקהיר ובאלכסנדריה, לאחר פתיחת שנת הלימודים.

10. חששותיו של המשטר מציבור הסטודנטים מופגנים בד"כ בשני אופנים:

א. תשומת-הלב האינטנסיבית מצד המשטר לנעשה באוניברסיטאות הבאה לביטוי בהקלות חומריות הניתנות לסטודנטים - במשרין ע"י משרד החינוך ובעקיפין ע"י אגודות וולונטריות לטיפול בסטודנט (ג'יהאן סאדאת עצמה עומדת בראש אגודה כזו), בהקלות לסטודנטים בגיוס לצבא ובהקלות ביציאה לחו"ל.

ב. ידיעות רבות (ממקורות מסווגים) מלמדות על פעילות נמרצת של כוחות הבטחון הפנימיים בתוך הקאמפוסים העיירתיים, לשם גילוי וניטרול גורמים ופעילות אופוזיציוניות של סטודנטים.

סמיר שלקואת פתיחת שנת הלימודים מגביר המשטר את פעילותו בשני המישורים הנ"ל. ביטוי בולט לחששותיו של המשטר ולהידוק הרצועה על ידו ניתן ע"י סאדאת עצמו, שייחד בחצי השנה האחרונה בנאומיו כמה פעמים את דבריו לסטודנטים ולדור הצעיר. בדבריו לאחרונה אף נשתרבבה נימה ברורה של איום על ציבור זה, תוך גילוי העובדה שהמשטר מודע ועד לקנוניות הנרקמת באוניברסיטאות ושמטרתן לקומם את הסטודנטים נגד המשטר (למשל נאום סאדאת באוניברסיטת אלכסנדריה 28.7.76).

11. לאחר כ-4 חודשי חופשה ישובו הסטודנטים לספסל הלימודים ויחדשו, קרוב לודאי, את פעילותם הפוליטית בקאמפוסים. מבחינת המשטר עיקר הסכנה היא בהתחברות הסטודנטים עם הפועלים ויציאה משותפת שלהם לרחובות, דבר שסבירותו כיום גבוהה על רקע המודעות הפוליטית הרבה של שתי קבוצות אלו ועל רקע המצב הכלכלי הגרוע. סבירות זו מחייבת את המשטר לנקוט בצעדי מנע מוגברים.

הצבא

12. הצבא היווה ומהווה את משענתו העיקרית של המשטר. ההנחה הכללית היא שללא תמיכת הצבא, או לפחות חלק ממנו, לא תתאפשר התקוממות אזרחית מוצלחת במצרים.

13. בגלל אופי הדברים אין התמונה מחוורת במדויק, אך נראה שקיים חלחול מסויים של אי-השקט השורר בסקטור האזרחי במצרים לתוך שורות הצבא, וכי למרות נסיונות המשטר להרחיק הצבא ממעורבות בפוליטיקה אין באפשרות המשטר למנוע חדירת השפעתם של הלכי-הרוח, השוררים כיום ברחוב המצרי, לצבא.

14. לזה יש להוסיף את אי-שביעות הרצון השוררת בחוגים שונים בצבא, מזה זמן מה, על רקע הטענות בדבר העדפתם של אנשי משטרה על פני אנשי-צבא בכל הקשור בשיפור תנאי התעסוקה והשכר, מינויים לתפקידים מרכזיים וקידום מקצועי. יש הקושרים טענות אלה להתבססות מעמדו הפוליטי של קצין המשטרה לשעבר ורה"מ כיום - ממדוח סאלם.
אף שבדרך כלל שוררת בצבא שביעות-רצון ממדיניות-החוץ של המשטר נראה, כי בכל זאת קיימת בצבא ביקורת על מדיניות החוץ לפחות בשני נושאים:

א. נושא הסכסוך עם ישראל - ביקורת על הסכם סיני וחזרה למצב של "לא שלום ולא מלחמה" עם ישראל.

ב. הפנייה למערב וההתרחקות מבריה"מ - ביקורת על מדיניות הפנייה מערבה, דבר שגרם לשיבושים קשים באספקת ציוד צבאי ומלקי-חילוף מבריה"מ ופגם באופציה הצבאית של מצרים. לאמרונה אף נמסר על התפשטות האכזבה מארה"ב בשורות הצבא, אם בנושא אספקת ציוד צבאי למצרים ואם בנושא מציאת פתרון לסכסוך הישראלי-ערבי. יש לצפות להגברת אי-שביעות הרצון בנושא זה, לאחר הודעת פורד על אספקת סוגי נשק חדישים לישראל, ובאם לא תפוצה מצרים על כך בצורה מתאימה.

15. נראה כי ארבעה נושאי נרגנות אלה אינם נחלתו של החלק המכריע בצבא, המקבל את עמדת המשטר. על יסוד ידיעות והערכות שבזדינו נראה גם שאין כיום בצבא דמות מנהיגה ובולטת המוכנה להנהיג את הצבא, או את חלקו, להפיכה נגד המשטר. הן שר המלחמה ג'מסי והן הרמטכ"ל פהמי - הנהנים מאהדת חלקו המכריע של הצבא-נאמנותם למשטר אינה מוטלת בספק. ביחסו לצבא דוגל המשטר, באופן חד-משמעי, כאי מעורבות הצבא בפוליטיקה, עמדה הנהנית אף מגיבויו המלא והתקיף של שר המלחמה. למרות התמונה הכללית המצטיירת לעיל ראוי להזכיר ידיעות בודדות שבהן הוזכרו קצינים בכירים אחרים כמועמדים פוטנציאליים לעמוד בראש הפיכה צבאית. בשלב זה לא הוכיחו אותם קצינים באיזו שהיא צורה חוסר נאמנות למשטר, או נטייה להרפתקנות פוליטית פנימית.

16. בבחירות למועצת העם אין לאנשי הצבא זכות הצבעה. מכאן שהשפעה ישירה כלשהי מצד אנשי הצבא על מהלך הבחירות לא תהיה קיימת, ועוד יותר מכך, הצבא למעשה הורחק ממערכת הבחירות, הכרוכה בהשפעות פוליטיות מסוכנות של תועמלני הארגונים של אס"ע.

סיכום והערכה

17. ערב הבחירות למועצת העם (הפרלמנט) נתנן המשטר ללחצים רבים מבית (לחצים חיצוניים אינם מעניינה של סקירה זו) לחצים הנובעים במלקם מגורמים מסורתיים-יסודיים (כגון המצב הכלכלי הגרוע, השחיתות ומצוקות היום-יום) ובחלקם מגורמים חדשים וזמניים (כגון הבחירות למועצת העם, פתיחת שנת הלימודים באוניברסיטאות והאצה בהתפכחות הציבור מאשליית השיפור ברמת החיים).

18. נראה כי מערכת הבחירות למועצת העם גרמה להחרפה רבה במשקלם של אותם הלחצים המסורתיים-היסודיים דלעיל. מערכת הבחירות משמשת פומבי נמקלה על פעילותם המעמולתית של מתנגדים שונים למשטר, במיוחד מהשמאל הקומוניסטי והנאצריסטי, שמנצלים את המצב הכלכלי ומחברתי הרעוע לניגוח המשטר על אוזלת ידו בפתרון הבעיות ולהבלטת הצדדים השליליים שבדרכו הכלכלית והסוציאליסטית. במצב זה גרמה מערכת הבחירות לחידוד הנושאים הפנימיים המעיקים על הציבור המצרי ולהגברת אי-השקט הפנימי, אפילו בפועל לא חלה הרעה דרסטית ברמת-החיים.

5/..

19. במצב הנוכחי של המערכת הפוליטית הפנימית יכולים הסטודנטים והפועלים להוות מטרד למשטר אך לא סיכון למעמדו. עד כה הוכיח המשטר יכולת להתמודד בהצלחה עם גורמי אי-שקט פנימיים בקאמפוסים וכמפעלים הגדולים, תוך גילוי יד קשה כלפי שובתים ומתפרעים מחד והענות חלקית לתביעות וללחצים מאידך.

20. גם אי-שביעות הרצון הקיימת מדי פעם בצבא, מסיבות מקצועיות או פוליטיות, איננה כה מקיפה בדרגות הקצונה השונות ובמלקי הצבא עד כדי שמוכל לערער בשלב זה, את יציבותו של המשטר.

21. המשטר מגלה עירנות ומודעות לקיומם של מוקדי תסיסה אפשריים בצבא או בסקטור האזרחי, אך בשל המצוקה הכלכלית אין ביכולתו לספק את דרישות כולם, לחרוג מעבר למדיניות "כיבוי השריפות" הנהוגה על ידו, ולפתור את הבעיות היסודיות באופן מקיף.

סודי ביותר
לנמען בלבד

מס. 39/75
עותק מס. 12

משרד החוץ - המרכז למחקר ולתכנון מדיני

סקירה מיוחדת

מצרים

רכש צבאי מצרי במערב

נכון ל-15.10.57

(מסמך זה מכיל 8 עמודים)

כל המוסר תוכן מסמך זה או מקצתו לידיעת אנשים שאינם מוסמכים לכך עוכר על חוקי בטחון המדינה

סודי ביותר
לנמען בלבד

סודי ביותר

למכותב בלבד

רכש צבאי מצרי במערב

כללי

1. על רקע הידיעות השונות על כוונת ארה"ב לספק נשק למצרים כבר בעתיד הקרוב נועדה סקירה זו:

א. לבדוק את הפרובלמטיקה המצרית בתחום הרכש הנובעת מהצמצום הניכר של המשלוחים מבריה"מ והמגבלות של מקור הנשק האירופי.

ב. להצביע על השלכות אפשריות של אספקת ציוד צבאי אמריקני למצרים על מאזן הכוחות האזורי, תגובה סובייטית וחגבלת חופש הפעולה הצבאית-מדינית של מדינות האזור.

היעדים המצריים

2. הפעילות המצרית בתחום הרכש מיועדת להשיג את המטרות הבאות:

א. מזמוש מדיניותו המוצהרת של סאדאת לגוון את מקורות הרכש של מצרים ולהשתחרר מן התלות המוחלטת בגוש המזרחי. אם בריה"מ תימנע גם בעתיד לספק את צרכי הצבא המצרי, עשויים מקורות הרכש במערב להפוך למקורות עיקריים.

ב. הקמת תעשיה צבאית ערבית מתקדמת על אדמת מצרים הן כאמצעי לביטול התלות במקורות חיצוניים והן כענף תעשייתי חשוב במסגרת התוכניות לקידום הכלכלה המצרית.

ג. השגת פריטי ציוד חיוניים מתוצרת הגוש המזרחי (חלקי חילוף,תחמושת) לשמירתה של רמת הכוננות של הצבא. (הערה: לא תוזכרו כאן היעדים המדיניים הקשורים במדיניות הרכש שהם חשובים בעיני קהיר לא פחות מהנשק עצמו).

רכש מברה"מ

3. עד כה לא שינתה ברה"מ את עמדתה שגובשה במחצית 1974 לסרב לספק ציוד צבאי וחלקי חלוף למצרים באופן סדיר. עקביות זו נקטעה לתקופה קצרה בלבד בראשית שנה זו עם משלוח כמויות נשק מוגבלות שכללו בין היתר מטוסי מיג 23.

4. ניתוקו של הצבא המצרי ממקור האספקה העיקרי שלו משך עשרים השנה האחרונות משפיע על מצאי ורמת השמישות של מערכות הנשק העיקריות שלו. השואת עוצמתו הנוכחית של הצבא המצרי עם מצבו ערב המלחמה (ראהנספח א') מראה שבעוצבות העיקריות חלה התקדמות מועטה בלבד,(הקמת 2-1 חטיבות שריון ומספר חטיבות חי"ר). מספר הטנקים וקני הארטילריה נשאר ללא שינוי וסד"כ מטוסי הקרב ב1975 קטן ב-30% מזה של ערב מלחמת יום הכיפורים.יתכן והמחסור בחלפים פוגע ברמת השמישות של מערכות הנשק וברמת הכוננות הכללית.

רכש ממערב אירופה

5. מיד לאחר המלחמה פנתה מצרים למדינות אירופה מהן קיוותה להשיג טכנולוגיה מתקדמת מערכות נשק מתקדמות ועזרה רבת היקף בהקמת מעשית צבאית. בשנים האחרונות נוצרו מגעים נרחבים בין מצרים והתעשיה הצבאית במערב אירופ ה, סוכמו מספר עסקות וסופק ציוד לחימה.(ראה נספח ב').

2/..

6. על אף הפעילות הנרחבת באירופה ומבלי להתעלם מחשיבותם ומיתרונותיהן של מערכות הנשק שסופקו כבר, או שעלולים להגיע בשנה הקרובה, הרי ברור שבעיסקות אלה אין תחליף ממשי לאספקת ציוד סובייטי. הרכש ממדינות אירופה לא פתר עד כה (וספק אם יפתור בטווח הקצר והבינוני) את שאלת האספקה - בכמות, באיכות ובעיתוי הדרושים למצרים בשלושה תחומי מפתח: רק"ם (טנקים ונגמ"שים) מטוסי קרב ומערכת הגנה אוירית.

7. בעיית מימון העסקות הפכה אף היא לגורם פרובלמטי. מבחינתו של מדינות אירופה, עיקר חשיבותן של עיסקות הנשק עם מדינות ערב קשורת בהיבט הכלכלי: שווקי יצוא לתעשיית הנשק ותשלום עבור יבוא נפט. מצרים לעומת זאת מתקשה במצבה הכלכלי הנוכחי לממן עסקותיה שבמערב. על כן מעוניינת קהיר באשראי לטווח ארוך, או השגת המימון ממקורות ערביים, לאור נסיונן עם מצרים אין מדינות אירופה נוטות להעניק אשראי גדול ומדינות הנפט לא גילו עד כה נכונות מרחיקת לכת לתרום סכומים בלתי מוגבלים למימון הרכש המצרי במערב. עם זאת פונה מצרים למערב אירופה בחפשה פתרון לבעית ההצטיידות לטווח ארוך. מגמתה של מצרים היא הקמת מפעלי נשק מערב אירופאיים בארצה שייצרו מערכות נשק של שנות ה-80 גם עבור צבאות ערב אחרות.

אופציות מצריות

8. עקב יכולתן המוגבלת של מדינות מערב אירופה למלא את מקומה של בריה"מ בפיתוח הסד"כ ובשמירת כשירות מערכות הנשק הקימות חייבת מצרים לחפש פתרונות אחרים לבעיית הרכש שלה. הפתרונות העיקריים הם:

א. חידוש האספקה הסדירה מבריה"מ.

ב. קבלת נשק מארה"ב.

9. חידוש האספקה מבריה"מ הוא שאלה מדינית ביסודה. מצרים חזרה והבהירה שברצונה להמשיך ולקבל נשק סובייטי, אולם רק בתנאי שהנשק ינתן ללא הגבלות על חופש הפעולה המצרי בתחום המדיני. בריה"מ לא קיבלה גישה מצרית זו וממשיכה בלחצה על קהיר בנושאי הנשק, החזרת החובות ובנושאים אחרים - במגמה לכפות על מצרים את תנאיה המדיניים. סאדאת ניסה עד כה בכל דרך אפשרית לאלץ את הסובייטים לבוא לקראת מצרים. עסקות הנשק במערב אירופה נועדו בין היתר "להדאיג" את מוסקבה ולהוכיח שמצרים אינה תלויה עוד בסובייטים אולם, בריה"מ המודעת למגבלות הקיימים במערב, לא שינתה עד כה את עמדתה.

10. יודגש, שבנתיים מוטרדים המצרים מהעדר אספקה סדירה מבריה"מ. אחת הדרכים לאבטחת אספקה מינימלית של חלקי חילוף, תחמושת ואולי גם פרטי נשק מסויימים היא הפניה למקורות מישניים, שבידם ציוד צבאי סובייטי. המקור הפוטנציאלי הטוב ביותר הוא סוריה. במצב המדיני הנוכחי ולאור הפיקוח הסובייטי הצמוד, ספק אם דמשק מוכנה להעביר לידי המצרים כמויות ציוד ניכרות, אך קיימים גם מקורות אחרים:

א. לאחרונה נודע על חידוש המשלוחים של חלפים מבריה"מ ומסין לסודאן ואפשרי שנומיירי יהיה מוכן לעזור לצבא המצרי ע"י העברת חלק ממשלוחים אלה לידם. מדינות ערביות אחרות, כמו אלג'יריה ועיראק באות בחשבון כספקים אפשריים של חלפים, תחמושת וכמויות לא גדולות של נשק.

ב. ייתכן, שיגוסלביה ואולי אף רומניה מספקות למצרים פריטים מנשק סובייטי.

ג. אם תחול התקדמות משמעותית בהפשרת היחסים המסתמנת עתה בין מצרים ללוב, תהיה בכך תרומה ניכרת לפתרון הבעיה המצרית. כזכור, קנה קד'אפי בשנים האחרונות כמויות ניכרות מאוד של נשק סובייטי שנמצא עתה במחסני הצבא הלובי.

11. האלטרנטיבה המעשית לאספקה סובייטית סדירה היא תפנית מצרית לארה"ב כמקור רכש עיקרי. נשיא מצרים העלה את הנושא, כנראה כבר במפגש זלצבורג ועל פי מקורות טובים קיימת גם רשימה של כלי נשק בהם מעוניינת עתה מצרים. רשימה זו כללה:

א. 50-60 מטוסי F -5.

ב. 8-9 מטוסי תובלה C-130.

ג. 24 מסוקים חמושים בטילי נ"ט TOW.

ד. כ-100 תומ"תים 175 מ"מ.

ה. ציוד א/א לשריון ולחת"ם.

ו. נגמ"שים.

ז. מלטים לצילום ולמטרות.

12. אין ספק ששאלת אספקת הנשק תהיה נושא מרכזי בדיונים סאדאת עם הממשל. במהלך ביקור בארה"ב. בהתבטאויותיו האחרונות של פורד יש משום אינדיקציה על נכונות אמריקנית לבוא לקראת הדרישות המצריות. ניתן לשער שהמצרים יעמידו את רכש מטוסי קרב בראש סולם עדיפויותיהם. ארה"ב תוכל להיענות לכך קרוב לוודאי ע"י העברת מטוסים בדרך עקיפה באמצעות צד שלישי (איראן?) כשפריטים רגישים פחות יסופקו ישירות.

13. אין לראות בבקשות הרכש המצרי בארה"ב בקשות החופפות לבקשות במערב-אירופה. שני מקורות אלו נתפשים כמקורות משלימים. פריטי הנשק המבוקשים בארה"ב נועדו להשלמות פערים מידיים. והמדובר בנשק מתוחכם לשנות ה-70 שיגשר על פני פערי חימוש והצטיידות עד אמצע שנות ה-80. מרבית פריטים אלו אינם ניתנים לרכישה (מבחינת סוג, איכות או כמות) במערב אירופה. לעומת זאת, רכשה מצרים במערב-אירופה את אותם הפריטים שיש ביכולת השוק האירופאי להציע (סט"ילים, מסוקים קלים, מערכות אלקטרוניות וכיו"ב).

14. ללא נתונים על כמות ואיכות הפריטים שיסופקו ועל עיתוי המשלוחים קשה לאמוד את ההשלכות של הרכש האמריקני הצבאי. עם זאת, ניתן כבר עתה להצביע על כמה:

א. שינוי במאזן האסטרטגי: אספקת מטוסי קרב מתקדמים עלולה להביא לשינוי משמעותי במאזן האסטרטגי הכולל. קביעה זו מתבססת על התפתחות במאזן בשנים האחרונות:

(1) עד תחילת שנת 73: מול העליונות האווירית הברורה של ישראל, העמידו המצרים את מערכת ההגנה האווירית הצפופה שלהם. אך לא היה בידם מערכת תקיפה/התראה. כמשך שנים דרשו המצרים מבריה"מ מערכת כזאת ולא קיבלוה (לא מפציצים מתאימים ולא טילי ק/ק). העדר אמצעי הרתעה (יכולת תקיפה בעומק) היתה אחת הסיבות העיקריות לרחיית המלחמה.

(2) בשנת 73: קיבלו המצרים את טילי "הסקאד" ובכך עלה בידם להרתיע את ישראל מתקיפות עומק גם בעת המלחמה. קבלת ה"סקאד" היתה תנאי מוקדם לפתיחת מלחמת אוקטובר שבמהלכה פעל חיל האויר הישראלי בחזית הלחימה מול מערך ההגנה האוירית המצרית, אך לא בעומק. לעומת זאת למצרים לא היה חיל אויר בעל יכולת-תקיפה משמעותית.

(3) אם תספק ארה"ב מטוסי תקיפה מתקדמים בכמות ובאיכות משמעותיות תחול הרעה נוספת במאזן כשמול חיל האויר הישראלי יעמדו כח טילי ק/ק כאמצעי הרתעה, הגנה אוירית צפופה בחזית וגם חיל אויר מצרי בעל יכולת תקיפה משופרת.

ב. תגובת בריה"מ

אם תגיב בריה"מ על אספקת נשק סדירה למצרים ע"י ארה"ב בהפסקה טוטאלית או כמעט טוטאלית של משלוחי הנשק, עשוי הצבא המצרי להכנס תהליך רב-שנתי של התארגנות והצטיידות מחדש שיפגע במידה זו או אחרת במוכנותו למלחמה. אולם קיימת אפשרות שנוכח הסכנה של אי תלות מצרית ממשית מסתמנת, יחליטו הסובייטים לא לאבד את מנוף ההשפעה של אספקת נשק ויחדשו את משלותיהם לקהיר, אם זה יהיה כיוון ההתפתחות יוכל הצבא המצרי להכנס לתהליך התעצמות כמותית ואיכותית, כבר בטווח הקרוב.

ג. חופש הפעולה מדיני - צבאי של היריבים

אספקת נשק אמריקנית למדינה בעלת עמדה מרכזית בעולם ערבי, תשפיע ללא ספק גם על חופש הפעולה המדיני-צבאי של היריבים. בעוד שאפשר לטעון (אם כי אין בכך כל בטחון) שהצטיידות היריבים מאותו מקור אספקה תמתן את נטייתם לשימוש בכח צבאי וגם לארה"ב תהיה יכולת השפעה ממתנת מוגברת, הרי אין ספק שיוגבל מאוד כושר הפעולה וההתגובה הישראלי מול אתגרים מצריים מדיניים-צבאיים שאינם בגדר התקפה כוללת, (הסגר, הפרת סעיפים צבאיים של ההסכם ועוד). במצב של מלחמה עלולה ישראל להנזק מן העובדה שארה"ב, כספקית נשק לשני הצדדים, תמנע מסיוע חד-צדדי (רכבת אוירית) ותעדיף אולי, להמנע מהספקה לשני הצדדים.

נספח א'

סודי ביותר
למכותב בלבד

עוצבות ומערכות נשק עיקריות בצבא המצרי

ספט' 1973 - וספט' 1975 *

יחידות ואמל"ח	ספטמבר 1973	ספטמבר 1974	ספטמבר 1975	ש נ ו י
מפקדת ארמיות	2	2	2	אין שינוי
מפקדת דיב' שריון	2	2	2	אין שינוי
מפקדת דיב' ממוכנות	3	3	3	אין שינוי
מפקדת דיב' חי"ר	5	5	5	אין שינוי
חטיבת שריון	5+10 גדודי טנקים	11-12	11-12 יתכן שחט' נוספת בהקמה	מגמה להקמת חטיבה נוספת
חטיבות ממוכנות	13	14	14	הוקמו חטיבות נוספות
חטיבות חי"ר	14	16	23-21	הוקמו חטיבות נוספות תוך הסבת יחידות חי"ר מיותר
אגדי קומנדו	6	6	5	ראה לעיל
חטיבות צנחנים	3	3	3	אין שינוי
גדודי צנחנים	9	9	9	אין שינוי
גדודי קומנדו	24	24	20	ראה לעיל
טנקים מצאי	2,642	2,577-2,557	2,630-2,622	השלמת אבידות
טנקדים סד"כ פעיל	2,230	2,427	2,557-2,433	השלמת אבידות והקמת חטיבות חדשות
קני חת"מ	2,058	2,010	2,060	הושלמו אבידות
מטוסי קרב	670	388	456	לא הושלמו אבידות
מפציצים	43	38	38	לא הושלמו אבידות
מסוקים	172-182	120	121	לא הושלמו אבידות. מגיע רכש מערבי
סוללות טק/א	142-147	145	143	הושלמו אבידות
משחתות	6	5	5	לא הושלמו אבידות
צוללות	12	12	12	אין שינוי
סטילים	17	16	16	לא הושלמו אבידות

* הנתונים בטבלה זו נלקחו מפרסומי אמ"ן

סודי ביותר

למכותב בלבד

עסקות רכש ומסעי רכש מצרים עם אנגליה וצרפת

א. אנגליה

(ב) מאכ"ים (מגברי אור כוכבים) תוצרת RPI דגם 30- SS,32- SS.

(ג) 16 מסוקי SEAKING ו- COMMANDO (גרסתו היבשתית) תוצרת WEST LAND ברשיון מסיקורסקי (סקירת אמ"ן ועתונות).

(2) מגעי רכש

(א) עם החברות SMITH ו- PERRANTI לרכישת מערכות ניווט אינרציאליות לשיפור ביצועי מטוסי מיג-21. כנראה המודבר בכ-200 פריטים (כמספר המטוסים מדגם זה שבידי מצרים) (מעתונות מערבית).

(ב) מערכות בקרת אש לצי המצרי מחברות SPERRY-GYROSCOPE ו- MARCONI RADAR SYSTEMS המערכת מסוג SAPPHIRE משתלבת עם מערכות בקרה של טילי ים/ים "אקסוסט" ו"אוטומאט" (לקט אמ"ן ועתונות צבאית)

(ג) רק"ם מסדרת C. V. R. (COMBAT VEHICLE RECONN) כנראה STRIKER הנושא טילי נ.ט. סוינגפייר וטנק קל מסוג SCORPION (לקט אמ"ן, המוסד/צומת ועתונות מערבית).

(ד) עם חברת VOSPER-THORNCROFT לרכישת 9 ספינות פטרול/תקיפה מהירות מסוג TENACITY חימוש - 4 משגרי טילי ים/ים OTOMAT ותותח 76 מ"מ (כתבת אמ"ן ענף ר').

(ה) טילי ק/א RAPIER מתוצרת B. A. C. (עתונות מערבית)

(ו) עם חברת BRITISH-HOUERCRAFT לרכש רחפות מדגם וכמות לא ידועים (סיכום שבועי - אמ"ן).

(ז) מגעים לא ברורים לרכש מערכות מכ"ם טנקי צ'יפטיין ומטוסי קרב יגואר (עתונות מערבית).

(ח) חברת HAWKER SIDDELEY DINAMICS רכש ציוד לתצלומי אויר אינפרה אדומים INFRA - RED LINESCAN [redacted]

(3) מגעים להקמת מפעלי הרכבה

(א) מפעל ליצור מאכי"ם(לקט אמ"ן).

(ב) מפעל ליצור טילי נ.ט. מדגם SWING FIRE מתוצרת B. A. C. שווי עיסקה 100 מליון ליש"ט. העסקה כוללת את דגם החי"ר, הדגם המופעל מרכב BEESWING והדגם מופעל ממסוקים HAWKSWING (עתונות מערבית).

סודי ביותר
למכותב בלבד

ג. מפעל הרכבת מטוסי אימון/תקיפה סילוניים HAWK מתוצרת HAWKER SILDELEY 100-200 יחידות בשווי של למעלה מ-200 ליש"ט (עתונות).

ד. מפעל להרכבת מסוקי LYNT מתוצרת WESTLAND היקף 250 יחידות במחיר 3/4 מליון ליש"ט היחידה. יתכן גם מפעל הרכבת מנועי "רולס רויס שישולב עם הרכבת מטוסי ה"הוק" (עתונות).

ב. צרפת

(1) עסקות רכש מוגמרות או לפני חתימה

(א) 50-44 מטוסי מיראז' 1- (חימוש טילי א/א MATRA)

(ב) 42 או 54 מסוקי GAZELLE תמושים בטילי נ.ט. HOT ו/או AS-11AS-12 (עתונות והמוסד/הצומת).

(ג) מערכות האזנה, איכון וחסימת קשר מסוג NELIRA תוצרת THOMSON CSF שווי 77 מליון פרנק (לקט אמ"ן).

(ד) טילי ק/א CROTELE תוצרת MATRA יתכן על שילדה של AMX - 30 (עתונות ישראלית ומערבית).

(ה) מכ"מים ניידים לאיכון ובקרת ארטילריה תוצרת LMT (לקט אמ"ן).

(ו) 3 סט"ילים LA COMBATTANTE ו-6 סט"ילים LA COMBATTNTER עם אופציה ל-6-3 סטילים נוספים. כולל טילי ים/ים אוטומאט וציוד ל"א מתקדם (סיכום אמ"ן שבועי).

(2) מגעי רכש

(א) טנקי AMX - 30 יתכן על גרסאותיו השונות. תומ"ת 155 מ"מ נושא טילי ק/א רולאנד ונושאי 2 x 30 mm תותחי נ.מ. (עתונות מערבית וערבית).

(3) מגעים להקמת מפעלי הרכבה

(א) מטוסי סילון אימון/תקיפה ALPHA JET מפס היצור הצרפתי של דאסו. כולל הרכבת מנועים מתוצרת SENECMA (עתונות).

(ב) מפעל הרכבת מטוסי קרב מיראז' F-1E כולל מפעל מנועי סנקמה וציוד אלקטרוניקה תוצרת תומסון. המדובר ב-300 יחידות לתצרוכת פנים ו-200-150 לצרכים ערביים. (עתונות והמוסד/הצומת, לקט אמ"ן).

(ג) 9 מכונות עבור פגזים מתוצרת SALOME (לקט אמ"ן)

הערה:

ברשימות אלו לא נכללו עסקות רכש בין מדינות ערב אחרות, (סעודיה כווית) עם המערב. יש לקחת בחשבון שלפחות חלק מהנשק הנרכש על ידי מדינות אלו עלול לחגיע לידי המצרים במקרת של מלחמה ואף לפני כן אם תחול החרפה מדינית צבאית באיזור. כמו כן יש לקחת בחשבון גם את הכמויות הגדולות מאד של כלי נשק סובייטים שנרכשו על ידי לוב ואשר יינתן לסאדאת על ידי קדאפי אם יחליטו המצרים "להתפייס" איתו, או במקרת של מלחמה.

מברק נכנס

משרד החוץ

מחלקת הקשר

בלתי מסווג

אל: המשרד.

מאת: ניו יורק

מס' 504

בשלח: 14 אוק 76

המשרד. העתק וושנ (העבר)

לחלק קטעים מנאום מצרים על(ה)מזרח(ב) NPT .

MR PRESIDENT
MANY OF THE INTERNATIONAL PROBLEMS WHICH CONFRONT US ARE PRESSING AND COMPLICATED. WHILE SOME O F THESE PROBLEMS CAN WAIT THERE ARE OTHERS WHICH ARE EXPLOSIVE MORE AND URGENT . PROCRASTINATION IN SOLVING SUCH PROBLEMS WOULD BE TANTAMOUNT TO INVITING A A POWDER KEG TO EXPLODE THUS THREATENING THE PEACE AND SECURITY OF THE WORLD AND THE VERY EXISTANCE OF THE UNITED NATIONS PARTICULARLY THAT SUCH PROBLEMS AFFECT THE VERY PRINCIPLES AND FOUNDATIONS ON WHICH THE UNITED NATIONS HAS BEEN ESTABLISHED. WE CANNOT MR PRESIDENT ASK PEOPLES IN THE LAST QUARTER OF THE TWENTIETH CENTURY TO BE PATIENT WHILE THEIR SOVEREIGHTY IS VIOLATED WHILE THEIR TERRITORY IS OCCUPIED OR WHILE THEY ARE PREVENTED FROM EXERCISING THEIR RIGHT OF SELF DETERMINATION. WE CANNOT ASK PEOPLES TO ACCEPT THE HUMILIATION OF APARTHHEID AN RACIAL DISCRIM-INATION IN ITS VARIOUS FORMS PARTICULARLY THAT THESE PEOPLE HAVE GIVEN THE INTERNATIONAL COMMUNITY AFTER ANOTHER TO REDRESS THE INJUSTICE THAT HAS BEEN AFFLICTED
UPON THEM WITHOUT AVAIL. SERIOUS ACTION HAS TO BE T
UNDERTAKEN BY US BEFORE IT IS TOO LATE.
AS I SPEAK MR PRESIDENT I HAVE IN MIND THE STRUGGLE OF THE ARAB PEOPLES AND THE PEOPLES OF OUR AFRICAN CONTINENT AS AN EXAMPLE OF THE STRUGGLE AND SACRIFICES OF MANY PEOPLE S IN OTHER PARTS OF THE WORLD. THE EVENTS IN EL-KHALIL AND JERUSALEM ON OUR ARAB SOIL AND THE EVENTS IN SOWETO SOUTH AFRICA CONFIRM ANEW THE DANGER OF THINKING THAT OUR DUTY HERE ENDS WITH THE ADOPTION OF RESOLUTIONS SUPPORTING RIGHT AND JUSTICE WITHOUT FOLLOWING UP THESE RESOLUTIONS AND SEEING TO THEIR IMPLEMENTATION AND WITHOUT USING ALL THE MEANS AT THE DISPOSAL OF THE UNITED NATIONS AND THE INTERNATIONAL COMMUNITY FOR THIS PURPOSE.
WE ALL HAVE THE RESPONSIBILITY TO CONSOLIDATEING BY ACTION THE RESOL-LUTIONS ADOPTED BY THE UNITED ANATIONS AND TAKING STEPS TO IMPLEMENT THEM OTHERWISE THE LAW OF THE JUNGLE AND THE RULE OF FORCE WOULD SUPERSEDE THE RULE OF THE CHARTERAND THE RULE OF LAW.

IT IS OU R RESPONSIBILITY TO CONTINUE THE PRESSURE ON THE FORCES

.../2

MR PRESIDENT

MANY OF THE INTERNATIONAL PROBLEMS WHICH CONFRONT US ARE PRESSING AND COMPLICATED. WHILE SOME OF THESE PROBLEMS CAN WAIT THERE ARE OTHERS WHICH ARE EXPLOSIVE AND URGENT. PROCRASTINATION IN SOLVING SUCH PROBLEMS WOULD BE TANTAMOUNT TO TRYING A POWDER KEG TO EXPLODE. THUS THE GREATEST CHALLENGE OF THE UNITED NATIONS OF THE WORLD AND THE GREATEST CHALLENGE TO SECURITY PARTICULARLY THAT SUCH PROBLEMS AFFECT THE VERY PRINCIPLES AND FOUNDATIONS ON WHICH THE UNITED NATIONS HAS BEEN ESTABLISHED. WE CANNOT MR PRESIDENT ASK PEOPLE IN THE EAST OUTSIDE OF THE TWENTIETH CENTURY TO BE PATIENT WHILE THEIR SOVEREIGNTY IS VIOLATED WHILE THEIR TERRITORY IS OCCUPIED OR WHILE THEY ARE PREVENTED FROM EXERCISING THEIR RIGHT OF SELF DETERMINATION. WE CANNOT ASK PEOPLES TO ACCEPT THE HUMILIATION OF APARTHEID OR RACIAL DISCRIMINATION IN ITS VARIOUS FORMS PARTICULARLY THOSE PEOPLE HAVE GIVEN THE INTERNATIONAL COMMUNITY AFTER ANOTHER TO REDRESS THE INJUSTICE THAT HAS BEEN AFFLICTED UPON THEM WITHOUT AVAIL. SERIOUS ACTION HAS TO BE T UNDERTAKEN BY US BEFORE IT IS TOO LATE.

AS I SPEAK MR PRESIDENT I HAVE IN MIND THE STRUGGLE OF THE AMAN PEOPLES AND THE PEOPLES OF SOUTH AFRICA CONTINENT AS AN EXAMPLE OF THE STRUGGLE AND SACRIFICES OF MANY PEOPLE S IN OTHER PARTS OF THE WORLD. THE EVENTS IN SOWETO SOUTH AFRICA CONFIRM ANEW THE DANGER SOIL AND THE EVENTS OF SOWETO AND JERUSALEM ON OUR AREA OF THINKING THAT OUR ACTIVITY HERE ENDS WITH THE ADOPTION OF RESOLUTIONS SUPPORTING RIGHT JUSTICE VICTIMOUS FOLLOWING UP THESE RESOLUTIONS AND SEEING TO THEIR IMPLEMENTATION AND WITHOUT USING ALL THE MEANS AT THE DISPOSAL OF THE UNITED NATIONS AND THE INTERNATIONAL COMMUNITY FOR THIS PURPOSE.

WE ALL HAVE THE RESPONSIBILITY TO CONSOLIDATE AND ACTION THE RESOLUTIONS ADOPTED BY THE UNITED NATIONS AND TAKING STEPS TO IMPLEMENT THEM OTHERWISE THE LAW OF THE JUNGLE AND THE RULE OF FORCE WOULD SUPERSEDE THE RULE OF THE CHARTER AND THE RULE OF LAW.

IT IS OU R RESPONSIBILITY TO CONTINUE THE PRESSURE ON THE FORCES

THAT DO NOT COMPLY WITH THE WILL OF INTERNATIONAL COMMUNITY
UNTIL THEY DO SO.
T
THE SUPPRESSED PEOPLES OF THE WORLD CALL ON THE UNITED NATIONS
TO ACT FOR A PEACEFUL SOLUTION OF THEIR PROBLEMS BEFORE THEY ARE
COMPELLED TO RESORT TO OTHER MEANS APPROVED BY THE CHARTER
AND RESOLUTIONS OF THE UNITED NATIONS.
IN THE 29AND 30TH SESSIONS THE GENERAL ASSEMBLY ADOPTED A MUBER
OF HISTORICAL RESOLUTIONS EMPHASIZING THE LEGITIMATE RIGHTS
OF THE PALESTINIANS PEOPLE AND THE NECESSITY OF ENABLING
THEM TO EXERCISE THESE RIGHTS.THUS WE FIND RESOLUTION
3236 (XXIX) STIPULATING THAT THESE RIGHTS INCLUDE :

-THE RIGHT TO SELF DETERMINATION WITHOUT EXTERNAL R

INTERFERENCE
- THE RIGHT TO NATIONAL INDEPENDENCE AND SOVEREIGNTY
IN ITS RESOLUTION 3376(XXX) THE ASSEMBLY ESTABLISHED THE
COMMITTEE OF TWENTY TO RECOMMEND A PROGRAMME
OF IMPLEMENTATION DESIGNED TO ENABLE THE PALESTINIAN PEOPLE
TO EXERCISE THERIGHTS RECOGNIZED IN PARAGRAPHS 1,2 OF
ASSEMBLY RESOLUTION 3236(XXIX) .
I WOULD LIKE MR PRESIDENT TO COMMEND THE MEMBERS OF THE COMMITTEE
AND ITS CHAIRMAN AMBASSADOR FALL WHO HAVE SHOULDERED THE RESPON-
SIBILITY WITH INTEGRITY AND COURAGE WITHIN THE MANDATE GIVEN
BY YOUR AUGUST ASSEMBLY.
IN FACT THE GENERAL ASSEMBLY BY VIRTUE OF IT S VARIOUS STANDS
THE LATEST OF WHICH WAST THE ADOPLTION OF THE TWO AFOREMENTIONED
RESOLUTIONS HAS CONFIRMED THE WORDS WHICH YOU HEARD HERE FROM
PRESIDENT EL SADAT WHEN HE DECLARED BEFORE THE 30 SESSION OF
THE GENERAL ASSEMBLY
'
'WE CONSIDER THE CAUSE OF THE PALESTINIAN PEOPLE TO BE THE CAUSE
OF EVERY FREEVSEEKING PEOPLE PEACE CALLING FOR JUSTICE
AND ACCEPTING THE RULE OF LAW AS ARBITER BETWEEN GOOD AND BAD.,
RIGHT AND WRONG.
THE PARTICIPATION OF THE PALESTINIAN PEOPLE REPRESENTED BY THE
PALESTINIE LIBERATION ORGANIZATION IN THE WORK OF THE UNITED
NATIONS AND THE ACKNOWLEDGE MENT OF THE PRINCIPLE OF ITS
PARTICIPATION IN ALL EFFORTS TO DESIGN ED TO ACHIEVE A JUST
PEACE IN THE MIDDLE EAST. HAS ENABLED THIS GREAT PEOPLE TO CONTINUE
ITS EFFORTS WITHIN THE FRAMEWORK OF INTERNATIONAL
LEGITIMACY TO SECRE AND EXERCISE THE RIGHT OF WHICH THEY
HAVE BEEN ILLEGALLY AND UNJUSTLY DEPRIVED FOR MORE THAN THIRTY
YEARS. THE PALESTINIAN PEOPLE REPRESENTED BY THE PALESTINE LIBERATION
ORGANIZATION HAS DEMONSTRATED A SENSE OF FULL RESPONSIBILITY

.../3

IN SHOULDERING ITS SHARE IN THE QUEST FOR A JUST PEACE
BASED ON RESPECT OF ITS LEGITIMATE RIGHTS AND ITS RIGHT TO ESTAB-
LISH AN INDEPENDANT STATE ON THE WEST BANK AND GAZA.

AS I STATED BEFORE YOUR ASSEMBLY IN ITS 29 SESSION BY VIRTUE
OF THEIR LONG HISTORY OF DEALING WITH SITUATIONS AND FACING REALITY
OBJECTIVELY WITHOUT EVAASIVEINESS THE PALESTINIAN PEOPLE
ARE QUALIFIED TO ASSUME THIS TASK I ALS O SAID IN THE SAME STA
SAME STATEMENT BEFORE YOU HERE THAT THE
BEFORE YOU HERE THAT THE PALESTINIAN PEOPLE ARE QUALIFIED TO
TO ASSUME THIS TASK.
DISREGARD LAST SENTENCE
REALIZE THAT THE GLORIUS OCTOBER SIXTH WAR
HAS OPENED NEW HORIZONS FOR THE ARABS
AND HAS FOR THE FORST TIME AFFORDED AN OPPORTUNITY TO REACH
A JUST AND PERMANENET PEACE IN THE AREA THAT WOULD MAKE IT POSSIBLE
FOR ITS PEOPLE TO DEVOTE THEIR ATTENTION TO DEVELOPMENT AND TO THE
TASK OF ECONOMIS AND SOCIAL TRANSFORMATION WHICH IS NEEDE TO MAKE
THEIR FUTURE SECURE.

HENCE EGYPT FIRM POSITION HAS BEEN MADE AND CONTINUES TO BE ONE
OF SUPPORT AND CONSOLIDATION OF THE PALESTINE LIBERATION ORGANIZATION
AS THE ONLY LEGITIMATE REPRESENTATIV E OF THE PALESTINE PEOPLE
EGYPT CALLS UPON THE INTERNATIONAL COMMUNITY TO TAKE EFFFECTIVE
STEPS TO SUPPORT THE ORGANIZATION
AND ENABLE THE PALESTINIAN PEOPLE TO RECOVER ITS RIGHTS.
MR PRESIDENT
THE REPORT OF THE PALESTINE COMMITTEE IS BEFORE YOU. IT IS AMATTER
OF REGRET THAT THE SECURITY COUNCIL HAS BEEN UNABLE TO ADOPT
THE COMMITTEEES RECOMMENDATIONS ON ACCOUNT OF THE USE OF THE VETO
BY A PERMANENT MEMBER. IT IS OUR DUTY TO SHOULDER RESPONSIBILITY
IN ACCORDENCE WITH THE CHARTER AND TO DO SO WITH THE UTMOST
COURAGE.
THE RECOMMENDATIONS PUT FORWARD IN THE COMMITTEES REPORT REFLECT
NOT ONLY A CLEAR AND PRECISE ADHERENCE TO THE GENERAL ASSEMBLYS
RESOLUTIONS WHICH ESTABLISHED THE COMMITTEE BUT ALSO A REALISTIC
AND MODERATE ATTITUDE WITH A VIEW TO ENABLING THE PALESTINIAN
PEOPLE TO EXERCISE ITS RIGHT TO SELF DETERMINATION WITHIN THE FRAME
WORK OF THE UNITED NATIONS RESOLUTIONS.

DNORESOLUTIONS .
MR . PRESIDENT
MY COUNTRY'S DELEGATION SUPPORTS THE RECOMMENSATIONS
CONTAINED IN THE REPORT OF THE COMMITTEE OF TWENTY
TAKING INTO ACCOUNT THE STAEMENT OF THE REPRESENTATIVE OF THE

.../4

PALESTINE LIBERATION ORGANIZATION BEFORE THE SAID
COMMITTEE ON MARCH 9 1876(DOCUMENT A/AC 183/2).
WE URGER YOU TO ADOPT AN EFFECTIVE AND POSITIVE STAND IN SUPPORT
OF THE PALESTINIAN PEOPLES STRUGGL E TO EXERCISE ITS RIGHT
TO SELF DETERMINATION .
EGYPT EMPHASIZES AGAIN ITS CONFIDENCE IN THE ABILITY
OF THE PALESTINIAN PEOPLE TO CARRY ON ITS STRUGGLE
UNDER THE LEADERSHIP OF THE PALESINE LIBERATION ORGANIZATION .
WE AGAIN STRESS THE NECESSITY OF THE PARTICIPATION OF THE
PALESINE LIBERATION ORGANIZATION ON AN EQUAL FOOTING
WITH THE OTHER PARTIES CONCERNED IN ANY EFFORTS
AIMED AT ACHIEVING A JUST AND DURABLE PEACE IN THE MIDDLE EAST
INCLUDING THE GENEVA CONFERENCE .
MR . PRESIDENT .
ISRAEL MUST BE MADE TO UNDERSTAND THAT THERE WILL BE
NO PEACE IN THE MIDDLE EAST UNLESS THE LEGITIMATE RIGHTS
OF THE PALESTINIAN PEOPLE ARE RECOGNIZED
AND UNLESS THE OCCUPIED ARAB TERRITORIES ARE RETURNED .
ISRAEL IS DELUDING ITSELF IN BELIEVING THAT IME IS IN
ITS FAVOUR AND THAT IT CAN CONVICE SOME PEOPLE THAT THE
PALESTINIANS NOT EXIST OR THAT IT IS CAPABLE OF
CONTAINING OR ELIMINATION THEM .
THE EVENTS IN EL KHALIL AND THE WESTERN BANK THE INNOCENT
PALESTINIANS' BLOOD SHED AT THE HANDS OF THE ISRAELI
OCCUPATION FORCES AFFIRM TO THE WHOLE WORLD THE
UNFLINCHING STAND OF THE PALESTINIAN PEOPLE AND ITS DETERMINATION
TO RETURN TO ITS HOMELAND TO ENJOY INDEPENDENCE AND NATIONAL
SOVEREIGNTY IN PALESTINE RECOGNITION OF THE LEGITIMATE
RIGHTS OF THE PALESTINIA N PEOPLE IS ONE OF THE PRINCIPAL
TOUCHSTONES TO TEST ISRAEL 'S SERIOUSNESS WHEN IT
CLAIMS IT DESIRES TO EXIST IN PEACE AMONG ITS NEIGHBORS .
MR . PRESIDENT .
EGYPT HAS BEEN QUITE RECEPTIVE TO ALL SEROUS
ATTEMPTS SEEKING A JUST AND DURABLE PEACE IN THE MIDDLE
EAST FOR PEACE TO US AS PRESIDENT EL SADAT DECLARED
BEFORE YOU AT THE 30 TH SESSION OF THE GENERAL ASSEMBLY IS
A STRATEGIC OBJECTIVE AND A GENUINE COMMITMENT .
FROM THIS ROSTRUM PRESIDENT EL SADAT CALLED FOR THE
RECONVENING OF THE GENEVA CONFERENCE WITH THE PARTICIPATION
OF THE PARTIES CONCERNED TO DEAL WITH THE MIDDLE EAST
PROBLEM IN ALL ITS ASPECTS AND WITH THE PURPOSE OF ARRIVING
AT A JUST AND DURABLE PEACE IN THE MIDDLE EAST .
IN MY REPLY TO THE SECRETARY GENERAL 'S INITIATIVE
OF APRIL 1 1976 I REFERRED TO EGYPT'S POSITIVE ATTITUDE
VIS A VIS THIS INITIATIVE . THE REPLY WAS COMMUNICATED BY THE
SECRETARY GENERAL TO ALL THE PARTIES CONCERNED INCLUDING

.../5

THE RPRESENTATIVES OF THE PALESTINE LIBERATION ORGANIZATION ALLOW ME MR PRESIDENT TO READ OUT TO THE GENERAL ASSEMBLY SOME PARAGRAPHS FROM THIS REPLY :
" I TAKE NOTE OF YOUR INTENTION TO PURSUE THE MATTER OF RESUMING ACTIVELY THE NEGOTIATING PROCESS IN THE COMING WEEKS I CONCUR WITH YOUR VIEW THAT THIS SHOULD BE DONE AT THIS STAGE THROUGH YOUR CONTACTS WITH THE REPRESENTATIVES OF THE PARTIES AT THE UNITED NATIONS HEADQUARTERS
IN THIS CONNECTION I NOTE WITH APPRECIATION YOUR SENDING OF THE AFORMENTIONED NOTE TO THE REPRESENTATIVE OF THE PALESINIE LIBERATION ORGANIZATION THE REPRESENTATIVE OF THE PALESTINIAN PEOPLE . THIS CONSTITUES A CONSTRUCTIVE STEP TOWARDS THE IMPLEMENTATION OF GENERAL ASSEMBLY RESOLUTION 3375 (XXX) WHICH PROVEDES FOR THE PARTICIPATION OF THE PALESTINE LIBERATION ORGANIZATION IN ALL EFFORTS AND DELIBERATIONS ON THE MIDDLE EAST AS WELL AS FOR THE UNDERTAKING OF STEPS TO SECURE THE INVITATION OF THE PALESTINE LIBERATION ORGANIZATION TO PARTICIPATE IN THE WORK OF THE UNITED NATIONS PEACE CONFERENCE ON THE MIDDLE EAST".

I ALSO ADDED IN MY REPLY TO THE SECRETARY GENERAL THE FOLLOWING:

"OUR POSITION, IN SO FAR AS THE NEGOTIATING PROCESS IS CONCERNED, REMAINS THE SAME AS REITERATED BY ME TO MR. GUYER IN THE TALKS WE HAD DURING HIS VISIT TO CAIRO ON MARCH 1ST, 1976, NAMELY THAT THE RECONVENING OF THE UNITED NATIONS PEAC CONFERENCE ON THE MIDDLE EAST IS THE ONLY VALID COURSE OF ACTION WHICH WOULD GUARANTEE THE CONTINUATION AND THE PRESERVATION OF THE UNITED NATIONS ROLE TO WHICH WE ARE STRONGLY ATTACHED.

I THEREFORE APPRECIATE THE EARLY RESUMPTION OF CONSULTATIONS ON THE SPECIFIC QUESTION OF RECONVENING THE UNITED NATIONS PEACE CONFERENCE ON THE MIDDLE EAST WITH THE PARTICIPATION OF ALL PARTIES CONCERNED, NAMELY EGYPT, SYRIA, JORDAN, THE PALESTINE LIBERATION ORGANIZATION, ISRAEL AS WELL AS THE UNION OF SOVIET SOCIALIST REPUBLICS AND THE UNITED STATES OF AMERICA.

THE ULTIMATE GOAL OF SUCH CONTACTS AS WELL AS THE ENSUING PROCESS WOULD BE THE ACHIEVEMENT OF A COMPREHENSIVE SETTLEMENT IN THE MIDDLE EAST WHICH WOULD LEAD TO A JUST AND DURABLE PEACE BASED ON THE PRINCIPLES OF SOVERIGNTY, TERRITORIAL INTEGRIRTY POLITICAL INDEPENDENCE AND SELF-DETERMINATION. THIS NESSIT-ATES THE FULL IMPLEMENTATION OF THE RELEVANT UNITED NATIONS RESOLUTIONS THAT PROVIEDE FOR THE TOTAL WITHDRAWAL OF THE

.../6

THE REPRESENTATIVES OF THE PALESTINE LIBERATION ORGANIZATION
ALLOW ME MR PRESIDENT TO READ OUT TO THE GENERAL ASSEMBLY
SOME PARAGRAPHS FROM THIS REPLY «

" I TAKE NOTE OF YOUR INTENTION TO PURSUE THE MATTER OF RESUMING
ACTIVELY THE NEGOTIATING PROCESS IN THE COMING WEEKS I CONCUR
WITH YOUR VIEW THAT THIS SHOULD BE DONE AT THIS STAGE
THROUGH YOUR CONTACTS WITH THE REPRESENTATIVES OF THE
PARTIES AT THE UNITED NATIONS HEADQUARTERS
IN THIS CONNECTION I NOTE WITH APPRECIATION YOUR SENDING OF THE
AFORMENTIONED NOTE TO THE REPRESENTATIVE OF THE PALESTINE
LIBERATION ORGANIZATION THE REPRESENTATIVE OF THE PALESTINIAN
PEOPLE . THIS CONSTITUES A CONSTRUCTIVE STEP TOWARDS THE
IMPLEMENTATION OF GENERAL ASSEMBLY RESOLUTION 3379 (XXX)
WHICH PROVIDES FOR THE PARTICIPATION OF THE PALESTINE LIBERATION
ORGANIZATION IN ALL EFFORTS AND DELIBERATIONS ON THE
MIDDLE EAST AS WELL AS FOR THE UNDERTAKING OF STEPS TO SECURE
THE INVITATION OF THE PALESTINE LIBERATION ORGANIZATION TO
PARTICIPATE IN THE WORK OF THE UNITED NATIONS PEACE CONFERENCE
ON THE MIDDLE EAST».

I ALSO ADDED IN MY REPLY TO THE SECRETARY GENERAL THE FOLLOWING»

«OUR POSITION, IN SO FAR AS THE NEGOTIATING PROCESS IS CONCERNED
REMAINS THE SAME AS REITERATED BY ME TO MR. BUYER IN THE TALKS
WE HAD DURING HIS VISIT TO CAIRO ON MARCH 1ST, 1976, NAMELY
THAT THE RECONVENING OF THE UNITED NATIONS PEACE CONFERENCE
ON THE MIDDLE EAST IS THE ONLY VALID COURSE OF ACTION WHICH
WOULD GUARANTEE THE CONTINUATION AND THE PRESERVATION OF THE
UNITED NATIONS ROLE TO WHICH WE ARE STRONGLY ATTACHED».

I THEREFORE APPRECIATE THE EARLY RESUMPTION OF CONSULTATIONS
ON THE SPECIFIC QUESTION OF RECONVENING THE UNITED NATIONS
PEACE CONFERENCE ON THE MIDDLE EAST WITH THE PARTICIPATION OF ALL
PARTIES CONCERNED, NAMELY EGYPT, SYRIA, JORDAN, THE PALESTINE
LIBERATION ORGANIZATION, ISRAEL AS WELL AS THE UNION OF
SOVIET SOCIALIST REPUBLICS AND THE UNITED STATES OF AMERICA.

THE ULTIMATE GOAL OF SUCH CONTACTS AS WELL AS THE ENSUING
PROCESS WOULD BE THE ACHIEVEMENT OF A COMPREHENSIVE SETTLEMENT
IN THE MIDDLE EAST WHICH WOULD LEAD TO A JUST AND DURABLE PEACE
BASED ON THE PRINCIPLES OF SOVEREIGNTY, TERRITORIAL INTEGRITY
POLITICAL INDEPENDENCE AND SELF-DETERMINATION. THIS MESSIT-
ATES THE FULL IMPLEMENTATION OF THE RELEVANT UNITED NATIONS
RESOLUTIONS THAT PROVIDE FOR THE TOTAL WITHDRAWAL OF THE

ISRAELI FORCES FROM ALL THE ARAB TERRITORIES OCCUPED SINCE JUNE 1967, AND THE RESTORATION OF THE NATIONAL RIGHTS OF THE PALESTINIAN PEOPLE.

THIS MR. PRESIDENT, IS EGYPT'S STAND AS COMMUNICATED TO THE SECRETARY GENERAL.

CONTRARY TO THIS STAND, ISRAEL HAS PROVEN THROUGH ITS ACTION THAT IT DOES NOT DESIRE PEACE, THAT IT IS INCAPABLE OF ASSUMING THE RESPONSIBILITIES IT ENTAILS, THAT IT REMAINS ISRAEL THE AGGRESSOR IN QUEST OFEXPANSION AT THE EXPENSE OF THE NEIGHBORING ARAB STATES AND THE PALESTINIAN PEOPLE. HOW CAN WE OTHERWISE INTERPRET ITS PERISTENCE IN ESTABLISBING SETTLEMENSTS ON OCCUPIED ARAB TERRITORIS INCLUDING SINAI - .MORE THAN SIXTY OF THEM? HOW CAN WE INTERPRET ISITS INSISTENCE ON THE ANNEXATION AND JUDAIZATION.OKNJERUSALEM. ALL THSE ACTIONS ARE IN VIOLATION OF RESOLUTIONS UNANIVOUSLY ADOPTED BY THE SECURURITY COUNCIL AND THE GENEAL ASSEMBLY AND EVEN ISRAEL'S FRIENDS CONSIDER THEM OBSTACLES TO PEACE AS DEMONSTRATED DURING THE RECENT SECRITY COUNCIL DELIERATIONS. BUT, ISRAEL DOES NOT EVEN HEED ITS FRIENDS. IT INSISTS ON CREATING A NEW FAIT ACCOMPLI EVEN WITHOUT LEGITIMATE GROUNDS TO JUSTIFY ITSELF BEFORE THE INTERNATIL COMMUNITY. ISRAEL IS DETERMINED TO CHANGE THE FEATURES OF THE OCCUPIED TERRITORIES, DEMOGRAPHICALLY AND MATERIALLY, PLUNDERIN THEIR HERITAGE AND WALTH, BLATANTLY IGNORING UNITED NATIONS RESOLUTIONS, VALUES AND ALL INTERNATIONAL CONVENTION S, FOREMOST AMONG WHICH IS THE FOURTH GENEVA CONVENTION ON THE PROTECTION OF CIVILIAN PERSONS IN TIMES OF WAR.

FROM THIS ROSTRUM, MR. PRESIDENT, WE CLEARLY AND RESOLUTELY DECLARE THAT ISRAEL IS HELD RESPONSBIBLE FOR WHATEVER CHANGES IT INTRODUES IN THE OCCUPIED TERRITORIIES, AND THAT GQPT WILL DEMAND JUST COMPENSATION FOR ALL THE CHANGES AND ACTS OF EXPLOITATON IT HAS CARRIED OUT THEREIN, EGYPT CALLS ON ALL STATES NOT TO PARTICIPATE OR BE A PARTY IN ANY FORM WHATSOEVER IN ISRAEL'S ATTEMPTS TO EXPLOIT THE NATURAL WEALTH AND RESOURCES OF THE OCCUPIED TERRITORIES.

THE CONTINUATION OF THE PRESENT SITUATION IN THE AREA CONSITUTES A DANGER TO PEACE, FOR THE ARAB PEOPLES AND STATES DO NOT ACCEPT THE CONTINUED ISRAELI OCCUPATION AND THE DENIAL OF THE NATIONAL RIGHTS OF THE PALESTINIAN PEOPLE. THE WORLD IS AT A RACE TITH TIME. EITHER PEACE OR AN OVERALL LIBERATION WAR TO RECOVER THE RIGHTS PROVIDED FOR IN THE CHARTER AND SUPPORDD BY THE MAJORITY IN THE GENERAL ASSEMBLY.

.../7

ISRAEL COMMITS THE BIGGEST FOLLY IN THINKING THAT ITS MANOEUVRES AND EVASIVENESS WILP GIVE IT TIME TO IMPOSE ON THE ARAB WORLD AND ON THE INTERNATIONAL COMMUNITY AN EXPANSIONIST FAIT ACCOMPLI. IT WOLD BE BETTER FOR IT IN THE INTEREST OF PEACE IN THE WORLD TO FACE THE REALITIES IN THE AFTERMATH OF THE GLORIOUS OCTOBER 6 WAR.

THE INTERNATONAL COMMUNITY REALIZES THE SERIOUSNESS OF THE EXPLOSIVE SITUATION IN THE MIDDLE EAST AND ITS EFFECT ON WORLD PEACE AND SECUIRITY. IT REALIZES THAT WE ARE SEEKING PEACE, PROVIDED THAT IT IS JUST. WE HAVE GIVEN THE INTERNATIONAL COMMUNITY OPPORTUNITIES TO PARTICIPATE IN THE QUEST FOR PEACE AND ITS REALIATION. WE WELCOMED ANF CONTINUE TM WELCOME THE ROLE OF THE TWO SUPER POWERS IN THE GENEVA CONFERENCE, WE WELCOMED THE PARTICIPATION OF EUROPE AND THE NON-ALIGNED STATES IN THE QUEST FOR A JUST PEACE. WHILE THIS HAS BEN OUR ATTITUDE, ISRAEL REMAINS INTRANSIGENT, RESISTING ALL EFFORTS DESIGDD TO ENSURE THE RETURN OF ALL THE OCCUPIED ARAB TERRITORIES SINCE 1967 AND THE RESTORATION OF THE LEGITIMATE RIGHTS OF THE PALESTINIAN PEOPLE. THIS INTRANSI-GENCE HAS LED ALL THE PEACE-LOVING PEOPLES TO CONDEMN THE ISRAELI STAN, THE RESOLUTIONS OF THE UNITED NATIONS IS A TESTMONY TO THIS. AND SO ARE THSE OF OTHER INTERNATIONAL FORA, THE LAST OF WHICH WAS THE FIFTH CONFERENCE OF NON-ALIGNED STATES WHICH CONDEMNED THE CONTINUED ISRAELI AGGRESSION ON ARAB TERRITORIES AND THE VIOLATION OF THE PALSTINIAN PEOPLE'S RIGHTS.

PRIOR TO THIS, THE AFRICAN SUMMIT CONFERENCE CONVENED IN MAURITIUS HAD DECLARED ITS FULL SOLIDARITY WITH THE ARAB PEOPLES AND THE PALESTINIAN PEOPLE IN THEIR STRUGGLE TO REGAIN THE VIOLATION OF THE PALESTINIAN PEOPLE'S RIGHTS.

DISREGARD LAST SENTENCE

OCCUPIED ARAB LAND TERRITORY AND ENABLE THE PALESTINIAN PEOPLE TO EXEXERCISE ITS RIGHT TO SELF DETERMINATION. IN THE LIGHT OF OF THIS YOU WILL PERHAPS AGREE WITH ME THAT IT HAS BECOME IMPERATIVE THAT THE INTERNATIONAL COMMUNITY SHOULD GET THINGS MOVING IMMEDIATELY AND THAT MEMBER STATES OF THE WORLD ORGANIZATION HAVE AN OBLIGATION TO PUSH FOR A JUST SOLUTION AND TO FOIL WITH ALL FIRMNESS ANY PROCRASTINATION,. MANUOEUVERS.

MR PRESIDENT I WANT RTO REITERATE HERE CLEARLY EGYPTS FIRM STAND THAT THERE CAN BE NO PEACE IN THE MIDDLE EAST WITHOUT ISRAELS

.../8

ISRAEL COMMITS THE BIGGEST FOLLY IN THINKING THAT ITS MANOEUVRES AND EVASIVENESS WILL GIVE IT TIME TO IMPOSE ON THE ARAB WORLD AND ON THE INTERNATIONAL COMMUNITY AN EXPANSIONIST FAIT ACCOMPLI. IT WOLD BE BETTER FOR IT IN THE INTEREST OF PEACE IN THE WORLD TO FACE THE REALITIES IN THE AFTERMATH OF THE GLORIOUS OCTOBER 6 WAR.

THE INTERNATONAL COMMUNITY REALIZES THE SERIOUSNESS OF THE EXPLOSIVE SITUATION IN THE MIDDLE EAST AND ITS IMPACT ON WORLD PEACE AND SECURITY. IT REALIZES THAT WE ARE SEEKING PEACE, PROVIDED THAT IT IS JUST. WE HAVE GIVEN THE INTERNATIONAL COMMUNITY OPPORTUNITIES TO PARTICIPATE IN THE QUEST FOR PEACE AND ITS REALIZATION. WE WELCOMED AND CONTINUE TO WELCOME THE ROLE OF THE TWO SUPER POWERS IN THE GENEVA CONFERENCE. WE WELCOMED THE PARTICIPATION OF EUROPE AND THE NON-ALIGNED STATES IN THE QUEST FOR A JUST PEACE. WHILE THIS HAS BEN OUR ATTITUDE, ISRAEL REMAINS INTRANSIGENT, RESISTING ALL EFFORTS DESIGNED TO ENSURE THE RETURN OF ALL THE OCCUPIED ARAB TERRITORIES SINCE 1967 AND THE RESTORATION OF THE LEGITIMATE RIGHTS OF THE PALESTINIAN PEOPLE. THIS INTRANSI-GENCE HAS LED ALL THE PEACE-LOVING PEOPLES TO CONDEMN THE ISRAELI STAN. THE RESOLUTIONS OF THE UNITED NATIONS IS A TESTIMONY TO THIS, AND SO ARE THSE OF OTHER INTERNATIONAL FORA. THE LAST OF WHICH WAS THE FIFTH CONFERENCE OF NON-ALIGNED STATES WHICH CONDEMNED THE CONTINUED ISRAELI AGGRESSION ON ARAB TERRITORIES AND THE VIOLATION OF THE PALESTINIAN PEOPLE'S RIGHTS.

PRIOR TO THIS, THE AFRICAN SUMMIT CONFERENCE CONVENED IN MAURITIUS HAD DECLARED ITS FULL SOLIDARITY WITH THE ARAB PEOPLES AND THE PALESTINIAN PEOPLE IN THEIR STRUGGLE TO REGAIN THE VIOLATION OF THE PALESTINIAN PEOPLE'S RIGHTS.

DISREGARD LAST SENTENCE

OCCUPIED ARAB LAND TERRITORY AND ENABLE THE PALESTINIAN PEOPLE TO EXERCISE ITS RIGHT TO SELF DETERMINATION. IN THE LIGHT OF THIS YOU WILL PERHAPS AGREE WITH ME THAT IT HAS BECOME IMPERATIVE THAT THE INTERNATIONAL COMMUNITY SHOULD GET THINGS MOVING IMMEDIATELY AND THAT MEMBER STATES OF THE WORLD ORGANIZATION HAVE AN OBLIGATION TO PUSH FOR A JUST SOLUTION AND TO FOIL WITH ALL FIRMNESS ANY PROCRASTINATION, MANOEUVERS.

MR PRESIDENT I WANT RTO REITERATE HERE CLEARLY EGYPTS FIRM STAND THAT THERE CAN BE NO PEACE IN THE MIDDLE EAST WITHOUT ISRAELS

.../8

FULL WITHDRAWL FROM ALL OCCUPIED ARAB TERITORIES AND WITHOUT THE PALESTINIAN PEOPLES RECOVERY OF ITS LEGITIMATE RIGHTS INCLUDING ITS RIGHT TO ESTABLISH AN INDEPENDANT PALESTINIAN STATE.

OUR ARAB NATION IS NOW BLEEDING IN LEBANON.. PRESIDENT EL SADAT WAS THE FIRST TO WARN AGAINST THE DANGER OF THE CONTINUATION OF THIS STATE OF AFFAIRS BEFORE THE SITUATION DETERIORATED HE ADVISED ALL HANDS OFF LEBANON.
MR PRESIDENT I WOULD LIKE T HERE TO STATE EGYPT POSITION VIS A VIS THIS QUESTION SUMMARIZED LIKE THIS.:
-THE NECESSITY OF ENFORCING A CEASE FIRE AND OF SAFEGUARDING LEBANONS SOVEREIGNTY INDEPENDENCE UNITY AND ARABISM.
THE NECESSITY OF WITHDRAEWL OF ALL FOREIGN TROOPS FORCES FROM LEBANON WELCOMING AT THE SAME TIME ALL SINCERE AND CONSTRUCTIVE INIATIVES CONDUCIVE TO AM END TO BLOOD SHED.
IT IS IMPERIATIVE THAT THE LEBANESE PALESTINIAN RELATIONSHIP SHOULD BE MAINTAINED IN THE CONTEXT OF THE GENERAL ARAB COMMITTMENT TO THE PALESTINAIN PEOPLE THEIR CAUSE AND THE PALESTINE LIBERATION ORGANIZATION.
SUPPORT THE SPECIFIC STEPS TAKEN BY THE ARAB LEAGUE IN DEALING WITH THE LEBANESE CRISIS INCLUDING ITS DISPATCH OF ARAB SECURITY FORCES TO LEBANON AND ITS CONTINUING ENDEAVORS AT THE CONCILIATION ENVISAGING A SPEEDY SETTLEMENT TO THE CRISIS.

I WOULD LIKE TO DRAW ATTENTION TO THE ATTEMPT AT NUCLEAR BALDKMAIL IN THE MIDDLE EAST REGION AND THE DANGER WHICH THIS ENTAILS.I REFER HERE TO REPORTS EMANATING FROM ISRAEL AND CARRIED BY SOME SECTIONS OF THE MASS MEDIA IN VARIOUS PARTS OF THE WORLD ABOUT ISRAEL'S POSSESSION OF BUCLEAR WEAPONS.WHAT IS UPPERMOST IN OUR MINDS IS TO PREVENT THE INTRODUCTION OF NUCLEAR WAEPONS INTO THE AREA AND THEIR PROLIFERATION IN ORDER TO WARD OFF THE DANGER OF A NUCLEAR WAR.IT WAS WITH THIS END IN VIEW THAT EGYPT JOINED IRAN IN AN INITIATIVE IN THE TWENTY NINTH SESSION OF THE GENERAL ASSEMBLY RESULTING IN A RESOLUTION CALLING FOR THE ESTABLISHMENT OF A NUCLEAR WEAPON FREE ZONE IN THE MIDDLE EAST AS EFFECTIVE NEASURE TO PREVENT THE PROLIFERATION OF NUCLEAR WEAPONS IN THE AREA.THAT INITIATIVE MET WITH UNANIMOUS AND

.../9

FULL WITHDRAWL FROM ALL OCCUPIED ARAB TERITORIES AND WITHOUT
THE PALESTINIAN PEOPLES RECOVERY OF ITS LEGITIMATE RIGHTS INCLUDING
ITS RIGHT TO ESTABLISH AN INDEPENDANT PALESTINIAN STATE.

OUR ARAB NATION IS NOW BLEEDING IN LEBANON. PRESIDENT EL SADAT
WAS THE FIRST TO WARN AGAINST THE DANGER OF THE CONTINUATION
OF THIS STATE OF AFFAIRS BEFORE THE SITUATION DETERIORATED
HE ADVISED ALL ARABS OFF LEBANON
MR PRESIDENT I WOULD LIKE I HERE TO STATE EGYPTS POSITION VIS A VIS
THIS QUESTION SUMMARIZED LIKE THIS:-
-THE NECESSITY OF ENFORCING A CEASE FIRE AND OF SAFEGUARDING
LEBANONS SOVEREIGNTY INDEPENDENCE UNITY AND ARABISM.
THE NECESSITY OF WITHDRAWL OF ALL FOREIGN TROOPS FROM LEBANON
WELCOMING AT THE SAME TIME ALL SINCERE AND CONSTRUCTIVE
INITIATIVES CONDUCIVE TO AN END TO BLOOD SHED.
IT IS IMPERIATIVE THAT THE LEBANESE PALESTINIAN RELATIONSHIP SHOULD
BE MAINTAINED IN THE CONTEXT OF THE GENERAL ARAB COMMITTMENT
TO THE PALESTINIAN PEOPLE THEIR CAUSE AND THE PALESTINE LIBERATION
ORGANIZATION.
SUPPORT THE SPECIFIC STEPS TAKEN BY THE ARAB LEAGUE IN DEALING
WITH THE LEBANESE CRISIS INCLUDING ITS DISPATCH OF ARAB SECURITY
FORCES TO LEBANON AND ITS CONTINUING ENDEAVORS AT THE
CONCILIATION ENVISAGING A SPEEDY SETTLEMENT TO THE CRISIS.

I WOULD LIKE TO DRAW ATTENTION TO THE ATTEMPT AT NUCLEAR
BALDKMAIL IN THE MIDDLE EAST REGION AND THE DANGER WHICH THIS
ENTAILS. I REFER HERE TO REPORTS EMANATING FROM ISRAEL AND
CARRIED BY SOME SECTIONS OF THE MASS MEDIA IN VARIOUS PARTS OF
THE WORLD ABOUT ISRAEL'S POSSESSION OF NUCLEAR WEAPONS. WHAT IS
UPPERMOST IN OUR MINDS IS TO PREVENT THE INTRODUCTION OF NUCLEAR
WEAPONS INTO THE AREA AND THEIR PROLIFERATION IN ORDER TO WARD
OFF THE DANGER OF A NUCLEAR WAR. IT WAS WITH THIS END IN VIEW
THAT EGYPT JOINED IRAN IN AN INITIATIVE IN THE TWENTY-NINTH SESSION
OF THE GENERAL ASSEMBLY RESULTING IN A RESOLUTION CALLING FOR THE
ESTABLISHMENT OF A NUCLEAR WEAPON FREE ZONE IN THE MIDDLE EAST
AS EFFECTIVE MEASURE TO PREVENT THE PROLIFERATION OF NUCLEAR
WEAPONS IN THE AREA. THAT INITIATIVE MET WITH UNANIMOUS AND

.../9

UNIVERSAL SUPPORT.
IT IS PERTINENT TO ASK WHY DOES ISRAEL CONTINUOUSLY AND PERSISTENTLY REFUSE TO ACCEDE TO THE NON PGROLIFERATION TREATY AND TO ACCEPT AN INTERNATIONAL SAFEGUARD SYSTEM?THIS REFUSAL IS ONE MORE PROOF OF ISRAEL'S LACK OF SERIOUSNESS WHEN IT SPEAKS OF PEACE.
UNDOUBTEDLY THE ESTABLISHMENT OF A NUCLEAR WEAPON FREE ZONE IN THE MIDDLE EAST SIGNIFIES SUPPORT OF EFFORTS AIMING AT THE ESTABLISHMENT OF NUCLEAR WEAPON FREE ZONES LEADING EVENTUALLY TO GENERAL

AND COMPLETE DESARMAMENT.IT SIGNIFIES AS WELL A CONCERN FOR WORLD PEACE AND SECURITY CONSIDERING THE EXPLOSIVE SITUATTION IN THE AREA AS A RESULY OF THE MIDDLE EAST PROBLEM
EGYPT HAS SIGNED THE NON PROLIFERATION TREATY AND STILL MAINTAINS ITS STAND OF RATIFYING IT ONCE ISRAEL ACCEDES TO IT.
WE IN EGYPT HAVE CONTRIBUTED POSITIVELY AND EFFECTIVELY TO THE EFFORTS UNDERTAKEN BY OUR INTERBATIONAL ORGANIZATION IN THE FIELD OF DISARMAMENT.WE ARE AWARE TOO THAT COOPERATION OF THE NUCLEAR POWERS WITH THE UNITED NATIONS IS ESSENTIAL FOR THE SUCCESS AND FRUITION OF THE UNITED NATIONS EFFORTS IN THIS FIELD.WE CALL ON THESE POWERS TO BE RESPONSIVE TO THE UNITED NATIONS EFFORTS AND TO COOPERATE FULLY WITH IT PARTICULARLY IN MATTERS RELATING TO THE FOLLOWING:
-STRENGTHENING THE ROLE OF THE UNITED NATIONS IN THE FIELD OF DISARMAMENT
- PROMOTING THE ESTABLISHMENT OF NUCLEAR WEAPON FREE ZONES PROHIBITING THE PRODUCTION AND USE OF INCENDIARY WEAPONS AND WEAPONS OF MASS DESTRUCTTION
-NUCLEAR DISARMAMENT AND ACHIEVING GENERAL AND COMPLETE DISARMAMENT.
IN THIS CONNECTION I WOULD LIKE TO EXPRESS EGYPTS SUPPORT OF SRI LANKA'S POSITION CONCERNING THE IMPORTANCE AND THE IMPLEMENTATION OF THE DECLARATION OF THE INDIAN OCEAN AS A ZONE OF PEACE.
EGYPT WILL CONTINUE TO SUPPORT EVERY INTERNATIONAL ENDEAVOUR INTENDED TO ACHIEVE TANGIBLE PROGRESS IN THE FIELD OF DISARMAMENT ON THE BASIS OF UNIVERSAL PARICIPATION.HENCE,EGYPT AS A NON ALIGNED STATE ATTACHES GREAT IMPORTANCE TO THE CONVENING OF A SPECIAL SISSION ON DISARMAMENT.IT WILL EXERT EVERY EFFORT TO RENDER IT A FRUITFUL SESSION ONE THAT WOULD ENSURE THE CONTINUATION AND INTENSIFICATION OF UNIVERSAL EFFORTS TOWARDS A WORLD OF GENERAL AND COMPLETE DISARMAMENT.

AD KAN
NAUM

שותח רתם מנכל שהבט משבה למנכל ממנכל מאום א ב מצמא מעת הסכרת מדתים חקר דם אמן מעוד

אלסר נבון

מב/אמ

UNIVERSAL SUPPORT.

IT IS PERTINENT TO ASK WHY DOES ISRAEL CONTINUOUSLY AND PERSISTENTLY REFUSE TO ACCEDE TO THE NON PROLIFERATION TREATY AND TO ACCEPT AN INTERNATIONAL SAFEGUARD SYSTEM? THIS REFUSAL IS ONE MORE PROOF OF ISRAEL'S LACK OF SERIOUSNESS WHEN IT SPEAKS OF PEACE, UNDOUBTEDLY THE ESTABLISHMENT OF A NUCLEAR-WEAPON-FREE ZONE IN THE MIDDLE EAST SIGNIFIES SUPPORT OF EFFORTS AIMING AT THE ESTABLISHMENT OF NUCLEAR WEAPON FREE ZONES LEADING EVENTUALLY TO GENERAL

משרד החוץ
המרכז למחקר
ולתכנון מדיני

סיקור
נושא

מס' 76/154
ירושלים, י"ג תשרי תשל"ז
7 אוק' 1976

ש מ ו ר

מצרים-ישראל: אחרי התסדר המדיני יבוא שלב "המאבק התרבותי"

הידיעות

1. בנאום שנשא רה"מ המצרי - ממדוח סאלם בכנס מצרים החיים מחוץ למצרים שנערך ביולי 76' באולם הועד המרכזי של אס"ע אמר רה"מ: "הנצחון הסופי של ישראל יתבטא בעליונותה התרבותית של מצרים. ישראל מנסה להתגבר על בעיית הכמות באמצעות שימת דגש על האיכות. היא מנסה להצטייר בעיני העולם כנווה תרבות במדבר של עמים מפגרים" (אלקבס הכוויתי 26.7.76).

2. בראיון שה"ח המצרי - פהמי לשבועון "אח'ר סאעה" ב-15 לספטמבר 76' אמר שה"ח (ע"פ סימז"ת 15.9) "הבעיה המדינית החשובה ביותר במצרים כעת היא לבנות את הדימוקרטיה... אם ניתן יהיה לממש זאת עד שנת 2000 לא יהיה חשש לגבי מצרים, אפילו ביחס למאבק העז שיהיה בין מצרים והעולם הערבי מחד גיסא וישראל מאידך גיסא.שכן אם תחלוף בעיית המזה"ת יהיה המאבק תרבותי, והוא עז בהרבה מהמאבק הצבאי".

רקע

3. במחצית השניה של 75' זכו שני האינטלקטואלים המצרים הבולטים - מחמד סייד אחמד ובוטרוס גאלי - לפרסום רב בכלי התקשורת המצריים ובעיתונות המערב בזכות רעיונות חדשניים שהועלו על ידם בסוגיית הסכסוך הישראלי-ערבי. השניים, שהינם סופרים ואנשי רוח, נמנים על "השמאל הלאומי" המצרי המקורב בד"כ לממסד ומקבל על עצמו את עקרונות היסוד של המהפכה.

4. עיקר תפיסתם, כפי שבאה לידי ביטוי בשורה של מאמרים וראיונות במצרים ומחוצה לה וכן בספר שפרסם סייד אחמד בקהיר 75' בשם "כאשר יידומו התותחים" - היא שאחרי מלחמת 73' נפתח פתח לשינוי פני העימות הישראלי - ערבי מעימות צבאי אלים לעימות תרבותי או כלכלי שיהיה נסבל ע"י הצדדים, וזאת מבלי שאף צד יוותר על מטרותיו הסופיות.

5. אליבא דסייד אחמד דומה השינוי המוצע על ידו של פני העימות הישראלי - ערבי לסיום המאבק בין ארה"ב ובריה"מ, לטובת מצב של "דטאנט" אשר אינו גורם לבריה"מ לוותר על יעדה המקורי להשליט את הקומוניזם בעולם ומבלי שארה"ב תטוש את שאיפתה להשליט את הליבראליזם ולשרש את הקומוניזם (שיח פרשנים בצות אלערב 5.9.75)

2/..

6. על פי תפישה זו אין ישראל יכולה לדרוש שהכרה מצידה בזכות ההגדרה העצמית של העם הפלסטיני בחלק מאדמת פלסטין תגרום לויתור על "חלומו הסופי הלגיטימי של העם הפלסטיני להקים מדינה חילונית" בכל פלסטין. לאחר שלפלסטינים יהיה בית משלהם תדער, לפי אסכולה זו, האלימות שבסיכסוך מאליה ובמקום הניגודים הלאומיים יעלו על פני השטח ניגודים בעלי אופי חברתי-תרבותי בין החברה הישראלית לחברה הערבית, וההסטוריה תוכיח מי משתיהן תנצח בעימות זה.

7. יצויין כי אין אמירה מפורשת שהמאבק התרבותי יתנהל בין מדינה ישראלית עצמאית לשכנותיה הערביות, אולם משתמע שהמאבק התרבותי יתנהל עם מדינה ישראלית כאשר מטרת מאבק זה הוא לחסל מדינה זו.
עוד משתמע מהדברים, שהמאבק התרבותי יחל לאחר החזרת השטחים שכבשה ישראל ב-67' ולאחר החזרת זכויות הפלסטינים. עם ישראל כזו ינהל העולם הערבי מאבק "תרבותי".

סיכום והערכה

8. עד כה היו דעות מעין אלה של שני האינטלקטואלים המצריים בבחינת דעות פרטיות שלא זכו לתגובה פומבית מצד מעצבי המדיניות הרישמית המצרית. יחד עם זאת בשעתו הוסברה העובדה שקיתן להם לפרסם את דעותיהם החדשניות בסוגיית הסכסוך בכך שדעות אלה אינן סותרות למעשה את המדיניות המצרית הרשמית, ואמצעי ההסברה המצריים מסתייעים באנטלקטואלים להפצת גישות רשמיות במסווה של דעות פרטיות.

9. את סיסמת "המאבק התרבותי" המועלית בפי רה"מ ושה"ח המצריים יוכלו המצרים לנצל בשני כיוונים: כלפי קיצונים ערבים יוכלו לשים הדגש על כך שכאשר מדברת מצרים על שלום עם ישראל לאחר שזו תחזור לגבולות 67' ויוחזרו זכויות הפלסטינים אין הכוונה אלה לפתיחה באותו מאבק תרבותי "עד מהמאבק הצבאי" (פהמי) עד "לנצחון הסופי על ישראל" (סאלם)
כלפי השואלים במערב יוכלו המצרים לשים הדגש על כך שהם חושבים במונחים של אופציה לא צבאית אלא "תרבותית" ואל לה לישראל לדאוג ולהדאיג ידידיה יתר על המידה מפני סכנה לקיומה הפיזי.

10. מבחינת המדיניות הרישמית הכללית אין לראות בסיסמת "המאבק התרבותי" משום מיתון העמדה המצרית כלפי ישראל. שכן הן סאלם והן פהמי אינם מוותרים על המטרה הסופית שהיא חיסול ישראל כיישות יהודית וציונית נפרדת וזאת על ידי הטמעת תרבותה הייחודית בתרבות הערבית.

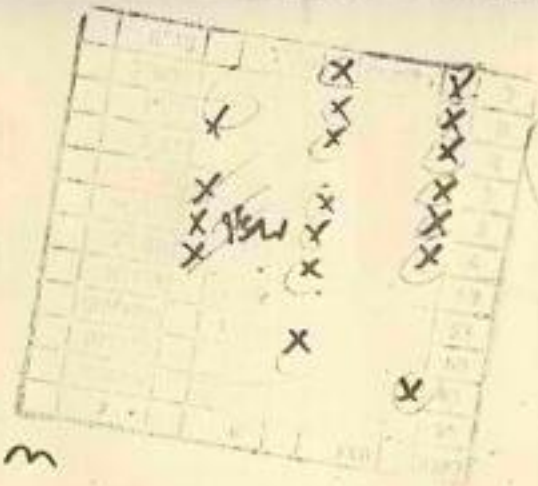

בלמס

דחופ

מאת:חצב

נר: 19.9.76/836/1766

מקור: צות אלערב

תז"י: 18.9.76/2200

++++++++++++++++++++++++

הנדון: מצרים-ישראל/// תגובה על מאמרו האחרון של אלוני בעתון אמריקאי

++

בהגיבו על מאמר באלוני לאחרונה בעתון בארה"ב אומר הפרשן, כי הדברים אינם אלא חזרה על תכניתו הידועה של אלוני, אשר נדחתה כבר ע"י הערבים.

הפרשן מצי"ן, כי נקודה אחת בתכנית המדוברת על מדינה פלסטינית - ירדנית במקום מדינה פלסטינית טהורה נדחתה כבר ע"י הערבים.

כן תוקף הפרשן את הביטוי "עומק אסטרטגי מינימלי" ה אמרו, כי

החלטות האו"ם במועה"ב ובעצרת היו ברורות.

מוע"הב קראה לנסיגה ישראלית מלאה מכל השטחים הכבושים והעצרת הכללית קבלה החלטות רבות המאשרות את זכות העם הפלסטיני לשוב לארצו.

הפרשן מסכם באומרו, כי מנהיגי ישראל החברים בממסד הצבאי תשלי"ט חיים עדיין במנטליות של התקופה שלפני מלחמת אוק' והם לא למדו את לקחיה בעיקר מספקת ומנסים להחזיר את מחוג השעון אחורה, אך לא יצליחו בכך.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק יוצא

בלתי מסווג

סודי

אל: וושינגטון

מאת: המשרד

סט 373

נשלח 171500 ספיט 76

מ י י ד י

תורגמן לשלב 280

התקפות סוריות על מצריים :

בשלב חודש ספט לא הובחן בסיתון והתקפות הסוריות על מצריים. להלן כמה דוגמאות :

א. משהה הסורי פרסם (ב-3.9 דמשק) הודעה חריפה לרגל יום השנה להקמת הפדרציה המשולשת . ההודעה מאשימה את סאדאת אישית בניוון מוסדות הפדרציה, פגיעה "בצעידה הערבית ואחדותה", בהוצאת מצריים ממדינות העימות, בנכונות סאדאת להגיע "לסיום מצב המלחמה עם ישראל".

ב. ב-10.9 האשים רדיו דמשק את ההנהגה המצרית בפגישה ובחתלשה של הצבא המצרי בשיפ עם ארהב . "כתוצאה מהסכם סיני הפך צבא מצריים לטכנה לסאדאת".

ג. ב-13.9 כתב העתון הסורי הרשמי למחצה "תשרין" כי "פתרון המשבר בלבנון פרושו נצחון על הסכם סיני ועל המשטר שהתם עליו. סאדאת מבודד בהתנגדותו ליוזמה הסורית בלבנון".

ד. ב-16.9 אמר פרשן רדיו דמשק כי "ההסונים במצריים החרימו את משאל העם המזויף שנועד לכפות שלטונו של סאדאת לשש שנים נוספות".

סרכז ===

====

שהח רוהם שהבט מנכל ממנכל אביזר ארגוב רוזן רביב שק מצפא מזתים הקר רם אמג

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק יוצא

בלתי מסווג

אל : וושינגטון
מאת: המשרד

מס': 366
נשלח: 171500 ספט 76.

תורגם, הוכתב ב-280.

א. מלחמת התעמולה המצרית נגד סוריה.

1. סימז'ית מקהיר 10.9 שאזראם מט'יל ספקות במקמת פדרציה מרובעת דימיונית בין אש'יפ, לבנון, סוריה, וירדן שכן פדרציה כזו לא יכולה לקום בין עוי'נים וקורבנותיהם ובין הורג לנהרג...
הפרשן חמה האם המשטר העלווי הדתי בסוריה והמשטר הפש'יסטי בירדן מסוגלים לבטל את העדתיות בלבנון או למצות את הזופש לעם בלבנון ולעם הפלסטי'ני הנטבח. האם יכול חורש המזימות להדוצ דין והנאשם להיות שופט? העתון מצי'ן שקי'מים מספר מנהי'גים בעולם הערבי שהם אסון לערבים ואינם מסתפקים בהתעללות ובהפצת הרג, אנרכיה וחרס בלבד, אלא ממשיכים להינות מהפשע עד כדי טישטוש מוחין, הכחשת מדינותם העקובה מדם וטיהור עצמם בתופעות האחדות המזוי'פת - אחדות של אלימות ותוקפנות נגד הערבים ונגד ערכיהם...

2. אלג'יריה מאותו תאריך (ע'יפ סימז'ית 10.9) מתי'חס להודעה שפירסמו המשטר הבעתי' בסוריה ומשטר קדאפי בלוב בה הודיעו על פטירתה של פדרצי'ית הרפובליקות הערביות. העיתון מצי'ן ששני משטרים אלה פירסמו הודעה זו כדי להגן באמצעותה על מזימותיהם נגד האחדות הערבית. העיתון מבהיר שמשטר הבעתי בסוריה הוא ההמשך הטבעי להפיכה נגד תדינת האיחוד בין מצרים וסוריה ואם משטר זה לבש מסווה של אחדות והשתתף בפדרצי'ית הרפובליקות העקי'ות הרי שעמדה זו מצידו היתה ניצול גל האחדות הערבית והתנפה לעם הסורי המתנגד למשטר הבעתי העדתי העלווי.

3. אזראם מ-11.9 מגי'ב על ההפגנות בבעלבכ נגד הכיבוש הסורי של לבנון. הוא מתאר את עמדתה של סוריה בלבנון ככלי שרת ערבי ויד ישראלית. העתון מוסי'פ:
א. המאורעות מראים שהסורים עושים ללבנונים ולפלסטי'נים מה שלא יכלה לעשות זרועה הארוכה של ישראל.
ב. הכובשים, כהרגלם בכל מקום ובכל זמן, מנהלים הפגזה בימשה ונאויר

2/...

ומבצעים מעצרים בדיוק כפי שעושה ישראל בערי הגדמ"ע ובירושלים הכבושה (סימז"ית 11.9).

4. פרשן רדיו קהיר תוקף ב-11 את סוריה וירדן ואומר: "ככל מופיעים תל"נ ספטמבר השחור בפניהם המכוערים בזירה הלבנונית לצד בני בריתם הבעי"ת העלווי הסורי הטובע עד צואר בטבח החדש בלבנון.".

5. סימז"ית מקהיר 13/9 שהראם מוסר כי בריה"מ ולוב הצטרפו לקבוצה המורכבת מהבעי"ת הסורי, הפלנגות, ההנהגות הפושעות, מפקדת הצאעקה ומשטר הושמד בירדן וזאת כדי להפעיל לחץ על ההמהפי"ל.

6. פרשן צות אלערב 13/9 טוען כי קיימות סברות שהבעי"ת הסורי חוזר מבעד ללחצים להגיע לכפיית פתרון על הכוחות הלאומיים הלבנוניים וההתפי"ל טרם שהנשיא הנבחר טרכיס יקבל תפקידו.

7. פרשן צות אלערב 14/9 מציין שבשעה שמצרים משקיעה מאמצים מרובים כדי להביא לפתרון המשבר בלבנון מסרו סוכנויות הידיעות, בהסתמך על מקורות מדיניים, שסוריה הודיעה לאחראים הפלסטינים כי אם המהפי"ל לא תסכים לתנאיה בעניין פתרון המשבר בלבנון הרי שהיא תחתור לכפיית פתרון צבאי.

8. מתוך ראיון שהיה פהמי לשבועון המצרי "אחיר סאעה" (ע"פ סימז"ית 15/9).

א. חדגיש כי העולם הערבי כולו מתנגד לפלישה הסורית ללבנון כדי להכות את הפלסטינים ... פירוש הדבר (פלישה סורית זו) זילזול בהחלטות ועדות הפסגה שהדגישו כי אש"פ בראשות ערפאת הוא הנציג הלגיטימי הבלעדי של העם הפלסטיני.

בפלישתה ללבנון לא פעלה סוריה נגד האמביציות של ישראל כי אם כיוונה נישקה לעם הפלסטיני. התוצאה מכך היתה חלוקה, מכה חיי היום-יום, וישראל כבשה את דרום לבנון רישמית... הסורים סברו בתחילה שהם יוכלו להשתלט על אש"פ מבפנים באמצעות ארגון אלצאעקה. כאשר נכשל אלצאעקה בהשתלטות על פתי"ח החרוש ההיפך לחלוטין. פתי"ח בהנהגת ערפאת חיסל את ארגון אלצאעקה ותפס את מקומו. במקום זאת באה הפלישה הסורית ללבנון...

3/...

ב. מאידך בהמשך הדאיון אומר פהמי:
למצרים אין תביעים ולא תהסס להתפייס ולמחול למי ששגה לגביה בזמן כלשהו למען הסולידאריות הערבית. שכן הסולידאריות בין מדינות ערב היא הכרחית ...
אנו תומכים בכל מאמץ שישיב את הסולידאריות הערבית לעוצמתה בעבר, שכן לא יהיה קיים עימות אפקטיבי אם האוייב בלי הסולידאריות הסורית - מצרית כציר אסטרטגי בסיסי.

המרכז===.

שהיית רהיים מנכייל שהבייט ממנכייל סמנכייל מזתיים מצפייא חקר הסברה
מעיית תעוד אילסר
אב/אר

מנמ"ת/מרכז קליטת מידע גלוי

A. P.

תפוצה		
ל	מב"ש	א/מ
מ	בסיסי	אויר
א	מוה"ת	ים
2	רזמ"ן	מו"מ
3	רזמ"ע	מרש"ל
4	1	פמ"ז
50	תצב	עב"ג
51	ק. מדע	מוכ'
60	רמ"ד דוות	מצולות
61	ר' אג"ם	ממא"ר
י"א	צנזורה	שב"כ
בקרה	מוה"ט	מגדילור
רל"שים	מתאם	מוסד/מחקר
ק. או"מ	מ. יר"ש	משה"ח
קש"ת	אמ"ן/מו"מ	7
י. ריתו"מ	מענח	מופץ ע"י

T.P
שעה
המשך לידיעה מס'

ידיעה מס' 18.SEP76 0

הנדון/הערות:

מס' טופס 441500041 מק"ט

EGYPT-ISRAEL
CAIRO (AP) -- EGYPT REJECTED SATURDAY ISRAELI FOREIGN MINISTER YIGAL ALLON'S OFFERS FOR PEACE IN THE MIDDLE EAST, SAYING THEY WOULD BRING ''NOTHING NEW.''

THE SEMI-OFFICIAL NEWSPAPER AL AHRAM SAID THE OFFERS SHOW THAT ''THE ISRAELI LEADERSHIP HAS NOT LEARNT FROM THE OCTOBER 1973 WAR WITH EGYPT... NOR HAS IT ABANDONED ITS EXPANSIONIST POLICY.''

ALLON, WHOSE PLAN WAS OUTLINED IN THE AMERICAN QUARTERLY FOREIGN AFFAIRS, SAID ISRAEL WAS READY FOR WITHDRAWAL FROM LARGE PARTS OF OCCUPIED ARAB LANDS, CREATION OF DEMILITARIZED ZONES AND ISRAELI CONTROL OF THREE DISPUTED AREAS IN EGYPT, SYRIA AND WEST BANK OF JORDAN. HE ALSO CALLED FOR A FACE-TO-FACE NEGOTIATIONS WITH THE ARABS WITHOUT PRECONDITIONS.

AL AHRAM SAID ALLON'S CHARACTERIZATION OF HIS TERRITORIAL WITHDRAWALS AS ''GREAT CONCESSIONS TO THE ARABS'' WAS ''UNTRUE.''

''THE U.N. SECURITY COUNCIL'S RESOLUTIONS ON THE MIDDLE EAST ARE CLEAR IN CALLING ON ISRAEL TO WITHDRAW FROM ALL OCCUPIED ARAB TERRITORIES,'' THE NEWSPAPER SAID.

END

07376 1R SEP 76

בלמס

דחוף

מאת: ח צ ב

הנר: 18.9.76/836/1720

מיתפוזעסימזת

תזק: 18/9/76 0915

++++++++++++++++++++

הנדון: מצרים- ישראל/// מאמר פרשנות באלאהראם על תוכנית אלון החדשה

++

מאמר פרשנות שהתפרסם ב''אלאהראם'' ב-18 ספט' מתייחס להצעתו של שה''ח הישראלי שישראל תבצע נסיגה נרחבת מהאזורים הערביים שכבשה במלחמת 67' בתנאי שיפורזו אזורים בגדמע וברצועת עזה כחל ק ממדינה פלסטינית- ירדנית.

העתון אומר שיגאל אלון יודע כי מה שהוא מכנה '' כתוכניתו החדשה'' אינו שונה למעשה מתוכנית אלון המקורית.

אלאהראם הבהיר ששה''ח הישראלי יודע שתוכנית זו נדחית משום שאינה מהווה שום שינוי מעמדתה של ישראל.

העתון מוסיף כי מוזר שאלון מתאר את נסיגתה ה''נרחבת'' של ישראל כ''יתורים גדולים'' בעוד החלטת מועצת הבטחון ברורה ומוגדרת באשר היא דורשת מישראל לסגת מכל האדמות הערביות.

ס ו פ צ ב י ה דס

נא'

נא אשר' ++++++++

בלחה ב-1804. 18.

משרד החוץ

מחלקת חקשר

מברק נכנס — מסווג

דף מספר ____ מתוך ____ דפים

עותק מספר 2 מתוך 22 עותקים

אל : המשרד

מאת : וושינגטון

מרכז צפא מאסוק.

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך — עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז — 1957.

סמ 113

56/5

נשלח 081600 סמט 76

סודי ביותר

שיחה עם פ"כ"פ סטודארד בסחר/INR
המתיחות בי"ג מצ"מ ולוב.

1. עקבות נאום קדאפי ב-1 בספטמבר בו נקט סגנון מאופק זמנון יחסית כלפי מצ"מ מסתמנת הדפ"ה מסוימת בסתיחות בי"ג מצ"מ ולוב. העתונות המצ"ית אמנם לאחר

שתיקה בת יום אחד חזרה לתקוף את קדאפי. אולם בבי"נוי המשרד הצבאי המצ"י ניכרת האטה בולטת. אם עד לנאום קדאפי ניתן היה לתאר בי"נוי המשרד המצ"י כעקומה עולה באופן תלול הרי כעת השיפוע של העקומה מתון ביותר.

2. סטודארד סבור כי מבחינה צבאית טהורה המשרד המצ"י בגבול לוב עדיין אינו מספיק לפעולה צבאית נרחבת בלוב ובעיקר משום שעד כה ריכזו המצ"מ חטיבת שריון אחת בלבד שם. עם זאת ידוע לארהב על העברת רכב שריון רב מרכבות לאזור המערב ויתכן כי בסך הכל הועבר לגזרת לוב רכב שריון רב יותר ולפי שעה מבלי להעביר את הצוותות לאיוש כל כלי הרכב. האומדן הכולל של אנשי הצבא המצ"י בגזרת לוב עודנו נע בי"ג עשרים עד שלושים אלף איש לכל היותר. בימים הקרובים מתוכננת טיסת לוויג מעב האזור ואז תוכל ארהב לקבל תמונה מדויקת יותר על המצב שם ולהשוותו עם תצלומי הלוויג מהטיסה הקודמת.

3. הרושם הכללי הוא שסאדאת ממשיך לנהוג בזהירות רבה לגבי אפשרות של פעולה צבאית בלוב ועודנו מקווה לאיזו התקוממות פנימית בלוב הבוששת לבוא.

4. לבד מהרחבת שדה התעופה של טרסה טטרוח יתכן והמצ"מ בונים בקרבת מקום שדה תעופה נוסף.

2/...

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך — עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז — 1957.

משרד החוץ

מחלקת חקשר

מברק נכנס — מסווג

דף מספר ____ מתוך ____ דפים

עותק מספר ____ מתוך ____ עותקים

סודי ביותר

5. לפי סימנים ועדויות שונים יעצו המפקדים הבכירים שב הצבא הלובי לקדאפי לנהוג באיפוק כלפי מצרים ולהמנע מהרובוקציות מיותרות היות והם חוששים מפעולה מצרית. יש לראות את הנוסח המאופק של נאום קדאפי על רקע המלצות ועצות אלו של מפקדי צבאו. עם זאת לא נמצא קדאפי מלהתרברב שיש ברשותו כעת נשק המסוגל להגיע לכל מקום ובנראה שקדאפי החכוון לשילי סקאד שסופקו לו באחרונה על ידי ברית המ.

6. במקביל נוקט קדאפי בחיזוק אמצעי הבטחון הפנימי על מנת למנוע כל נסיון הפיכה. קדאפי ממשיך להציב במספרים גדולים את בני שבטו הבדווים בתפקידי מפתח שונים בטריפולי.

7. בחיל האויר הלובי מועסקים מאתים וחמישים פקיסטנים ומהם שלושים טייסים המפעילים את מטוסי המיראז. כמו ישנם מספר טייסים פלשתינאים. הטייסים הלובים כמעט ואינם מטיסים מיראג'ים. פקיסטן עשתה בזמנו ומסכם חשאי עם קדאפי לפיו תעמיד לרשותו טייסים למיראג'ים בתנאי שמטוסים אלו יהוו עתודה אסטרטגית לזמן חירום עבור חיל האויר הפקיסטני במקרה של מלחמה עם הודו. סאדאת פנה באחרונה אל בהוטו בנוגע לפקיד הטייסים הפקיסטנים בלוב וקיבל מבהוטו הבטחות כי הטייסים הפקיסטנים לא יתערבו בכל מסמוך בינעיב.

8. (ערה: למכתב יעל ורד מס' 438 מה־6.9.76

מספר המדריכים התורכים בכוחות המזוינים של לוב קטן בהרבה מהפקיסטנים והם מפוזרים ביחידות שונות. לא נראה שהסיבה ליחסים הצוננים בין מצרים לתורכיה נובעת מנוכחות המדריכים התורכים בלוב. מהמקבל יותר שהסיבה מקורה בחוסר שביעות רצונה של מצרים מהתפתחות היחסים המתהדקים בין תורכיה לבין שתי יריבותיה הקרובות של מצרים בעולם הערבי סוריה מצד אחד ועיראק מצד שני.

תורגמן=

שתח ראש מנכל שהנכס (בנפרד) ממנכל י.ריביב שק ארגוב אביזר רוזן רביב/מצפא

ורד/מזרחים(רם ר' אמן-בנפרד)

צג/את

[illegible]

[illegible]

[illegible]

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך - עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי חוץ וסודות רשמיים), תשי"ח-1957

משרד החוץ

מחלקת המשר

דחוף

מברק יוצא-מסווג

נשלח 071400 ס[illegible] 76

אל לוש'נגטון . ניו יורק

מאת המשרד

סודי

רוש לשגריר העתק בן אהרון ג'.

למ"ק 62 מבי.

1. כל העניין נראה בלתי סבוכד ומזיק כולל דברי אהדלין לשגריר המצרי ובקשתו של האחרון לקבל קודם כל מסמך על נגי נריח.

2. אם הכוונה היא לתרום להסדר שלום בסזהת הרי שלא יכול להיות תחליף לסום בין ישראל לשכנותיה. בשנויים האחרונות היתה התקדמות מסויימת בכיוון זה והתערבות גורמים חיצוניים יכולה רק לשנש ההתפתחות ולחזק הגורמים הערביים החותרים לבידוד ישראל אפילו ס ידידיה בעולם היהודי.

3. אי לזאת יש לבקש קודי לדעת מהעניין.

עברון

שהה רחם שהנם מנכל מסנכל אבידר ארגוב רוזן י. רביב שק תפוצות מצא מזתים חקר רם

[illegible] רש

כל המוסר חוכן מסמך זה, כולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך - עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה וסודות רשמיים), תשי"חוק 76

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס-מסווג

אל: המשרד

מאת: וושינגטון

מרכז. מצפא. מזתים.

שיחה עם DICKMAN במחמ"ד/מז"ת/מנהל חצי האי ערב.

א. אספקת הטילים והמטוסים לסעודיה.

1. הנתונים שפורסמו אחמול בעתונות האמריקנית לפיהם סוכמה פשרה על אספקת 850 טילי סיידוינדר וכנ 650 טילי מאבריק היגם נכונים.
הערה: במהלך פגישתנו קיבל דיקמן שיחה טלפונית מה אמר לאיש שיחו שהיה כנראה דובר מחמיד, כי מיעץ לו להשיב לשאלות שמדינות ארהיב היא לא להתייחס לפרטים של אספקה נשק למדינות שונות, אך ביכולתו להוסיף לדקע בלבד כי איננו מתווכח ARGUE עם הנתונים והפרטים שפורסמו בוושינגטון פוסט.

2. דיקמן הביע התמרמרות על הלחצים הפנימיים שאילצו את השימשל לקצץ כמות הטילים לסעודיה, היות ורצונה הטוב של סעודיה חשוב לארהיב. אמנם דיקמן אינו מקבל במלואה את המתודולוגיה של הפנגון לפיה חישבו כמה טילים יש למכור לסעודיה אך מצד שני אי אפשר לומר לסעודיה שאינה זקוקה לנשק היות ואינ לה אויבים.

3. בחיל האויר הסעודי בסוף 1978 יהיו מאה ועשרה מטוס F-5 מסדרות שונות שיתחלקו באופן הבא:
שבעים F-5E , עשרים F-5B לאימונים, עשרים מסדרת המשמש גם לאימונים.
ככ שניתנ לומר כי לרשות סעודיה יעמדו למעשה 90 מטוס קרב מטיפוס F-5.

4. טילי סיידוינדר ניתנים להתקנה גם על מטוס האימונ F-5A לעומת זאת כאשר מדברים על אפשרות העברת סיידוינדר למדינה אחרת יש לזכור כי אי אפשר להתקין הטילים הכלו על מטוס F-5E של חיל האויר הירדני היות ולמטוסים המסופקים לסעודיה יש קונפיגורציה מיוחדת המותאמת לסיידוינדר, מה שאינו קיים במטוס חיא הירדני. לכן כל התקנת סיידוינדר עליהם מחייבת החלפת חלקים שלמים מגוף המטוס. לעומת זאת טילי מאבריק ניתנים להתקנה על כל מטוס F-5E מכל הסוגים.

2/...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

מברק נכנס-מסווג

משרד החוץ
מחלקת המשר

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך - עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז - 1957.

5. בעתיד הקרוב מתכוונת סעודיה לרכוש מטוסים חדשים שיחליפו את הלוויתנגים שרכשה מבריטניה ב-1966. לדברי דיקמן יהיה לנו אז בארה"ב ISSUE חדש, אולם יתכן והסעודים יחליטו לרכוש מטוסים אלו באירופה.

ב. מדיניות הנפט של סעודיה ותלות ארה"ב.

1. סעודיה עזרה לארה"ב בתחומים רבים בשנים האחרונות, לדוגמא סעודיה היתה זו שמנעה העלאה במחירי הנפט בכנס אופ"ק התרוב שנערך בבאלי.

2. חלקן של סעודיה ומדינות המפרץ השביות ביבוא הנפט לארה"ב עולה בהתמדה, אפשר לומר כי כיום תורם חצי האי הערבי עשרה אחוזים מכל גלון דלק הנצרך בארה"ב. בשנת 1976 היצוא של ארה"ב לסעודיה לבדה משרותים יגיע ל-2.6 מיליארד דולר ואילו יבוא הנפט ממנה יסתכם ב-6 מיליארד דולר. גם חלקה של פדרצית הנסיכויות ביצא האמריקני גדל בהתמדה והיא ופסת עתה המקום הרביעי ביצוא של ארה"ב למדינות ערב לפי הסדר הבא: סעודיה, מצרים, אלגיריה פדרצית הנסיכויות. הערה: דיקמן ציין נתונים אלו על מנת להמחיש הגרעון במאזן התשלומים האמריקני עם סעודיה והחששות שהתקיקה נגד התדם תפגע ביצוא האמריקני אליה.

3. הצרה היא שהביקוש לנפט עולה בארה"ב ובמערב, והדגלי הצריכה בארה"ב חוזרים לנורמות של 1972. אפילו דטרויט מייצרת שוב מכוניות גדולות הן בגלל תביעות שומרי הסביבה משום שהמנועים של מכוניות גדולות גורמים לזיהום קטן יותר והן בגלל הביקוש בציבור. כל זאת קורה שעה שמקורות האספקה העצמית בארה"ב ממשיכים להצטמצם וכאשר חברות הנפט החליטו להפסיק בפיתוח הפקת נפט מ- SHALE OIL בגלל חוסר הכדאיות הכספית. הערותיו של ולטר לוי נכונות, והתפוקה כוללת של מדינות אופ"ק תעלה מ-29 מליון חביות ביממה ב-1976 ל-34 מליון חביות בשנה הבאה. תחליך זה של עליית הביקוש יביא ללחץ על תמחיקות וברור שהמחירים שוב יעלו.

4. אינ זה נכון כי הישאם נאזר שר התכנון הסעודי בביקורו בארה"ב אמר שסעודיה צריכה להוריד התפוקה ל-5 מליון חביות. הישאם נאזר ענה לשאלה כמה זקוקה לדעתו סעודיה להפיק כדי לספק את צריכה

3/....

כל המוסר חובן מסמך זה, בולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך - עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי חוץ וסודות רשמיים),
תשי"ז - 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס-מסווג

הכספיים, והשיב כי 6 מליון חביות יספיקו.האמת היא כי לפי חישוב אמריקני יספיקו לסעודיה אם תפיק 3 מליון חביות בלבד.

5. מאז ומתמיד היתה זו דעתם של השכנוקרטים במימשל הסעודי דוגמת הישאם נאזר ואבו אלדהביי"ל שר האוצר שסעודיה צריכה להקטין התפוקה. אולם הם אינם קובעים, וגישתם מוכתבת ע"י ראייה כלכלית צרה, ואילו תאלד או פחד רואים האינטרס הלאומי היחיד יותר של סעודיה.

6. באופן דומה אבו אל זהי"ל והישאם נאזר במגעים על האישים בסעודיה הגורסים שיש להמנע מסיוע כלכלי נוסף למצריים עד אשר תבצע כל המלצות הבנק העולמי וקרן המטבע הבינלאומי בנוגע לרפורמה מוניטרית ומשקית.

7. לגבי הקטת הרשות של ¼ מדינת המפרץ לסיוע כלכלי למצריים יש לזכור שמדובר בפירוש על סיוע להשקעות בתוכניות מוגדרות.אמנם זה חשוב ביותר למצריים, אולם צרכיה הדוחקים עתה הם במימון מאזן התשלומים. מצריים טוענת גם כי הסכום שהוקצב, 2 מליארד דולר לחמש שנים הינו מועט וכי יש צורך ב-12 מליארד דולר.הבעיה הלוחצת על מצריים עתה נוצרה בעקבות פתיחתם לדווחה של השערים ליבוא חופשי של מוצרי תצרוכת שונים, להם מצריים היתה רעבה מזה שנים רבות.השכנוקרטים הכלכליים של סעודיה ממש זועמים כיצד בזבזה מצריים את כספי הסיוע בסכומים של מאות מליונים על יבוא מותרות ואף נטלה מילוות מבנקים אירופים למימון יבוא זה.

הערה: דיקמג התנה לשגריר ארהיב בפגישת הנסיכויות ויוצא לתפקידו בעוד חודש,דיקמג יחליף את מיקל סטרנר החוזר לוושינגטון.במקום דיקמג כמנהל חצי האי ערב והנסיכויות תחמה גיוהנ טוויינאם מי שהיה שגריר ארהיב בסודיין.

תורגם ===

שוחח ורהם מנכל שהבט ממנכל י רביב שק רוזן אביזר חקר מצפא מזתים רם שמן

אב/חמ

כל המוסר תוכן מסמך זה, בולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך - עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי חוץ וסודות רשמיים),
תשי"ז - 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס-מסווג

סודי

אל: המשרד
מאת: ניו יורק

מס' 62
נשלח 021900 מפס 76

מיידי

אל השגרה למנכל אפ"מ עמ"ונ

1. ב 2.9 בקרו במשרד"

DR WILLIAM KOREY, DR ERNST LUDWIG EHRLICH
מבנ" ס"ית. השנ" הוא ראש המשרד האי"ק"

של הארגון.

ארליכ סיפר שיש לו ידיד קרוב שהוא פקיד בכיר במשרד החוץ הגרמנ" במעמד של שגריר כבנ 65(ארליכ סירב לזהותו בשמו) ידיד זה נפגש עם סאראת בזמנ בקורו בגרמניה והציע לו שיפגש עם נצ"ג ארגונ יהוד" לא צ"ונ" דהי"נו בנ" ב"ית.

סאראת לא דחה הרעיון הסביר שלא תוכל פגישה כזו להתק"ים בזמנ בקורו הרשמ" בגרמניה מחשש שיתפרסם וייגרם נזק.

הציע לגרמנ" שיתקשר עם שגריר מצ"ם בבונ. הגרמנ" ארגנ פגישה בינ השגריר המצ"י לבינ דר ארליכ וזו נתק"יה בבנ"ינ השגרירות המצ"ית בחודש יונ". השגריר פתח השיחה בציינו שיוצא מתוך הנחה שכל ארגונ יהוד" הינו מרו ישראל". ארליכ אשר זאת אכ הדגיש שארגונו איננו צ"ונ". ארליכ המשיך שתשוב לקיים דו שיח ושלדעתו יש לקיים דו שיח כזה על בסיס של הסרה ישראלית בגורם הפלשתינא".

השגריר הגיב בחיוב והציע כצעד ראשונ שיוגש לו מסמכ של בנ" ב"ית המציג עמדת הארגונ עלהמצב במזהה לקראת המשכ המגעים.

2. ארליכ סיפר שידידו הגרמנ" פעל באופן עצמא" ותשא" בארגונ הפגישה שלא נעשתה על דעת המנונים עלי". ככ גם טען בפנ" השגריר המצ"י בעת הפגישה.

3. ארליכ ערך סיפק שהוא במגע הדוק עם מספק ארגונים כנסתיים בגרמניה והביא אדגה לבקור ב 1978 קבוצה של אנש" כמורה ומנהיגי ארגונים כנסתיים בינהם שר מדינה בממשלת בוואריה PIRKL
אנש" הקשר הישראלים לפעילותו זו הם שמריהו שלמונ דר " ארנונ(לשעבר מנכל האוצר) ופרופסור פרוור. בהשתלותו הוקמה ועדה משותפת ישראלית-גרמנית. אחד מהארגונים הכללו ה SEIDEL SOCIETY שמראשו עומד פרנצ יוזף שטראוס אירח לפני כשבועיים את מזכיר

2/...

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך - עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי חוץ וסודות רשמיים),
תשי"ז - 1957.

המדינה של משרד ההסברה והמע' שבקר בגרמניה.
במהלכ המפגש הציעו לו מארחיו הגרמנים שייערכ בקור במע'ם
וכנ מפגש משותפ ישראלי מע' גרמני בחסות הארגונ.
לדעתי אליכ קבל המע' את שתי ההצעות.
4. ויליאם קורי סכם שלפנ שבנ ברית יתייחס לרעיונ של הגשת הסמכ
לשגריר המע' מבקשים הם לקבל תגובתנו לנושא כולו.
היה בדעתו להעלות הנושא עם המנכל בזמנ מקודו בישראל ביולי אכ חדר
לא התממש.
על כנ נקש להעביר הסיפור למנכל מסודיות ולבקש תגובתנו.
5. בתגובתי הזכרתי שהמע'ם עושים מאמצ לתקים קשר עם
ארגונים יהודיים וביחוד הי' לא ציונ'ים' במגמה לזקוע טר'ז
בינם לבי נ ישראל.
קורי ענה שהוחלט מודעים לסכנה זו ולכנ באו לבקש הדרכתנו.
הבטחתי להעביר ארצה ולהשיבם דבר.
בנ אהרונ.-

שחח רחם מנכל משנכל אביזר ארגונ ריזו י רביב שק תפוצות מצפא מזתים חקר רם

רע/נע

לכבוד
מר אלי ישי
היקר והאהוב
שלום רב,

לפני כמה ימים שלחתי לך הודעה
בדואר. האם קיבלת אותה?
אשמח לדעת. אם לא, אשלח שוב.
בתקווה לשמוע ממך.

בברכה

אלי ישי

חברה להשקעות של בנק דיסקונט בע"מ

רח' אבניב, קומות בית השואבה 16, טלמון: 622256, ת.ד. 1688, מברקים: סקוויטוסט.

לכבוד
מר [illegible]
מנהל מחלקת [illegible]
בנק [illegible]

שלום רב,

הנדון: [illegible]

[illegible]

בברכה

30.7.

1. תביעת המרכזית המאפיינת את מצרים, להבדיל ממדינות העימות האחרות, היא התפרנסות תאוכלוסיה בו היא בתוכה, מגמת המצביקה על כך שאוכלוסיתה עשויה להכפיל עצמה ולהגיע עד סוף המאה הנוכחית לכ- 70 מיליון תושבים. לדוגמא, אנו עדים לגידול מהיר מאד של אוכלוסיית קהיר, תופעה דומה למתרחש בערים כמו כלכותה בהודו, מקסיקו סיטי וכיו"ב. מדובר בדגם של גידול פרטני, שונה לחלוטין מעיור תיהר המצוי באירופת ואמה"ב. דהיינו, לא מדובר כאן בהתפתחות אוכלוסית שמקורה בתיעוש מוגבר ובלחצי תרופן ובהכוזז שרותים לכלל המדינה, כי אם בתופעת של זרימה נמשכת של בני אדם שאינם רואים כל סכוי לשהיית בכפר, ואף לא באזורים מתועשים של המדינה, ובוחרים בעיירת בלים כל בירות אנושית אחרת. כבר היום מתקרבת קהיר למצב של התמוטטות השרותים העירוניים, ולא נראה לעין שום מענור או חסם להמשך תהליך תגידול הפרטני באוכלוסיתה.

2. במאפיין זה שונה מצרים מכל מדינות העימות האחרות, עד כדי כך שלא תן תבמנע שתוך העשור הקרוב תיא תגלה סימנים של מדינת חולה השוכת מרפא שתחווה מעמסת ועול בלתי נסבל על בעלות בריתה העתידיות. סמך אם אותן מדינות ערב התחרות באופ"ק תהיינה מוכנות לתמוך כספית בשעור מרחיק לכת בתופעת הולנית-פרטנית מסוג זה, בידיעה ברורת שהכסף לבדו לא יפתור את הבעיה. ישנם כל המכויים שיתחוות במצרים לתן סניפי תעור ביותר שיתית בו כדי למוסס כל משטר סביר בת.

3. לאור האמור לעיל, נראה כי בעיות היסוד שתעקודנה את המזרח המיכון ב- 20 השנים הקרובות תהיינה לפחות הבאות:

א. יריבות בין מעצמות העל.
ב. תבעלות על מקורות נפט.
ג. התפוצצות האוכלוסית תמצרית.
ד. סכסוך ערב-ישראל.

4. יש מקום ללמוד את משמעות הנ"ל לגבי מצבנו באזור לאור התוספות גורם יסוד זה. להלן כמה שאלות אסיניות (מני רבות) שניתן להציג, המחייבות ליפוד ותסקת מסקנות מדיניות:

א. באיזה כוונים עלול להן תאוכלוסית תמיצרית העודפת והעובי שבאכרת יתלוות אליו לפרוץ התוצח? פלישת מערבת לשטחים אחרים בצפון אפריקת הניתנים לעבוד תקלאי או השתלטות על מקורות נפט לוביים, או דרומת במעלת הנילוס?

ב. האם אין מקום לפתח מאמץ הסברה שורשי בו נדגיש את השואת האבושות-כלכליות המאיימת על מצרים, שאין לטפל בה ע"י חימושת ע"י ארה"ב, רוסיה וארצות אירופאיות שונות? מה שדרוש למצרים דחו מבצע מקיף של הגבלת ילודה וסיוע כלכלי-חברתי שיתבסס על תעשיה מציאותית של עוצמת תבעייה.

ג. האם אין באמור לעיל להקנות משנה-תוקף לדעה שעליבו לשמור על השליטה על סיבי, שאם לא כן עלולה מצרים להתפתות ביתר קלות לנסיונות השתלטות על המרחב הישראלי הפורה, במגמה לתקל על מצוקתה האבושית?

5. נראה כי האמור לעיל פותח אפשרות של מפגה יסודי ביותר במערכת בת אבו בתוגים אשר טרם התמודדנו אתו רעיונית.

דן טולקובסקי

28.6.1975

משרד החוץ

מחלקת חקשר

מברק נכנס — מסווג

דף מספר ___ מתוך ___ דפים

עותק מספר ___ מתוך ___ עותקים

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך — עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז — 1957.

45/5

סודי ביותר

אל: המשרד

מאת: וושינגטון

מס 476

נשלח 271630 אוג 76

מרכז, מצפא

שיחה עם דיוויד ניוטון במחמ/INR

מצרים-לוב

1. במחמ אינ מידע ולא הערכה כיצד יש להתייחס לחטיפת המטוס המצרי ושחרורו. הנטייה היא להאמין לטענות המצרים עם זאת ספק רב אם הפעם לוב עומדת מאחורי החוטפים.

2. מכל מקום המתיחות עם לוב הוחריפה עוד יותר. מצרים מתגברת בהתאם כוחותיה בגבול לוב והם מונים עד עתה בינ שש עד שמונה חטיבות מפרץ סאלום הוכרז כסגור לתנועת ספינות, ומצרים העבירה משחתת לשם.

3. בימים האחרונים החלו לראות בוושינגטון אפשרות ריאלית של מיתקפה מצרית על לוב אכ עדיין אינ מידע או הערכה מגובשים בנושא זה. הדעה המקובלת היא כי בגלל קשיי האספקה והתנאים הפיסים יקשה על הצבא המצרי להחזיק יחידותיו בשטח המדבר המערבי למעלה מחודשיים מהיום, ואם הצבא המצרי לא יפעל יצטרך כנראה לפרק בהדרגה את בינוי המערך שלו בגבול הלובי. ישנם הגורסים כי למעשה תוכ שבועיים יהיה על סאדאת להחליט לכאן או לכאן. בכל מקרה הצליח כבר סאדאת להסחיד את הלובים המגלים באחרונה רגישות ועצבנות גבוהה מפני אפשרות מיתקפה מצרית.

4. במקרה של מיתקפה מצרית קיימות שתי תאוריות בקהילית המודיעין. האחת גורסת שהצבא המצרי יציב לעצמו משרה מוגבלת שהיא להשתלט על עמדות קדמיות של הצבא הלובי ולחסל מה שקרוי בשם בסיסי גרילה. התאוריה השניה גורסת כי כל הקשיים המדיניים והכלכליים בהתקפה כוללת עד למיגור משטרו של קדאפי קיימים גם לגבי מבצע מוגבל. יתר על כן פינוי השטח ללא השגת היעד הסופי יתפרש ככשלון. ואילו כיבוש אפילו זמני של חלק מלוב עלול להכניס את הצבא המצרי לצרה היות וקווי האספקה שלו יותקפו ע"י יחידות צבא ובדווים לובים.

5. בשיחה מסוימת ההתערבות הצבאית של סוריה בלבנון משרתת את סאדאת בלוב היות והעמדה הסורית לפלישה של מדינה ערבית לשטח חברתה.

2/...

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1. [illegible]

2. [illegible]

3. [illegible]

4. [illegible]

5. [illegible]

.../2

משרד החוץ

מחלקת חקשר

מברק נכנס — מסווג

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך — עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז — 1957.

דף מספר ____ מתוך ____ דפים

עותק מספר 7 מתוך ____ עותקים

סודי ביותר

6. הערכה ב IMP היא שהצבא המצרי יזדקק לשבוע ימים בקרוב כדי להגיע לטריפולי ולכובשה. אם המבצע יארך זמן רב יותר יוצר מצב קשה למצרים. גורמים אחרים בוושינגטון סבורים שהצבא המצרי מסוגל להשלים את המבצע תוך יומיים שלושה.

7. במקרה של מתקפה מצרית על לוב אמנם יקום קול צעקה בעולם הערבי, אולם לוב למעשה מבודדת ואינ לראות איזו מדינה ערבית מסוגלת לשלוח צבא לעזרתה.

8. לגבי בריתם אינ להניח כי היא תתערב מעשית ומכל מקום אינ כל סימנים להכנות סובייטיות כלשהן לשיגור כוח משימה לעזרת לוב. הערכה זו מתקבלת הן מהערכות הצי הסובייטי בים התיכון והן מהעדר כל תכונה של היחידות המוטסות בבריתם. לפני זמן מה התקבלו דיווחים על אספקת טילי סקאד ללוב. מספר הטילים אינו ידוע וספק אם הם כבר מבצעיים. מכל מקום במקרה של התנגשות צבאית בינ לוב למצרים לא נראה שהטילים הללו ימלאו תפקיד בעל ערך כלשהו. יש לזכור כי בריתם עודנה רואה מקום להתקרבות מחודשת למצרים בשווה הארוך, ולא תרצה לחסום בפניה אפשרות כזו בגלל תמיכה צבאית במדינה דוגמת לוב שמשקלה היחסי קטן בעינ"ה ואישיותו של קדאפי מפוקפקת בעינ"ה. עם זאת מובן לבריתם כי אם סאדאת יחילץ על מבצע צבאי ויצליח בו הרי מעמדו יתחזק עוד יותר.

תורגם.

שתח רוחם שתבס מנכל ממנכל אבידר ארגוב רוזן י רביב ורד /מזתים רביב / מצפא

רם ר /אמן

רע/רד

a. [illegible]

b. [illegible]

c. [illegible]

[illegible]

[illegible]

18

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס – משווג

דף מספר ____ מתוך ____ דפים

עותק מספר 7 מתוך 29 עותקים

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך – עובר על חוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז – 1957.

37/1

מס' 292

נשלח: 171300 אוג 76

סודי ביותר

אל: המשרד

מאת: וושינגטון

מרכז. מזת"ם. מצפא.

מצ"מ-לוב

שיחה עם אוקל' במועצה לבטחון לאומי.

1. בקה"לית המוד"ע"נ ישנה מחלוקת לגבי גודל הכוחות להם תזדקק מצ"מ במקרה שתחל"ט על מבצע צבא' נגד לוב. האגף האזרחי של של הקה"ליה נוקט בדרך כלל בגישה זהירה יותר לגבי סיכוי ההצלחה של הצבא המצ"י בלוב וגורס שהכוח הנוכחי אותו דיכזה מצ"מ אינו מספיק וכי עליה לדכז כוח נוסף אולי כפול מהנוכחי. לעומת זאת האגף הצבא' של הקהליה מבטל חשיבות הצבא הלובי וגורס שיהיה זה מבצע קל יחסית עבור מצ"מ.

2. לגבי הטיסים הפקיסטנים בחיל האויר הלובי קיימת אחדות דעים כי הם יסרבו להשתתף במערכה.

3. אחת השאלות הפתוחות היא מה תעשה בריתם במקרה של התנגשות צבאית בין מצ"מ ללוב. בינתיים בולטת העובדה שהתעמולה הסובייטית ממעטת לעסוק בסוגית המשבר בין מצ"מ ללוב. אספקת טילי סקאד ללוב הכניסה את בריתם למצב חדש, היות ובמקרה מלחמה רק טכנאים סובייטים יוכלו להפעיל טילים אלו כנגד מצ"מ וזו תהיה החלטה מדינית מרחיקת לכת.

4. בינתיים ברור כי סאדאת בונה בהדרגה CASE מדיני נגד לוב. ומכשיר הקרקע ליצירת אקלים מדיני במצ"מ ומחוצה לה לקראת אפשרות של פעולה צבאית. עם זאת ערי"נ אין סימן שקיבל החלטה על כך.

תורגמן-

תורגמן

שתח רותם שתבס מנכל ממנכל ארגוב אכידר ריזן י. רביב מזתים מצפא חקר רם אסף

תא/ אר

כל המוסר תוכן מסמך זה, בולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך – עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי־חוץ וחוות רשמיים),
תשי"ז – 1957.

משרד החוץ

מחלקת המשר

מברק נכנס - מסווג

שסור

אל: המשרד
מאת: ניו יורק

מס. 386
נשלח 121800 אוגוסט

מאום ב.
גונה -אל"אב ב- 12.8
א. מצרים
1. חזר על דב"ז ארקהארט שמקור התקלות באיזור החיצ גם בתעדר תושיה של אנשי האום (שלנו 204) ושמקורים שעם חידוש פעילות סילאסוו יסתמנו פתרונות. משיחותיו בקהיר התרשם מעמדתו התשוחה כלפינו של עותמאנ, תת שר החוצ שהוא תשל"ש בדרג אחר פתם ורי"אר. סיפר שהלה היה המצר רם המעלה היחיד שגילה מורת רוח על הסכם הבינים על אף שתשתתפ בגנבה בסום, כמתנה על נושאים ביל במשרח המצר הוא, לדב"ז גונה, גם תקובע תקוו המצר באורגונים הבינל והגברת איבתם כלפינו. עותמאנ זה הוא קרוב משפחה של תשר עותמאנ הממונה על שיקום התעלה ומקורב לפתם. הדגר שאולי התקשתה המצרית באזור החיצ ובזירה תבינל אינה על דעת סאדאת ותשיחה של סילאסוו עם גמאסי בשבוע הבא תבהיר אולי כוונות המצרים.
2. שולל הנסיונות המצרים ליצור באחזי שליטה באזור החיצ ומקווה שסילאסוו ישכיל לעמוד בפרצ. עם זאת קימות בעיות מעשיות-משפטיות -אינ לאום למשל סמכות לאסור בדוים בתוכ אזור החיצ, היורדים דרומה בנגוד למוסכם. אמרתי שהבעיה אינה לתפשם בבית סוחר כי אם למנוע מהם לחדיג מהתחום שהוסכם עלי". אמר שענינ תקמת קוו השלפונ המצר ואחזקתו קשור להתנגדותם בהם הם נתמכים עי האום, לסיורים היומיים לאורכ תקוו שלנו העוברים את והגדה. תשבתי לפי החומר שקבלנו מכם בנדונ.
3. צינ שפתרו סופית בעית כוח האדם שנוצרה עי עזיבת היחידה הסנגלית, עי חלוקת עבודה יעילה יותר בינ היחידות וקימותתגבור קרוב של היחידה האינדונזית בשתי מחלקות, שיבח הגנרל האינדונזי המשמש מפקד בפועל בגזרה.
ב. ועידת קולומבו
1. הערבים כאן אומרים שאינם יודעים עדינ דבר על מגמותיהם בעצרת והכל יקבע בקולומבו.

2/...

מברק נכנס - מסווג

משרד החוץ

מחלקת הקשר

כל המוסר תוכן מסמך זה, בולן או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך – עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז – 1957.

2. העימות הסורי־מצרי יבוא לביטוי גם בועידה . סאדאת יציע שם שיוחלט כי אשף חייב להשתתף בועידת שלום מזרחית וחזאם יתקיף המחשבה על ועידת שלום כחטא נוסף לאחד הסכם הבינ"מ.

3. עיקר מטרת נסיעת סאדאת היא להביא לבחירת מצרים לוועידה המתמדת של הבלמזים שמאמינים שיש לה השפעה ניכרת על הצבעות הגוש בדיוני העצרת . אלג'יריה וסוריה תשתדלנה להכשיל זאת.

ד. סוריה

מתחלה היתה מגמה להוציא תיק החוצ מחזאם לאור עימותו בעבר עם אסד. אך אסד חשש שסילוקו יוכל להתפרש כשינוי במדיניות הסורית בלבנון שחזאם היה פעיל מרכזי בה.

ה. ירדן

רפאעי סולק לפי דרישתם המפורשת של הסעודים וכתומורה למימון עיסקת הנשק על ידם. רפאעי אמר לגונה גלויות במאי השנה שהוא מצדד באורינטציה פרו סוביטית של ירדן.

ו. דרום אפריקה

אמר שציר מרכזי במחנפה העדבית נגדנו בעצרת יהיו קשרינו עם דרום אפריקה שודאי תנצל גם יי היזיעות על מכירת נשק יי.

נאום.

שהח רוהם מנכל שהנם סמנכל סמנכל מאום א ב מצפא מאף מזמים חקר רם אמן לוינזון

רע/אייי

3. Payment must be made in full before the end of the month following the month in which the invoice is dated. Unless otherwise agreed in writing, all payments must be made in the currency specified in the invoice.

4. Late payment

Without prejudice to any other rights we may have, if you do not pay us on the due date we may charge you interest on the overdue amount at the rate of 4% per year. This interest accrues every day from the due date until the date of actual payment and can be claimed before or after judgment.

5. Title

Title to the goods shall not pass to you until we receive payment in full of the price of the goods and all other goods agreed to be sold by us to you for which payment is then due.

6. Risk & Insurance

You are responsible for the goods as soon as they are delivered to you and you must insure them against all risks for their full price from the time of delivery.

Cont'd

כל המוסר תוכן מסמך זה, בולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך — עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי־חוץ וסודות רשמיים),
תשי"ז — 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס - משווג

סודי

אל: המשרד
מאת: וושינגטון

מס. 51
נשלח: 031430 אוג' 76

מדכ"מ

מרכז, מצפא, מזתים.
שיחה עם דניאל ג'יובני במחמר/מזת/מנהל מערים
א. כוונות מצרית כלפי לוב.
1. ג'יובני ספר על ביקורו במצרים והתרשמותו כי לבד מלבבנו הנושא הלובי תופס אצל המצרים עמדה שוחח את המקום המרכזי בענייני חוץ שמטריד אותם. בפגישה עם פהמי התייחס פהמי מספר פעמים לקדאפי אותו כינה LUNATIC
2. פהמי ואחרים הביעו סיפוקם מהמפגש האחרון בסעודיה בין סאדאת נומיירי ואחלד. מדבריהם השתמע כי סאדאת הצליח להוציא מהסעודים הבטחת סיוע כלכלי ניכר לסודאן על מנת לחזק את משטר נומיירי. מדברי המצרים התקבל עוד כי אינם רואים בנומיירי הדמות האידיאלית כמשטיר לשרות האינטרסים המצריים בסודאן אולם בהחלט רואים אותו בחיוב בנסיבות הנוכחיות.
3. קיימות הערכות שונות לגבי כוונות מצרים בלוב ותשאלה העקרית היא אם מצרים מתכננת מיתקפה חזיתית יזומה נגד לוב. אמנם ההערכה הכללית היא שמצרים בונה מערך צבאי בגבול לוב כאמצעי הרתעה מפני תגרנות לובית נוספת וכעידוד להסתה המצרית להפיכה או התקוממות בלוב שתיעשה אולי בהשראה מצרית. אם הפיכה כזו תתחולל הרי תירשם בתולדות ההפיכות בתור הפיכה שזכתה לפרסומת המוקדמת הגדולה בעולם.
4. אולם בצד הערכה כללית זו ישנה דאגה לא מועטה בהשמל מפני מיתקפה יזומה מצרית. דאגה זו גסיה בימים האחרונים כאשר התחילו להגיע דווחים על גיוס מילואים במצרים שזו תופעה חריגה. היקף הגיוס אינו ברור, צעד מצרי זה גורם לדאגה משני טעמים:-
א. אם סאדאת לא יקדה ולאחר זמן יתברר להמוני המגויסים כי נקראו לשוא אחרי ליבוי אוירת המשבר והסכנות הנשקפות מלוב, עלולות להיוצר תגובות בעלות השפעה שלילית על יציבות המשטר.
ב. מצד שני אם מצרים תתקוף את לוב עלול המעשה לפגוע בהשליך הפיתוח הכלכלי שלה, בגלל האמצוי השלילי על משקיעי הון מהמערב. התדמית הצבורית של מצרים כמדינה יציבה אשר פניה מועדות לפיתוח, תדמית אותה גם מחמר

כל המוסר תוכן מסמך זה, בולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך – עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז – 1957.

מברק נכנס - מסווג

עומלת כה רבות ל)פה. עלולה להתעורר ושוב תיראה מצ"מ כמדינה שותפת הרפתקאות צבאיות.מכאן הדאגה לגבי השפעה השלילית של התחבכות מצ"מ במלחמה. על משיכת השקעות ההון.

ב. עמדת מצ"מ כלפי סוריה.

1. ניובי' סיפר על התרשמותו מהפגישה עם פהמי בה נלווה אל השגריר איילטס.למעשה לא היתה זו שיחה אלא הטפה (!LITANY) ארוכה של פהמי נגד מדיניות ארהב כלפי משבר לבנון ובעיקר כלפי סוריה. פהמי ציין עד כמה מוטעית מדיניות ארהב האוראית לבניית מעמדו של אסד והתבטא בספר פעמים בהתמרמרות על כך שהנשיא פורד כינה את אסד קונסרוקטיבי.בפגישה זו לא התייחס פהמי אפילו פעם אחת לישראל.

2. ניובי' חזר על דבריו בשיחותיו בארצ כי מרבית האישים עמהם נפגש במצ"מ התרכזו בדבריהם על נושא הפיתוח הכלכלי.(ראה מכתב יעל ורד מ-7/25 ומברק משה רביב מ -7/25).

ג. הסיוע הסעודי למצ"מ.

1. אינ הסבר של ממש מדוע סאדאת מצא לנכון להביע בפומבי אכזבתו מהיקף הסיוע הערבי למצ"מ.עד כמה שידוע ולמרבה האפתעה לא ביקש סאדאת מהסועדים כל סיוע כלכלי חדש עבור מצ"מ בביקורו האחרון שם יחד עם נומיירי.

2. הסכום של 2 מליארד כסיוע הערבי למצ"מ אותו נקב סאדאת משקף כנראה סכ הסיוע שקיבלה מצ"מ מאז רבאט.קיים בלבול רב לגבי הסכום הכולל של הבטחות הסיוע הערביות למצ"מ ומתברר כי גם אצל המצ"מים שורר בלבול דומה ורוחות אצלם גירסאות שונות על כך.יש להניח שהמצב בנושא זה יתברר כאשר תתחיל לפעול הרשות המשותפת של סעודית,כוויית,אבו דבי וקטר לסיוע עבור מצ"מ.

תורגמן.===

שהח רותם שהכט מנכל ממנכל אבידר ארגוב רוזן י.רביב שק מצפא מזתים חקר רם אמן

רע/נז

[illegible] on [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק יוצא	בלתי מסווג

אל: בייסל פריס בונ האג לונדון רומא וינה גנבה וושינגטון ניו יורק בייריס.

מאת: המשרד

467/ת

נשלח 121930 יולי

מאז הסכם הביניים אנו מנסים לבחון את כוונותיה של מצריים להתקדמות לקראת נורמליזציה באזור. מתברר לנו כי בחודשים האחרונים לא זו בלבד שלא חלה הפוגה במאמצ התעמולתי המצרי, אלא מצריים פעילה מאד בפורומים בינלאומיים שונים נגד ישראל במגמה להביא להתקוממנו ולנידוייננו. ברור שעמדה כזו אינה עולה בקנה אחד עם נכונות להתקדם לקראת הסדר וישראל חייבת להיות מודעת לכך בבואה לשקול צעדיה הבאים.

כחלק חומר מרוכז על התבטאויות מצריות בנושא זה. השתמשו בו במגעיכם עם גורמים ממשלתיים ואמצעי תקשורת כעדות לכך כי מצריים, למרות הדיתוריקה והמתונה שלה, לא שנתה את עמדותיה הבסיסיות כלפי ישראל וקיומה הלגיטימי.

א. פעילות מצרית נגד ישראל באו"ם ובועידות בינלאומיות.

---

1. בסוף אפריל ש.ז פעלה מצריים בקרב מנהיגי מפלגות סוציאליסטיות באירופה, במטרה למנוע השתתפותם בסימפוזיון הסוציאליסטי בירושלים (לפני פאל שעב הירדני 12.5.76 ומקורות אחרים).
2. ב-5.5 הורה סאדאת לזמן את מועביט לכנוס דחוף לדיון בצעדי ישראל בשטחים ובירושלים, הפחתה את אמנת גנבה ברביעית וכוי.
3. ב-פ.אי.או בסוף מאי ש.ז הצעת תיקון מצרית שנועדה למנוע צרוף ישראל כחברה מקוריית בקבוצה השלישית של הקרן הבינלאומית לפיתוח חקלאי.
4. בועידה המכינה של כנס אקוסוק עמדה מצריים על אזכור 3379, ולמרות כשלונה במלב הראשון ממשיכה ללחוץ על אזכור ההחלטה לקראת ועידת אבידג'אן.
5. במאי ש.ז היו נסיונות מצריים וערביים לפעול נגד כינוס הועדה המשותפת ישראל-שוק אירופי משותף בירושלים.
6. במאבימאט (31.5-11.6) יוזמה מצרית נגד ישראל בשתוף עם עיראק ולוב.

ב. פעילות בועידות איסלאמיות.

---

1. בכנס המוסלמי נוצרי בטריפולי (1-7.2.76) היה הנציג המצרי הארסי ביותר נגד ישראל. התייחס ליהודים בתארים ומעליבים ביותר (דמי העולם וכוי) והתנפל בהיסטריה על נציג הוואטיקאן שדחה

2/...

את התבטאויותיו.

2. בועידת שרי החוץ המוסלמים באיסטנבול (12-15.76): הוגש לועדת הניסוח נייר מצרי סורי שקרא לכלל המדינות החברות ששרם עשו זאת לנתק את היחסים עם ישראל. מצרים התנגדה לדרישת סוריה לוב ואשף לכלול גם קריאה לגירוש ישראל מהאום, אך סעיף זה בכיז הופיע בהודעת הסיכום.

ג. פעילות למניעת יחסים עם ישראל.

---

1. במחצית השניה של פברואר העלו המצרים לפני האתיופים והאמריקנים את עניין יחסי אתיופיה ישראל, ונסו לברר אם יש יעוץ ישראלי לצבא אתיופיה.

2. מאז ינואר ש.ז פועלת מצרים לסכל כל אפשרות קשירת יחסים דיפלומטיים בין ספרד לישראל. (ר' דברי פתחי בהועצת העם ב-17.1.76) ב-1.6 פורסם באוראם מאמר בנימת איום על ספרד.

3. שגרירי מצרים לוב וכווית התדיפו בשלשה מסיבת פרידה לשגריר רפיג , בגלל השתתפות ישראל (לפי מכתב השגרירות בשלשה 2.3) יש גם ידיעות אחרות על התנגדות מהזקלות עם דיפלומטים ישראליים אך נראה שאין זו התנהגות אחידה.

ד. התבטאויות של סאדאת.

---

1. בראיון לטוכנות הידיעות האיראנית (פורסם ב-24.2.76): סאדאת שלל כל אפשרות לערוך מוים ישיר עם ישראל: דבר זה הוא בלתי אפשרי לחלוטין מפני שאי אפשר לקיים מוים עם הצד הכובש את אדמות הצד השני, כי בכך הוא נתנה מזכות הויטו והוא רוצה לכפות את תנאיו.

2. בהסיבת עתונאים בכווית 29.2 :
אל לנו לתת לישראל הזדמנות לצבור אויר בריאותיה. אין עתה מקום למדיניות של צעד אחד צעד. הטקטיקה בשלב זה היא פתרון כולל של הבעיה הפלסטינית. מצרים לא תבוא מן המערכה ולא תקריב את אחדיותה הלאומית, משום שהיא רואה בכך התחייבות של כבוד.

3. בראיון לטלביזיה הבריטית (שודר ב-1.3):
בדורנו, הבה ננסה לחשיג מצב של אי לוחמה. פרוש הדבר שעל ישראל לסגת מכל הארמה שנכבשה אחרי 67' ויש לדון בזכויות הפלסטינים ועליהם לקבל את חלקם בכל פתרון שלום.
לכך אני נכון, אך לא לפי התנאים שלהם. אני מוכן בתנאי של שלום, ולא בתנאים שלהם, כי הם חושבים שהם יכולים לכפות שלום.

4. בראיון לטלביזיה בבאדן באדן (שודר ב-9.3):
אנו מצפים מרפיג למדיניות מאוזנת, ולאמתו של דבר היא אכן הראתה נטיה לעבר איזון כזה, אנו מסכימים על התפתחות זו ואומרים לידידינו

3/...

- 3 -

הגרמנים שעתה הזמן להנתק מתסביך האשמה שבאמצעותו סוחטים הישראלים תמיכה מוראלית ותמרית.

5. באגרת לעמי אפריקה, לרגל היום הבינלאומי למלחמה באפליה גזעית (21.3):

האפליה הגזעית, הנמשכת עדיין בכמה אזורים בחלקים אפריקה, נמשכת גם באדמת פלסטין. לדיכוי הקולוניאליסטי, הברברי והבלתי אנושי בפלסטין יש להוסיף את הדיכוי התרבותי ש הבא לביטוי בשינוי צביונה של ירושלים הערבית.

6. בנאום לפני קציני האקדמיה הצבאית באיסמאעליה 22.3 :

יש להתמיד במאמצים לקדם פתרון למשבר המזהיר, בין אם באמצעי שלום, או בפעולות צבאיות. אם פתרון השלום ייכשל, אסור לנו לאפשר לישראל לשבת ולשקול דברים. עלינו לחפש אותה בהתמדה ולהוציאה לגמרי מאדמתינו, כלומר מכל האדמה הערבית.

7. מנאומו ב-1,5 במואצ:

א. המטרה היתה ועודנה : שחרור האדמה הערבית כולה, יישום זכותו של העם הפלסטיני להחזיר לעצמו את אדמתו וכינון מדינה על אדמתו. הכיבוש הישראלי נסוג פעמיים במצרים ופעם אחת בסוריה, וטבעת הלחץ העולמי החלה להתהדק מסביב ישראל, בצורה שלא היתה כמוה בעבר. אחזיב באה אלינו כדי לרצותנו, לאחר שניסתה להלחם בנו פנים אל פנים, במשך 10 ימים שלמים. גם אירופה באה אלינו באותה מטרה ואני חשתי זאת בעצמי, בעת מסעי האחרון באירופה, אשר חייב את ישראל לנקוט עמדה של נסיגה והגנה בתוך הארצות, אותן החשיבה כמבצרים ישראליים, שאין לזעזעה כניסה אליהם. אך חשוב מכל זה היה, שאנו נהלנו מאבק מדיני למען העם הפלסטיני, עד כדי כך שמעמדו של אש"ף בעולם הגיע לרמה גבוהה כזו, אליו לא הגיעה אף תנועת שחרור לאומית אחרת, והוא הצליח להכנס לזירה הבינלאומית מהשער הרחב ביותר.

ב. את הישועה שבמצוקה זו מצאנו למעשה, בעם הפלסטיני עצמו, הכורע תחת עול הכיבוש הישראלי, וזאת כאשר התקוממה הגדמיע עד אחרון אנשיה וכאשר תושביה- כולל זקנים, נשים וטף- יצאו לרחובות, כשהם זועקים חסם נגד הכיבוש ומיידים אבנים על פרצופו המתועב של האויב. אנו פונים מסואצ של ה-6 באוקטובר, ללא שום אפליה גזענית או חזית ומסיכים בגאווה את העם הפלסטיני על הישיגי המאבק המפוארים שלו בשטחים הכבושים, בהנהגת אש"ף. וזאת כאשר הצליח באמצעות אחדות הרצון, המטרה והארגון להתמודד-, באומץ ומתוך תודעה- עם המציאות החדשה, שנצחונות אוקטובר המזהיר, ולעמוד בפני הדיכוי והטרור של הכיבוש הישראלי בעת הסחירות המוניציפאליות בגדמיע ואף לכפות את

נציגיו הלאומיים בשעור של למעלה מ-80 מקרב המועמדים, שנבחרו למועצות המקומיות.

ה. הפגנאויות של פתחי.

---

1. פתחי בנאום בפני ועדות מועצת העם המצרית 5.1.76 :

א. אחד הביטויים של דבקותה של מצרים בהתחייבותה הלאומית היא פעולתה השקדנית נגד ישראל מכל תחום בינלאומי. הרי מצרים, כפי שציינו, היא שהעלתה בפני מועצת"ט ב-3.12.75 את עניין הזנוקפנות הישראלית על מחנות הפליטים בלבנון. היא השיגה בפעם הראשונה בהסטוריה של מועצת"ט את הסכמת המועצה להשתתפות אשף בדיון בנושא זה. היתה זו קריאת התגר החזקה ביותר שהפלסטינים הציבו בפני ישראל בזירה הבינלאומי. ובכך הביאה מצרים למעשה להפרת מאזן הכוחות באום ואף במועצת"ט.... מצרים נטלה את היזמה בפעולה נגד ישראל בכל המצרים האחרים הנוגעים לזכות הערבית.

ב. אנו זוכרים בודאי שפרסמתי אזהרה חד משמעית לישראל מפני המשך פתיחתם של שערי ההגירה אליה. לא שמענו, במשך 28 השנים שחלפו, מכל מקור ערבי אחד תזכורת לשליטים הישראליים שהגבלת ההגירה לישראל תהיה אחד התנאים היסודיים לשלום של קבע.

2. בדיון במועצת העם 17.1.76 :

אין בכוונת ספרד לשנות את מדיניותה הנוכחית, והדברים שיוחסו לשרתה ספרד הם חלק מתעמולה ציונית. נערכו מגעים העוקבים אחד כל צעד בכל ארץ כדי להבטיח את האינטרס הערבי.

3. בדיון בועדות החוץ של מועצת העם 12.2 (לאחר כנוס ביהנ היהודי) הדרך היחידה להכשיל את תכניות הממשל הישראלי בנושא הגבית פעולות התנגדות בה, כך שאחינו הפלסטינים המתגוררים בה לא ישתפו פעולה עם שום תכנית ישראלית החותרת כלפי חוץ להעניק לה מסווי עצמי, בעוד שלאמיתו של דבר היא חותרת לפגוע בסמכויות אשף לייצגם.

4. בנאום במועצת העם ב-15.3 (בעקבות בטול חוזה הידידות המצרי-סובייטי):

אני מוסר לכם על מצב שאינו קשור בבריתם בלבד, משום שהשלכותיו מתפשטות אל מעבר לגבולות הפנימיים שלו אל לב האומה הערבית ובשחונה. כוונתי לכך שבריתם מתירה הגירת יהודים לישראל. הלחץ הציוני, שהתר לקשור את הסכם הסחר בין רוסיה לאמריקה לנושא הגירת היהודים-הצליח. בריתם חותמה על הסכם הסחר בפומבי, בעוד שהיא השאירה בחשאי את הסכם ההגירה, אולם היהודים הגרו, 40 אלף ב-1974 ו-60 אלף ב-1975.

5. בהודעה רשמית בתגובה להפגנות ביהודה ושומרון 20.3 :

א. פתח בכך את עם האדמות הכבושות בכלל, ואת העם הפלסטיני בגדה בפרט, על עמידתו הגבורה שלום ותמרד שלום נגד הכיבוש, האלימות והטירור הישראלי. התקוממות זו היא הנשק הטוב ביותר נגד התמרונים הישראליים להנצחת מצב היילא שלום ולא מלחמה"...

ב. עמדת הגבורה של העם הפלסטיני חושפת את השקר בטענות ישראל כי חיים נורמאליים שוררים באדמות הכבושות. מתברר שישראל עדיין משתוקקת לשוב ולהשרות הציוניות, העומדות בניגוד למטרות הקהילה הבינלאומית לכינון שלום צודק ובר קיימא במזרח התיכון.

ג. ממשלת מצרים ועמה תומכים בעמדת העם הפלסטיני נגד הצעדים שעושה ישראל באדמות הכבושות. פתח הזכיר את מרד עזה לפני שנים, ואת מרד הקהילה הבינלאומית נגד צעדי הטירור האלימים של ישראל. צעדים אלה רק יגבירו את עמדת ההתנגדות הפלסטינית שהביאה להישגים הגדולים שהושגו עד היום.

6. בראיון לאהראם 30.4 :

האחריות לסיום מצב המלחמה עם ישראל מוטלת על שכם ישראל לבדה, ולא על שכם הערבים. התנאים להגשמת הסדר כולל כלשהו הם :

-הקפאת ההגירה לישראל.

- התחייבות ישראלית לא לייצר פצצת גרעין, מצרים תשיג נשק גרעיני אם ישראל תפוצץ פצצה גרעינית, ולא יהיה גבול לתגובה המצרית על צעד חמור זה.

- הגשמת איזון בנשק קונבנציונאלי בין מצרים לישראל.

המנכל-

שהח רשם מנכל ממנכל סמנכל הסברה מעת מזחים מצפא איר אב מאום ב
מלט
אב/אח

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס — מסווג

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך — עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז — 1957.

דף מספר ___ מתוך ___ דפים

עותק מספר ___ מתוך ___ עותקים

סודי ביותר

135 מס'

נשלח: 07180 ולי 96

משרד ראש הממשלה
לשכת
קבל ביום ... 3.46
שעה ...

אל: המשרד

מאת: וושינגטון

סודי ביותר

אל: עברון

(שמעתי מקור יודע דבר בהחלט כי פהמ הביע באוזני השגריר איילטס את הערצתו על האופן בו נערכה המבצע הצבאי להצלת בני הערובה באוגנדה. אולם פהמ הוסיף את הדברים המקוממים הבאים להפרת הריבונות של אוגנדה וכי עד להשגת הסדר לסכסוך נהיה עדיים לנקיטת אמצעים חריפים של התקפות טרור.

(ב) המקור הוסיף כי התבטאות אמבריולנטית דומה הושמעה גם על ידי שר החוץ של מדינה ערבית (ספת המקור נמנע מלנקוט בשם מדינה זאת אך ציין כי גם אותו של חוץ הינו טיפוס בעל השכלה מערבית. גורדמן.

שהח רהם שהבט מנכל ממוכל / רביב מצפא חקי רם אמן

נב/אס

כל המוסר הוכן מסמך זה, כולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך - עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי חוץ וסודות רשמיים),
תשי"ז - 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס-משווג

שמור

מס. 242

אל: המשרד

מאת: לונדון

נשלח: 281838 יונ

מיידי

אל : הוס. המרכז

בקור גמאס' .

מפ' מגע מז'ית: הסקר הג'ע שר המלחמה המצר' לבקור בנ שבוע י'מ'.
לד'ר' א'ש ש'ח' א'נ ס'מנ'ם לכך שמהבקור 'צמחו עסקות גדולות.
גמאס' מג'ע ללא כספ'ם בכ'סו . כנראה ש'יחתום כאנ על עסקת ספ'נות
הפ'טרול. מכל העסקות הגדולות שהמצר'ם דבר'ו אודותנ לא 'צא ד'בה.
ק'מות אמנם עסקות מהות'ות בחלק' חלופ ובר'טנ'ה מסר'ה למצר'ם
הל'קופטר'ם, אבל מהנושאים הגדולים כגונ: מטוס 'גואר, הוק ואחר'ם לא
'צא דבר בינת'ים.
הבע'ה נעוצה בחסר כספ'ם אצל המצר'ם. הסעוד'ם מקמצים במענק'הם ולבר'ט'ם
קשה לרעת ה'כנ הם עומד'ם עם המצר'ם. 'ום אחד מדבר'ם כך ולמחרת אחרת.
מעקרו של דבר רוצים לעזור לסאדאת בר'כ'שות'ו על מנת ש'יחזק מעמד
ומאידך עלי'הם לשמור על מ'דות א'זונ כלפ'נו ומהלכ'ם על חבל דק זה.
לאחר הב'קור אנו עש'ים לשמוע 'ותר . = = = =

ק'דר=

שתח רחט מנכל שתבס מנכל סמנכל חקר אירופת כ מזתים רם אמן

אב/חמ

מברק נכנס - מסווג

משרד החוץ

מחלקת הקשר

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך — עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז — 1957.

שמור

אל: המשרד

מאת: סתרן

מס. 158

נשלח 271600 יוני 76

המרכז מזהים.

שלכם 154 שלנו מה-23.6.

מטיבת עתואלים של סאראת.

בדיקה נוספת של אותו ידיד העלתה כי בכל זאת היה משפט נוסף בדברי סאראת

המתיחס לאמור בקיימאן:

"לאחר תבחירות באריתב ולאחר ועידת גנבה אני סבור שלא יהיה צורך בנקודות התצפית האמריקאיות במעברים בסיני".

יסבת

שתת רחת שמבט מנכל סמנכל מזהים חקר חסברת רם אמן

צג/אס

ਮਹਾਰਾਜ

ਸ੍ਰੀ:ਸਹਾਇ

ਸਭਾ: ਸਮਾਜ

ਸਮਾਜ ਸਭਾਵਤੀ ਮੰਦਿਰ ਵਿਚ ਸਭਾ

ਸਮਾਜ,ਸਮਾਜ,

ਸਮਾਜ ਸਭਾ,ਸਮਾਜ ਸਭਾ-ਸ,ਸਸ,

ਸਮਾਜ ਸਮਾਜਸਭਾ ਸ੍ਰੀ ਸਮਾਜਸਭਾ.

ਸਮਾਜ ਸਮਾਜ ਸ੍ਰੀ ਸਮਾਜ ਸਮਾਜ ਸਭਾ ਸਮਾਜ ਸਭਾ ਸਮਾਜ ਸਭਾ ਸਮਾਜ ਸਭਾ ਸਮਾਜ ਸਭਾ

ਸਮਾਜਸਭਾ ਸਮਾਜ ਸਭਾਸਮਾਜ:

"ਸਮਾਜ ਸਮਾਜਸਭਾ ਸਮਾਜ ਸਭਾਸਮਾਜ ਸਮਾਜ ਸਭਾ ਸਮਾਜ ਸਭਾ ਸਮਾਜ ਸਭਾ ਸਮਾਜ ਸਭਾ ਸਮਾਜ ਸਭਾ

ਸਮਾਜਸਭਾਸਮਾਜ ਸਭਾਸਮਾਜ ਸਭਾ".

ਸਮਾਜ

—

ਸਮਾਜ ਸਮਾਜ ਸਮਾਜ ਸਮਾਜ ਸਮਾਜ ਸਮਾਜ ਸਮਾਜ ਸਮਾਜ ਸਮਾਜ ਸਮਾਜ

ਸਸ/ਸਸ

מ נ ח ר

משרד החוץ
המרכז למחקר
ולתכנון מדיני

סיכור נושא

סודי

מס' 116/76
עותק מס' 72
ירושלים כ"ה סיוון תשל"ו
23 יוני 1976
מסמך זה מכיל 4 עמודים.

ביקור סאדאת באיראן (15-21.6.76)

ידיעות

1. סאדאת ערך ביקור רשמי באיראן בתאריכים 15-21.6. משלחתו כללה, בין השאר, את שה"ח, שר השיכון, השר לש"פ כלכלי, ויועץ מיניסטריון התעשייה המצרית. במהלך הביקור ניהלו שני הצדדים שיחות במכלול רחב של נושאים, מדיניים, כלכליים, וצבאיים, כן צפה סאדאת ב-17.6 בתמרון כוחות היבשה והאויר האיראנים, אשר במהלכו הופעלו כלי הנשק המתוחכמים החדישים שבשימושם.. יצויין כי סאדאת הוא ראש המדינה הערבי היחידי עד כה שעשה זאת, בעוד כתבים ונספחים צבאיים לא הוזמנו לתמרון.

2. בתום הביקור פורסמה ב-21.6, הודעה משותפת הכוללת דברי הערכה ושבח הדדיים רבים, ובמיוחד של השאה למדיניות סאדאת. השאה אף הביע שמחתו על כך שמצרים השיבה לעצמה חלק מאדמותיה הכבושות, כתוצאה ממדיניות זו.

3. עיקרי ההודעה - ראה נספח.

הערכה

4. בתחום הבילטרלי סביר שהשיחות התרכזו באפשרות זרוז הסיוע האיראני בסך מיליארד דולר, שהובטח לכלכלת מצרים ע"י השאה עוד במאי 1974, הרחוק מלהיות ממומש כולו. האיראנים נוקטים בזהירות מירבית בהענקתו, וגם הפרוייקטים המשותפים הגדולים במצרים עצמה אינם מתקדמים כהלכה. יצויין כי בהודעה המשותפת אין התייחסות למלווה או לסיוע נוסף, ובאשר לפרוייקטים המשותפים שהמצרים מעוניינים לשתף את איראן בהם, הרי שכל שהוחלט הוא להעביר את הדיון בהם לועדה המשותפת, ושיתכן שחלקם או כולם עשויים לא לעניין את האיראנים.

5. סביר שגם נושא ש"הפ הצבאי נדון בשיחות, אם גם לא הוזכר כלל בהודעה. בהתבטאויות שונות לפני הביקור ובמהלכו הודגש נושא זה. סאדאת אף הביע תקווה ששה"פ הזה שהצטמצם, לדבריו, עד כה רק בביקורים הדדיים, יורחב בעתיד. הוא הודיע כי כבר הותוו תכניות בכיוון זה, כגון בתחום חילופי מידע צבאי, אך סירב להגיב על שאלה בדבר אפשרות ש"פ בתחום ייצור נשק. יצויין כי ש"פ צבאי מסויים אכן קיים בין שתי המדינות, לרבות בתחום המודיעין, ואף במידה מסויימת גם בענייני רכש. כן ידוע על אימוני טייסים מצריים במטוסים אמריקניים באיראן. יתכן שגם הועלתה אפשרות העברת נשק וידע צבאי מערבי, ובעיקר אמריקני, למצרים באמצעות איראן.

6. בנושא הסכסוך הערבי-ישראלי והדרך ליישובו בולטת שוב התמיכה האיראנית בעמדה המצרית הדורשת כידוע כינוס מחודש של ועידת ז'נבה בהשתתפות אש"ף. יצויין כי זו הפעם הראשונה בהצהרה משותפת בה מתייחסת איראן להחלטה 3375. ניכרת החרפה איראנית מסויימת בנימת הגינויים לישראל ובריכוזם.(יוזכר כי בנושא ירושלים התייחס השאה לישראלים, ערב הביקור, כ"ציונים" ולשלילה, וזאת לראשונה בפומבי. עם זאת אין התייחסות להחלטה 3376 המגנה את הציונות כגזענות).

7. כנראה שיש לראות בהצטרפות האיראנית המפורשת לדרישה שאש"ף ישתתף בז'נבה אחד מאותם "הצעדים הנוספים" של איראן לקראת הפלסטינים שאותם צפה סאראת באחד מראיונותיו במהלך הביקור. יצויין כי איראן בוחנת האפשרות של פתיחת משרד אש"ף בטהראן, וסביר שסאראת ניסה לשדל את האיראנים להחליט בחיוב בנושא. עד כה טרם נודע על החלטה סופית איראנית בנדון, והשאלה אם "הצעדים הנוספים" הנזכרים יכללו גם היתר לפתיחת משרד הארגון בטהראן - נשארת פתוחה.

8. הנושא הלבנוני ההתייחסות בהודעה ל"התערבות החיצונית הבלתי אחראית" מנוסחת בצורה מעורפלת באופן שלכאורה עשויה להתפרש גם כמכוונת נגד התערבות אמריקנית או צרפתית לחילוץ אזרחים זרים מלבנון (בהמשך לפנייתם של סאראת והשאה לפורד ול ד'אסטן להימנע מצעדים העשויים להסלים את המצב). למעשה נוסח זה עשוי להיות מוצג ע"י המצרים כהתנגדות למעורבות הצבאית הסורית, מה גם שבהמשך ההודעה מדובר על תמיכה בצעדי הליגה ובהחלטותיה, העונות לעמדה המצרית.

9. מעבר למעט הנאמר בהודעה, ברור שהנושא הלבנוני כפה עצמו כנושא עיקרי בשיחות. רצח השגריר האמריקני בביירות (16.6) עוד הדגיש את האקוטיות של המצב, כאשר סאראת והשאה נחרדו מפני האפשרות שהוא עשוי להוליך להתערבות אמריקנית חד צדדית בלבנון ולהביא להדרדרות בלתי מבוקרת במצב שהיתה עשוייה לגרור מעורבות סובייטית, בהיותן של ההתפתחויות בלבנון והשלכותיהן - הנושא המרכזי כיום באזור, סביר שנדונו דרכים ומהלכים לכוון המאורעות סביב לבנון ובעולם הערבי בכיוון הרצוי לאיראן ולמצרים, ובמסגרת זו גם הדרכים לרתימת אסד ל"מחנה המתון". סאראת וודאי הציג את תפיסתו לגבי מכלול יחסי מצרים-סוריה, והנסיונות בתיווך סעודי-כוויתי, להביא להפשרה ביחסים אלה ולמציאת מכנים משותפים כדי למצוא מוצא מהמשבר הלבנוני, הורדת המתח בנושא זה עשוייה לשרת את אותו האינטרס המשותף לאיראן, למצרים ולסעודיה, בכך שתמנע את סוריה מלהצטרף ל"חזית הסרוב", תחליש את הקשר שלה לבריה"מ, ותקרב אותה לארה"ב.

10. כביטוי לאינטרסים של שני הצדדים ולחשיבות שהם מייחסים לצורך הדחוף למציאת פתרון למשבר הלבנוני, מסר סאראת עצמו על הקמת קבוצת עבודה בביירות בהשתתפות שגרירי איראן ומצרים, וכן מנהיגים פלסטינים (בגירסה אחרת "נציג מטעם אש"ף") כדי לפתור את המשבר בלבנון, ובכלל זה שאלת הפינוי הנתינים האמריקניים מלבנון. לא ברור אם אכן יש ממש ברעיון זה, ומה מסוגלת איראן לתרום בנושא. עם זאת ראוי לציין ראשית את התעניינותה הרבה בו שבאה כבר לידי ביטוי בעבר ואת נכונותה לפעול, ושנית את נכונותו של סאראת לשתף את השאה בפעילות בנושא לבנון.

11. סביר גם שבהקשר הלבנוני נידונו הלחצים הצבאיים העיראקיים על סוריה. לא מהנמנע שהשאה רואה בחומרה את האפשרות של הדרדרות צבאית בין עיראק לסוריה ומשמעויותיה, לרבות חדירה סובייטית מחודשת, ושהוא עשוי להיות מוטרד מאי-הסתייגותה של מצרים ממהלכיה של עיראק. אפשרות הדרדרות כזו עשוייה לתחשב ע"י האיראנים כפוגעת במאמציהם הן כלפי עיראק והן כלפי סוריה לרתימתן למחנה "המתון" ולהחלשת זיקתן לבריה"מ.

3/..

12. בתחומים האחרים נתן סאדאת גיבוי לעמדות השאה בנושאים הגלובליים שזה מטיף להם (החל מפרוז גרעיני של המזה"ת, דרך בטחון האוקיאנוס ההודי - ועד להסדר כלכלי בינ"ל חדש). בולט הגיבוי שסאדאת נתן לשאה בנושא החיוני לו - כלומר יחסי איראן ומדינות ערב, לרבות במפרץ, אם כי נושא זה אומנם לא בא לידי ביטוי מפורש בהודעה המשותפת, בה מדובר על הצורך לחזק את שה"פ הערבי-איראני, באופן כללי. אולם בהתבטאויות במהלך הביקור התייחס סאדאת לנושא במפורש, ואף אמר שהוא והשאה הגיעו לכלל הבנה, שעל איראן והעולם הערבי לשאת יחד באחריות במפרץ "משום שעתידם אחד". אין ספק שבכך גם ביטוי לאינטרס המשותף לאיראן ולמצרים (ולסעודיה) למנוע חדירת השפעה סובייטית לאזור המפרץ ולאזורים הסמוכים לו - חצי האי ערב, ים סוף וקרן אפריקה.

נספח

עיקרי ההודעה המשותפת האיראנית-מצרית, 21.6.76

1. בתחום המדיני

א. הסכסוך הערבי-ישראלי. הודגש כי יש לפעול במהירות להסדר צודק לבעיית המזה"ת, על יסוד נסיגה מלאה של ישראל מהשטחים שנכבשו ב-1967, והחזרת הזכויות הלאומיות הלגיטימיות של העם הפלסטיני. הועלתה הדרישה לכינוס ועידת ז'נבה כהשתתפות אש"ף במעמד שווה, בהתאם להחלטה 3375, והובע גינוי חריף למדיניות ישראל ולצעדיה בשטחים הכבושים ובירושלים (כגון "ההתגרות הישראלית בערכי הדת ובמקומות המקודשים לאסלאם ולנצרות").

ב. המצב בלבנון. שני הצדדים הביעו דאגה לנוכח "המצב המצער" שם, והדגישו כי הפסקת כל ההתערבות "הבלתי אחראית" מבחוץ היא תנאי להשגת פתרון מעשי. כן הביעו תקווה שהצער המשותף, עליו הוחלט בליגה הערבית ואשר זכה להסכמת ממשלת לבנון, יביא להגשמת יציבות בה בקרוב.

ג. ההודעה מעלה על נס את הקשרים בין מצרים לאיראן, ומביעה קורת רוח מ"ההתפתחויות החיוביות" ביחסי איראן - ערב, והחלטה לחזק ולהעמיק את שה"פ הערבי-איראני ואת קשרי האחווה בין האומה הערבית לעם האיראני.

ד. כן קראו שני הצדדים לפרוז המזה"ת מנשק גרעיני, בהתאם ליוזמת האיראנית - מצרית המשותפת; קבעו שהאחריות לשלום ולבטחון באוקיאנוס ההודי חייבת להיות בידי המדינות השוכנות לחופיו; קראו להתנגד ליצירת אזורי השפעה בעולם, ולכונן משטר כלכלי בינ"ל חדש, שיסייע לשיתוח של המדינות המתפתחות.

2. בתחום הבילטרלי

בתחום זה הוסס הדגש על שה"פ הכלכלי שני הצדדים שבחו את שה"פ ביניהם, תוך איזכור מספר פרוייקטים משותפים המתבצעים כבר. כן החליטו להעביר לוועדת השרים המשותפת לענייני כלכלה את הדיון בפרוייקטים שונים במצרים שהמצרים מייחסים להם חשיבות רבה - במיוחד באזור תעלת סואץ (כגון שיקום נמל פורט סעיד, הקמת אזור תעשייה חופשי, וכריית מנהרות מתחת לתעלה). כן הוחלט להגדיל את היקף הסחר והתיירות ההדדיים ולעודד חילופי פועלים.

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך - עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז - 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק יוצא-משווג

ש מ ו ר

מס. 413

נשלח 211630 יוני 76

אל:וושינגטון

מאת:תמשרד

הציר. לנמען בלבד.

בשת תיותי בוושינגטון מסרו לי אתרתון וולסר סמית תרגום של ראיון עם מאזאת ב-25/4 שבו אמר כי הם מכירים בישראל. הנוסח האנגלי אומר כי הראיון שודר ב - ARAB SERVICE של רדיו קהיר. נוצר רושם כי זתו ראיון עם עיתונאים ערביים.

בדקתי את העניין עם המרכז והתברר כי אכן היה ראיון כזה ואכן שודר אולם הראיון היה עם עתונאים דניים לרגל ביקור ר"מ דנמרק במצרים.

כדאי בהזדמנות להפנות תשומת לב שני התברים במשמר לכך כי מדובר בראיון עם עתנאי חוץ, ולכן ברור שמשמעות הדברים כמובן פחות מכרעת.

חמנכל

[illegible] ריהם מנכל שהבט מ/מנכל י.רביב ארגוב מצפא מזתים חקר רם אמך

אב[illegible]

משרד החוץ
המרכז למחקר
ולתכנון מדיני

סיכור נושא

מס' 112/76
עותק מס' 72
ירושלים, יז' סיוון תשל"ו
15 ביוני 1976
מסמך זה כולל 3 עמודים

ס ו ד י

לקראת ביקור סאדאת באיראן

י ד י ע ו ת

1. ב-15 יוני עומד סאדאת להגיע לאיראן לביקור רשמי האמור להסתיים ב-21 בו. לפי כלי התקשורת יהיו הפמלייתו, בין השאר, שרי החוץ, השיכון והשיקום, והכלכלה המצרים.

2. אשר לנושאים שיידונו בין שני הצדדים, אמר רה"מ איראן (2.6) כי לא נקבע סדר יום לשיחות. השאה שאישר זאת (ב-11.6) הוסיף כי ידון עם סאדאת "בכל, לרבות בעיית המזה"ת". סאדאת עצמו פירט יותר. בתשובה לשאלת כתב איראני ב-12.6 אישר כי ידון עם השאה בנושאים הבאים: היחסים הבילטרליים; שה"פ הכלכלי בין שתי המדינות; בעיות האיזור; הסכסוך הערבי-ישראלי; מדיניות המעצמות באיזור ובעולם; קשרי הערבים עם איראן; נושא הנשק; "ועוד נושאים רבים אחרים". בראיון ל"אלאהראם" (ב-13.6) אמר שביקורו קשור בבעיית המזה"ת ובמצב באיזור המפרץ.

3. בהקשר זה יצויין כי בתשובה לשאלת אותו כתב איראני על עמדתו ביחס לרעיון האיראני בדבר הצורך לשחרר את המפרץ והאוקיאנוס ההודי מהשפעת המעצמות, אמר סאדאת כי הגיע הזמן לעשות זאת; ובדברו על יחסי איראן-מצרים אמר, בראיון לעתון צרפתי, כי "במזה"ת הגיעה העת שנשב יחדיו ביניינו לבין עצמנו ונאמר למעצמות כי אנו הקובעים".

4. לפי סימז"ת, 13.6, יערוך סאדאת, בתום ביקורו באיראן, ביקור בן יום בסעודיה ויום נוסף בקטר.

ר ק ע

5. זהו ביקורו השני של סאדאת באיראן, מאז ביקור השאה במצרים בינואר 75', והוא מהווה למעשה ביקור גומלין לו.

6. במרוצת השנה ומחצה שחלפו מאז המפנה החיובי המפליג שחל ביחסי איראן-מצרים, עם ביקור השאה בקהיר בינואר 75', הלכו יחסי שתי המדינות והתהדקו בכל התחומים, במיוחד המדיני והכלכלי ואף הצבאי, וכן בתחומי תרבות וחברה:

א. בטויי הידידות ההדדית, במיוחד התמיכה האיראנית המופגנת במדיניות סאדאת, הפכו כבר למעין אכסיומה, זאת הן בנושא הסכסוך הערבי-ישראלי, והן בנושאים בינערביים שונים בהם מעורבת מצרים.

2/..

ב. בתחום הכלכלי כונן ואח"כ התרחב והתהדק ש"פ בין שתי המדינות, כאשר הדגש הוא על הסיוע הפיננסי האיראני למצרים, ועל ש"פ כלכלי בעיקר במפעלי פיתוח באזור תעלת סואץ, שהשימוש בה חשוב לאיראן. עם זאת יודגש כי ביצוע הבטחת הסיוע האיראני למצרים בגובה מיליארד דולר שניתנה עוד לפני כשנתיים, מתקדם למרות קשיי הנזילות של איראן, אם כי באיטיות ובזהירות מירבית מצידה של איראן; במסגרת זו יצוין כי השאה אף העניק למצרים מלוות חרום כאשר זו נזקקה לו ברחיפות; איראן מודיעה גם שתמשיך לספק למצרים נפט באשראי לטווח ארוך (בניגוד להפסקת נוהג זה על ידה למדינות מתפתחות אחרות) והביעה נכונותה להשתתף בקונסורציום הבינ"ל לסיוע לכלכלת מצרים ביוזמת ארה"ב. בתחומים אחרים של ש"פ יצויינו הסכם לעידוד התיירות, פתיחת קו תעופה ישיר בין שתי הבירות, והקמת בנק פיתוח משותף וחברת תובלה ימית משותפת.

ג. בתחום הצבאי קיים ש"פ בתחום המודיעיני, ולאחרונה אף התברר כי טייסים וסכנאים מצריים אכן מתאמנים באיראן בהפעלת מטוסים אמריקאים. כן מתקיימים ביקורים הדדים של משלחות מזרועות שונים של הכוחות המזוינים ושל הצמרת הבטחונית לרבות שרי המלחמה והרמטכ"לים. יש גם ידיעות על ש"פ בתחום הרקע, ולאחרונה מדובר שוב על אפשרות שיתופה של איראן בתעשית הנשק הערבית.

7. ברקע המיידי לביקור ניצבים, להערכתנו:

א. האינטרס המשותף לשתי המדינות להחליש אחיזתה של בריה"מ בלב המזה"ת וכן באזורים אחרים בהם יש לשתי המדינות אינטרסים חשובים, כגון ים סוף, קרן אפריקה, דרום ערב, והמפרץ הפרסי.

ב. הצורך לבדוק את ההתפתחויות האחרונות, וכן את אלו הצפויות, במזה"ת, ובמידת האפשר לגבש עמדות משותפות או מוסכמות ביחס אליהן.

ג. הצורך לבדוק לאחר תקופה ממושכת דיה של ש"פ, את התפתחות היחסים הבילטרליים בין שתי המדינות בתחומים השונים, ולהתוות קווים להרחבתם והעמקתם.

<u>ה ע ר כ ה</u>

8. יש להניח שעל רקע הנאמר לעיל יידונו הנושאים הבאים:

א. <u>בתחום הבילטרלי:</u> סביר שיידונו מידת ההתקדמות בביצוע הסכמי ש"פ הכלכלי והסיוע האיראני למצרים, והאפשרות להגברתו, כאשר ברקע הצורך הדחוף של מצרים להשיג סיוע כספי נוסף. קרוב לוודאי יעלה גם בנושא של ש"פ הצבאי והרחבתו; בעבר עלתה גם האפשרות של חספקת נשק אמריקאי מתוחכם (מטוסים) באמצעות איראן.

3./..

ב. במישור המזה"ת: בנושא הסכסוך הערבי-ישראלי סביר שלטוון הארוך סאדאת יבקש הפעלת השפעת איראן על ארה"ב (והפעלת לחץ איראני על ישראל) להענות לדרישה המצרית לכינוס ועידת ג'נבה בהשתתפות אש"ף, וסביר שייענה בחיוב, לא נראה שהשאה ייענה לדרישה לניתוק היחסים עם ישראל, אם תועלה,בטווח המידי ודאי שסאדאת יפעל לפתיחת משרד אש"ף בטהראן. למרות שאיראן הצהירה בתום ועידת שה"ח של מדינות האסלאם באסטנבול על נכונותה לדון בנושא זה, היא ערה לסכנות שפתיחת משרד כזה עלולה לחשף אותה בפניהן. עם זאת יתכן שאם האיראנים יחליטו לאפשר צעד כזה, גם אם הדבר יוכרע ללא קשר למאמציו של סאדאת, יעשו זאת כך שהדבר יוכל להיות מוצג כהישג אישי של סאדאת. באשר לירדן עשויים שני הצדדים לדון באמצעים להפעלת לחץ, או פיתויים משותפים, על חוסין, ואולי בשיתוף עם סעודיה ומדינות ערביות נוספות, במגמה לעצור התקרבותו לסוריה ולבריה"מ ולמנוע עיסקת נשק ירדנית-סובייטית. במצב הנוכחי יועלה גם נושא המצב בלבנון והשלכותיו בעולם הערבי.

ג. הנושא המפרץ עשוי השאה לבקש מסאדאת, שיחסיו עם עיראק שופרו לאחרונה, להפעיל שרותיו הטובים אצלה ע"מ שתגלה פתוח אגרסיביות כלפי איראן בנושא המפרץ. כן עשוי השאה לבקש מסאדאת לעודד את הנסיכויות הערביות במפרץ, שבכמה מהן גדולה יוקרתה של מצרים, לשתף פעולה עם איראן באשר לבטחון המפרץ. במקביל יבקש סאדאת לברוק את האפשרות לפינוי הכוחות האיראנים מעומאן בד בבד עם הענותן של המדינות הערביות במפרץ ליוזמת איראן בנושא הבטחון הקיבוצי.

- האפשרות שעל פתחו הדרומי של ים סוף ישלטו משטרים רדיקליים הקשורים לבריה"מ, ושבכמה מהם כבר קיימים,ובאחרים עשוים להיות מוקמים,בסיסים סובייטים, מדאיגה את מצרים, איראן וסעודיה, שלהן אינטרס חיוני בשמירת הנתיב הימי מהמפרץ הפרסי לתעלת סואץ (ולאירופה) פנוי מאיום רדיקלי כלשהו. משטרים כאלה קיימים כבר בסומאלי וברד"ת, ולאור ההתפתחויות האחרונות עשויים לקום גם באתיופיה ובג'יבוטי. למרות תמיכה מסויגת של מצרים וגם של סעודיה במורדי אריתריאה, למשל,ידוע על מגעים שהתנהלו בין שתיהן לבין איראן,כנראה במגמה לפעול נגד תנועות רדיקליות באזור ים סוף ובמפרץ. סביר שנושא זה ייבדק שוב, במיוחד לאחר חידוש יחסי סעודיה - רד"ת והפעילות ליישוב הסכסוך בין רד"ת לעומאן.

9. יודגש כי במספר מהנושאים הנזכרים קיים שיתוף אינטרסים בין איראן, מצרים וסעודיה.יתכן איפוא שביקורו הצפוי של סאדאת בקטר ובסעודיה,מיד עם תום בקורו באיראן,עשוי להיות מכוון גם לדווח לסעודים על תוצאות השיחות בטהראן בתחומים אלה, זאת בנוסף לנושא הסיוע הכלכלי למצרים, שיועלה קרוב לודאי גם בריאד.

מד"ת/סוכנויות

U. P. I.

U.P.A
שעה 10.45
הפקך לידיעה מס

30.MAY76 ידיעה מס' 31740

תבדון/הערות:

תפוצה
ר"א
אויר
ים
צפון
מרכז
דרום
8200
7019
מזה"ת
סוסר/סחי"ע
שב"ב
רלש"ים
יועץ רוה"מ
נוית

מוסם 2—2203 מק"ם 441500050

CAIRO, MAY 30 (UPI) -- EGYPT AND THE UNITED STATES SUNDAY SIVNED A DLRS 102 MILLION AID PACKAGE UNDER THE ECONOMIC ASSISTANCE PROGRAM OF THE U.S. AGENCY FOR INTERNATIONAL DEVELOPMENT.

A U.S. OFFICIAL SAID DLRS 99 MILLION WILL BE USED TO CONSTRUCT A 300 MEGAWATT POWER STATION ON THE WEST BANK OF GREAT BITTER LAKE IN THE SUEZ CANAL.

+THIS ASSISTANCE IS FOR CONTINUED INDUSTIAL EXPANSION AND URBAN REHAXILITATION IN THE SUEZ AREA TO HELP IROVE THE RURAL AND URBAN LIVING CONDITIMNS AND TO CONTRIBUTE TO THE GENERAL RECONSTRUCTION OF THE SUEZ CANAL AREA,+ AN A.I.D. SPOKESMAN SAID

ANOTHER DLRS 3 MILLION LOAN WILL BE USED FOR FEASIBILITY STUDIES IN THE INDUSTRIAL, AGRICULTURAL, CITY WATER AND TELECOMMUNICATIONS FIELDS, HE SAID.

THE OFFPCIAL SAID A.I.D. HAD RECEIVED 25 RESPONSESFROM SUCH FIRMS AT ATT, ITT AND GENERAL TELEPHONE AND ELECTRONICS TO PARTICIPATE IN THE STUDY ON EGYPTS ANTIQQATED TELECOMMUNICATIONS SYSTEM.

HE SAID AS MANY AS SIX OF THE FIRMS WOULD BE CHOSEN TO WORK WITH THE EGYPTIAN GOVERNMENT ON THIS PROJECT.

THE DLRS 3 MILLION WILL BE AUGMENTED, +PROBABLY NEXT MONTH,+ BY A FURTHER DLRS 5 MIL89, -.ID. LOAN FOR FEASIBILTY STUDIES. LAST YEAR, THE UNITED STATES CONTRIBUTED DLRS 1 MILLION TO THE PROGRAM.

THE OFFICIAL SAID THE CANAL POWER PLANT, LOCATED 25 MILES SOUTH OF THE CENTRAL CITY OF ISMAILIA, WOULD TAKE ABOUT FOUR-AND-A-HALF YEARS TO BUILD.

+IT WILL UTILIZE THE COOLING WATERS OF TVZ LAKE TO PRODUCE ENERGY FOR BOTH INDUSTRIAL AND RESIDENTIAL CONSUMERS+HE SAID.

THE SIGNING WAS DONE BY AMBASSADOR HERMANN F. EILTS AND ECONOMICS MINISTER ZAKI SHAFEI.

THE PACKAGE BROUGHT TO DLRS 254 MILLION AMERICA HAS PROVIDED EGYPT IN LOANS SO FAR THIS YEAR. THE 1976 TOTAL WAS EXPECTED TO APPROACH DLRS 1 BILLION, INCLUDING FUNDS UNDER THE COMMODITY IMPORT LOAN POGRAM.

צאו ציאו ציאו ++++.=

סמס

דחוף

מאת: ח צ ב

נר: 19.05.76/836/1450

מקור: אלאהראם מצרים

מתאריך : 9.5.76. (עמ' 8 טור 5)

++++++++++++++++++++++++++++++++++++

הנדון : ממדוח סלאם : מצרים השיגה את כל הנשק הדרוש לה והיא מסוגלת לעמוד בפני ישראל .

++

לתלנ דברי תיים מצרים בשפגש מדיני של התאחדות הסטודנטים בפקולטה לחקלאות באוניבי אלכסנדריה , שנערכ ב- 8 באי 76' :

הכוחות תזויינים של מצרים מסוגלים עתה לעמוד במחינה צבאית בפני האויב לטווח ארוכ ביותר . זאת לאחר שהשגנו את הנשק הדרוש לנו ממדינות שונות .

התמכנו גם על תפעלים שלנו להתעשיית חלקי חילוף ולהכנת ציוד צבאי .לעולמ לא נרשה שיהיה מחסור בנשק שלנו . אנו רוצים להפיק תועלת מכל האפשויות בעולמ .

אנו פועלים בתאמ למדיניות נבונה , שאותה מעדיפ העולמ והיא : השלומ לפתרונ בעיתנו , שתיפ עמ כל העולמ להשגת שלומ צודק - ולא כניעה , נסיגה ישראלית מכל השטחים הכבושים ואישור הזכויות הלגיטימיות של העמ הפלסטיני.

מצרים לא תזניח בככ את אחריותה הלאומית .

. אנו עומדים בתחילת שלב חשוב במאבק הלאומי . בשלב זה אנו צריכים להגדיר את תשימות של הנוער שבו אנו רואים את הכוח המניע באומה הזאת .

רתים הדגיש את הקו המרור של תמאבק המצרי , שבו היא פועלת כתשכ

לנצחון אוקי . קו זה הובהר בפעילות בביקורים של סאדאת במדינות הערביות והאירופיות ובארהיב . עתה נעשה ברור למעשה שישנה תשתכנעות ושינוי גדולים בדעת הקהל העולמית ביחס לנקודת ההשקפה האובייקטיבית לעיקר הבעיה הערבית .

רתים אחר : אנו פועלים בשני מישורים מקבילים : אי- השלמת שחרור השטחים . בכך אנו נותנים עדיפות לחיזוק הכוחות המזויינים , כדי שנפנה לפתרון צבאי כאשר לא יהיה לו תחליף . ב- פעולה ותיכנון לבניינה של מצרים עד שנת 2000. בשני מישורים אלה אנו פועלים בלי התפרצויות ובלי עצבים .

עמדת מצרים כלפי בריהים : מצרים שחררה את רצונה ולא קיבלה לחצים כלשהם . היא אינה רוצה בהסלמת המצב . כל שאנו מבקשים מהסובייטים הוא שהם יתנו לנו חלקי חילוף ושיפוץ למטוסים וזהו דבר טבעי .

ביחס למדיניות של מצרים : הוסח למעשה , שקו המאבק הלאומי של מצרים הוא נכון . ישנם הסממים בינינו לבין מדינות מערב אירופה לספק לנו נשק . ארהיב שינתה את העקרונות שלה , למרות ההתנגדות והלחצים הציונים . זוהי הצלחה המתוספת להצלחתנו בשביתת האמברגו של המעצמות הגדולות והלחצים המדיניים , ששוב אינ מתירה מצרים את קיומם .

השגנו הצלחה גדולה מבית .

היום עומדת מעלה האוניה ה- 11 אלף .

מצרים קוראת להשתתפות עולמית לאילוץ ישראל לסגת ממסגרת פתרון מדיני .

ביחס לעבודת הנערים בקיץ , השרים והשלים מכינים תוכנית חדשה , שתהיה שונה מכל שנה אחרת להשתתפות הנערים בבניה ובשיקום בערי התעלה ובסיני . אנו לא נמנע מהנוער לנסוע לחול, אולם אינ מנוס מהגנה מפני מגעים עם חברות מדומות ומכך שנהיה בטוחים שהנוער ישיג חוזים מהמדינות הידידותיות . השגנו למעשה תגובות ממספר שגרירויות של המדינות הידידותיות לגבי מקומות העבודה שישנם שם לנערים .

ביחס להקמת מפלגות : סאדאת השאיר דבר זה לעם , כדי שזה יביע דעתו . אולם אנו לא נסכים למפלגות שתייצגנה אינטרסים של קבוצה מסויימת , כדי לסייע לה להגיע לשלטון לשם סטיה והתנצחויות .

ביחס לקשרים של מצרים עם מדינות אמנת טריפולי : יהי הסכסוך שארע בין המדינות הערביות אשר יהיה , הרי שזה סכסוך זמני . הוא לא נגע ללב האסטרטגיה המתבטאת בשחרור השטחים ובערובה לזכויות העם הפלסטיני.

כל המוסר תוכן מסמך זה, בולן
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך — עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי־חוץ ועודות רשמיים).
תשי"ח-1957

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק יוצא - מסווג

אל: בונ שמור

מאת: המשרד מ"ד

נשלח: 191700 מא' 76

מרוז.

לפגישתכ עמ רנגר.

בחדשים האחרונים גברה והתמידה נכונות מצרים ליזום ולנהל יד ליוזמות אנטי-ישראליות בנגוד מיוד לחכנ ורוח הסכם הביניים.

להלנ מספר דוגמאות:

1. יוזמת מצרים לכינוס מועביט לדיונ בנושא הנעשה בשטחים.
2. בועידת האיסלאם באיסטנבול מלאה מצרים תפקיד חשוב בנושא הפלסטינאי והציע ניתוק יחסים בינ המשתתפות לישראל. והצעה נתקבלה.
3. בעצרת הכ"א מלאה מצרים תפקיד מרכזי בדחיית הדוח וחיובי בחלקו.
4. התבטאויות שונות של פומי וסאדאת מצביעות אפ הנ על תליכה בזלם התעמולתי שקדם לחסכם הביניים. ככ אמר סאדאת באל אהראם ב-30/4: הערבים קשורים ביניהם בחאמק נגד הסוקד הסרטני הישראלי שנזרע באיזור. ואילו סאדאת באגרת הברכה לכנס הפלסטיני בבריסל ב-13/5: חדיונ שהתקים בעצרת הכללית האחרונה גלה את הקשר האורגני שביני הציונות לכל שאר הצורות של אפלייה גיזעית. ועוד: שנות הארבעים של המאה היו ציונ דרכ לאויתה בה בתחונ הנאציזם והציונות ושלטו הדיס והדיכוי.
5. בקש-נא רנגר להעלות באזני בני שיחה מצריים החומרה שבהתנהגות המצרית אפילו אם רוצה נשיא מצרים כדבריו הוא, שחדוד הבא הוא שיחליט על שלום מוחל על דורנו אנו לפעול להכנתו.

אירופה א.

שוחז רחם מנכל בתרגם ממנכל סמנכל ארופה א' מזתים חקר מאום א' בי תם אנג.

צג/שד

מברק יוצא

משרד החוץ

מחלקת הקשר

בלתי מסווג

אל: ניו יורק, וושינגטון — דחוף — חוזם 365

מאת: המשרד — נשלח 100 161 מאי 76

מבצים

להלן מצות אלעזר 15 למאי 1330:

איסמאעיל פתחי נועד עם שגרירי צפרת-סין-שבדיה-איטליה ורומניה בעניין הכנוס הנוכחי של מוביט.

פתחי הדגיש במגעיו אלה כי מועבט צריכה לדרוש מישראל לשמור על מעיפי הסכם גנבה בדבר הגנת אזרחים בעת מלחמה ולחדול מיד מצעדים המנוגדים לו.

פתחי דן עם השגרירים גם בבקשת מצרים שמזכל האום ישלח נציג שלו לישראל על מנת להודיע לה על עמדת מועבט כלפי ההשלכות החמורות שיש למזיניותה וצעדיה על המאמצים להשגת הסדר שלום בזהיית, ועל כך שעליה להמנע מיד מלנקוט בצעדים כלשהם שמטרתם לשנות את הרכב האוכלוסיה ומצב הגאוגרפי במשחים הכבושים.

ההשקפה ומצריית מתבטאת בהצעת ההחלטה שהגישה מצרים במועבט האומרת כי מזכל האום יגיש דוח למועצה על שליחות נציגו בהקדם האפשרי על מנת שמועצה תוכל להתכנס על בסיס הדוח הזה לדיון במצב במשחים הכבושים ולנקוט בצעדים הדרושים.

כידוע דן פתחי על נושא זה עם שגריר ארהב בריטניה ובריתה והוא יפגש ב 15 במאי אחהיצ עם שגריר קנדה פנמה וטנזניה.

מרכז

שהה רואם מנכל שתבט ממנכל ממנכל מזתים מצפא ומקר הסברת מעת מאום ב א ירי אב

מזאר מאפוץ מלט מעוד איסלר

אב/סו

מברק יוצא

משרד החוץ

מחלקת הקשר

בלתי מסווג

אל: ניו יורק, וושינגטון — דחוף — תוזם 3 63

מאת: תמוז"ד — נשלח 100 161 מאי 76

מל"ם

להלן מצות אלע"ב 15 למאי 1330:

איסמאעיל פתחי נועד עם שגרירי צפון-סין-שבדיה-איטליה ורומניה בעניין הכנוס הנוסחי של מוביוט.

פתחי הדגיש במגעיו אלה כי מועביט צריכה לחדוש מיזראל לשמור על סעיפי הסכם גנבה בדבר הגנת אזרחים בעת מלחמה ולחדול מיד מצעדים הנוגדים לו.

פתחי דן עם השגרירים גם בבקשת מצרים שמזכל האום ישלח נציג שלו ליזראל על מנת להודיע לה על עמדת מועביט כלפי ההשלכות והתמורות שיש למדיניותה וצעדיה על המאמצים להשגת הסדר שלום במזהי"ת, ועל כך שעליה לומנע מיד מלנקוט בצעדים כלשהם שמטרתם לשנות את הרכב האוכלוסיה ותמצב הגאוגרפי בשטחים הכבושים.

השקפה ותצרית מתבטאת בהצעת ההחלטה שהגישה מצרים במועביט האומרת כי מזכל האום יגיש דוח למועצה על שליחות נציגו במזרח האפשרי על מנת שתמועצה תוכל להחזכנס על בסיס הדוח הזה לדיון במצב בשטחים הכבושים ולנקוט בצעדים הדרושים.

כידוע דן פתחי על נושא זה עם שגרירי ארהב, בריטניה ובריתם והוא יפגש ב 15 במאי אחהיצ עם שגריר בקיסטאן פנמה וטנזניה.

מרכז.

שהת ליהו מנכל שהנכס ממנכל מזתים מצפא חקר תסברות משה מאום ב א י ר אב

מזאר מאסוק מלס תעוד איסלר

אב/סו

כל המוסר תוכן מסמך זה, בולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך – עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי־חוץ וסודות רשמיים),
תשי"ז – 1957

נשלח 131900 מאי

משרד החוץ

מחלקת המקור

מברק נכנס - מסווג

אל: השגרד

מאת: וושינגטון

סודי

מבצע

אל: מרכז. מצפא. מזתים.

שיחה עם ארנור דיי בשחמד/מזת

א. סוריה.

האילוצים שפעלו על אסד נגד התערבות צבאית מסיבית בלבנון היו סוריים פנימיים במזה לא פחותה מהשיקול של תגובה ישראלית.

התנגדות הפנימית בסוריה לא היתה רק על רקע אידיאולוגי, מתסד כי בצבא הסורי התעוררו בעיות וקשיים. השענה העיקרית שהושמעה בצבא היתה שלא איכפת להם נגד מי ובעד מי הצבא הסורי נדרש להתערב בלבנון אלא השאלה העיקרית היא מה בכלל עושה הצבא הסורי בלבנון שעה שחפקידו ויעודו המרכזיים הם בחזית עם ישראל.

ב. מצרים.

1) בדברנו על מצרים הצגתי השגותינו על התנגדות סאדאת ומדיניותו בעת האחרונה. דיי הגיב כי אחד הופתעה לחלוטין מחיזוק המצרית לכינוס מועצת וזכור לו שהידיעה הראשונה על כך הגיעה למחמד באמצעות אחת מסוכנויות הידיעות ונפלה עליהם כרעם ביום בהיר. תגרה היא שאחרי מועצת תבוא פרשת אונדוף ואחרי כן הדיון בדיווח ועדת העשרים שהוא חוזה תקופה קשה ואפילו קודחה BLEAK בפעילות המדינית במסגרות הבינל.

2) עם זאת צריך להביע גם הרקע עליו פועל סאדאת. תגובה החריפה בעולם הערבי לחסכם הביניים הפתיעה את סאדאת ואת אחד כאחד. הן סאדאת והן אחד חשבו כי אחרי סיני 2 יחיה גם גולן 2 וכן הלאה. מכאן נוצר מצב בו מצרים בודדת ובולטת בין מדינות ערב בעוך אותו עשתה. יש לקבל זאת כמצב נתון כי בכל פעם שאליט ערבי כלשהוא יבלוט בהתקדמות עם ישראל הוא יהיה חשוף לבקורת בעולם הערבי וינסה לשפר את מעמדו באמצעות כל מיני תרגילים כאלה בתם נוקט עזה סאדאת

2/...

כל המוסר הובן מסמך זה, כולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך – עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי־חוץ וסודות רשמיים),
תשי"ז – 1957.

מברק נכנס - מסווג

משרד החוץ

מחלקת הקשר

3) חלקתי על גישת דיי בציינו שמוזמעת מכאן השלמה עם התנהגות סאודאת. דיי השיב שלא זו הכוונה אלא שמרצונו היה להסדיר השיקולים כנגד פנייה תקיפה מצד ארהב לסאודאת. יתר על כן הדי גם בבושא לבנון וחוקה ארהב מחשלים עם מדיניותו אך כאן מוצאת עצמה ארהב בחום העדיף והרגיש ביותר עבור שליש ערבי שהיא מסכ היחסים הבינ־ערביים. על כן ארהב אמנם קיימה מגעים רבים עם סאודאת בנוגע ללבנון אולם נזהרה ביותר לבל יפרש חסדי על ידו כהתערבות ביחסים שבינו לבין סוריה. יש לזכור כי אנם נכון שסאודאת זקוק לארהב אולם גם ארהב ממשיכה להזדקק לסאודאת היות והינו עמוד התווך של המדיניות הערבית של ארהב.

4) השיפור ביחסי מצרים עם בריתם אינו מדאיג כלל את ארהב והינו מהווה מבחינה כלשהו בקו המדיני הבסיסי של מצרים. ברור כי קיים אינטרס משותף של מצרים ובריתם שלא להגיע לניתוק מוחלט. החשמות במחמד היתה שבסכ הכל הגיבה העתונות הסובייטית במחינות מסוימת על ביטול חוזה הידידות. מעניין כי לגבי חידוש גנבה קרובות בריעותיהם מצרים ובריתם ומכל מקום עמדת סאודאת מתנהלת כעת בבירור להמשך מדיניות השלבים כפי שבוצעה עד כה על ידי ארהב.

תורגמן

שתח רתם מנכל שחבס(בנפרד) ממנכל סמנכל מצפא מדתים מקר רם אמן (בנפרד)

מב/סו

3) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

מברק יוצא

משרד החוץ

מחלקת הקשר

בלתי מסווג

אל: וושינגטון אנקרה טהראן ניו יורק אי ספנבול
מאת: המשרד

חוזם 152
נשלח 1700 12 מאי 76

לפי טיוטת כתב אלגזמהוריה התחירי מ-9/11 כי בעית פלסטין תופסת מקום חשוב בדיוני ועידת שרי החוץ המוסלמיים. העתון הוסיף כי הגיע הזמן לשים קץ לכך שם ספר מדינות אי עלמיות ממשיכות לתכיר בישראל ולקיים עמה קשרים דיפלומטיים וכלכליים בכדי לחסל בכך נשק חשוב המחזק את האויב ומסייע לו בכי בו ש חלק מבתי המוסלמים וביחוד ירושליים. אלגמהוריה מדגיש לסיום כי ועידת שרי החוץ של המדינות האיסלאמיות מסוגלות באמצעות סולידריות האיסלאמית להעמיד את המדינות המוסלמיות בפני אחריו תן האמיתית לשחרר את פלסטין ולהשיב את זכויות עמה, שחרור האדמות הערביות הכבושות ותצלת ירושליים מיהוד.

מרכז

שהח רתם מנכל ממנכל טמנכל מצפא מאום אב מזתים חקר מעתהסברה תעוד אילסר

צג/אי

משרד החוץ

מחלקת המשפט

מברק נכנס

בלתי מסווג

אל:כל הנציגויות פרט לנציגויות גלן

מאת:המשרד

תוזם 164

נשלח 1800 12 מאי 76

מיידי

למען מחשובת שהה חיום בכנסת להצעה לסדר היום שנושא בפרת הסדר הביניים עי מצרים וחמידו ע שיתוף המעולה בינה לבין ארגו נ י המתבלים,

"הגיע חזמן שמועביט תחדל לשמש אמצעי במאבקים בין ערביים. הגיע ה ם ועד לשים קץ למצב הנמשך שארגון טרור הקורי אשף או מדינות כמו לוב מצרים ועור י ת יוכלו להזעיק אוטומטית את מועביט בכל זמן שעולה על ר ו תן ומכל הסבון בלתי ולבנטי ש ל עצמן ולהכריח את המעצמות הגדולות לדון ולהתלבט בנושאים שאינם נושאים ובמועד שאינו מועד".

"תיזהה לדי ון במועביט ודברי נציג מצרי ם ב נ ושא זת מונ גדים לרוח החסכם ולהבנה שהיתה לנו, זאני מרשה לומר, גם לזו של ארתב ומדינות אחרות מהסכם זת. תוא הדין לגבי הידיעות בדבר חידוש שיתוף המעו ל ת עם אשף אם תתממשנה ידיעות אלה".

"ימר עם זאת, ישראל אינה צריכה להצטער על הסכם התביניים עם מצרים. אדרבה, לטוות קצ ר ולטווח ארוך החסכם משרת את האינטרס תבטחוני והמדיני של מדינת ישראל לא מחות משל מצרים, אשר במסגרתו נטלה על עצמה התחייבויות מדיניות רבות משמעות"

"ישראל מזקפת עתה יותר מאשר היתה לפני החסכם. מערכת התגנה שלה מאפשרת גם מעבר למתקפה נגד בעת הצורך ואם חלילה תקרה מלחמה, גם אוצרות הנפט אינ ם מחוץ לטווח התצפית הישראלית. תלוחצו בארתב לא גדלה בשל החסכטי".

הסברה/תכנים

שהח רהם מנכל ממכ ל מצפא מזאר אירופה אב מלט מאסוק מאף חסב ר ה מעת מאום אב מזחים חקר

מב/אי

מברק נכנס - מסווג

משרד החוץ

מחלקת המשפט

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך – עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז – 1957.

מנחם

סודי

אל: השגרד
מאת: קופבהגן

סה 3
בשלח 101200 מאי 76

סיידי

אירופה ב, דע המרכז.

שיחה עם רה"מ יורגנסן על ביקורו במצרים.

1. סאדאת ביקש ליצור רושם של סנהיג חזק, בטוח בעצמו המקובע בלפרים בארצו "אני החלטתי על פתיחת המלחמה ב-73 ומכיון שהחלטתי שיש לצעוד לעבר שלום – ישרור שלום". יורגנסן התרשם, לטרות התיאוריות שבדברי סאדאת, שהנו ריאליסט מתון, המבקש לפתור הבעיות הסוציאליות והכלכליות החמורות. יש סידה רבה של כנות בדבריו.

2. ביחס לישראל חזר ואמר כמה פעמים שהוא מקבל את קיום ישראל ויודע שצריך לחיות עמה. במשך שנה בערך סבצעים את ההסכם מספטמבר 75. הוא "מוכן לתת שנה נוספת כדי להתוגל למצב" מה עוד שהאמריקאים מסוגלים לפעול בחירות, אבל לאחר מכן יצטרכו להמקדם בהסדר שלום. "התלונן" שמשישראל לא חוקה יותר (אמרתי ליורגנסן שמסירת המעברים האסטרטגיים ומקורות הנפט בסיני איגם סימני חולשה כי משטר דמוקרטי איגו מאפשר שלטון יחיד כמו בארצות ערב. יורגנסן אשר בצחוק שמשלתו אפילו במעט).

3. יורגנסן דבר על הקשרים הרבים בין ישראל לדנמרק ועל יחסי הידידות. סאדאת אמר שמקבל ידידות זו ויחכן שזה לברכה כללית לאיזור. כמובן שמצרים רוצה גם ביחסי ידידות עם דנמרק.

4. יורגנסן סכם (חסרה שורה – תיקון יצא) ישראל בגישתה למצרים קבלה על עצמה הסכובים בכח ההסדר האחרון. לדעתו מעוניין סאדאת, מעשים שלו בהסדר.

בן אהי

שהח רהם שהגם סנכל סטנכל סטנכל אירופה ב מזתים חקר רם אמן

תא/יל

כל המוסר תוכן מסמך זה, בולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך — עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז — 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס - מסווג

אל: השגרירות
מאת: וושינגטון

סודי

מס. 104
נשלח 071700 מאי 76

קדרון, רביב, השתק-הרצוג.
שיחה עם אדרשוב.

1. הסבת תשומת לבו לפסקאות בתשובת הממשל שהתיחס לנסכם הביניים. טענת שדברים אלה לא רק מהלכים העמדות אלא יותר נזקה נסכים את רוח החוכם כולו. אמרת שאני מקווה שהדבר העיד את הממשל על חומרת הדברים אלה ומידת הנוכחית כפי שביקש להשתי בעצם כנוס מועצת הביטחון העיד שיבדיים לאלה נאמרו גם בעבר ע"י סאודאת ומתי כשהם התגוננו נגד התקפות סוריות ואשפיות על מתוכנן עמנו. אמרת שגם זו הדברים כפי שנאמרו לא סייעו למשימה הכללית, אך שיש ובדל בין נאומים אלה לכלי הדברים שאנו עדים להם כעת כשהמצרים קראו למועצה בכעס להחמודדות הבינעדית - כשאחת המטרות הבלורות היא להגיע לשתוף פעולה הדוק ומתודם עם אשפ.
2. התבעת על הסכנה שהמצרים תגיש הצעת החלטה שתאלץ את עצמה בסיוע מלא ואמריקאי. אמרת שאנו נראה בחומרה רבה עמידת אמריקאית סלחנית לזה, אמרת שלא אחזור על כל הנמוקים שהשמיע בעבר בפני צידנו בשיחתם עם סיסקו אך רצוי גם לקחת בחשבון את הלחץ שיופעל בישראל, בנוסף לזה על ארצות ערב ותצעב ביושלם הצלחה מצדית נוספת.
אדרשוב הגיב שהוא עדים מאד לאפשרים אלה. הוא הוסיף שמבחינת הנעשה בניו יורק לא ידוע לתם בינתיים שום דבר על שיחות המשרדי הצדדים ושלפי הערכת משלחתם בניו יורק אין לצפות לכל התפתחות לפני יום בי אם בכלל. הוא לא שלל אפשרות של סיום הדיון בלא החלטה אך כמובן היה מקפיד ביותר באם דבר כזה נתן להשגת.

בר אור.

שתת רתם מנכל שוכט ממשכל מ. קדרון אירגו: אבידר י. רביב מינא חקר מאום ב רם אמן
אב/סז

משרד החוץ
המרכז למחקר
ולתכנון מדיני

סיכור נאום

ש מ ו ר

מס. 82/76

ירושלים א' אייר תשל"ו
1 מאי 1976

נאום סאדאת בסואץ ב - 1.5

(על סמך האזנה לנאום)

עקרי הנאום

1. הסמליות שבעיר סואץ

א. סואץ הוכתה פעם מפני שמצרים סייעה לאלג'יריה, ושנית מפני שסייעה לתימן. בסואץ מופרכת הטענה שמצרים זונחת את המאבק הערבי ואת המאבק נגד האמפריאליזם.

ב. אחרי 67 כפה המשטר על תושבי סואץ לעזוב, כנגד רצונם, והוכיח בכך את הכוונה להפוך את האזור לשדה קרב. סואץ נבחרה כמרכז לחגיגות ה-1 במאי כדי שכל אחד במצרים יידע את גודל החוב לעיר, אשר גם ב-1973 נלחמה והדפה את האויב, וכדי שכל מצרי המתלונן על קשיי החיים יידע שיש סדרי עדיפות, ובראשם החזרת תושבי סואץ לבתיהם

ג. עדיפות הפתוח של אזור סואץ, ולראשונה גם של האזור ממזרח התעלה נובעת גם מהשיקול של הפיכתו לחגורת בטחון למצרים הבינוי מחייב זמן וסבלנות, כאשר השלב הקשה ביותר כבר מאחורינו.

2. היעדים - שחרור ופתוח

אין מנוס מהשלמת שחרור האדמה - אדמת מצרים ושאר האדמות. אין מנוס מפתוח.

3. המצב הבינערבי

א. מלחמת אוקטובר היתה נקודת מפנה, כאשר הוכיחה את יכולת הערבים להלחם למען מטרתם: לשחרר את כל האדמה הערבית ולאפשר לעם הפלסטיני להחזיר את אדמתו ולהקים את מדינתו. מפנה נוסף חל בכך שארה"ב ואירופה באו אל מצרים, וסאדאת נוכח בזה שוב בסיורו האחרון באירופה, שם התערער מעמדה של ישראל במקומות שעד עתה נחשבו מרכזי תמיכה בה.

ב. מצרים נאבקה למען העם הפלסטיני מאבק מדיני עד שאש"ף הגיע למצבו כיום בזירה הבינלאומית, שהוא מעל ומעבר למה שהגיעה אליו תנועת שחרור לאומית כלשהי.

ג. לבנון: סאדאת חזר וגינה העדר עמדה ערבית מאוחדת בענין לבנון, והעדפת שקולים לאומיים ומפלגתיים על שיקולים כלל-ערביים, דבר שאפשר לכוחות בינלאומיים לשחק בזירה הלבנונית. מצרים חוזרת ומצהירה כי לא תעמוד בחבוק ידיים כנגד כל נסיון לחלק את לבנון וכנגד כל נסיון לפגוע בגוף ההתנגדות הפלסטינית וחופש רצונה.

ד. הגדמ"ע: ברך את העם הפלסטיני בגדמ"ע על ביטויי עמידתו הגאה למרות הדיכוי והכבוש. לבחירות ולתוצאותיהן ארבעה לקחים:

(1) נכונות קו המאבק של מצרים המבוסס על עשייה צבאית ומדינית בו זמנית. שבח את הפת'ח שהחליט להשתתף בבחירות בגדמ"ע.

(2) תוצאת הבחירות היא הצהרה של עם פלסטין מבפנים שאין זולת אש"ף נציג חוקי יחיד של עם פלסטין, והיא מופנית לישראל, למלך חוסיין ולמשתפי הפעולה עמם.

2/..

(3) אש"ף שהשיג נצחון זה למרות ישראל ומאורעות לבנון, מוכיח שהוא יכול להקים שלטון לאומי.

(4) נצחון אש"ף מחזק את הטעון, ובמיוחד כלפי ארה"ב, להכרה מלאה באש"ף ושהענין הפלסטיני הוא לב הבעייה.

ה. סוריה: בסוף חודש זה עומד נושא ההארכה או אי ההארכה של מנדט אונדו"ף. לסוריה חופש ההחלטה בענין זה.

4. המסעות במדינות ערב ובאירופה

מטרתם היתה בראש ובראשונה כלכלית. אם כי אופי הבקשות במזרח ובמערב היה שונה, היתה הענות גדולה בשני המקומות. עם מדינות ערב דנים עתה על קרן הסיוע. אשר לאירופה ציין במיוחד את היענות רפ"ג וההבנה שגילה הקנצלר שמידט לעמדות המדיניות ולמצב הכלכלה של מצרים.

5. ביקור מבארכ בסין

הנסיעה היתה מוצלחת ביותר והושגו הסכמי מסחר והסכמים צבאיים וחשובים, סאראת הודה למאו צה טונג ולעם הסיני.

6. בריה"מ

א. איננו רוצים להסלים מערכת העמולה עם בריה"מ. אנו מעריכים מה שנתנה לנו ויודעים היטב מה נתנו לה, ומקווים שעמדתנו העצמאית תהיה מובנת ומקובלת.

ב. כנגד ההורעה הסובייטית שפורסמה בעת ביקור סאראת באירופה (ב-30.3) חשיב מצרים בהבהרות, וסאראת הורה לפהמי לפרסם מכתב שלו למנהיגי בריה"מ מאוגוסט 1972.

7. המישור הפנימי

א. סאראת חזר על כך שמצרים עודנה נמצאת במשבר כלכלי וכי לפניה מספר שנים קשות. הבטיח הטבה במצב אחרי 1980.

ב. כמקובל ב-1.5 נתן מספר הטבות סוציאליות: תוספות שכר (40%), הגדלת הפנסיות והרחבת היקף הביטוח הסוציאלי ע"י החלתו על קבוצות נוספות.

הערכה ראשונית

8. במישור המדיני אפיין את הנאום העדר בשורה. הנימה העיקרית היתה דבקות בדרכה של מצרים, הגנה עליה ונסיון להוכיח את צדקתה.

9. סאדאת לא התייחס כלל למהלכים אפשריים בנושא הסכסוך, וזאת דוקא בשבוע שבו השיבה מצרים לפגייתג של ואלדהיים רבו התבטא סאדאת מספר פעמים (לאמצעי תקשורת זרים) בנימות מתונות. יתר על כן, הוא הדגיש את הדרדרות מעמדה המדיני של ישראל (בארה"ב ובעקר באירופה) ואת דרכה של מצרים במאבק מדיני עם ישראל ובהצבת אתגרים לה.

10. ההתייחסות המפורטת למצב בשטחים ולבחירות בגדמ"ע נועדה פורמאלגת לשמש תוכחה נוספת לצדקת מדיניותה של מצרים, עם זאת יש לראות ההתייחסות בנושא זה גם על רקע מאבקה של מצרים להחזיר לעצמה את אהדת אש"ף.

11. אשר לזירה הערבית, שמר סאדאת על פרופיל נמוך : לא תקף את חזית הסרוב ואף בנושא לבנון לא חידש דבר ונמנע מלהזהיר במפורש נגד התערבות זרה או להביע תמיכה בצד כלשהו כפי שעשה בעבר. נראה שנמנע מלחייב עצמו לעמדה כלשהי במצב הנזיל שם.

12. סאדאת נמנע מלתקוף את סוריה. תצויין התייחסו לנושא מנדט אונדוף. השאיר חופש ההחלטה בידי סוריה ונמנע מחזרה על עמדתו בעבר כי לא יסייע לסוריה אם תגלוש להרפתקה צבאית נגד ישראל. עם זאת גם לא התייחס לאפשרות של מפגש בינערבי בהשתתפות סוריה ומצרים, אשר ידיעות על אפשרות כנוסו פורסמו לאחרונה . נראה שעצם אזכור אונדוף אינו מקל על הסורים להאריך המנדט.

13. בלט העדר כל התייחסות מפורשת לארה"ב. יתר על כן, הסתייגותו ממעורבות כוחות בינלאומיים בלבנון יכולה להתפרש כרמז לשליחותו של דין בראון.

14. אשר לבריה"מ נמנע סאדאת מלתקוף אותה כפי שעשה בעבר, ונראה שהוא מאותת עתה למען הפוגה ביחסים ולייצובם, אם גם על רמה נמוכה.

15. אם כי הציג מסעותיו במדינות ערב ובאירופה בהצלחה, הרי תחזיתו להמשך הקשיים הכלכליים במיטך שנים נוספות אינה מקנה אמינות לדבריו, ובמיוחד לאחר שציין שהמטרה העיקרית של מסעותיו היתה כלכלית.

16. במישור הפנימי הרושם הוא שהקהל שנכח במעמד הגיב במורת-רוח על התחזית הכלכלית הקשה, ושהרבר גרם לסאדאת לסגת ולא להרחיב את הדיבור בנושאים אלה כדי לא לעורר מחאות נוספות. גם ההטבות הכלכליות עליהן הכריז לא זכו לתשואות. יצויין שבנגוד לתחזיות לא התווה סאדאת כל תוכניות חדשות בתחום הכלכלי להוצאת מצרים מהמשבר.

17. תצויין התייחסות סאדאת אל שיקום איזור התעלה ופתוח סיני כאל נושא אסטרטגי ראשון במעלה והקמת חגורת בטחון למצרים.

משרד החוץ
המרכז למחקר ולתכנון מדיני

סיקור נושא

84/76
ירושלים, אי אייר תשל"ו
1 מאי 1976

ש מ ו ר

חתימת הסכם הסחר מצרים - בריה"מ

הידיעות

1. שר המסחר המצרי יצא ב-25.4 לבריה"מ, ולאחר סיבוב שיחות נחתם הסכם הסחר המצרי-סובייטי לשנת 1976.

2. היקף הסחר לשנת 1976 הוא 320 מיליון לי"מ. מצרים תיצא לבריה"מ כותנה, ומוצרי כותנה, תוצרת חקלאית ומוצרי תעשיה קלה ו-150 אלף טון נפט גלמי. בריה"מ תייצא למצרים עצים וניר, כלי בית, דשנים, מוצרי מזון, מוצרי נפט, צמיגים למכוניות וציוד תובלה.

3. צויין ע"י סימז"ת כי 60% מהחוזה כבר בוצעו, והשאר יושלם עד ספטמבר ש.ז.

4. אשר להסכם סחר ארוך טווח לשנים 1977-80, הביע שר המסחר המצרי את נכונות ארצו להתקדם בנושא, וסגן השר הסובייטי לסחר חוץ הצביע על אפשרות המשך הדיון בעריכת הסכם כזה. לדברי סימז"ת צפוי שפקיד בכיר סובייטי במשרד לסחר חוץ יבקר לצורך זה בקהיר באוקטובר ש.ז.

רקע והערכה

5. הסכם הסחר המצרי-סובייטי לשנת 1976 נחתם בראשי תיבות כבר ב-15.12.75. החתימה המלאה נדחתה פעמיים, עם דחיית ביקור השר המצרי הנוגע בדבר בבריה"מ (ב-15.2.76 וב-21.3.76).

6. בפרסומים שבידינו אין כל התייחסות מפורשת לשאלת פרעון החוב המצרי לבריה"מ, שהיתה כל הזמן שלובה בדיון המסחרי, אך קיים כידוע קשר בין הסכם הסחר לשאלת החובות, שכן עודף הייצוא המצרי על הייבוא מבריה"מ משמש תשלום עבור החובות.

7. לפי ההסכם יספקו הסובייטים תזקיקי נפט, צמיגים וציוד תובלה העשויים לשמש לצרכים צבאיים. נראה שהמדובר בתזקיקים שחיל-האויר המצרי משתמש בהם במטוסים מייצור סובייטי. אשר להשתתפות גמסי בהלווית מרשל גרצ'קו אין כל סימוכין שהיתה לכך משמעות מעבר לתחום הטקסי והראוותי.

2/..

8. אין מידע לגבי הקשר בין ההסכם לבין אספקת ציוד וחלקי-חילוף למפעלים אזרחיים שתוקמו ע"י הסובייטים (אסואן, חלואן וכו'). מכל מקום לא ידוע על הוצאת הטכנאים הסובייטים האזרחיים ממצריים). עם זאת יצויין שבשנים האחרונות צומצם ייצוא מכונות, ציוד וחלקי-חילוף למטרות אזרחיות מבריה"מ למצרים וממדי הסיוע הכלכלי הסובייטי היו בירידה מאז 1974 (עודף הייצוא המצרי על הייבוא ב-1974 - 126 מיליון רובלים, ב-1975 - 140 מיליון רובלים).

9. מבחינת מצרים יש לציין כי הייצוא לבריה"מ יהווה כ-25% מכלל הייצוא המצרי ב-1976. נמשכת מגמת הפער בין תקבולי הייצוא, שכשני שלישים מהם נובעים מהסכמים של סחר חליפין (כגון זה עם בריה"מ) דהיינו אינם במטבע "קשה" הניתנת להמרה, לבין תשלומי הייבוא שכשלושה רבעים מהם חייבים להתבצע במטבע "קשה". עובדה זו מחמירה את בעיית הגרעון המסחרי המצרי.

10. ההסכם לא פתר את בעיית החזר החוב המצרי לטווח ארוך, והנושא ימשיך לעלות ביחסים בין מצרים לבריה"מ. למרות הקפאון במו"מ על החובות, העובדה כי שני הצדדים חתמו על הסכם לפיו מסתבר שמצרים תמשיך להחזיר חלק מחובותיה לבריה"מ, מוכיחה כי הן לא היו מעוניינות בקרע ביניהן.

11. יצויין שלאחרונה מובחנת ירידה בהתקפות הסובייטיות על מצרים. עובדה זו יוצרת תנאים "למעין נורמליזציה" ביחסי שתי המדינות. סביר להניח שירידה זו מהווה מעין איתות למצרים למען השתתת היחסים על יסודות חדשים.

12. ניתן איפוא לסכם שבריה"מ איננה מעוניינת בשיתוק מלא של יחסיה עם מצרים בשלב הנוכחי המשך יחסי הסחר משאיר מעין פתח להמשך מגעים בין קהיר למוסקבה המאפשר חזרה למצרים בעתיד. הנחה זו מתחזקת לנוכח הצהרתו של פטוליצ'ב, לאחר חתימת הפרוטוקול, אשר אמר בין השאר: " ההבנה ביננו (בין שני השרים) במהלך השיחות היתה רבה, הסחר חייב להתפתח וזה גורם חשוב בימים אלה ביחסים בין המדינות".

כל המוסר תוכן מסמך זה, בולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך — עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ו — 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס - מסווג

סודי

אל: המשרד
מאת: וושינגטון

מס' 441
נשלח: 281800 אפר 76

אל"מ. רב"ב
משיחה עם ורג"צ/ מזא"/ IAI /מחמד
1) עסקת הנשק-תס"נית מצ"ית היא בעלת ערך צבאי מוגבל ומשמעותה בתחום הפולי"ט בלבד. להערכתו יתכן שהעסקה כוללת חלק חילון למ"ג 17 ולמגוע" טנקים אולם בהיקף מצומצם ביותר. ס"ג עצמה סובלת ממחסור בחלק חילוף ומקש"ר ותחזוקה. בזמנו העבירה בר"ים לס"ג קו "צור מלא של המ"ג 17. אולם עם ערעור "חס" ס"ג בר"ים נאלצה ס"ג לעתח המ"ג 21 בכוחות עצמה והתוצאה היא שלס"ג כיום 60 מטוס"ם בלבד - מט"פוס מ"ג 21 מתוך סך הכל של כ-3 אלפ" מ/וס" חיל האויר המצ"י. מכאן שסמק רב אם ס"ג תסמק בעתיד מטוס זה וחלי"ו למצ"ם. -
2) להערכת ורג"צ אי"ג לבר"ים החלי"ף מתאים לנמל אלכסנדרי"ה במזחה. נמלי סורי"ה אינם יכולים לסמק השרותים שס"מק נמל אלכסנדרי"ה בגלל גודלם ותעדר מתקנ"ם מתאימים. צפו" שתסובי"טים "נסו למצוא נמל אלטרנט"בי באלג"יר או בלוב בים סמק אם הדבר יס"ע ב"דם.
ורג"צ אינו סבור שיוג'סלבי"ה תסכים לסמק תחלי"ף לנמל אלכנסדרי"ה.

בנצור=

סמח רוחם מנכל שהבט (בנפרד) ממנכל ארגוב אבי"ר רוזן י. רביב ענוג מאסוק אירופה ג מזחים חקר רם (בנפרד) ורג"צ/ אמן (בנפרד)
רע/ אר

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך — עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי־חוץ וסודות רשמיים),
תשי"ז — 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס - מסווג

שגור

אל: המשרד
מאת: ניו יורק

604.00
גשלח 271600 אפריל 76

מזמים מרכז.
בצדים במשרדי הבנקאים KUHN LOEB סמרו כלהלן:
גנרל מוטורס ופורד מתנסים לחכנס למצרים.
GOODYEAR נסוגה מהחכנית ומבקום זה מישלינ מצרפת תקים מפעל.
חברת ALLIS CHALMERS שגרה שני אנשים למיניע
למצרים מאוד ונוכחו לדעת כי אינם מסוגלים לחכיני הצעות למשקעות
אמריקאיות כדבעי. מחוך 256 הצעות למפעלים נ"מ והיגעו לכ-55 ואת רחומר
שיכו וחכינו בכדי להציג בפני משקיעים אמריקאים.
לאחד מכנ הציע מר סקוש נשיא ALLIS CHALMERS לשגר שני אנשים
על חשבונות שישבו במשרד המשלחי ומשאים ויארגנו את העבודה בקראת דיונ
עם משקיעים אמריים.
אולם המצרים חמיגו מחצעה כזאת.
לדעתי איש שיחי ALLIS CHALMERS
עושה מאמצים אמי במשרה לזכות
במכרז לכור גרעיני.
ציינו כי כללית יש חשגיות במשקעה במצרים. אולם חביורוקרטיה המצרית
מאימה את המחליכ במרכז.

תרצוג ——

אלכ, ישראל

שהה רחם שהבס מנכל מאנכל סמנכל כלכלית שזחים מקר רם אמן

רע/אס

כל המוסר תוכן מסמך זה, בולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך – עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז – 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס - מסווג

ס מ ו ר

מס' 352

נשלח: 221015 אפריל 76

אל: המשרד

מאת: וושינגטון

רביב דע ארגוב.

בקשר לתסכם תמצי" - סי"נ מסב ושומת לבכם לקטע של פרשנות שהופיע היום בניו יורק טיימס ושנכתבה ע" העורך לענייני תעופה, ומסתמך על מקורות אמריקניים לפי":

UNITED STATES SOURCES SAY THAT UNLESS EGYPT CAN OBTAIN REPLACEMENT PARTS FOR ITS PLANES AND MISSILES IT WILL FACE TWO OR THREE YEARS DURING WHICH ITS ARMY AND AIR FORCE WOULD BE SIGNIFICANTLY INFERIOR TO ISRAELI FORCES IN SINAI. EGYPTIAN DIPLOMATS HAVE SAID THAT THEY MUST HAVE A CREDIBLE DEFENSE STRUCTURE IF THEY ARE TO NEGOTIATE FURTHER WITH ISRAEL.

נציע שתענו לנציא לפרסום של עובדות ומוחלטות העסקה זו. ברור שבנוסף לפרסום-עובדות ריצוי ביותר שתצי"דו אותנו בהערכות שלי"תנ לתשובה בנושא בשיחות. נמליץ לשקולכם להעביר נתונים מעי"ג אלה גם לידיעתנ של הצירות האיקו"יות בי"ג ה-9.

ב-אונ=

שתח רחמ מנכל ממנכל שרהבט סמנכל מצמא מזתים מקר המברת מאסוק רם אמך

צג/ער

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך – עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז – 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס - מסווג

שמור

אל : המשרד

מאת : פריס

מס' 177

בשלח: 131215 מיר 76

אירופה אי.
דע: ושרכז.

שיחה עם ROBIN יועצו הדיפלומטי של הנשיא ג'סקארד.
ביקור סאדאת.

1. סאדאת בשיחותיו הקפיד בדיוקים ויחסה למצריים. הגיא תולה כל תקוותיו בארצות הברית אם כי בנושא זה הביע דאגה ואכזבה. לא חיסה לו ביקורת בנושא ספציפי בדבר מדיניות ארהיב בשזתי אולם הוא מודאג מחולשת ארהיב, ממדיניותה הנסוגית ומכך שאין היא עומדת מול האתגר הסובייטי. סאדאת הביע חשש שגם בשזרח התיכון תגלה ארהיב אותה חולשה - בעיקר בשנת הבחירות.
2. סאדאת העלה נושא הסיוע הכלכלי למצרים. נאמר לו כי הסנאט הכלכלי בצרפת אינו מאפשר סיוע מסיבי וודאי שלא בסדרים שיאפשרו למלא את החלל הסובייטי. אולם הבשיחו לו סיוע בסדרים קטנים.
3. בנושא התעשיה הצבאית אמנם נבוג שכל הפרויקט מתעכב בגלל אי מילוי התחייבויות הכספיות של מדינות ערב. אולם חלה התקדמות מה בדרג של מומחי הבנוג. צרפת תומכת עקרונית בהקדמת תעשיה צבאית שתאפשר למצריים להגיע תוך מספר שנים לעצמאות בתחום תעשית הנשק.
בשלב זה מדובר אך ורק בהרכבת נשק ובשלב שני גם ביצור חלקים.

דרורי

שהח רהם סנכל שהנם מסנכל מסנכל איר א מצפא מזתים חקר רם אמן

צג/דל

No. [illegible]
Date: [illegible]

To,
[illegible]

Sub:- [illegible]

Ref: [illegible]

[illegible]

1. [illegible]
2. [illegible]
3. [illegible]

[illegible]

[illegible]

משרד החוץ
המרכז למחקר ולתכנון מדיני

סיכור נושא

72/76
ירושלים, כ' בניסן תשל"ו
12 באפריל 1976

ש מ ו ר

תמיכת סאדאת במדינה פלסטינית חילונית-דמוקרטית

מצ"ב

הידיעה

1. במסיבת עתונאים שקיים ב-8.4 לפני עזבו את רומא נשאל סאדאת אם יש סעיף באמנת אש"ף בדבר כינון מדינה פלסטינית במקום מדינת ישראל ואם מצרים תומכת בכך. הוא ענה: אש"ף גורס מדינה חילונית שבה יחיו היהודים, המוסלמים והנוצרים. אין לנו מה לומר על כך בכלל, שכן אם זהו רצון הפלסטינים, אנו מסכימים לו. אולם מה הקשר בין זה ובין חיסול ישראל - איננו רואה טעם בסמיכות כזו. אני אמרתי בעבר כי אם ענין זה לא ניתן ליישום תקום גם המדינה הפלסטינית בגדמ"ע וברצועת עזה.

2. בנספח - התבטאויות קודמות של סאדאת בנדון.

הערכה

3. התבטאות זו הינה חוליה נוספת בשרשרת של עמדות כפולות שנוקטת מצרים בשאלה הפלסטינית, כשהעמדה הפומבית המצרית קובעת שאש"ף הוא נציג הפלסטינים, והוא שיציג בשמם את דרישותיהם וכי אין להעמיד לאש"ף תנאים.

4. הכפילות בעמדה המצרית מצאה ביטוי בכמה נושאים:

א. השתתפות בג'נבה - אם כי העמדה המקובלת היא שאש"ף צריך להשתתף בג'נבה כצד שוות זכויות, יש גם גירסה מצרית, שסאדאת נתן לה גם ביטוי פומבי, שניתן להתכנס בג'נבה גם בלי נוכחות אש"ף, בתנאי שהנושא הראשון לדיון יהיה הזמנתו של אש"ף לועידה.

ב. הבסיס להסדר - מצרים הביעה תחילה בראשית דיון מועב"ס בינואר התנגדות מפורשת לנסיון לשנות את החלטות מועב"ט 242 ו-338, שאינן מקובלות על אש"ף בגלל ההתייחסות לפליטים. בסופו של דבר, ובגלל לחץ בינערבי הצטרפה מצרים לסוריה ולאש"ף באיתו דיון.

ג. המדינה הפלסטינית - למרות שסאדאת הביע בעבר את דעתו כי המדינה הפלסטינית צריכה לקום בגדמ"ע ובעזה (בהזדמנות אחת גם דבר על מסדרון שיחבר ביניהן הוא הצהיר יותר מפעם באירופה, על תמיכתו באמנה הלאומית הפלסטינית.)

5. ניתן לראות את התגברות בטויי התמיכה המצרית בעמדות אש"ף כפועל יוצא ממאבקה של מצרים בזירה הערבית מאז חתימת הסכם הביניים ומאמציה לנתק את אש"ף מעל סוריה.

2/..

6. עם זאת סביר להניח כי מצרים יודעת שכבר שתרבה להסתייג מהצבת תנאים לאש"ף (למשל שיקבל את החלטה 242) וככל שתתמוך בפומבי בתביעותיו המכסימליסטיות של הארגון, יצטמצמו סכוייה לרתום אותו לעגלת המהלכים המדיניים ולקדם מהלכים אלה על פי הבנתה. בהקשר זה יצויין כי מצרים מעודדת את הפרשנות הרואה בהשתתפות ישראל לצד אש"ף בדיון במועצה"ט על ירושלים, כשינוי בעמדת ישראל.

2. לסיכום, בולטת העובדה כי סאדאת לא היסס להביע את הסכמתו למטרות מכסימליסטיות של אש"ף דוקא באירופה, למרות שהשתדל להציג הן את עצמו והן את אש"ף כגורם מתון.

3/..

נ ס פ ח

מהתבטאויות סאדאת לאמצעי תקשורת אירופיים

1. על המדינה הפלסטינית

א. מראיון סאדאת לעתון הגרמני "פורוורטס" (לפי סימז"ת באנגליה 25.3.76).
לשאלה אם אפשר להשוות את השטחים הגרמניים שנכבשו ובסופו של דבר נתפסו (סופחו) ע"י פולין ובריה"מ, לשטח שנתפס ע"י ישראל לפני 1967, ענה סאדאת: השוואות הן מסוכנות. המצב שנוצר בפלסטינה של 1948 היה הכחשת זכות רוב התושבים להחליט על גורלם, כמו בכל ארץ אחרת, וחלוקה של הארץ בלי בסיס חוקי. מה שאנו מנסים לעשות עכשיו הוא קצת צדק למצב מאוד כלתי צודק.

ב. סאדאת בראיון לסוכנות הידיעות האיטלקית ANSA 25.3.76. סאדאת הציע שוב מדינה פלסטינית בגדמ"ע ובעזה, כשפרוזדור מחבר בין שני החבלים עם זאת הדגיש כי על הפלסטינים להחליט על עתידם.

ג. סאדאת ל"דר שפיגל" 27.3.76.
את מפת פלשתינה - חייבים הפלסטינים בעצמם לקבוע. אם תשאלו אותי על רעיונותי אוכל לומר לכם שעל הגדמ"ע ורצועת עזה לשמש כבסיס למדינה הפלסטינית (גירסת סימז"ת: רצוני לומר לך שמן ההכרח להתחיל בגדמ"ע וברצועת עזה).

ד. סאדאת במסיבת עתונאים ברפ"ג 31.3.76.
לשאלה אם היתה הסכמה לגבי זכות ישראל לחיות בגבולות בטוחים: התשובה לשאלה זו היא בקבלתנו את החלטת מועב"ם 242. החלטה זו ברורה בצורה מספקת. אולם אני מתנגד לדבר אחד בשאלה והוא הנסיון להשוות את ההתפשטות למלה - גבולות בטוחים. הגבולות הם גבולות ישראל משנת 1967.

ה. סאדאת במסיבת עתונאים בפאריס 4.4.76. על ישראל לסגת מהגדמ"ע ומרצועת עזה, על מנת שיוחל מיד בהקמת המדינה הפלסטינית.

2. אין להציב תנאים לפני הפלסטינים.
סאדאת בנאום לפני האגודה הגרמנית למדיניות חוץ (30.3.76). למרבה המזל ישנו איזון פלסטיני, וכוונתי לאש"ף שמוכן למו"מ במקום ההרג. זוהי קבוצה מתונה, המסוגלת לפי כל אמן-ביחן לקחת על עצמה את האחריות כפועל לעם הפלסטיני. בראש ובראשונה היא מוכנה לקבל על עצמה את אתגרי השלום. אם זרם אש"ף ישתתף בפעולות השלום, כפי שצריך להיות, הרי יהיה זה כלתי צודק להטיל עליו תנאים מוקדמים וכמו כל המשתתפים האחרים יש להכיר בכך שעל אש"ף קודם כל להתקבל בהתאם להתפתחויות העתיד. מדוע אם כן דורשים מאש"ף לעשות ויתורים לפני תחילת השיחות? מדוע שיופלה בדבר זה, ואיך מצפים מהם לחתום על צ'ק בלנקו?

4/..

3. שתוף אש"ף בג'נבה

א. סאדאת ל"דר שפיגל" 27.3.76.

אני יודע שהשנה היא שנת בחירות בארה"ב, ולכן לא תוכל ארה"ב לקבל שום החלטות חשובות. כזהו משטרם, למרות שאני סבור שאם נלך יחד לג'נבה ועמנו הפלסטינים, כי אז נוכל לקבוע את המסגרת להסדר אפשרי, לאחר הבחירות תוכל ארה"ב שוב להשתתף באופן מלא ונוכל לעבד פתרון סופי.

ב. סאדאת בראיון לרדיו "גרמניה החפשית" בברלין 28.3.76.

אם הפלסטינים לא יהיו בג'נבה, לעולם לא נשיג שלום קבע באזור. אם הבעיה הפלסטינית לא תיפתר, לא נשיג שלום קבע... לכן אנו נאבק בג'נבה למען השתתפות הפלסטינים, כי אנו רוצים שלום.

ג. סאדאת לעתונאים מערב גרמניים 29.3.76 .

דנתי על כך עם הנשיא פורד בזלצבורג ואח"כ בעת בקורי בארה"ב, קראתי לנשיא פורד ולדרי קיסינג'ר לבוא במגע עם אש"ף כצעד ראשון, וצעד שני- יהיה ועידת ג'נבה, כיון שאם פנינו לשלום אמיתי הרי שאין מנוס מהשתתפות הפלסטינים; ללא השתתפותם לא יהיה שלום בר-קיימא... אני סבור שהם (ישראל) התחילו להבין, במיוחד משום שיש עובדה חשובה והיא שהמשלחת הישראלית משתתפת בישיבת מועב"ט שבה משתתפים הפלסטינים, אני סבור שזו התחלה להבנה מסויימת מצד ישראל .

ד. סאדאת לעתון האוסטרי "קרונן צייטונג" 11.4.76 .

אנו נשקיע את מירב המאמצים שאש"ף יהיה אתנו; ואם לא נצליח בכך, בי אז הסעיף הראשון בסדר היום של הוועידה צריך להיות השתתפות הפלסטינים, לא ייתכן שלום בר- קיימא ללא הפלסטינים.

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך – עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ח–1957.

מברק נכנס - מסווג

משרד החוץ

מחלקת הקשר

סודי

אל: השגריר
מאת: וינה

נשלח 111800 אפריל 76

מברק

סודי

בקשר מארחת בוינה.

1. מארחת בא אמנם לביקור "פ"ש" אך הביא אתו חמישה שרים, בעיקר שרים כלכליים ואף התחילו עוד בטיסת השיחות עם שר החוץ שטראוס ושרת המדע פידרמן. ביום הנושאים בשיחות הכלכליות ישנם כאלה שעליהם דנים כבר זמן מה - למשל בניית מנזרה תחת התעלה והקמת חברה משותפת עם חוג של מאה מליון דולר לבניית כבישים ומשקאות. אך גם נושאים שעליהם שרים שמענו כגון שנתם מעולה בשנה אנרגיה גרעינית ושמשית. פ"ש שרים ידועים.

2. חוצ מעניינים כלכליים מעניין מארחת לדבריו בעיקר - בשאלה מה מחדוגמא של הסוציאליזם החמוקראטי האוסטרי בו אוצ בשנים. מארחת מדבר - בהערכה גדולה על המודל האוסטרי אשר יותר קרוב ללבו - מהמודל היוגוסלבי. מקסים אותו בעיקר האיזון בין מקטור הפרטי והציבורי. הוא לא מדבר על שיטה דמוקראטית של מטר מפלגות אך מדגיש חופש גופים שונים במפלגה ובשדרות קריסקי והשיח לו כבר מזמן לשלוח קבוצת מחיכים בעניני ארגון המפלגה, ארגון הנוער והאגודים והקצועיים ויש להניח שבשיחות הנכחיות יתגבשו פרטי הפגישות.

3. לשאלת עתונאי בשדה התעופה אם הוא חושב שקריסקי מתאים למשקיד מתווך שלום עונה מארחת:

"בוגנו קריסקי הוא בכלל האיש הטוב ביותר לכל דבר". אמש בארוחת-ערב בביתו סיפק קריסקי למארחו ארוכות על שיחותיו בנשיעתו האחרונה במזרח התיכון. מארחת עמדה פרטים דבר. ידוע רק -

4. שמארחת הביע דעה שיש לעשות הכל כדי למנוע גבעת מיד אחרי הבחירות בארצב ולא מאוחר מחודש 1977.

5. שהוא חרש שתנייסרלים והבאת מזחהים יעשו מאמצים כדי להגביר המשקם בסחר המזרח התיכון.

6. שהוא אמנם בעד המשתמות זאת בועידת גבעת אך מסכים להמזיל הועידה גם בלי נוכחותם מתנאי שמארח המשתמות של הפלשתינאים תהיה הנקודה הראשונה של סדר היום.

7. מארחת מחליט למאריך הביקור ביום אחד וייצא רק ביום שלישי.

ד ג נ

כל המוסר תוכן מסמך זה, בולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך - עובר על חוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי חוץ וסודות רשמיים),
תשי"ז - 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נבנס-מסווג

סודי

אל: המשרד
מאת: רומא

מס 81
בשלח: 111151 אפריל 76

דחוף

אירופה אי. מסית.

לזכלנ שיחה עם מקור בכיר במשרד ראה הממשלה שהשתתף בכל השיחות עם סאדאת (פרט לשיחה עם מורו) ב ג שיחי אישר מרבית דברי אטוליקו לאלגוים (שלנו 74) והוסיף רשמיו ואישיים והשלמות הבאות :

1. סאדאת לא הזכיר את ירושלים אפילו פעם אחת.
2. לא בטקירתו ולא בשיחותיו לא הזכיר חוסיין וירדן.
3. לא התייחס כלל לאפשרות פתרון ירדני לבעיה הפלסטינית.
4. היה רושם שסאדאת לא יצא מרוצה ביותר מביקורו בגרמניה .
5. דיבר על לוב בחישה גלויה ובשצף קצף.
6. בהתייחסויותיו לישראל שמר לב שלא חזדקק(בשיחות) לביטויים פוגעים או שליליים , היה מתון מאד.
7. סאדאת העיר שהוא מתרשם כאילו יש שינוי כלשהו במערכת ההתייחסויות החדדיות בין סוריה לישראל בקשר ללבנון. בעבר היו השונים מתיחסות זו לזו בקיצוניות אך לאחרונה נדמה לו כאילו ישראל מתיחסת במעין כבוד כלפי מתלכי טוריה בלבנון. היש כאן הבנה חדדית מעין מודוס ויוונדי או הסכם בשתיקה שאל סאדאת.
8. בהקשר זה העירו האיטלקים שאכן מדווחי שגרידותם בדמשק התרשמו שסוריה לא הגיבה בחריפות המסורתית באמצעי התקשורת לאירועים בגדה ובירם האחרה.
9. סאדאת השאיר רושם מרכזי של מדינאי חיובי מתון שואף שלום וריאליסט מאד הן באשר למטבח הכלכלי והחסור של ארצו הן באשר למצרי יכולתה הצבאית והן בקשר למצב הבינלאומי בקשר למשבר המזרחיתו:

א. התרשמו בברור שהוא מעניק עדיפות וקדימות לאינטרסים המצריים על פני האינטרסים הערביים האחרים.

ב. דיבר על מלחמה כעל שטות (בהתייחסות אוקטובר כאשר נענתה ארה"ב לקריאת ישראל - SAVE ISREL - הבינותי שלא אוכל להלחם נגד ארה"ב).

.../2

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך — עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי־חוץ וסודות רשמיים),
תשי"ז — 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס - מסווג

ג. ממלחמת 67 ועד למלחמת אוקטובר היתה תביעת המרכזית במצ"מ המורל של העם, מלחמת אוקטובר נועדה לפתור בעיה זו שאינה קיימת עוד, עובדה שהיתה לעצמה לפתוח התעלה אפילו היו תוותי ישראל בטוות הפצצה.

ד. תמפתח הוא בידי ארה"ב, גם מצ"מ וגם ישראל מבינות זאת.

ה. חופיע כמי שחושב שמחוותית ניתנ לפתור המרכיב המצ"י ישראלי של הסכסוך (" סיני מאפשר זאת ")

ו. עם זאת אינ פרוש הדבר שמצ"מ יכולה להגיע לשלום נפרד עם ישראל משום שבעיותיה הכלכליות ואיכי התוות שלה מחייבים הזדקקות למדינות ערב העשירות, ע"כ במצבה הנוכחי יכולה מצ"מ לחיות ולהתפתח רק אם אם ושמור לעצמה עמדה של מנהיגות מסויימת בעולם הערבי.

לצרכי מנהיגות זו חדרושה לה לכלכלתה הוא חייב לשלם (כך המשמע) במטבע פלסטינית בעוד שהוא מיעט מאד לדבר על בעיה זו והנחיל חרושם שתביעה עצמה מצ"ידה אותו אכ מעט מאד לגופה.

ז. חזר והדגיש יותר מפעם שתשנה המקובעת לגבי מהלכי הפתרון הגלובאלי היא שנת 77 ולא 76 (בגלל התחירות בארה"ב). מסאג ששנת 76 היא שנת התרכזות בנושאים הכלכליים של ארצי ושנת הכנות (" בנית תשלה- אולי גם בג'נ'יבה ") אכ " ג'נ'יבה האמתית תהיה בשנת 77 ולא 76.

שמן

שמת רותם מנכל משכם מנכל אכידר ארגוב רוזן שק י רציב אירופת א מנמא מזתים
מקר רם אמן
רצ/רד

4. ...
5. ...
6. ...
7. ...
8. ...

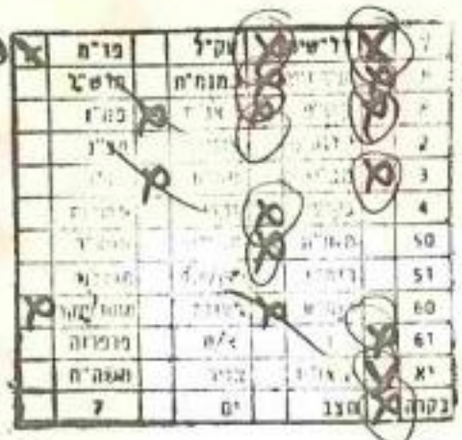

בסמ"ס

דחו"פ

מאת : ח צ ב

נר : 10.4.76/836/777

מקור: רדיו קהיר

תזק : 10.4.76/1430

++++++++++++++++++++

הנדון: מצרים-יוגוסלאביה/// הודעה משותפת בתום ביקור סאדאת ביוגוסלאביה

++

ב-10 אפר' התפרסמה הודעה משותפת בתום ביקור סאדאת ביוגוסלאביה ושיחותיו עם האחראים שם:

עפ"י הזמנת טיטו ערכו סאדאת ורעיתו ביקור רשמי וידידותי ביוגוסלאביה בתקופה שבין ה-8 ל-10 אפר' 76'.

סאדאת, טיטו, ועוזריהם ערכו שיחות בבריוני על היחוק היחסים ושתה"פ בין שתי הארצות. הוחלפו דעות ביחס לוועידה ה-5 של המדינות הבלתי"ז בקולומבו וביחס לקשרי התרבות ושתה"פ בין שתי הארצות.

כמו"כ, נדונו בעיות בינ"ל רבות ותוצאות המגעים של טיטו וסאדאת במישור הבינ"ל.

השיחות נערכו באווירה מסורתית של ידידות, הבנה הדדית וכיבוד הדדי.

כמו"כ, נועד סאדאת עם רמ"מ יוגוסלאביה.

טיטו וסאדאת סבורים, כי למרות המאמצים שעושות מדינות רבות למען חיזוק השלום והביטחון בעולם ולמען פיתוח כלכלי, שתי"פ ושוויון בעולם, ממשיך המצב להיות טעון בגורמים של אי-יציבות.

כמו"כ, ממשיכים כוחות התוקפנות והנאו-קולוניאליזם בנסיונם-בכל אמצעי הדיכוי והלחץ-לדבוק בשיטה הישנה של היחסים לתקים אזורי שליטה וליצור מוקד מהומות חדשים.

שני הנשיאים קראו לעשות מאמצים נוספים לפתרון הבעיות העולמיות הנוכחיות, להגיע לדמוקראטיזציה של היחסים הבינ"ל, להשתית את

היחסים הכלכליים על יסודות של שוויון, כשים קץ לאימפריאליזם, כשים קץ להפליה הגזענית בדרום־אפריקה ולהגיש סיוע למדינות שהופיעו לאתרונה.

שני המנהיגים דנו במצב במזה"ת, אשר נחשב לאחד מאזורי הסכסוך המסוכנים בעולם וקבעו, כי אין להסכים לכל הנסיונות של שיבה למצב של לא־שלום ולא־מלחמה, המאיימים בתוצאות חמורות ביותר. על הקהילה הבינלאומית לעמוד בפני הנסיונות האלה ולהכשיר את הקרקע לפעולה לקראת הסדר שלום צודק וברר־קיימא, על בסיס נסיגת ישראל מכל האדמות הכבושות משנת 67', והכרה בזכויות הלאומיות של העם הפלסטיני, כולל זכותו להקמת מדינה עצמאית.

בהקשר זה קראו שני הנשיאים לכינוס מיידי של ועידת ג'נבה בהשתתפות כל הצדדים הנוגעים בדבר, כולל אש"ף- הנציג היחיד של העם הפלסטיני. כמו־כן, הביעו שני הנשיאים את דאגתם נוכח צעדי הדיכוי והטרור, בהם נוקטת ישראל באדמות הכבושות נגד תושבי האדמות ודרשו להפסיק מיידית את כל הפעולות האלה.

הם הדגישו, כי כל הנסיונות הסותרים הצורה הגאוגרפית, או המבנה הדמוגראפי באדמות אלה, הם צעדים בלתי־חוקיים ובטלים.

טיטו וסאדאת הביעו אמונתם שהוועידה ה־5 של המדינות הבלתי"ז, שתיערך בקולומבו, תתרום לחיזוק השלום העולמי, להחשת הפיתוח הכלכלי והחברתי בעולם על בסיס של שוויון ודמוקראטיה, וכסולידריות בין המדינות הבלתי"ז.

שני הנשיאים קוראים לוועידה לנקוט צעדים מוגדרים ויעילים ביחס לחיזוק מאבק המדינות הערביות למען כינון שלום צודק וברר־קיימא וביחס לבעיות הבינלאומיות האחרות.

הם החליטו לחזק את מאמצי מצרים ויוגוסלאביה להכנת הוועידה ה־5 של המדינות הבלתי"ז, עיים להבטיח את הצלחתה המלאה.

שני המנהיגים הביעו שביעות רצונם מהתפתחות שתהי"פ המתמיד בין שתי הארצות הידידות הבלתי"ז, המבוסס עם הבנה הדדית ותועלת הדדית.

השניים ברכו על הרמה הגבוהה של שתהי"פ בכל התחומים, , והחליטו להמשיך בחיזוק שתהי"פ בתחומי הסחר, הכלכלה, שתהי"פ הטכני, המחקר המדעי והטכנולוגי, מקורות האנרגיה, התקשורת, הפרויקטים המשותפים והתרבות.

שני הנשיאים העלו על נס את התפקיד שממלאת הוועדה המצרית־יוגוסלאבית, שהתכנס במאי 76'. סאדאת הזמין את טיטו וריעייתו לבקר במצרים. טיטו

נענה להזמנה בתודה. מועד הביקור יקבע בהזדמנות הקרובה ביותר.

10

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולן
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך — עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
וסודות רשמיים),
תשי"ז — 1957.

סודי ביותר
מברק נכנס - מסווג
אל: המשרד
מאת: רומא

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מ י י ד י

3/31

אירופה א' מס'ית

ביקור סאדאת באטליה. שיחה עם אטוליקו

1. אטוליקו התקיא מתוך מברק סודי ששלחו לנציגויותיהם כדלקמן:-
א. בשיחות הציג סאדאת את עמדת מצרים כך: מאז עלה לשלטון ג'יסה לפעול למשגת שלום. תחילה שיתף פעולה בכיוון זה עם רוג'רס אולם ישראל והמעצמה והלובי היהודי - ישראלי באה"ב לא אפשר לרוג'רס להמשיך א"כ לא נותרה לסאדאת ברירה פרט למלחמה, אולם בריה"מ מגעה ממצרים את הנשק שנועד להשמרת המשבר ברצועה בהנצחתו כדי שתוכל להתמיד בהשפעתה, אעפ"כ פרצה מלחמת יו"כ שבה הצילה ארה"ב את ישראל. מצרים הלכה למלחמה למען השלום סאדאת רצה בשלום אפילו אז ואמנם נעשה השלום אפשרי משהתחייבה ארה"ב למשגתו. ארה"ב מחזיקה בכל הקלפים בהחליך המוביל ישראל קיימת רק בזכות הכסף והנשק האמריקני. ארה"ב נהגה ביושר ובהגינות עם מצרים הן בתקופת ניקסון והן בתקופת פורד ולמצרים אין טענות נגדה. עם זאת סבינה מצרים שנגלל הבחירות באה"ב לא בא בחשבון מוקדם יעיל לשלום עתה. מדיניות תצער אחרי צעד נסתיים וי"ש לכנס את ועידת ג'נבה בהשתתפות אשם, דבר שגם ארה"ב סבינה אותו. יש לפעול בנדון בשני שלבים: ראשון- עוד השנה יש להחזות מסגרת כללית לשלום. שני: לאחר הבחירות באה"ב יש למסד את השלום הקונקרטי. בריה"מ הוקיעה לנהוג בשפלות רבה כלפי מצרים - לזרוע פירוד לעודד ביקורת נגד תוכם החפרדה השני, למנוע נשק דווקא ממצרים שוחרת שלום ולעומת זאת לחמש את סוריה ואף לשתף פעולה צבאית עם לוב
אי-לכך הגיעה מצרים למסקנה שאינה יכולה לסמוך עוד על בריה"מ ושעליה לגוון את מקורות האספקה של נשקה.
ב. האיטלקים הציגו עמדתם כך: הכיעו הערכתם למצרים על שקיבלה את אופציית השלום. לדידם מוקדם פירושו קבלת ישראל בגבולות 67. מסכימים שאה"ב מוזיקה בכל קלפי המוקדם ועי"כ עליה למלא תפקיד עיקרי בו.

.../2

כל הפוסר תוכן מסמך זה, כולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך — עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי־חוץ ופוזות רשמיים),
תש"ו — 1957.

אטליה נצדה חיווזה דעזה בעד הסדר שלום והביע נכונזזה לשזום עם שזתפיה לתשגזתו. אולי היזה למדיניזזה השפעה כלשהי על הכוחזת חביי"ל אכ האטלקים אינם בטוחים שהצליחו לשכנע את ישראל בצדקת עמדתם והם מטעי"ם על כך. עמדת אטליה מתוכננת בשלושה עקרונות

גסיגת ישראל מכל השטחים שנכבשו ב-67 , זכות כל המדינות באזור לדיבונות לאומיזז, לעצמאות פוליטית ולשלימות טריטוריאלית בזוך גבולות בטוחים ומוסי"ם והכרה בזכויזת הלאומיות של העם הפלסטיני תשואף להקמת מדינה עצמאית משלו. בשיחות הוסיף רזתי מורו לנקודה האחרונה: בשטחים שיימסרו לידי הפלסטינים בהדרגה. האטלקים הביעו הבנתם להערכה המצרית שנדיניזת והצעד אחד צעד איגה יכולה להיות תחליף למו"מ גלובאלי, תסכימו שיש לראות את גינבה כפורם למו"מ זה אבל חיזו דעתם שנחוצה ותיכלה ובנה מדוקדקת ורשמו לפניהם הצעת סאדאת על פעולה בשני שלבים , כנ אמרו שלדעתם תפקיד אירופה אינו יכול להיות אלא תפקיד צדדי כיזוע שאינ היא מעורבת ישירות במו"מ. עם זאת הבטיחו לשתף פעולה במסגרת אירופה לקידום הצעות למיטת ערבות ביי"ל הנחוצות להבטחת המשכיות התסדר ואמינותו אשר לדברי סאדאת על יתסי קהיר- מוסקבה נבלי לרצות להתערב ביחסים דו- צדדיים הביעו הערכה לכל הפגנת עצמאות וגאווה לאומית. במסגרת זו תגיע הערכה חיובית לעמדת סאדאת שהביאה להפגת המתיחות בים התיכון.

2. אטוליקו העיר על התודעה המשותפת ועל הצורך הידידות ושהי"פ:

א. כל שלה נהודעה ובהצהרה אומרו ע"י שהי"ח רומר. רוהי"ם מורו והנש"א לאונה.

ב. הוא עצמו עסק בניסוח התזודעה תוך דיוג קשה עם המצרים בניגוד לאוירה הנעימה ששרדה בביקור בכללו.

ג. בפ"סמנ גם הודעה וגם הצהרה הלכו האטלקים אחרי הצרפתים: כך עשה ג'יסקארד בביקורו בקהיר.

ד. ההצהרה האטלקית- מצרית יותר חמה בניסוחה אכ פחות חיובית מההצהרה האנגלית- מצרית

ה. בטעיף השלישי לטכסוכ בטבוא של ההצהרה המלים "ההחלטות האום הנוגעות לעניג" מוכוונות לפי הבנת האטלקים להחלטות מועצ"ש (כלומר 242 ו-338) ולא להחלטות העצרת שהג בגדר המלצות בלבד. זאת גם אמרו האטלקים למצרים.

.../3

כל המוסר תוכן מסמך זה, בולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך — עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תש"ן — 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס - מסווג

ו. בהודעה דובר על " ועידת גינבה בהשתתפות כל הצדדים הנוגעים בדבר " זהו העתק של הניסוח בהודעה הצרפתית- מצרית וזהו בא כפשרה בינ הדרישות האיטקלית לא להתייחס כלל למשתתפים לבינ הדרישות המצרית לציינ במפורש בהשתתפות אשפ.

ז. בהודעה דובר על " שלום צודק ובר - קיימא המבוסס על עקרונות גסיגה גסיגת ישראל " וכו'. השלה " עקרונות " הוכנסה עפ"י דרישת האטלקים האטלקים הסבורים כי היא נותנת תוספת גמישות

ח. בהודעה דובר על " זכות כל המדינות באזור לחיות בשלום " וכו' המצרים לא התנוכחו על כך אף שיצוינעה מכאנ גם זכות ישראל.

ט. בהודעה דובר על הקמת מדינה עצמאית " לפלשטינים. המצרים עמדו על תוספת " הגדרה עצמית " (מושג שבו השתמשו בר"ג) ועל תוספת הנואר " עצמאות " האטלקים סירבו ליי"הגדרה עצמאית " לבל תשתמע סתירה לישראל שבגבולות 67 אכ הסכימו לתוספת התואר " עצמאית " בסוברם שאינ בכך שינוי מהותי. באופנ כזה עברה העמדה האטלקית בתוריים האחרונים שלושה שלבי ניטוח: וחילה השתמשו בסילה HOMELAND

אוי"כ השתמשו במלה STATE (בהודעת בינואר ש.ז)

ועתה אומרים INDEPENDENT STATE

בשלב הראשונ נמנעו האטלקים מלדבר במפורש על " מדינה " כיוונ שהפלשטינים עצמם (אשפ) לא דרשו זאת רשמית לגבי יו"ש ועזה.

בשלב השני דיברו האיטלקים על " מדינה " אפ שהפלסטינים עצמם לא תבעו זאת מפורשות אלא רק במשתמע. בשלב השלישי עברו האטלקים לדבר ע ל מדינה עצמאית על סמכ עמדת סאדאת המפורשת ועמדת הפלסטינים שבמשתמע.

י. בהודעה לפי הגירסה שהציעו המצרים הופיע הנוסח "העמ הפלסטיני רשאפ בצדק להקמת מדינה " וכו'.

האטלקים מתקו השלה בצדק כיוונ שבתחילתה המשפט נאמר במפורש ששני הצדדים אישרו זאת וברור אפופא שהכירו בצדקת תשאיפה.

ז. אטוליקו תשיב לשאלות נוספות:

א. מעמד אשפ בדומא - לא הוסכם על פתיחתו , האטלקים התחמקו מכך

ב. אטפקת נשק - אמנם סאדאת הזכיר הצורכ בגיוונ מקורות אכ הנושא לא נדונ בהרחבה וודאי שלא נתנה שום הסכמ בנדונ - הסיבות לכך הנ:-

..../4

כל המוסר תוכן מסמך זה, בולן או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך — עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בסחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז — 1957.

מברק נכנס - מסווג

משרד החוץ

מחלקת הקשר

(1) אטליה לא מייצרת את רוב הפרטים שמצוינים מחפשת (כמטוסי תובלה וקרב)
(2) גם שאטליה כן מייצרת חלקים יותר יקר מהפריטים והצרפתיים המקבילים
(3) באלקטרוניקה, התחום היחידי שבו אטליה גם מייצרת וגם תחרותית
יש לה רק מרכיבים מסוימים ולא מערכות שלימות.
בגל כל אלה אינ אטליה יכולה להיחשב ספק נשק ורכש פריטים צבאיים עיקריים
מצדים ייעשה רק במסגרות מסודרות ולא צבאיות
ג. בהזדמנות זו הכחיש אטוליקו מכל וכל- לשענתו ע יים בדיקה ידיעות
העתונות כאילו אטליה מסיעת לצרים בשיפוץ טנקים או בהחלפת תורותיהם
4. בסיכום: מאמצי הצליח להנחיל לאטלקים הרושם שפניו לשלום ושני
הצדדים היו מרוצים מהצלחת הביקור.

אלגום.

שוחח רחם שהבט מנכל מ/מנכל סמנכל אירופה א מזחים חקר רם אמן
תא/גם

משרד החוץ
המרכז למחקר
ולתכנון מדיני

סיקור
נושא

64/76
ירושלים, ד' ניסן תשל"ו
4 אפריל 1976

ש מ ו ר

הריאורגניזציה בעיתונות המצרית

הידיעות

1. בכמה מנאומיו בשבועיים האחרונים, החל מנאומו בפני מועצת העם (14.3), ביקר הנשיא המצרי בחריפות את העיתונות המצרית בטוענו שביטול הצנזורה והרחבת-חופש פעולתם של העיתונאים הובנו שלא כהלכה, יצרו דיספרופורציה בין תיאור המציאות לבין סילוף והשמצה וגרמו לעיוות דמותה של מצרים בארץ ומחוצה לה. בהקשר לכך מסר סאדאת על כוונתו לבצע שינויים במוסדות העתונות (נאומי סאדאת ב-14.3, 25.3, 27.3).

2. ב-28.3 פירסם סאדאת צו בדבר ההרכב הפרסונאלי של מועצות המנהלים של מוסדות העיתונות (פירוט בנספח).

3. הצו מ-28.3 כולל גם הוראות להרכבת המערכות במוסדות העיתונות. כל מערכת תוקם על פי צו מאת מועצת המנהלים של מוסד העיתונות הנוגע בדבר, על פי התנאים הבאים:

א. מספר העיתונאים העובדים בעיתון לא יהיה פחות מעשרה ולא יעלה על עשרים.

ב. המערכת תכלול את העורכים, המנהלים וראשי המחלקות השונות.

ג. לפחות רבע מחברי המערכת יהיה מורכב מעיתונאים העובדים בעיתונאות פחות מ-15 שנה.

ד. האחראים על פי החוק (קרי:אט"ע) לא יתערבו בעניניו של העורך הראשי.

רקע והערכה

4. הסיבה המוצהרת לריאורגניזציה שבוצעה השבוע במוסדות העיתונות היא, כפי שהכריז סאדאת, ליבראליות היתר שנטלו לעצמם כמה עיתונים ועיתונאים מצריים בפירסומיהם, דבר שגרם לעיוות וסילוף דמותה האמיתית של החברה המצרית והמדינה. "סאדאת נקב בשמו המפורש של עיתונאי אחד" בלבד - ג'לאל אלדין אלחמאמצי, "מאלאחבאר" (בנאומו בפני מועצת העם 14.3) - כדוגמא לעיתונאים שניהלו מעל דפי העיתונות מאבקים אישיים בעלי רקע פוליטי, שגבלו, אליבא דסאדאת, בהשמצות ובסילוף עובדות וגרמו נזק לתדמיתה של מצרים (חמאמצי הוא שפירסם על מעילה של נאצר בכספים שניתנו למצרים כסיוע ע"י סעודיה והוא אחד המסולקים ממועצת המנהלים של "אלאח'באר").

5. יתרה מזאת, לאחרונה העסיקו כמה מראשי העיתונות את הממשלה בנושאי שכר ובחביעות לשיפור מעמד העיתונאים. חלק מהם, הנמנה כנראה על השמאל, אף הגיש לסאדאת דרישות אולטימטיביות מלוות באיומי השבתה, ימים מספר לפני פרסום צו הריאורגניזציה, כנראה בנסיון להשפיע על החלטות מסויימות שלו בנושא מעמדם.

2/..

סאדאת הכריז לא אחת שימנע בכל תוקף היוצרותם של מוקדי-כח חדשים, ועל רקע זה יש לראות בצו הריאורגניזציה שלו צעד-מנע נגד התבססות אישים מסוימים בעמדות כח והשפעה.
למעשה,זוהי שיטה קבועה הנקוטה בידי סאדאת ושנועדה ליצור תחלופה מתמדת של אישים במשרות מפתח בכל המנגנונים.

6. עיקר השינויים הפרסונאליים במוסדות העיתונות בוצעו באותם שני יומונים, ("אלאהראם" ואלאח'באר") שהגיעו תכופות לכלל התנגשויות מילוליות ביניהם על רקע רעיוני-פוליטי,שהבסיס לו הוא המאבק בין נאמני המשטר הקודם הנמנים על השמאל המצרי (אלאהראם") לבין שוללי ומבקרי תקופת נאצר הנמנים על הימין הבורגני (אלאח'באר").

7. מאידך, בראשות מועצת המנהלים של היומון "אלג'מהוריה" לא חלו כל שינויים משמעותיים. ניתן להסביר זאת:
   א. בהימנעותו של העיתון, ככל האפשר, מלהתערב בפולמוסנות החריפה שבין הימין לשמאל.
   ב. בעובדה שלאחר ההדחות המקיפות שערך סאדאת בעיתון זה בפבר' 73' ובמרץ 75' נזהרים כיום ראשיו מפני כל חריגה מהקו הרשמי.

8. סיבת אי-החלפתם של ראשי השבועון "רוז אליוסף" בעל הנטייה הנאצריסטית, אינה ברורה.

9. בולטת העובדה שאותם עיתונאים שנתמנו או קודמו למשרות בכירות יותר במסגרת הריאורגניזציה הנוכחית נחשבים כנאמנים למשטר ולקו הרשמי, למרות שאין הם בהכרח בעלי אותה גישה אידיאולוגית ופוליטית. כך הדבר לגבי יוסף סבאעי השמאלני לעומת מוסא צברי מהימין המתון.
בולט גם קידומו הניכר של אניס מנצור, שמאז שנות ה-50 ועד היום פירסם כמה מאמרים אנטישמיים יוצאי דופן בחריפותם. המניע לקידומו זה של מנצור ע"י סאדאת עדיין אינו ברור.

10. עוד יצויין שכמה מהעיתונאים שהודחו השבוע נמנים על הותיקים בעולם העיתונות המצרי: האחים עלי (נפטר בנתיים) ומצטפא אמין, אחסאן עבד אלקדוס, חמאמצי ופכרי אבאט'ה. מאידך התקנה, הקובעת שלפחות רבע מחברי המערכת יהיו עיתונאים העוסקים במקצועם פחות מ-15 שנה, תביא להצערת גילם הממוצע של העומדים בראש מוסדות העיתונות.

11. בסיכומו של דבר נראה שהמשטר פועל בשני כיוונים בנושא העיתונות לשם קידום מטרותיו:
   א. מעניק במוצהר יתר חופש לעורכי העיתונים באמצעות הגבלת הפיקוח וזכות ההתערבות בעבודתם מצד הרשות האחראית על מוסד העיתונות, קרי: מועצת העיתונות העליונה הכפופה לאס"ע ושבראשה עומד מזכ"ל אס"ע.
   ב. יוצר מצב של צנזורה פנימית בתוך כל מערכת עיתון ע"י מינוי חברים "ממונים מטעם" בכל מועצות המנהלים, חברים האמונים על המשטר שיפעלו נגד חריגות של המערכת מהקו הרשמי.

   יתכן גם שבמינוי עיתונאים צעירים (סעיף 3 ג') למערכות העיתונים מתכוון המשטר להגדיל את חוג האישים הנאמנים לו והזוכרים לו את חסד קידומם.

נספח

הרכב מועצת המנהלים של מוסדות העיתונות *

שם העתון	שם בעל התפקיד	התפקיד	השינוי
אלאהראם	יוסף אלסבאעי	ראש מועצת המנהלים	הנ"ל שימש עד כה כשר התרבות וההסברה. מחליף את אחסאן עבד אלקדוס שנתמנה סגן יו"ר ארגון העיתונות הערבי המאוחד. סיבאעי הינו בעל נטיות פוליטיות שמאלניות, אך מקפיד לשמור על נאמנותו למשטר סאדאת.
	עלי חמדי אלג'מאל **	סגן ראש מועצת המנהלים ועורך ראשי	עד כה שימש רק כעורך ראשי
מערכת אח'באר אליום (כולל את היומונים אח'באר אליום אלאח'באר והשבועון אח'ר סאעה)	מוסא צברי	ראש מועצת המנהלים ועורך ראשי של אלאח'באר	שימש עד כה כאחד העורכים הראשיים של אלאח'באר. מחליף את עלי אמין בראשות מועצת המנהלים של אח'באר אליום וכן ישמש כעורך ראשי של אלאח'באר. ימני ומסור לקו המותוה ע"י המשטר.
	עבד אלחמיד עבד אלע'ני	סגן ראש מועצת המנהלים ועורך ראשי של העיתון אח'באר אליום.	חדש במערכת, ליבראלי ואנטי קומוניסט.
	אחמד זין	מנהל מערכת אלאח'באר	חדש במערכת, מחליף את מחמד אלתאבעי.
	אחמד רשדי צאלח **	עורך ראשי של השבועון אח'ר סאעה	חדש במערכת. מחליף את אניס מנצור שעבר ל"דאר אלמעארף".
אלג'מהוריה (יוצא לאור ע"י בית ההוצאה של "דאר אתלחריר".)	עבד אלמנעם אלצאוי	ראש מועצת המנהלים של "דאר אלתחריר"	אין שינוי
	מחסן מחמד **	העורך הראשי של אלג'מהוריה	אין שינוי

שם העתון	שם בעל התפקיד	התפקיד	השינוי
אלמצור (יוצא לאור בבית ההוצאה של "דאר אלהלאל")	גב' אמינה אלסעיד	ראש מועצת המנהלים של בית ההוצאה "דאר אלהלאל" והעורכת הראשית של כתב העת לנשים "חוא"	מחליפה את פכרי אבאט'ה
	מרסי-אלשאפעי	עורך ראשי של אלמצור	שימש סגן העורך הראשי, מחליף את פכרי אבאט'ה ששימש גם עורך ראשי
	צברי אבו אלמג'ד **	עורך ראשי של אלמצור	שימש אחד ממנהלי המערכת של אלמצור, מחליף את צלאח ג'ורח, ששימש עורך ראשי שני של השבועון
רוז אליוסף	עבד אלרחמן אלשרקאוי	ראש מועצת המנהלים	אין שינוי
	לויס ג'ריס **	חבר ממונה ומנכ"ל	אין שינוי
6 אוקטובר (יוצא לאור בבית ההוצאה של "דאר אלמעראף" המפרסם כמה כתבי עת, בעיקר בנושאים כלכליים).	אניס מנצור **	ראש מועצת מנהלים של "דאר אלמעראף" והעורך הראשי של 6 באוקטובר	שימש עד כה כעורך ראשי של השבועון אח'ר סאעה.

לא פורטו בנספח החברים הממונים שנקבעו למועצות המנהלים וששמותיהם פורסמו.

** 4 חברים נוספים עתידים להבחר לכל מועצת מנהלים ע"י העובדים על פי חוק מס' 73 לשנת 72.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק יוצא — מסווג

סמור

אל: רומא פאריס וינה לונדון בריסל

מאת: המשרד

חוזם 906

נשלח 021500 אפריל 76

ד ח ו ף

ביקור סאדאת בר"י.

להלן עיקרי העמדות והמדיניות והתרגומיות כפי שבאו לביטוי בפומבי ומדווח ראשון מנציגותנו בבונ.

סאדאת רכז מאמציו בארבעה נושאים: 1. הנעת סיוע כלכלי ר"י לגי מעבר למוסכם בעבר. 2. בדיקת אפשרות אספקת נשק וציוד בשוני. 3. השגת הסכמה גרמנית לפתיחת משרד אש"ף בבונ והצדקה באי-גון-תוכ חידוד ופתיחות ר"י לגושא הפלסטיני מעבר לנאמר עד שת. 4. ביטוי גרמני חיובי לתרום ר"י בהשגת שביעות פוליטיות והבאיות להסדר בזית. 5. ביסוס מרכיבי שקול חשת ותמיכות בסתיתו בעיני המערב.

על פי התוכר והדווחים והצויים שת בידינו מהשיחת התכונה והאוי

1. כלכלי -- להוציא תמיכה על השלומים בתוכ גודל של מאתיים שלושים מליון מארק, השלומים האחרונים על השבונ הסיוע הכלכלי והמתראי עליו הוסכם בשנים 73-1972 - זכה סאדאת בערבות מר"י לתשקעות במשרים בסכ 300 מליון מרק-בלבד, מי מחווה עליה תחליש הקנצלר שמידט ושלא היתה מתוכננת מראש.

2. עוד מתם הביקור הובהר לשגריר מצרים בבונ שר"י לא תסכה מהיניותה הפוסיתית בנושא היצוא המשוני, השוללת יצוא כזה לאזורי מתיחות. סאדאת נמנע מהעלות הנושא בשיחותיו עם שמידט ורפ"ג נשארה דבקה במדיניותה זו בעיקר מתוכ נימוק שעליו הסכימו רובם המכריע של המפ' והקנצלר בתוכם והוא שאסור ליצור מצב בו יהיו מקורות של תעשיה בעלי משקל ניכר בחיי הכלכלה של ר"י, תלויים ביצוא בשוני. לדברי מקור בכיר גרמני תופסים שקולים אלה גם לגבי ייצור משותף ועל כן התנגדות ר"י ליצוא בשוני מייצור משותף הנה סובסטנטיבית ולא לתראית עיני והם יהיו-מוכנים ללמת רחוק מאד בהתחייבות עם שותפיהם אם וכאשר תשעורר הבעיה.

3. משכ הביקור חזרו הגרמנים, שמידט, גנשר ודומיהם, על נוסחתם הידועה בנושא הפלסטיני: מכירים בזכויות הבעיה ובזכות הפלסטינאים

2/...

מברק יוצא — מסווג

לכשוא והגדרתם העצמית בדרך הקמת מסכות לאומיות בשטחים שיפונו על ידי ישראל במסגרת שלום. לא סתו מהגדרה זו ורמזים שהושמעו משך הביקור בשנוגות הגרמנית ומפי דוברים מצריים בנושא אפס. זכו להגדרה חוזרת גרמנית על עמדות ידועות אפס איננו מרשים כל עוד לא יכיר בישראל בגבולות בטחוים ויפסיק מדיניות הטרור. הדגישו שאינ כל בטיס לידיעות על הסכסה גרמנית למתיחת משרד אפס.

4. שמיד וגנשר דחו מכל וכל-אפשרות השתתפות רפיובגית במערכת שיבויות אירופאיות צבאיות למסרד בעזה. אפ-סאראת חודה בדחייה זו בפסיבת שתנאים בתום תחלק חשפי לביקורו.

5. הביסוי לביקור סאראת היה מירבי ומרשים בכמותו. הגרמנים אפ יצאו מגדרם בגילוי כבוד והדר וסאראת זכא מפיתם לשבחים רבים על התישבו על הסכם והביניים וגישתו הכללית המתונה והשקולה. ללא ספק היה בביקור זה דחף רב ליצוב תדמיתו "המערביתי" של סאראת.

אידופה אי-

שחה רהם מנכל שהבט ממכל סמנכל אירופה א ב מדהים חקר רס אמן אלרון/ כלכלית
לב/ יב

בלמס

דחוף

מאת:חצב

נר': 02.4.76/836/174

מקור: סימזת מקהיר

תז"ק: 02,4,76/2120

++++++++++++++++++++++

הנדון: מצרים - בריה"מ/// תגובה מצרית על ההודעה הסובייטית בענ"ג ביטול חוזה הידידות (- חלק 1 -)

++

ממדוח סאלם , מזכיר "התארגנות מצרים הערבית הסוציאליסטית" פרסם את גלוי הודעת הבא כפרשנות על מה ששדרה סוכנות "טאסס" נפג"ג הודעת ממ' בריה"מ בתגובה להחלטת מצרים לבטל את הפעולה לפי חוזה (הידידות) המצרי - סוביטי :

1) נוכח השקרים , השענות והרמיזות לעם המצרי והנהגתו, הכלולים בהודעה הסובייטית, רואה הי"התארגנות " מחובתה להזהיר לעמי העולם בכלל ולעם הסובייטי ועמי המדינות הסוציאליסטיות בפרט, שהודעת ההנהגה הסובייטית לא באה אלא בכדי לכסות את העובדות ואת העמדות הסובייטיות אלו ,הן העמדות הבלתי ידידותיות,

שהיו נהוגות אצל ההנהגה הסובייטית עוד לפני עלות סאדאת לשלטון ב-1970, ואשר נועדו בכללם להפוך את מסגרת שיתוף הפעולה המצרי - סובייטי לזירה להטלת האופוטרופסות והרצון הסובייטים על כל צעדי

מצרים , כך שהסיכסוך הערבי - ישראלי ימשך ללא קץ. זאת משום שהדבר יצר אקלים שתאם את האינטרסים של ההנהגה הסובייטית במצרים ובזירה הערבית.

עמי המדינות הערביות והעם המצרי מכירים היטב את ההסטוריה הסובייטית באזור מאז החלה בריה"מ למכור נשק למצרים ולהגיע באמצעותו למעין מונופוליזם להשלת עול על כלכלת מצרים ולפיכך על הפרנסה היומיומית של המוני העם המצרי.

לפיכך מבקשת "התארגנות מצרים הערבית הסוציאליסטית להבהיר את העובדות הבאות:

א. מאז התחלת היחסים בין מצרים לבריה"מ גילתה מצרים כוונות טובות והתנהגות כנה ומילאה את כל התחייבויותיה. ואילו ההנהגה הסובייטית למרות שהעם המצרי סלח לה על התנהגותה בשהועמדה חרות מצרים ביוני 67' בפני המכה הישראלית הפותחת, הרי היא לא מלאה אחר התחייבויותיה ולא נענתה לצרכים הצבאיים החיוניים של מצרים.

להלן מספר דוגמאות להתנהגות זו:

א. בעקבות מלחמת אוקי' 73' הפרה בריה"מ את התחייבותיותיה והחליטה להפסיק את אספקת כל סוגי הנשק למצרים או לפצותה על מה שאיבדה.

ב. בריה"מ סייעה לפוטנציאל כח האדם של ישראל כשפתחה בדווחה את דלת ההגירה ממנה וסיפקה לישראל אנשים שמסוגלים לקלוט את הנשק החדש שהגיע אליה.

ג. יתרה מזאת, בריה"מ הצרה את ענייבת החנק על מצרים בשעה שמצרים ניסתה לחזק את הציוד והנשק שאבדה, ולמשיג חלקי חילוף ממספר מדינות ידידות.

ד. סרובה של בריה"מ להקונסולידציה של החובות או להעניק למצרים דחיה בפרעונם, למרות המצב בו נמצאת הכלכלה המצרית כתוצאה מהעמידה בפני כוחות התוקפנות והציונות.

2) כשבריה"ם מונה היום את כל הסיוע שנתנה למצרים היא שוכחת את כל מה שמצרים נתנה לה: מסחרית - בתחום השוק והפצת סחרה ואסטרטגית - כשאיפשרה לה עדיפות באזור.

3) ההודעה הסובייטית טוענת, שמצרים עורכת מויים פרטי וכי היא יצאה מחזית המאבק לשחרור האדמות הערביות. זהו שקר מוחלט שמיועד לחרחר ביו מצרים והאומה הערבית ולנתצ את אחדות הסולידריות הערבית.

אין הוכחה טובה יותר לשקר שבטענה זו מאשר:

א. בריה"ם לא יכולה, במסגרת נסיון זה, להסתיר את האמת ההסטורית: מצרים עמדה בפני ההתפשטות הציונית לפני שהיה לה קשר עם בריה"ם והיא המשיכה בזאת במשך יותר מ-25 שנה, כשהיא נושאת ברוב הנטל למען השחרור בעולם בכללו ולמען הענין הערבי והפלסטיני בפרט. מצרים השקיע בנפש וממון מעל לכוחה ולמשאביה ובזאת היא מקדימה את בריה"ם עצמה בשטח ההשתחררות הלאומית כשנקודת המוצא היא עקרונות השחרור ולא הטקטיקה או האינטרס האישי.

ב. בריה"ם, מסיחה בזאת את הדעת ממדיניותה המכוונת לבסס את מדיניות ההחלשה הצבאית בזירה הערבית. השתחררות מצרים מרצונה זה והויתור על המומחים הסובייטים הוו את הדרך לשבירת מדיניות זו ולנצחון הצבאי באוקטובר, בנשק שלא עמד שום שוה בשוה עם היכולת הצבאית של האויב.

ג. מצרים לא יצאה מהמערכה היא רק יצאה מהניסיון להטיל השפעה ורצון חיצוניים עליה. אם היה מי שניסה להוציא את מצרים מהמערכה הרי זו בריה"ם עצמה, ואם היה מי שרצה להביא לפרוד בין מצרים לאומה הערבית הרי זו בריה"ם.

העם המצרי והעם הערבי כולו, בהכרה שבהם, תופסים את השלכות המזימות ונסיונות היאוש האלה ובטוח שבריה"ם לא תגשים את מטרותיה.

ד. אם מצרים היתה יוצאת מחזית המאבק לשחרור האדמה הערבית, כפי שטוענת ההודעה הסובייטית, כי לא היתה שוקדת על חיזוק יכולתה הצבאית ולא היתה ממשיכה לחפש אחר מקורות נשק, מתוך תחושת אחריותה לשחרור שאר האדמות הערביות הכבושות והשגת הזכויות הלגיטימיות של העם הפלסטיני.

מצרים תמשיך בעזרת אחיותיה הערביות לחזק את יכולתה הקרבית ולגוון את מקורות הנשק לאחר שבירת מונופולין הנשק שהטילו עליה הסובייטים. כן תמשיך מצרים במדיניותה לחיזוק והדגשת הסולידריות הערבית.

4) ההודעה הסובייטית מציינת שפעולות ההנהגה המצרית סותרות את האינטרסים האמיתיים של העם המצרי. מהלכ זה מצד ההנהגה הסובייטית מהוה התערבות גלויה בענינים הפנימיים של העם המצרי והוקפות נגד זכויותיו, דבר שיש לדחות מכל וכל. יש לגנות בכל תוקף את הנסיונות הגלויים שבהודעה לגרום לקרע בין העם המצרי והנהגתו. יש לראות בזאת נסיון להטיל עליו אפוטרופסות, על העם שדחה זאת בקורבנות הגדולים ביותר ועמד בפני האתגרים הקשים ביותר בכדי לדבוק בזכויותיו, עצמאותו וריבונותו על אדמת מולדתו.

לעם המצרי יש טבע סלחני, אך בו בזמן שהוא מעריך את העזרה הסובייטית - הוא מציב אותה במקומה הנכון ומקשר בינה לבין מדיניות הטלת המצור הצבאי והכלכלי שנכפה עליו ואשר הביא להחשת משאביו והשפיע על קיומו כתוצאה מפרעון החובות והריבית עליהם לבריטניה.

5) בהודעה נמסר, כי ישנם במצרים כאלו המנסים לדמות לעצמם שביטול החוזה לא ישנה הרבה ביחסים בין מצרים לבריטניה וכי הנחה זו אינה מציאותית והתנהגות האחראים במצרים תביא לצמצום שיתוף הפעולה עם בריטניה כשעליה מוטלת האחריות לתוצאות מדיניות זו.

" התארגנות מצרים הערבית הסוציאליסטית" סבורה שדבר זה מוכיח על חוסר הבנה לגבי אופיו ורוחו של העם המצרי שדוחה כל רמז הטומן בחובו משמעות של איום. ההסטוריה המצרית גדושה במצבים שיאשרו זאת. העם המצרי מטיל על ההנהגה הסובייטית את האחריות להסתבכות היחסים בין העם המצרי והעם הסובייטי בזמן שמצרים הודיעה, לאחר ביטול הפעולה לפי החוזה, על עמדתה לפי אין פרוש הדבר טריקת דלת שיתוף הפעולה עם בריטניה במסגרת העקורונות הקבועים של מצרים לגבי שתוף פעולה עם כל ארצות ועמי העולם למען השלום והקדמה ולמען הגשמת האינטרסים המשותפים ללא אפוטרופסות או הטלת כבלים על חופש הרצון המצרי או התערבות מצרית בענינים הפנים של אחרים.

לו היו לבריטניה כוונות טובות, והיא היתה מבינה את האינטרסים של העם הסובייטי ואת השלכות עמדותיה הבלתי ידידותיות על אינטרסים אלה- כי אז היה עליה לעזב בעמדתה, משום שהאחריות לכל הדרדרות ביחסי העם המצרי והסובייטי מוטלת עליה.

העם המצרי מבין שהעם הסובייטי תופס את הטעויות שבצעה ההנהגה הסובייטית ואשר הודעה זו באה להצדיקם בפניו ובפני המדינות הסוציאליסטיות, מדינות העולם השלישי ותנועות השחרור הלאומי בעולם כולו. טעויות אלו הן שדחפו את מצרים להגדרת עמדתה ולביטול הפעולה לפי החוזה.

העם המצרי, לאחר שהכיר את הדרך (בה עליו לנקוט) - ימשיך בה למען השלמת מצעד השחרור והפיתוח ותוך בטחון בלתי מסויג בהנהגתו שמיצגה הוא הנשיא סאדאת.

++++++++++++++++++++++++ ס ו פ ++++++++++++++++++++++++

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך — עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי־חוץ ושמירת סודות רשמיים),
תשי"ו — 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס - מסווג

סודי

אל : המשרד
משם: בון

מידי

מס' 5
בשלח: 01124 מיום 76

ביקור סאראת. שיחה עם LOECKמנהל בפועל של מחלקת חוץ בלשכת הקנצלר .

1. הביקור עבר בהצלחה רבה. סאראת היה מתון ונאה נח. נמנע מלחזרה הבדלי השקפות ועמדות .הצלה בקשותיו ועמדותיו באופן סביר בשקט והבוגרות ולא לחץ כשהצד הצרפתי השמיע דעות משלו .
2. אין בכוונת רפ"ג להגדיל את היקף הפיננסי מעבר למה שהובטח וסוכם בשיחות כרגע .הם רואים בהענקת ערבות הרשם בסך 300 מיליון דים . שלא היתה מתוכננת מראש ועליה הוחלט הקנצלר ,תוספת ומחווה חד-פעמי של רצון טוב .
חוסר נכונותם להעמיד בשלב זה אשראי נוסף לדשות מצרים כולל את הרעיון

של ארזיב הקמת קונסורציום בינלאומי . ליק התבטא בנדון בלשון חד משמעית . אם האמריקאים רוצים שרעיון זה יקבל עור וגידים ויצא לפועל על האמריקאים לשאת בנטל הפיננסי . יתכן שכמה מידידיהם לדוגמא היפנים יהיו מוכנים להצטרף אך אין ככל סיכוי שארצות הקהילה כולל רפ"ג תוכלנה להרים כשיעור.
3. "צוא בטחוני". העמדה הצרפתית היא עקרונית וסובסטנטיבית. חדוב המסיע של הברי הממשלה ובראשם הקנצלר ושר החוץ משוכנעים שמדיניות היצוא הבטחוני כפישנקשה עד כדי הוכיחה את עצמה ואין לשנותה. אסור לרפג לזפק לשוחד נשק ישנו אחרים מה שיעשו. חריגה מעקרון זה שתאת בחובה סכנות.אסור ליצור מצב בו יהיו סקטורים של החשיה בעלי משקל גדול בזרי הכלכלה של רפג הלוים ביצוא בטחוני .
כרגע אין משקל כזה ליצור הבטחוני. אם וכאשר מפעל מסויים כגון רייגנשטאל או MAFEI נמצא במצב שיכולת החפוקה שלו אינה מנוצלת במידה שתאלץ את הממשל לפעל עובדים יש דרכים אחרות יותר רצויות כדי לבוא לעזרתו מאשר "צוא בטחוני".
הכלכלה הצרפתית בסיוע אקטיבי של הממשלה מסוגלת להתגבר על בעיות קשות בתחומים שונות ומגוונות,מה גם שיש סימנים ברורים שהתשבר עבר את נקודת השפל ושהמשק מתאושש.
4. כל השקולים האלה חופסים לא רק לגבי "צוד בטחוני רפג שחור אלא גם לגבי "צוד משותף. לכן התנגדות הרפג"ת ליצוא בטחוני מיצוד משותף

../2

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך — עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי־חוץ וסודות רשמיים),
תשי"ז — 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס - מסווג

תנת סובסטנטיבית ולא לשראית עיכ. הם מוכנים ללכת רחוק מאד בחתייגות עם שותפיהם אם וכאשר תתעורר הבעיה. בתשובה לשאלתי אמר שזה כולל מקרה ואלפא גיט . לא רצה ללכת מעבר לנוסחא זו אם מבינת דבריו תשומע כברור שאינו מאמין שהאפוים יתנלמו מהמעדה הפלגית .

רופיג-

שהת ירוחם מנכל (מנכל שק ארגוג אבידר דוזן י. רביב אלון כלכלית אויר א סזמים
חקר רם אסן
דע/דל

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך – עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז – 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס - מסווג

ס ו ד י

מס' 215

נשלח: 311922 מרץ 76

אל: המשרד
מאת: וושינגטון
יעיש
הנהג שק
נמען מזוהים

ביקור סאדאת . שיחה עם המנכל. תדריך מלא"ית.

א. מחזתי לפי תוכם בראונ. 515. מלא"ית ושם, בסוף הסברי הדגשתי :

1. ככל שביטול הסכית עם הדוסים ושוב חרי סאדאת פרגמאתי בעל חש"ת ותרות ושרם סגר מעי ואמינות תגדול ותקיים ביניגו , מקווים ע"פ שבשיחותיהם יצליחו במגמתם למיתונו ולשכנעו לשוות ערך לאמינותו - בעיני ישראל.

2. מאוד שבעית הגבולות וסופיים אינגה רלבנטית בשעה זו מקווים שבהודעתם המשותפת יחזל איטליה סוף סוף לחזור על הצהיר שבפיגוי כל השטחים, עידוד צי"ות ותרות כל סיכוי אינג ודומה לשלום.

3. הנחתנו שאטליה תזכיר בשתי"פ כלכלי ושכנ' ולא תכניס ראשה לנושא אספקת נשק למזרים.

4. מזכירים להם לא להתלחש לאויים בהודעותיו ובכלל טושב שיסתפקו בהודעה קצרה כוללת על עדוד הלי"כי ושלום באזור.

ב. מלא"ית ענה:

1. מודה על השיכת תמצב וכללית שוחם לה.

2. מסכים שחמצב באמונ בין מצרים לישראל ובעיה תמרכזית וכמובן ינסו להדות גם לכך גם למיתונ סאדאת וגם יבהירו עניגם בחמשך חפעילות התוקדמות לשלום בכל צורה.

3. תזיה הודעה משותפת , תי"ושה תאישלקית שתוכנה כוללת כפי שניתחתי שלשת תאלמנטים תאישלקיים "ה תמוזתיים" (נסיגה מכל השטחים . זכות כל תמדינות באזור . זכויות תעם תפלסטיני .) ישמיע בקשתי להמנע מכל אולם אינו רואה לזה כל סיכוי. מאידך יקפידו מציזם להמנע מכל חידוש (כאיזכור אש"פ).

4. מציזם משוכנעים שהודעה מציזנו על נכונות עקרונית לנפות כל השטחים תביא להחליט מזורז למחרונ תסכסוך ובכך עניגם. בדומה להם תמחלוקת חיסודית ביגנו בנושא זה . אכ הוא משוכנע שיום יבוא ואפילו אתזיב שלום ובניית רוגיזס ומה נעשה אז (לא תשארתי אצלו ספק בנושא הנסיגה תכללית ויעצתי בתוקף שלא יבנו מגזלים באוויר).

5. בנוסף להודעה תמשותפת בדעתם להציע

...../2

ORDER

No. 845

Dated: 22nd April 1972

Subject:

Ref:

Sir,

I am directed to refer to the above and to say that

2. The Commissioner has also directed that the Municipal Committee should not allow any person to put up any temporary structure on the footpath or any other public place.

3. The Commissioner has also directed that the Municipal Committee should not allow any person to put up any temporary structure on the footpath or any other public place.

4. The Commissioner has also directed that the Municipal Committee should not allow any person to put up any temporary structure on the footpath or any other public place.

5. The Commissioner has also directed that the Municipal Committee should not allow any person to put up any temporary structure on the footpath or any other public place.

6. The Commissioner has also directed that the Municipal Committee should not allow any person to put up any temporary structure on the footpath or any other public place.

7. The Commissioner has also directed that the Municipal Committee should not allow any person to put up any temporary structure on the footpath or any other public place.

8. The Commissioner has also directed that the Municipal Committee should not allow any person to put up any temporary structure on the footpath or any other public place.

9. The Commissioner has also directed that the Municipal Committee should not allow any person to put up any temporary structure on the footpath or any other public place.

10. The Commissioner has also directed that the Municipal Committee should not allow any person to put up any temporary structure on the footpath or any other public place.

Yours faithfully,

Secretary

To

The President,
Municipal Committee,
Ludhiana.

Copy to:

1. The Deputy Commissioner, Ludhiana.
2. The Executive Officer, Municipal Committee, Ludhiana.
3. The Secretary, Municipal Committee, Ludhiana.
4. The Secretary, Municipal Committee, Ludhiana.
5. The Secretary, Municipal Committee, Ludhiana.
6. The Secretary, Municipal Committee, Ludhiana.
7. The Secretary, Municipal Committee, Ludhiana.
8. The Secretary, Municipal Committee, Ludhiana.
9. The Secretary, Municipal Committee, Ludhiana.
10. The Secretary, Municipal Committee, Ludhiana.

P.T.O.

כל הסופר תוכן פסמך זה, בולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך — עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי־חוץ וסודות רשמיים),
תשי"ז — 1957.

מברק נכנס - מסווג

משרד החוץ

מחלקת הקשר

לטוראת גם הסירה איטלקית מצרית
על יזידות ושתום מעולה. לא ברור לחם אם ומצרים יסכימו.
6. באשר לנשק : עוד לא שמעו דבר ברור מהמצרים ושום קבעו עמדה
הם ממתינים בנושא זה לראות מה תהיה העמדה הגרמנית כאשר ונטיה הכללית
עתה לאמצ אותה עמדה .....

-

שלין

שתה רותם הנכל שהנס ממנכל סמנכל אירופה אחקר מזמנים רם אמן
אב/ אר

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך — עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי־חוץ וסודות רשמיים),
תשי"ז — 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס - מסווג

ס מ ו ר

אל: המשרד
מאת: פריס

מס' 448
נשלח: 30|100 מרץ 76

אל: אירופה א. משוף מרכז.
ביקור גאמזי.
בתום ביקורו מצהיר גמאזי שהוא חשיג את בקשותיו בעני משאים :
הסמקת נשק צרפתי ושיתוף הטכנולוגיה הצרפתית בהקמת תעשיית נשק בין ערבי .
עד כאן.
בקשר להסמקת נשק, טענים משקיפים רבים שהמדובר במטוסי מיראג 1 F
ואלפא - ג'ט , בטילי קרקע אויר וקרקע קרקע (אבטי טנקים) וכן במטוסי
התובלה TRANSALL.

טנא

שחח רחמ מנכל שהגש מ/מנכל סמנכל כלכלית אירופה א מזחים חקר רם אמן

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך — עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בסתון המרינה
יחסי-חוץ וסודות רשמיים).

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס - מסווג

ס ו ד י מס' 493

אל: המשרד
מאת: וש'נגטון
מרכז מצות מזת"מ.
ש"תה עם FREEMAN MATHEWS בתמד/מזת/מנהל מצר"ם.
מצר"ם.

מנהי

א. עד"י. א"ג תגובה על הצעת "שראל. השגרי"ר א"לשט נפגש ב-22 דנא עם פתם' לש'זוה ארוכה ופתם' דבר על נושא"ם רבי"ם כולל המצב בלבנון והסכסוך עם לוב אולם לא הת"יחס כלל נתגובה המצרית על ההצעה הישראלית בנוגע לסי"ום מצב המלחמה שהובאה ע"י א"לשט בפנ' סאדאת. בי"נת"ם לפ' הי"דוע שמת"וס "צא כבר מורפ' מדמשק בד"כו לוש'נגטון.

ב. המ"וע למצר"ם.

1. סהכ המ"וע האמר"קנ' למצר"ם בשנה הנוכחית יהי"ה בסבי"בות 950 מל"ון דולר מזה כבאת"ם מל"ון דולר מ"וע בעודפ' מזון (480 לן).

2. ברומה לאשתקד משתמלת ארוב לג"ס עבור מצר"ם מ"וע ממד"נות שונות לפרעון התחובות קצר' המועד שלו מצר"ם. המדובר על קבוצת מד"נות, מע"ג קונסורצ"ום, מערב"ות וערב"ות שהתמו אשתקד קרוב למ"ליארד דולר.
מצר"ם מועמת שזקוקה תהנה ל-2.3 מל"ארד דולר. עד"י א"ג הערכה א"זה סכום אמשר י"היה לג"ס השנה ומכל מקום לא נתקבלו הבטחות קונקרט"יות. מ"וע זה ה"נו בבוסף למגב"ות שמאדאת ערכ בבי"קורו האחרון בסעוד"יה ובמס"כו"ות.

3. ארהב מסרה למצר"ם נעלי"ה להתם בעצמה לפעולה זו ולמשק"ע בה י"ותר מאמצ ו"וזמה וכי' א"ג זה מתנבל שהשא"ר ע"ק- המלאכה בי"ד' ארהב. י"ש להנ"ה כי' סאדאת י"עלה נושא זה בבי"קורו הקרוב במר"נות א"רופה.

4. המ"וס בדעה כי' סאדאת נחל אכזבה מגי"דת ה"ענ"תה הכספ"ת של סעוד"יה בבי"קורו האחרון בר"אד וכי' א"ג ספק שסאדאת צ"פה לסכום גבוה י"ותר.

ג. המ"ומנ והסעוד' לרכש תוצר"ם.

1. א"ג מ"דע שכ' ממש לגבי הבטחות סעוד"יה שנ"תנו לסאדאת בבי"קורו בר"אד למ"ומנ רכש נשק של מצר"ם. אם אמנם סעוד"יה הבט"חה זאת הרי' ברור שזה בבוסף לשלוש מל"ון הדולר' עלי"הם פורסם.

2. בו ביהנ נראה שמצר"ם מוסי"פה לחפש בקש"ר מ"ומנ עבור רכי"שה נשק ופי"רוש' של דבר שא"נ ברשותה אשרא' פתוח מצד סעוד"יה. המונה זו מתקבלת מתוך א"דוע על ע"סקות נשק שונות על"הו. נ"יתלה מצר"ם מום עם בר"יטנ"יה ורצונ לגבי חלק מהנ נחתמו החוז"ם אולם לגבי חלק אחר החוז"ם לא נחתמו בגלל תעדר מקורות מ"ומנ בי"ד' מצר"ם. לדוגמא י"דוע כי' החת"מה על חוזה רכי"שת משוס' "גואר מבר"טנ"יה והתעכבות מס"בות שונות ובי"נ הי"תר גם משום

...../2

כל הסופר תוכן מסמך זה, כולו
או מקצתו לארם שאינו מוסמך
לכך — עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי־חוץ ושודות רשמיים),
תשי"ו — 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס - מסווג

שמצרים יסרב בקורות מ מון לכך.

ד. אסטקה נשוס 150- C למצרים.

1. תימסל עדיין לא הגיש ה- LETTER OF OFFER לקונגרס בענין אסטקה שות משוס התובלה למצרים. ממתק מגוי שזה בבית הלבן.

2. תימסל מחמט בבעיות ניסוח של תוכתב שיגש לקונגרס. הקוש הוא למצוא ניסוח שלא יחסום הדרך בפני תימסל להכירות פרטי ציוד צבאי אפילו אם אינם מעונים אישור הקונגרס. המדובר בסוגי ציוד או נשק הנרשמים במחירון פרטיות כעיסקה מסחרית רגילה ולגביהם מספיק אישור של ARMS CONTROL

במוך מגמ POLITICO/MILITARY של מחמד. לדוגמא

לפני זמן מה ושוחח מכירת אקדחים עבור משטרת נפל התעופה של קהיר. אולם מאוחר וכל הנושא של אסטקה, ציוד צבאי למצרים היגו בעל רגישות גבוהה עובר ושיפול בכל פנייה כזו לדרגים הבכירים של מחמד. אשתקד דובר על מתן אישור למכירת גיפים ומשאיות למצרים והיה ברור מתם נועדו למיטת וצבא המצרי החזק למעבר מתג ואישור תפורמלי לידי מיניסטריון המשוחר היות וניתנ לראות בגיפים ובמשאיות ציוד אזרחי.

3. מכל מקום לארחב אינ כל כוונה להעשות אפילו בעתיד למפק נשק מרכזי של מצרים.

4. עיקר חמצ על דרגי העבודה במחמד לאשר מכירת פריטי ציוד צבאי למצרים בא מחאברות והיצרנים האמריקנים מתיוס ציינ כי מחשים האחרונים היה מוצא בפניות מאלו שעסקו וחל מערכות קשר וכלה במסוק תובלה כבדים ומשוס פיקוד (תורה: תמונה האחרונ אינו ברור לי). גם לגבי משוס 56-F פנתה החברה המייצרת מספר פעמים למחמד אך באחרונה חדלה מכך. חברות אלו טוענות כולכ כי אם מחמד לא תאשר בהקדם הצעות אלו כי אז יפנו המצרים למפקים בבריטניה וצרפת.

5. בישול חוזה הידידות עם בריתם.

1. עד כמה שידוע נתקבלה הודעת סאדאת בהתלהבות גדולה במצרים וזכתה לתמיכה. מחמד מעריכה כי סאדאת עשה משגה בביטול חוזה הידידות עם בריתם אשר למעלה חסר היה תוכן מעשי ורק עורר חמת בריתם עליו.

2. המערכה היא שבריתם לא תגיב בניתוק האספקה של חלפים למשלובות

.....

/3 .....

כל המופיר תוכן מסמך זה, בולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך – עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי־חוץ וסודות רשמיים),
תשי"ח–1957.

מברק נכנס - מסווג

משרד החוץ

מחלקת הקשר

התעשיה הגדולות שחוקמו בצ'וד סוב"ט. השיקול של ב"ים יהיה
לה לק"ים במצר"ם פוטנצ'יאל של השתית להשפעה בעתיד וכן למנוע מצב בו
זעם עשרות אלפ' חמושלים ש"פגעו במצר"ם מכך "ופנה נגדה, משום שהללו
"אשימו את ב"ים בהשלתם ולא את סאדאת.

3. מתיוס רואה שלושה גורמים שהביאו להחלטת סאדאת על ביטול החוזה.
(א) רצון לזכות בתמיכה וסיוע גדולים יותר מצד סעודיה והנסיכויות
ביוזעו עד כמה אקט כזה "שא חן בעינ"הם. יתכן גם שהסעודים ביוזמתם
העלו בפני סאדאת בזמן בקורו בר"אד נושא זה.
(ב) מגמה לכוונ העיתו' לויכוח הצ'בורי' בארהב ובפיוחד בקונגרס על
מכירת טוס' חתוכלה למצר"ם ורצון ליצור אקלים נוח לדאשית אפשרות
נשק למיר"ם.
(ג) חשובה שלילית נקיבל סאדאת מחודו בנוגע לאספקת חלפים וזו
תסיבה אחת צי"נ סאדאת בנאומו. אכן ידוע לארהב כי חשובה חודית זו
הגיעה לידי סאדאת ים אחדים לפנ' נשיאת נאומו.

4. המסכוכ עם לוב.

5. לא ברור עד כמה תחיקאלוב לכו בגירוש אזרחים מצר"ם. בינתים
הגרוש נמשך בקצב גדול. התנהגות האמריקנית היתה כי לוב מגרשת אזרחים
מצרים שאינ להם רשיונות מגורים או עבודה בלוב. אולם הקונסול האמריקני
באלכסנדריה שוחח בסוף השבוע עם נגורשים רבים ולמד שגורשו גם
מצרים בעלי רשיונות והללו לא נבחרו לפי חגיוג כלשהו אלא כדראה בדרך
המקרה.

6. קשה לשער כי לוב תגרש את כל המצרים העובדים בלוב ושמספרם נע בין
שתים לשלוש מאות אלף איש. אם לוב תעשה זאת הרי מרבית שרותיה וצבורים
יחמושתו ודוגמה מוחשית לכך היא מישרת החינוך המוחזקת כמעט כולה ע"י
מורים מצרים.
במצרים ומעוזד בעית קליטתם במקומות עבודה בנוסף לאובדן מקור הכנסה
חשוב במשבע זר. מצרים מגיבה בהגברת הוקפות חמעולה נגד לוב ובמחנ
היתר לחיש' לשחד כל יום בדיו קהיר יבר' העולה נגד קדאפ'. כמעט
ואינ להלות על הדעת שמצרים תנקוט בפעולה ממשית נגד לוב.

7. למרבה האפתעה מתברר כי במצרים שורר מחסור רציני בבעלי מקצוע
בסקטור הבנינ לאור פעילות רבה בענ הבניה כך שלא יהיה כל קושי לקלוט
אלפי עובדים מיומנים בענף הבניה.

8. המצב הפנימי.

9. חילופי הגברי שנערכו בממשלת מצרים ובארגון מחדש של מיכנה הממשלה

בל המופיר תוכן מסמך זה, כולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך — עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי־חוץ וסודות רשמיים),

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס - מסווג

-4-

חי"נה"מ ממה שארהב ק"ווחה. אמנם הקב"נט גופש בארבע קבוצ
אך גם בס"בנה החדש א"נ א"שיות אחת בעלת סמכות כלכלי"ת על"ונה שתביא
לי"עול בנ"חול תשק. רוחם ממדוח טאלם ממש"כ לזי"ות אחרא" גם על
תי"אום בי"נ תס"נ"סרי"ונ"ם והכלכלי"ם וכי"דוע א"נ לו הכי"שורי"ם לזאת.

2. בתשובה לשאלת" אישר מת"וס כי" לארהב א"נ מ"דע של ממש על תופעות
" שקט בצבא המצרי" על רקע נ"תוק אספקת הנשק והחלפ"ם מברי"תם באומרו
שקשה לדעת מה נעשה בצבא וכי" לארהב א"נ ג"שה לקצונה המצרי"ת בדרגות
מ"גורי"ם וקולונל"ם. שאלת" אם ההנפקות בדבר הצורך שארהב תספק נשק למצרי"ם
כדי" למנוע מגמות אופוזי"צי"ונ"יות לסדאת בקרב הצבא א"נג אלא בגדר של
ספקולצי"ות. מת"וס השי"ב כי" אמנם נכון שהמדובר בספקולצי"וח משום שזהו
והלי"כ של תגובה טבעי"ת העלולה לקרות.

3. מת"וס חזר ואישר כי" מעמד סאדאת במצרי"ם ממש"כ להי"וח א"תנ ומבזי"נה
מני"מי"ת אם למחעלם מחזוגי"ם הדי"קלי"ם והשמאלני"ם למי"נ"יהם שהי"נם גורם
שולי" למדי" הדי" בסחב המצב הפולי"טי" הי"נו שפי"ר וסאדאת פופולדי" מאד בקרב
טכבות הנם והחבות. עם זאת שמו לב במחמד לפי"סקה בנאומו השנ" של סאדאת
אותו נשא באסמאעלי"ה בה העלה סאדאת על ס הפקי"ד הצבא בביצוע הפי"כה
1952 אך הצבי"ע על "יעוד הצבא להגן על החוקה. במחמד הבי"נו פי"סקהזו
סקרי"אה לצבא לחמש"כ בא" מעורבות בפולי"טי"קה.

עד כאן.

הערה: 1 מת"וס ספר כי" החמנה להפקי"ד DCM בשגרי"רות מצרי"ם בקהי"ר
וי"וצא להפקידו החדש במחצי"ת אפרי"ל. מת"וס יחל"פ בקהי"ר את מא"שרונ"
שחחמנה לשגרי"ר בכוו"ת במקום שוולפוץ אשר יצא לג"מלאות. לדבר" מת"וס
קי"בל תי"נו" החדש בקהי"ר על סמך בקשת השגרי"ר א"לטס.

2. במקום מת"וס כמנחל מח מצרי"ם במחמד/מזת והחמנה DANIEL NEWBERRY
שכחב עד כה כמנחל מזת ודרום אסי"ה באגף לעני"נ" תרבות
וחנוכ של מחמד.

תורגמן--

שרח רחת מנכל שגב מ/מנכל י רביב ארגוב רוזן אבידר מצפא מדחים חקר רם אמן

צג/כר

משרד החוץ
המרכז למחקר ולתכנון מדיני

סיקור נושא

59/76

ירושלים, כב' אדר ב' תשל"ו
24 במרס 1976

ש מ ו ר

3 מ"מ

הממשלה החדשה במצרים

הידיעות

1. ב-19 במרץ התפטרה ממשלת מצרים בראשותו של ממדוח סאלם כדי לאפשר לרה"מ היוצא להקים ממשלה חדשה. לאחר התייעצויות שקיים סאדאת עם סגנו - מבארכ, עם סאלם ועם ג'מסי באסמאעליה פורסם צו (19.3) בדבר הקמת ממשלה חדשה בראשותו של ממדוח סאלם (סוכנויות הידיעות ורדיו קהיר 19.3).

2. ב-21 במרץ נשבעו אמונים בפני סאדאת 16 משרי הממשלה החדשה. הסכם נערך בקנטרה-מזרח בה שהה סאדאת במסגרת סיורו בערי התעלה. 16 השרים שנשבעו אמונים הם חברים חדשים שלא נימנו על חברי הממשלה הקודמים, וכן אותם שרים ותיקים שתיקיהם הוחלפו במסגרת הממשלה החדשה (צות אלערב 21.3).

3. הרכב הממשלה החדשה לעומת הממשלה הקודמת-ראה נספח 1.

ר ק ע

4. הממשלה החדשה בראשותו של סאלם הינה החמישית מאז עלותו של סאדאת לשלטון בספטמבר 70'. הממשלה הקודמת, גם היא בראשותו של סאלם, הוקמה באפריל 75' לאחר התפטרות ממשלתו של חג'אזי על רקע המצוקה הכלכלית, התסיסה החברתית והפגנות הפועלים והסטודנטים בערי מצרים.

5. נתונים על הממשלה החדשה:

א. בממשלה החדשה 32 שרים לעומת 36 שרים בקודמת (35 שרים לאחר סילוק שר ההסברה אבו אלמג'ד באוגוסט 75' והעברת תיק ההסברה לשר התרבות - סיבאעי).

ב. לרה"מ 4 סגנים (תאפט' ע'אנם - פיתוח סוציאלי ושירותים, פהמי - חוץ, ג'מסי - מלחמה ותעשיה צבאית ואחמד סולטאן - ייצור, חשמל ואנרגיה) לעומת 3 סגנים לרה"מ בממשלה הקודמת (ע'אנם - חינוך גבוה, פהמי - חוץ וג'מסי - מלחמה).

ג. בממשלה החדשה 5 שרים חדשים. 8 שרים שהממשלה הקודמת אינם נימנים על החדשה, מתוכם 5-שתיקיהם אוחדו עם תיקים אחרים ו-3 שהוחלפו באישים אחרים (פירוט בנספח 2).

ד. בממשלה החדשה 2 שרים שהם אנשי צבא ונימנו גם על הממשלה הקודמת (ג'מסי ומחמוד פהמי - שר התובלה הימית). פריק אחמד כאמל אלבדרי שהיה איש הצבא השלישי בממשלה הקודמת ושהחזיק בתיק הייצור המלחמתי אינו נמנה על השרים.

ה. בממשלה החדשה, כבממשלה הקודמת, שר קופטי אחד (אלברט ברסום סלאמה) ואשה אחת (עאישה ראתב).

2/..

סיכום והערכה

6. הממשלה הנוכחית אינה שונה בהרבה מקודמתה מבחינה פרסונאלית. (בניגוד לשמועות ערב הקמתה שדברו על שנויים מרחיקי לכת יותר). עיקר השינוי הוא בתפקידיהם של השרים במיניסטריונים השונים. השינוי מתבטא בחילופי תיקים מסוימים בין כמה מהשרים שנימנו על הממשלה הקודמת ובמיזוג כמה משרדים כגון: משרד החשמל אוחר עם אנרגיה, משרד המלחמה עם משרד התעשייה הצבאית, התובלה עם התקשורת, ההסברה עם ההשכלה, חקלאות וענייני סודאן עם השקייה, ענינים סוציאליים עם ביטוח סוציאלי, הספקה עם מסחר, ותיירות עם תעופה.

7. בולטת העובדה, שלרה"מ נתוסף סגן רביעי, אחמד סולטאן, שירכז בידיו את כל ענייני הייצור, החשמל והאנרגיה (כולל גרעינית). נראה כי יש בכך להדגיש את החשיבות הרבה שמייחס לאחרונה הממשל לנושאי האנרגיה בכללותם וכוונת הממשל לייעל את הטיפול בפרוייקטים שיש בכוונתו לבצע בתחום האנרגיה (חשמל וכורים גרעיניים) בסיועם של גורמים מערביים שונים. לא ברור עדיין אם סולטאן ירכז תחתיו כל השרים הכלכליים.

8. כן בולטת העובדה שבממשלה החדשה 9 שרי מדינה (שרים בדרג נמוך יותר) לעומת 3 שרי מדינה בממשלה הקודמת (שר הכלכלה משמש עתה גם כשר מדינה לשת"פ כלכלי). יתכן שהדבר מתקשר לחירוש שיש בוונה להנהיגו והוא שלא לכלול את כל חברי הממשלה בישיבות הקבינט, אלא רק שרים בכירים, וכן שרים אחרים שנושא הדיון בקבינט יחייב את השתתפותם והם יתבקשו לכך ע"י רה"מ.

9. נראה, שהחלפת הממשלה בוצעה מתוך הענות לפניות וללחצים מצד גורמים זרים (דוגמת סעודיה וארה"ב) לייעל ולשפר את מנגנוני הממשלה, ובעקבות כך גם את המערכת הביורוקרטית כולה, עדי לעודד משקיעים זרים, להקל על אפשרויות פעילותם הכלכלית בתוך מצרים וכדי לנצל ביתר יעילות את כספי הסיוע והמענקים הניתנים למצרים.

10. העובדה שרה"מ, השרים הבכירים ורוב השרים הכלכליים בממשלה הקודמת שמרו על מקומם ומעמדם בממשלה החדשה, יש בה כדי להוכיח שאין בכוונת סאדאת לשנות את הדרך בה הלך המשטר בתחום מדיניות הפנים בשנה האחרונה. המשטר ודאי יצפה ממדוח סאלם שיפעל בהצלחה גם בעתיד לשיכוך תסיסות והרגעת הרוחות בקרב חוגי סטודנטים, פועלים ובלתי מרוצים למיניהם, כדי שאפשר יהיה להבטיח את החזית הפנימית ולהציגה כאחידה וכמגובשת הנותנת גיבוי מלא לנשיא בכלל ולמדיניות החוץ שלו-בפרט.

11. נראה שעיקר השינוי הוא במישורים הכלכלי, החברתי וייעול המבנה והפעולות הארגוניים בתחומים אלה. בולט שרה"מ סאלם, שר המלחמה ג'מסך ושה"ח פהמי מוסיפים להנות מאימונו של סאדאת.

3/..

הרכב הממשלה

(לפי סדר הופעתם בפרסומים המצריים)

התפקיד	שם השר	השינוי לעומת הממשלה הקודמת
1. רה"מ	ממדוח סאלם	אין שינוי
סגני רה"מ		
2. סגן רה"מ לפיתוח סוציאלי ושירותים ויו"ר הועדה המיניסט ריאלית לשלטון מקומי	חאפט' ע'אנם	בקודמת: שר לחינוך גבוה
3. שר החוץ	אסמאעיל פהמי	אין שינוי
4. שר המלחמה והתעשיה הצבאית	עבד אלע'אני ג'מסי	בקודמת: רק שר המלחמה
5. סגן רה"מ ליצור ושר החשמל והאנרגיה	אחמד סולטאן	בקודמת: שר החשמל
משרדי הפיתוח הסוציאלי והשירותים		
6. שר לכח אדם וחנוך מקצועי	עבד אללטיף בלטיה	אין שינוי
7. שרה לענייני ביטוח סוצ'	עאישה ראתב	בקודמת: שרת העניינים הסוצ'
8. שר הבריאות	פואד מחי אלדין	אין שינוי
9. שר השיכון והשיקום	עת'מאן אחמד עת'מאן	אין שינוי
10. שר המדינה לשיכון ושיקום	מחמד בהג'ת תחסין	שר חדש
11. שר החינוך	מצטפא כמאל חלמי	אין שינוי
12. שר המשפטים ויו"ר הועדה התחוקתית	עאדל יונס	בקודמת: רק שר המשפטים
13. שר הפנים	סייד פהמי	אין שינוי
14. שר ההקדשים	מחמד חסין אלר'הבי	אין שינוי
15. שר ההסברה וההשכלה	ג'מאל אלעטיפי	שר חדש (שימש סגן יו"ר מועצת העם)
משרדי הייצור		
16. שר הנפט	אחמד עז אלדין הלאל	אין שינוי
17. שר התובלה והתקשורת	עבד אלפאתח עבדאללה	בקודמת: שר המדינה לענייני ממשלה
18. שר התובלה הימית	מחמוד פהמי (איש צבא)	אין שינוי

התפקיד	שם השר	השינוי לעומת הממשלה הקודמת
משרדי הייצור		
19. שר החקלאות וההשקייה	עבד אלעט'ים אבו אלעטא	בקודמת: רק שר ההשקייה
20. שר התעשייה ואוצרות הטבע	עיסא שאהין	בקודמת: רק שר התעשיה
21. שר המדינה לתעשיה צבאית	ג'מאל צדקי	בקודמת: שר התובלה
22. שר התיירות והתעופה	אברהים נג'יב	בקודמת: רק שר התיירות
23. שר המדינה לחקלאות ועניני סודאן	עבד אלעזיז חסין	שר חדש
משרדי הכלכלה		
24. שר המסחר והאספקה	זכריא תופיק עבד אלפתאח	בקודמת: רק שר המסחר
25. שר האוצר	אחמד אבו אסמאעיל	אין שינוי
26. שר הכלכלה ושר המדינה לשתוף פעולה כלכלי	מחמד זכי שאפעי	בקודמת: שר הכלכלה ושתוף פעולה כלכלי
27. שר התכנון	מחמד מחמוד אלאימאן	שר חדש
המשרדים הכלליים		
28. שר המדינה לעניני מועצת העם	אלברט כרסום סלאמה	אין שינוי
29. שר המדינה לשלטון מקומי והארגונים העממיים והמדיניים	מחמד חאמד מחמוד	בקודמת: רק שר המדינה לשלטון מקומי
30. שר המדינה למחקר מדעי ואנרגיה גרעינית	אחמד עבד אלמעבוד אלג'בילי	בקודמת: שר למחקר מדעי ולאנרגיה גרעינית
31. שר המדינה לקשרי חוץ	מחמד ריאד	אין שינוי
32. שר המדינה לעניני הממשלה ולפיתוח אדמיניסטרטיבי	פואד שריף	שר חדש (לשעבר מנהל אחד מסניפי חברת התעופה המצרית ולאחרונה יועץ רה"מ לעניני פיתוח אדמיניסטרטיבי)

נספח 2

השרים שסולקו

1. עת'מאן בדראן - שימש שר לחקלאות ולעניני סודאן (חקלאות אוחד עם השקייה. עניני סודאן מחוחזק בידי שר מדינה חדש).

2. מחמד עבד אלפתאח אבראהים - שימש שר לביטוח סוצ' (ביטוח סוצ' אוחד עם עניניים סוצ').

3. עבד אלרחמן אלשאד'לי - שימש שר ההספקה (הספקה אוחד עם מסחר).

4. מחמד כמאל אלדין חסנין - שימש שר התקשורת (תקשורת אוחד עם הובלה).

5. חמד' אבו ז'יד - שימש שר התעופה (תעופה אוחד עם תיירות).

6. אבראהים חלמי עבד אלרחמן - שימש שר התכנון (הוחלף באחר).

7. יוסף סבאעי - שימש שר התרבות וההסברה (הוחלף באחר).

8. פריק אחמד כאמל אלבדרי - שימש שר הייצור המלחמתי (ייצור מלחמתי אוחד עם מלחמה ולשר מדינה נתמנה אחר).

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך - עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי חוץ וסודות רשמיים),
תשי"ז - 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס-מסווג

אל:המשרד
מאת:נ'יורק

ס ו ד י

מס' 828
נשלח:261300 מרץ 76

אל המרכז/איסום משרה
העתק ח. בראון ושגרירות וש. (ללא)
קרנ בינלאומית לקונסולידציה חובות מצרים-
מבקשם ס'ום 10 במרס מספר 77-
זה היה אחד הנושאים המרכזיים בשיחות רוקפלר ומאדאת.
רוקפלר מסר לי שנתבקש לשפל בעניין, אולם לדעתו הדרך עדיין רחוקה עד
שתוקם קרן זו.
לדבריו,הלוחצות להקמת הקרן הן מדינות ערב האחרות שאינן מעוניינות
להשקיע כספים רבים אחרים במצרים, והאמריקאים הם גורם השוב ביזום
הקרן.
עוד מסר כי הסיכויים לשינוי מועד ' והשלום של החוב המצרי לבריחים
הם קלושים ביותר, אכן, לדבריו עוד נא אמסה הדקווה.
יש לתת שבבושא זה יתבדרו הדברים בהקדם.
זאב שר

שהח רהם מנכל שהבם מסנכל י. רניב ארגוב אביזד אלון כלכלית מזמים חקר מצפא רם אסן
צב/שש

[illegible]

[illegible]

[illegible]

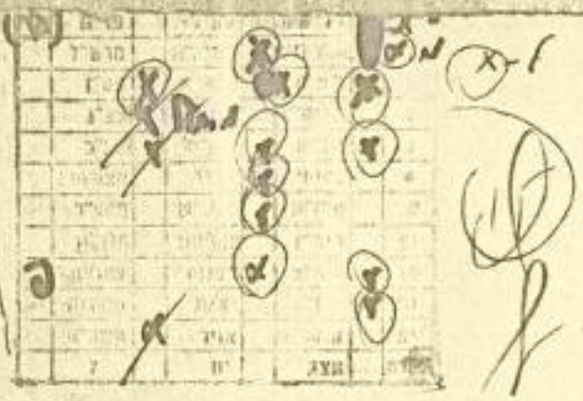

בכמס

דחופ

מאת: ח צ ב

נר: 22.3.76/837/2102

מקור: טאסס

תזק: 22.3.76 1300

++++++++++++++++++++++++++++++++

הנדון: בריה"מ-מצרים// פרשן סובייטי מתקיף את סאדאת ואת פהמי על בטול החוזה עם בריה"מ.

++

הפרשן המדיני של טאסס יורי קורנילוב כותב, כי הצבור המתקדם בעולם והעיתונות מעריכים את החלטתו של סאדאת לבטל את החוזה עם בריה"מ כצעד המנוגד לאינטרסים הבסיסיים של מצרים והמזיק לענינם של עמי ערב. לדעת הפרשנים, גורר צעד זה את מצרים לציר המערבי והוא רק מסייע לכוחות האימפריאליזם, הציונות והראקציה- כוחות העוינים את אינטרסיהם של הערבים.

תגובה זו להחלטת קהיר מוצדקת, במשך שנים רבות הוכיחה בריה"מ באמצעות ידידותה עם עמי ערב, לרבות העם המצרי, כי מדיניותה של בריה"מ במזה"ת אינה מודרכת ע"י שום שיקולים בריי-חלופ. אנו היינו עם העם המצרי בשנותיו הקשות ביותר, כאשר פרץ הצבא המצרי את קו ברלב והדבר נעשה ע"י קציני ואנשים שאומנו בבריה"מ ושנהגו טנקים סובייטיים. כאשר הצבא המצרי הגן על שמי קהיר מפני התקפות מפציצים ישראליים מתוצרת ארה"ב, נעשה הדבר ע"י טייסים ערביים שאומנו בבריה"מ ושהטיסו מטוסים סובייטיים. בריה"מ היתה זו שעזרה למצרים לתקים את התעשיה הכבדה ואת הבסיס של הכלכלית הלאומית העצמאית: אסואן וחואן. מדיניות התמיכה בעם המצרי והעמים מצריים אחרים נובעת מעצם מהותה של מדיניות תחוצ הסובייטית מדיניות של תמיכה בתנועות לשחרור לאומי. בעשותה כך, בריה"מ אינה מתפשת להפיק תועלת או זכיונות, אינה מחפשת שליטה מדינית או סותחת בסיסים צבאיים. היא נוהגת כפי שמצווה לה מצפונה המהפכני, והשקפה הקומוניסטית.

אולם ידידות בין מדינות היגה תהליך דו-סיטרי. היא אינה יכולה להתפתח או להתחזק אם אחד הצדדים חותר תחת ידידות זו. וזהו בדיוק הקו בו בחר הנשיא סאדאת. ההחלטה לבטל את החוזה היגה תוצאה הגיונית של מדיניות המנוהלת ע"י סאדאת ופהמי. מדיניות זו באה לידי בטוי

בסיווה של "אזון בין המערב למזרחי": זוהי תוצאה הגיונית של מה שמכונה כי"מדיניות הדלתות הפתוחות".

בטאונים רבים ובפרט אלה ערביים אמרו ובצדק, כי הצהרתו של סאדאת בפני מועצת העם הציגה את היחסים הסובייטיים-מצריים באפן אובייקטיבי.

למעשה סאדאת סילף בגסות עובדות וניסה לסלף את מדיניותה של בריה"מ כלפי מצרים ובפרט מדיניותה במלחמת אוקטובר 73', כאשר כידוע לכל, שיתק הסיוע הצבאי הסובייטי תפקיד מכריע בחזוק הפוטנציאל הצבאי של מצרים.

בזמנו תאר סאדאת את היחסים הסובייטיים-מצריים כידגמי של יחסים. מדיניותה העקבית והעקרונית של בריה"מ כלפי מדינות ערב לא השתנתה ואינה יכולה להשתנות. אולם בקהיר עשו הערכות הכוסכים של מדיניות זו, תזכירו של פחמי אף גורס, כי בריה"מ רוצה כביכול להקים מספר "צירים" בעולם הערבי. בריה"מ לעולם לא תכננה להקים כל "צירים" או "משולשים" והמושג עצמו נלקח מהמילון הפוליטי של שנות ה-30 כאשר אויבי בריה"מ הקימו "צירים" ו"משולשים" אם פחמי שולף מושג זה ומנסה להשתמש בו נגד בריה"מ- הרי שזוהי שיטה גרועה, לא הוגנת.

בקהיר טוענים, כי בריה"מ לא סיפקה למצרים נשק אותו הבטיחה. אולם ענה כוזבת זו הינה אשור נוסף לחסר האובייקטיביות של המשתמשים בה.

בדריה"מ ביצעה ומבצעת את התחיבויותיה ואת ההסכמים עליהם חתמה. העניין טמון לא בי"הפרותיי" כביכול של ההסכמים ע"י בריה"מ, כי אם בעובדה שסאדאת ופחמי, בנגוד לאנטרסים הלאומיים של ארצם מנהלים מדיניות בלתי-ידידותית כלפי בריה"מ. אופיני הדבר, כי אף החחלטה לבטול החוזה התקבלה על ידם באפן חד-צדדי.

נשאלת השאלה: מי יהנה מצעדיהם אלה של סאדאת ופחמי? מדיניותה של קהיר נוגדת את האנטרסים הלאומיים הבסיסיים של מצרים, של כל עמי ערב היות וזוהי מדיניות המכוונת לפלוג האחדות הערבית, ולחתירה בנתת ידידות סובייטית-ערבית. אחדות זו וחזוק הידידות הם אשר היוו את כוחם של עמי ערב המנהלים מאבק קשה נגד האימפריאליזם, ציונות וראקציה, אין פלא כי החלטתה של קהיר התקבלה בצהלה תיא ובוושינגטון. כמו כן, החלטה זו עוררה שמח בפקין, שר תמיד ניסתה לתקוע טריז בין עמי ערב לבריה"מ ובאותו הזמן לא סיפקה לערבים ולו כדור אחד. באשר לבריה"מ, היא תמיד דגלה ותדגול במדיניות עקרונית ועקבית שמטרתה פתוח יחסים ידידותיים עם העם המצרי ועם ארצות ערב. מדינתנו הוכיחה הלכה למעשה את ידידותה עם עמים אלה. לא ניתן לבטלה באמצעות שום בדיתות והצהרות.

משרד החוץ
המרכז למחקר
ולתכנון מדיני

סיקור
נושא

58/76

ירושלים, כ' באדר ב' תשל"ו
22 מרס 1976

ש מ ו ר

תעשית הנשק האיטלקית כמקור אספקה אפשרי לנשק אמריקאי וגרמני למצרים.

1. בעקבות הקשיים בהם נתקלת מצרים בקבלת נשק מארה"ב מיד ובאופן ישיר, עולה בעתונות המערבית האפשרות שמצרים תקבל את הנשק האמריקאי והמערבי אותו היא מבקשת, כין היתר גם מיצור איטלקי.

2. ידיעות המצביעות על אפשרות זו הופיעו ב:-

א. Int . Herald Tribune (4.2) מדווח על מו"מ בין מצרים לאיטליה על הסבת טנקים T-62 באיטליה.

ב. Der Spiegel (15.3) מתאר אפשרות של עקיפת הגבלות על יצוא נשק מיצור גרמני מגרמניה באמצעות תעשיית הנשק האיטלקית. כדוגמא הובא הטנק "לאופרד".

ג. Christian Science Monitor (17.3) מדבר על אפשרות ייצור ברשיון אמריקני של מנועים, טנקים, נגמשים והליקופטרים בבתי חרושת איטלקיים עבור מצרים.

3. איטליה מייצרת ברשיון מרפ"ג ומארה"ב מספר מערכות נשק שהן מרכזיות במערך נאט"ו. פסי הייצור הקיימים מתפקדים כבר מספר שנים בייצור מערכות אלו כך שסביר להניח שמועדי וקצב האספקה לא יתקלו בבעיות של מלוי הזמנות קודמות מה עוד שהפסים נועדו לא רק לתצרוכת עצמית של הצבא האיטלקי אלא במידה רבה ליצוא למדינות נאט"ו ומדינות אחרות במזרח הקרוב ובאפריקה.

4. אין זה מן הנמנע שארה"ב תמלא אחר בקשות מצרים לאספקת מערכות נשק אמריקניות באמצעות התעשיה האיטלקית באופן שיספק את צרכיו הדחופים של צבא מצרים. במקביל אפשרי שהממשל האמריקני יבקש להמשיך ולספק ישירות למצרים מערכות נשק אחרות בעלות אופי "תוקפני" פחות ובכך תזכה מצרים להישג פוליטי כלשהו.

5. פסי הייצור ברשיון האיטלקים מסוגלים למלא אחר צרכי צבא מצרים בנשק מהסוגים הבאים:

א. <u>טנקים</u> - חברת Oto-Melara ייצרה בעבר טנקים M-60A-1 ברשיון תוך שיתוף עם חברת Fiat שיצרה את מנוע הקונטיננטל וחברת Lancia שיצרה את המזקו"מ. פס היצור ב-Oto-Melara הסתיים באמצע 1972, עם השלמת אספקה של 250 טנקים לצבא האיטלקי, והוסב לייצור דגם

2/..

משופר של הליאופרד 1 (שילוב הדגמים A1A2)שאספקת 600 ממנו לצבא האיטלקי החלה בינואר 75'. בשל מגבלות היצוא על חברות נשק במערב גרמניה קיים תכנון לתחילת ייצור ב-1977 של דגם נוסף של הליאופרד 1 (כנראה על יסוד דגם A3) תחת הכינוי Leopardino וזאת לאספקה לשווקים במזה"ת ובאפריקה.

מתוך הנתונים הנ"ל עולות האפשרויות של רכש ישיר של טנקים מסוג ליאופרד, רכש טנקי M-60A-1 מהצבא האיטלקי (שאת מקומם יתפסו טנקי ליאופרד) ורכש מנועי קונטיננטל ותותחי 105 מ"מ (תקן אמריקני או תקן בריטי) המיוצרים ב-Oto-Melara לצורך הסבת הטנקים הרוסיים שבשרות הצבא המצרי. ייצורן שמצב פסי היצור מאפשר תחילת אספקה בשנים 8-1977.

ב. נגמשים - חברת Oto-Melara מיצרת ברשיון את הנגמ"ש האמריקני M-113 ומפתחת גירסא משופרת תחת הכינוי Camillino לצרכי הצבא האיטלקי. עד כה סופקו מהגירסא הסטנדרטית 4,000 יחידות לצבא האיטלקי כאשר הייצור הנוכחי מיועד ליצוא. ייצור הגירסא המשופרת החל בדצמבר 1974. סביר אם כן להניח שאפשרויות בתחום זה דומות לאפשרויות בתחום הטנקים דהיינו רכש ישיר או רכש מהצבא האיטלקי בשני המקרים בטווח אספקה קרוב.

ג. ארטילריה - הצרכים המצריים בחת"מ הינם בעקר בתותחים מתניעים. חברת Oto-Melara המייצרת ברשיון תומתים M-109 155 מ"מ אמריקנים מיבאת את המרכב המושלם מארה"ב ומחמשת אותו באיטליה, אספקת התומתים הנ"ל לצבא האיטלקי כמעט והושלמה כל שניתן להסב את פסי הייצור לצרכי יצוא.

ד. מסוקים - חברות איטלקיות מיצרות ברשיון מסוקים אמריקנים בעלי יעודים צבאיים כשהייצור כולל ממסוקי תצפית קלים ועד מסוקי תובלה כבדים. ייצור זה כולל מסוקי Bell המיוצרים בחברת Agusta, מסוקי סיקורסקי בייצור אותה החברה, מסוקי Chinook כבדים בייצור חברת בת של Agusta - Merdionali ומסוקי Hughes דגם 500 המיוצרים ע"י חברת Bredonardi (יש להזכיר שבמידע מסוף 75' נמסר על מו"מ מצרי עם חברת Hughes להקמת מפעל להרכבת מסוקים מדגם זה).

6. יש לציין שפורטו כאן רק מערכות המיוצרות ברשיון אמריקני גרמני. בנוסף לכך קיים ייצור מקומי איטלקי בתחומי נק"ל, ציוד ימי, ארטילריה וציוד אוירי וכן ייצור בשתוף פעולה עם מדינות אירופאיות אחרות כולל מטוסים וסוגים שונים של טילים.

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך - עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז - 1957.

משרד החוץ

מחלקת המשר

מברק יוצא - מסווג

שמור

אל: בונ פ"ים רומא
מאת: המשרד

חו"מ/ 455
נשלח: 221500 מרץ 76

מ ע ם

ביקור סאדאת באירופה.

א. בעיותיה של מצרים בזירה הפנימית, הביטחונית והבינלאומית מסתיבות את יעדי ביקור סאדאת באירופה בסוף חודש זה אשר לפי תפיסתנו ניתנ לסכם כלהלן:

1. תשגת סיוע כלכלי.
2. מום על אספקת נשק מתאים נאותים.
3. תשגת תמיכה בעמדתה ומדיניות של מצרים (הכרה באש, זיהוי גבוה בנוכחות אש, נסיגה ישראלית מלאה וכו') תוך עידוד למצניד אירופי פעיל יותר במשרוג המשסוך.
4. לפעול למנע משול או צמצום חיתסים והיחדים שביב רצה לישראל.

סאדאת בודאי יציג את עסקו כגורם מתון בעולם תשרבי, יפרוש על מיזר חינצחותו מהגוש המזרחי וישע שעקב תצפיד התיונ' והיחיובי" שהוא מסלא באיזור ובמישור הגלובלי גם יחד ראוי-הוא למסיכה מלאה של תנולם תשרבי בתחומים תדיני צבאי וכלכלי.

ב. מדיניותנו היא לעודד ולשבח את התונים בעולם תשרבי ובקונשלציה תנוכחית נמנה סאדאת עליהם. אנו מציגים את תניעת מצרים על תסכם ותפרידה כסיות למחיסה עליתה על דרך התונות ויש לנו עניין מובהק שתשתונות תביעל תצליח את תשרסה תנאה: שאנו רואים בסיוע צמידותו של-סאדאת לביצוע מרוקוק של תסכם ותפרידה את פרשים כניסתו-לעולם תשרבי, ובזיקה לכך את מידת תזקומתנו לקראת תסדר שלום כולל.

ג. אנו תומכים בתשג סיוע כלכלי אירופאי למצרים באש-תקוותנו היא שהוא יתרום להפנימת מסאביו של תעם תמצרי לאפיקים חיוביים.

ד. תעדתנו היא שלאור תמיתתו של סאדאת באירופה ביחוד לאחר ביטול חוזה הידידות עם ברזום אכן טובים סיכויי" למשבל עי דשת תקול כגורם חיובי תראוי למסיסה. נסיונ מצידנו למשקיפו ביוזמתנו לפני תביקור

2/...

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך - עובר על חוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ו - 1957.

או במחלקו 'צ'יגבו כמ' שפוסל את המנהיג הערבי היחיד העוכב כרגע כדי קיום.

ה. התנובדה שמאחת ביטל חוזה הידידות עם מ'יהם מוכ'חת ;

ג. כי הוא מרגיש עצמו חזק מספיק וי'ש למערים כמו'ות נשק מספיקות או מביכמה לתשיג כמו'ות אלה בשת התורך באופן מ'יידי מלוב וארצות ערביות אחרות .

ד. כי לרשתו מעמדה של מערים בעולם הערבי איתנ וחוא יכול להמרכז באינטרסים חלאומיים המערים כמרות הלחצים הבינערביים המופעלים עלי'ך ולאזם חסורי לישול את כסר המנהיגות בעולם הערבי. גם דעת הקהל במערים לוחמת עלי'ו למשות למשרוג הצעיות הכלכליות והחברתיות חמסורות .

ו. הביטול מוכיח גם כי מדיניות מ'יהם שהיתה במשך שתי עשרות שנים מבוססת על אמונת נשק ולי'בוג 'צדי' ואיבה באיזור - נכשלה לחלוטי'ן.

ז. 'ישראל מתנגדת במוקם למסקת צידד צבאי למערים אשר לו חשלכות שליליות על סיכוי' החשלום, על מאזן הכוחות באיזור ועל המצב הפנימי במערים.

אמנם נשק למערים כל עוד מ'יהם מסיכה למשך מדיניות ערביות אחרות תיצור שיעור חמור של מאזן הכוחות במזחת לא רק כמותית אלא גם-איכותית בשל שילוב הטכנולוגיות של חמזרח והמערב בידי הערבים. חשוב לזכור שיש על מערים למצים בינערביים למזור למנהיגות ערבית חוקפנית מלחשורית. כך נמשכת חפעולה להימוש מערים מסקורות מערביים בסיוע כספי של ארצות חנפט חעשירות. חשוב למניח שלא יקרה בשתיד מה שקרה בראשית שנות ה-60 כאשר סיוע כספי אמריקני גדול אפשר לנאצר להפנות משאבים בקנה מידה גדול למלחמת בתימן.

ח. רצוי למכיא למשבטאויות וחופשת שחרים מוקדמים לקראת הביקור לפי חקוים חנל.

.../3

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך – עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז – 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק יוצא - מסווג

-2-

ט. אנו לוקחים בחשבון כי בסיבות ביג עדכיות ואחדות עלול סאראת לנקוט עמדת פרובוקטיבית אנטי צ'ונג'ית ודיפות או אגטישמיות כפי שארע בעת ביקורו בארצנו. מרכיבים בנפרד פרוש חופשי וסבירה בנדונג אשר בצורי לעברו מראש אך להשתמש בו רק חוזר רק במגמה להתמודדות עניינות כנגד בדיפ סקירה קצרה על אגטישמיות מצדיות.

י. בנפרד נמרכיבים בעוד ימים מספר רשימת שאלות אותם נתבקש יהיה להציג למאראת ולאנטי פמליתו בעת בסיבות שונאים ותאיונות.

אירופה א- וסבירה וחבריה =

שוחח רום מנכל שתמש משנה למנכל ממנכל אירופה א ב וסבירה מחזים חקר רם אמנ.

צג/אם

בלמס

רג'ל

מאת: חצב

נר:19.03.76/836/1804

מקור: סימזת מקה'ר

תזק:19.03.76/0100

++++++++++++++++++++++++

הנדון: מצר'ם/ רמ'ממצר'ם על הממשלה החדשה

++

רמ'ם מצר'ם הצה'ר, כי עפ'י הנח'יתו של סאדאת הותוו במהלך הרכבת הממשלה מנהג'ם חדש'ם, ש'יביאו למצר'ם בתקופה הקרובה 'יציבות מד'ינ'ית ולאחר מכן 'יציבות בכלכלה ובאמ'ינסטרצ'יה.

לאור זאת ''צג הרכבה החדש של הממשלה קבוצת עבודה שתפק'ידה 'יהי'ה לבצע תוכנ'ית עבודה בכל אחד מהסקטור'ים העקר'ים במד'ינה ולדבוק ברוח חדשה ,שתבט'יח שהממשלה תזכה לתוצאות בתקופה הקרובה.

כד' להבט'יח זאת נקחו בהרכבת הממשלה החישוב'ים הבא'ים:

1) לאחד את הפ'יקוח המ'ינ'סטר'יאל' על כמה משרד'ים בעל' אופ' דומה,תוך הרחבת מס' השר'ים לתפק'ידים מ'יוחד'ים שא'ינם מכוס'ים ע'י' המשרד'ים הנוכח'י'ם. הדבר א'ינו כולל מ'יזוג ארגונ' או אדמ'ינסטרט'יב'י ב'ין המשרד'ים הנמצא'ים תחת פקוחו של שר אחד, במטרה לאחד את הפ'יקוח של כל שר על המשרד'ים, שע'י' א'יחוד הפ'יקוח על'יהם 'יוצר מצב בו תתקבלנה

החלטות במהירות. המגמה הכללית של הרכב הממשלה גורסת שכל שר לא יהיה אחראי רק לגבי משרד אחד או יותר, אלא יהיה אחראי בתוך הממשלה להגשמת משימה מוגדרת שתהיה חלק מתוכנית העבודה הכוללת של הממשלה.

2) יש לחלק את העשיה בין השרים כך שכל שר יהנה בסקטור או במנדטוריון שלו, מסמכויות ביצוע מספיקות.

3) בישיבה המחזורית תעקוב הממשלה אחר העשיה הכללית ואחר תוכנית הפעולה הכוללת.

4) ההרכב החדש יצטיין בריכוז המשרדים עפי"י תחומיהם.

לצד המשרדים החשובים תהיה קבוצה של משרדים כלכליים, קבוצה של משרדים העוסקים ביצור וקבוצה של משרדים העוסקים בפתוח סוציאלי ובשרותים.

5) כל קבוצה כזו תחשב בתחומה לממשלה בזעיר אנפין, כלומר לכל שר תהיה זכות ההכרעה הסופית ביחס לרוב ההחלטות הביצועיות.

6) ההרכב החדש יענק סמכויות סופיות בכל מישור וקבלת החלטות תהיה מהירה.

7) לאור כל זאת תוכל הממשלה להתפנות בישיבה המחזורית להתוות את המדיניות הכלכלית, לעקוב אחר ביצועה ולהעריך את תוצאותיה.

8) מטרת ההרכב החדש תהיה לחזק את השלטונות המקומיים.

סוף מרגלית אלי 190335

נא אשרו++++++++++

אישר אישור אישרו

אלה ת בד 190426++

בל המוסר תוכן מסמך זה, בולן
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך — עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
וסודות רשמיים),
תשי"ז — 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס - מסווג

סודי

מס' 405
נשלח 191430 מרץ 76

אל: המשרד
מאת: וושינגטון

מ ל א י ם

ס.רביב
שיחה עם גלאסמן/ברזם/שחר

1. להודעת סאדאת על ביטול חוזה הידידות עם ברזם קדמו חילופי אגרות בינ נשיא מצרים לברזנ"ב.ברזנ"ב טרב להישאר לתפקודתו של סאדאת למחות מועד מרעונ וחובות של מצרים לברזם מסבירו שהיחסים הכלכליים צבאיים קשורים ביחסים מדיניים שבינ שתי המדינות,קום לכנ מרבו וסובייטים לקבל משלחת בראשות שר המסחר ושרי מיון בשורטורים על חובות מצרים לברזם.עם זה,מבקשים לדבריו בשחר למצביע על המניע העיקרי שבמחלקת ביטול חוזה הידידות ועיתיו.האם האקט נועד להדגים מדינות המערב ובעיקר ארהב או גם לתת תואנה בידי סאדאת לסחוק חובותיו לברזם מעשה שאינ עדיינ סימנים שהוא חלים לנקוט בו.

2. השאלה העצומה עתה מה תהא תגובת ברזם למחלטתו זו של סאדאת. גלאסמן מספר שפקידי שגרירות מצרים בוושינגטון מרבים למבקשר מלהחלקת ברזם בשחר בשאלה וחוזרת האם ארהב לזה דבר חדש על מגמת תגובתה של ברזם.

3. לפי שעה תגובת ברזם הפומבית מתמצאת בהקפה אישית על סאדאת.לראשונה נמתחת בעתונות הסובייטית ביקורת על סאדאת וזרכו ומדינ"ת.כנ מופיע המושיב שהחלטת סאדאת משלול למעשה מהצבא המצרי חלקי חילופ ותגזור למעשה על צבא מצרים ולשה ורפיונ כיוונ שלא יהיה לאל ידי סאדאת לשקם ציוד צבא מצרים באמצעות מקורות אחרים.סאנ רואה גלאסמנ נסיונ מודע למחסים הצבא כנגד סאדאת עי פניה אל גאוותם המקצועית של קציניו גלאסמנ מעריכ שבקריב יתכנו מהומות בקרב העובדים-בעיקר הלואנ- בשראת מפלגה הקומוניסטית המצרית.השתנות הסובייטית מנסח גם ללבות פועלי מצרים בשענה החוזרת שמשרדו של סאדאת הקים חברות נחתנים סביבו על השבונ רמת חייו של העובד המצרי.

4. למרשתו הקשול ברזם אילו אמצעי נגד לנקוט על רקע כגורל שרות התמכל לצי הסובייטי באלכסנדריה.עד עתה לבד מהידיעת בי"אלגומהוריה" אינ סימנ שבדעת סאדאת לשלול שרות התמכל מהסובייטים.לקראה שכנ עשויים

2/.....

כל המוסר תוכן מסמך זה, בולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך – עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי־חוץ ושודות רשמיים),
תשי"ז – 1957.

מבוקר נכנס - מסווג

הסובייטים לזגיב בתפסקת אסיפת האתם למפעלי הפלגה בחלוזיג צעד ועלול
להשבית מלאכה כ -27 אלף פועל.צעד דומה עלולים הסובייטים לנקוט
גם למפעלי האלומיניום ולגרום לשבתם לפחות לשוות הקצר.גם מפעל
הסכר באסואן תלוי בייעוץ סובייטי וחלקי חלוף מברים.כל אלה עשויים להכביד
על סאדאת בבואו להחליט על שלילת שרותי הנמל מברים באלכסנדריה.
בכבוד.---

שהה רהם מנכל שתבט (בנפרד) ממנכל ארגוב אבידר רוזן י. רביב שק מצפא איר ג מזמים
חקר רם (בנפרד) אבן (בנפרד)
רע/נע

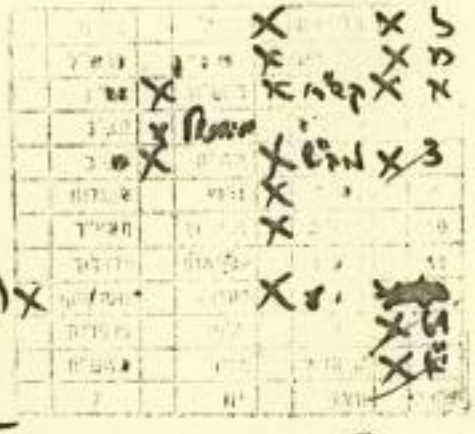

בלמס

דחוף

מאת: ח צ ב

נר: 18.3.76/837/1708

מקור: נובוסטי

תזק: 18.3.76 0800

++++++++++++++++++++++++++

הנדון: ברה"מ-מזה"ת// פרשנ סוב"טי על בטול החוזה המצ"-סוב"טי.

++

להלן דברי פרשנות של ספרשק בגלוב על ביטול החוזה הסוב"-מצ":

התגובה הרשמית של מוסקבה על ההחלטה חסרת התקדים של מועצת העם של מצ"ם, לפי "וזמתו של סאדאת, לבטל את החוזה, משקפת במלואה את ההשקפות וההרגשות של הצבור הסוב"טי: זו רק הפגנה חדשה של המד"ניות הבלתי-"דידותית כלפי ברה"מ, של המד"ניות, שהפכה זה מכבר לחלק בלתי-נפרד של תמרונ" קהיר בזירה הבינ"ל.

תקו הבולט בפרשנויות הבינ"ל על החלטת קהיר היא העובדה שפרשנ"ם המשת"כים לכל הזרמים הפולט"ם והדוגלים בעמדות מנוגדות לחלוטין בענ"ן הבעיה במזה"ת, מפגינ"ם

ברגע זה אחדות דעות, שאין להעלותה על הדעת במצב אחר. הם תמי" דעים לגבי הנקודה, של נימוקים העיקרי"ם, שהועלו ע"י סאדאת להצדקת ביטול החוזה ("יאי-מילגוי" התחי"בויותיה של ברה"מ במלחמת אוקטובר 1973 וכו'), אינ כל יסוד.

בענ"ן תגובת העולם הערבי, קל להבין את המרירות והזעם, שהובעו בדמשק. בבירות בעמאן ובבגדאד.

הנשי"א סדאת עצמו חזר והדגי"ש בנאומיו ובהכרזותיו בעתונות בי"נ השנים 1971-73: ברה"מ הינה "דידתנו האמיתית, "דידותינו אינה עובדה חולפת. זה קו אסטרטגי" איתן שלנו.

הגורמים האובייקטיביים, שקבעו את אופיה של ידידות זו, לא השתנו, אך מדיניותה של מצרים היתה נתונה להשפעות.

ששינו קו אסטרטגי זה. משקפים מדיניים מציניים, שמשך מספר שנים חלה ״ הזדקתי האנטי-סובייטיזם לחייה המדיניים של מצרים באותו הזמן עם מה שמכונה מדיניות הדלתות הפתוחות״ (להון הפרטי הזר) ועם ביצוע הקו של סדאת של ״ יחס מאוזן יותר״ כלפי ידידים ואויבים.

בהמשך מטיל הפרשן את האחריות לתוצאות מדיניותה של ההנהגה המצרית בשנים האחרונות כלפי ברחיים וביטול החוזה, על הצד המצרי בלבד.

הועידה ה-25 של המפלגה הקומי הסובי הדגישה את נאמנותה של ברחיים ליסודות ארוכי-הטווח של יחסינו עם מצרים, שהונחו בחוזה 1971, החלטת מצרים מ-15 במרץ רק מדגישה, ששיתוק החוזה ע״י ההנהגה המצרית הפך לעובדה, אותה אי-אפשר להסתיר יותר או להשאירה בלתי-מוסברת למרות אם כי הנזק שנגרם ע״י הפעולה המצרית לענין המשותף של הערבים הינו ברור לחלוטין, קיימים כל היסודות להסכים עם דעת הקהל הערבית, שהפוטנציאל הכולל של שהי״פ הסובי-ערבי הינו חזק דיו, על מנת להתגבר בהצלחה לדוחות של מגמות פוליטיות שונות ולהמשיך לשרת את ענין השלום הצודק במזהי״ת.

סוף שולי מה 1030 18

נא ארו++++++

לעל ממנמת חדוה ב1152 18

בכמס

דחופ

מאת: ח צ ב

נר: 1715 /18.3.76/836

מקור: נובוסטי

תזק : 18.3.76/0820

++++++++++++++++++++++++++

76 MAR 18 16:45

הנדון: ברזי"ם-מצרים/// ביטול החוזה-חלק מהמסע האנטי-סובי במצרים

++

76 MAR 18 15:5?

לזכר דברי הפרשן סאבי / על ביטול החוזה הסוב-מצרי:

נאום סאדאת בפועצת העם, בו הוא ניסה לתאר את התפתחו היחסים הסובי-מצריים בשנים האחרונות באור מסולף, היגו חלק מן המסע האנטי-סוביטי, ולמעשה האנטי-ערבי, אותו מנהלים זה מסי שנים הכוחות הראקציונריים במצרים בתמיכתם המלאה ובהסכמתם של הכוחות האימפרי והציונריים. הצהרות, שמטרתן היתה להשמיץ את ברזי"ם, את מדינות ערב ואת יחסיה עם מצרים, פורסמו לעיתים קרובות יותר ויותר בשנים האחרונות. ביניהן היו כל מיני המצאות על הי"נזקי" של סכר אסואן לכלכלת מצרים, וטענות, שברזי"ם סרבה למכור לקהיר מוצרים, אותם היא מכרה למדינות אחרות, ושהגא חותירה את המצרים כמעט בלתי-מוגנים לקדם את התוקפנות הישראלית.

החוגים הראקציונריים במצרים גינו את ברזי"ם אפילו בגלל העובדה, שעל מטוסי מצרים נמתחה בקורת עי"י, מדינות ערביות אחרות בקשר לחתים ההסכם המצרי-ישראלי הנפרד. הנקודה העיקרית כאן היא לא דיס-אנפורמציה מקרית, כי אם מגמה מחושבת למטות מליוני

מצרים ותושבי מדינות ערביות אחרות, להציג את מדיניותה המזהיית של ברהיים באור מסולף ולזרוע רגשות אנטי-סובי בקרב הערבים. האמת על היחסים הסובי-מצריים היא, שברהיים כנתה תמיד את יחסיה עם מצרים תוך התחשבות הן בעקרונות הבסיסיים של מדיניות החוץ והן באינטרסים של עקרונו ת אלה היינו היחס הבלתי-פשרני כלפי האימפרי והקולוניאליזם והתמיכה הקבועה בתנועה לשחרור לאומי של העמים, ובחמשך מצטט הפרשן את דברי סאדאת, אשר שיבח בזמנו את שהיפ הסובי- מצרי , את התמיכה הסובי ואת החוזה מ- 1971).

מה נשתנה מאז במדיניות החוץ הסובי, ביחסה כלפי מצרים ולבעיית ההסדר של הסכסוך המזהיתי כל משקיף אוביקטיבי חייב להודות, שברהיים לא סטתה כהוא זה מתביעותיה להסדר מלא וכולל של המשבר, לשחרור כל השטחים הערביים הכבושים, להחזרת הזכויות של כל העמים הערביים, ובראש וראשונה של העם הערבי הפלסטי. שהיפ הכולל של ברהיים עם מצרים נמשך, כמקודם. הערבים מודעים היטב לעובדה, שחיילים המצריים, הסורים והעיראקיים היו מצוידים ב-1973 בנשק סובי וטילים סובי הפילו את מטוסי התוקפן מעל תעלת סואץ, בהגנה על קהיר בפני הפצצות. ברהיים עזרה וממשיכה לעזור למצרים בבניית 148 פרויקטים תעשיתיים. באשר לטענות כלפי מוסקבה בקשר לנסורת, שנמתחה על קהיר ועיי בירות ערביות אחרות,-יש להפנותו כלפי אותם המפגנות במצרים, אשר סטו מן הקו הערבי האחיד בעניין המאבק לחיסול עקבות התוקפנות הישראלית. כל האחריות לביטול החוזה שאין לו כל מניע ושבוצע בניגוד לאינטרסים החיוניים של העם המצרי ושל העולם הערבי כולו, מוטלת על מנהיגי מצרים.

סוף דליה מה 18.3.76/1310

נא אשרי ++++++++++++

סימה ב---2531 18 1531

כל המוסר תוכן מסמך זה, בולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך – עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
וחסיון) וסודות רשמיים),
תשי"ז – 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס - מסווג

אל: המשרד
מאת: וושינגטון

ש ם ו ר

מס' 368
נשלח:

מרכז מצפא מזתים.
משיחה טלפון עם מיוס בשומר/מזת.
מצרים.
א. חילופי הגברי הצפוניים בממשלת מצרים ביום שישי יתרכזו כנראה במיניסטריונים הכלכליים. בקבינט הנוסחי אין דאר כלכלי כך שרוהם סאלם שאיננו כלכלן ממונה גם על התיאום בין השרים הכלכליים. לשגרירות ארה"ב בקהיר נודע כי חילופי הגברי בקבינט לא יפגעו במעמדם ובמנקידיהם של סאלם גאמסי ופרעי.
ב. הידיעה שפורסמה בוושינגטון פוסט אתמול כאילו סאדאת ביטל גם מתן תשורות לצי הסובייטי באלכסנדריה איננה נכונה. מקור הידיעה בסוכנות שפורסמה בואל-גומהוריה. נראה כי לעתונות המצרית הופצ נוסח מוקדם של הנאום ובו נכללה גם פיסקה כזו. אולם סאדאת משום מה לא כלל אותה בנאומו. מכל מקום עד כה לא ביטל סאדאת את זכויות המעגן והשרותים לצי הסובייטי.

דרגמן==

שהח רתם מנכל שרהנט(בנפרד) ממנכל שמנכל מצפא מזתים הקר רס(בנפרד) אמן (בנפרד)
רע/ער

76 MAR 18 16:43

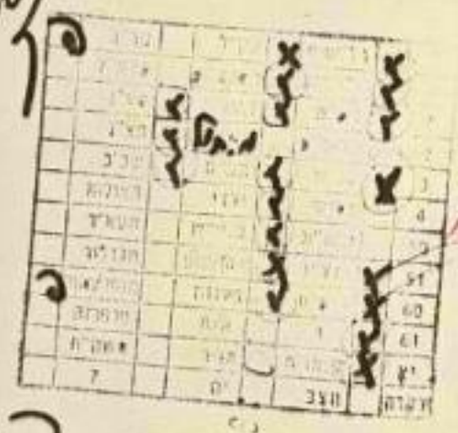

בלמס

דחוף

מאת: ח צ ב

נר: 18.3.76/836/1723

מקור: נובוסטי

תזק: 18.3.76 0940

++++++++++++++++++++++++++

חנדון: ברחיים-מצריים// פרשנ נובוסטי על יחסי ברחיים-מצריים על רקע בטול החוזה הסובייטי-מצרי.

++

בדברי פרשנות של נובוסטי על יחסי ברחיים-מצריים כותב הפרשן ו-סיסונב: "כל האחריות לתוצאות של האקט הבלתי ידידותי כלפי ברחיים תוטל על מי שנקט בו. זהו יסוד התגובה של ההודעה הסובייטית הרשמית.

חודעת טאסיים נמסרה ב-15 במרס בעקבות החלטת מועצת העם המצרית לבטל את החוזה לידידות ושיתוף הסובי-מצרי. בהסבריו של סאדאת ב-14 במרס קשה למצוא משהו פרט לנסיונות לטלף את תולדות היחסים הסובייטיים-מצריים ואת אופיה האמיתי של המדיניות הסובייטית כלפי מצריים, אשר קבלה צורה חוקית בחוזה 1971. רק מי שיש לו זכרון חלש יכול לשכוח שזו לא היתה ברחיים, אשר יזמה חתימת מסמך זה. עתה קודם אין ברחיים נמצאת במצב של עמות צבאי עם ישראל החיא לא זקוקה לתמיכה. שניתן לסמוך עליה .

הפרשן מצטט מנאום סאדאת מ-28 במאי 1971, בו הוא אמר שחוזה זה מבטא קודם כל את החלטתה האיתנה של מצריים להתנגד לתוקפנות ולחסלה. דבר זה פותח אופקים לבניה של שלום בתוך התוקפנות, כאשר בסופו של דבר ינצחו עקרונות ערכים וזכויות.

בין עקרונות אלה נתן סאדאת עדיפות למאבק נגד האימפריאליזם. מה השתנה מאז? למה מסמך זה שהיה עקרוני וחשוב להנהגה המצרית

הפך בבת אחת כפי שרצונה [illegible]

הפך בבד אחת כפי שכינה זאת סאדאת בעצמו לי"פיסת נייר"?
משקיפים, כולל אלה בעולם הערבי, לא רואים שום סימנים לכל שנוי
יסודי ביחסה של ברה"מ כלפי מצרים. בהתאם לסעיף 8 של החוזה העוסק
בחזוק הפוטנציאל הצבאי של מצרים, מוסקבה עשתה הכל כדי לאפשר למצרים
לזכות בהצלחה צבאית מסויימת במלחמת אוקטובר 1973. בענין אופני בניה
של שלום, שהוזכרו ע"י סאדאת, ניתן לראות את 148 הפרויקטים
תעשייתיים, אשר כבר נבנו או עדיין נמצאים בשלבי בניה בסיוע
סובייטי. נאמנות ברה"מ למדיניותה העקרונית ביחס לקידום היחסים
הסובייטיים-מצריים- אושרה בועידה ה-25. בהקשר זה מצטט הפרשן
מדברי ברזיניב בועידה ה-25 על יחסי ברה"מ-מצרים אף אחד לא
יכול להאשים את מוסקבה בוותור על כתב ורוח החוזה.
ידוע לכל, שכוחות מסויימים בקהיר קבעו לעצמם מטרה לחתור תחת
היחסים הסובייטיים-מצריים.
ההנהגה הסובייטית אישרה בברור את שאיפתה לחזוק שיף עם מצרים
רק שבועיים לפני החלטת מועצת העם המצרי.
יתכן שישראל ותומכיה המערביים הפכו ליטובים יותר? יתכן שמצרים
עומדת לקבל על מגש של כסף את כל דרישותיה הצודקות, את השטחים
הכבושים, את השלום והבטחון לכולם בזה"ת? סרובה של ישראל לנהל
שיחות כלשהן על הבעיה הפלסטינאית והמשך אספקת הנשק האמריקני
לישראל מוכיחים שטיעונים אלו אינם אלא מחשבות אותן רוצים למשוב אם
החוזה, אשר היה טוב וביטא את "החלטתה הנחושה והבלתי מפוקפקת
של קהיר" למלחמה בתוקפנות, הפך לפתע לדע, נשאלת שאלה אחת בלבד:
האם אירע משהו להחלטה המצרית ? השקפה זו מתגלה בברור בביקורת
של העולם הערבי ביחס להסכם סיני הישראלי-מצרי הידוע לשימצה.

הדעה שהסכם סיני פתר רק את שולי הבעיה הבוערת של נסיגת הכוחות הישראליים
מן השטחים הכבושים. וגרם לסדקים באחדות הערבית, הפכה כיום
לעובדה המקובלת על הכל. המנהיגים הערביים אינם מסוגלים להביע את
תשיבותו של מאורע זה.

"איננו יכולים להביע מדוע ניתן לישראל להשיט את מטענה דרך
תעלת סואץ המבוקרת ע"י מצרים, בשעה שישראל ממשיכה בכיבוש
האדמות הערביות, כולל 90 אחוז משטחו של סיני"- אמר לאחרונה
הנשיא אסד.
הכוחות הפרוגרסיביים הערביים אינם מביעים מדוע היתה המדיניות
המצרית כה עוינת ביחס לברה"מ- ידידתה האיתנה של ברה"מ.

(המשך משובש)

ולסכום מציין הפרשן, כי ברה"מ נהנה והמשיך לנהל מדיניות עקבית
המכוונת לקידום יחסי ידידות עם מצרים ועמה.

כל המוסיף ומוכן מסמך זה, כולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך — עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסיחוץ וסודות רשמיים),
תשי"ז — 1957.

משרד החוץ

מחלקת המשפטים

מברק נכנס - מסווג

[illegible]

[illegible]

[illegible]

כל המוסיף תוכן מסמך זה, כולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך — עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי־חוץ וחלודות רשמיים),
תשי"ז — 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס - מסווג

סודי

אל :המשרד
מאת:וושינגטון

מס. 312
נשלח: 151700 מרץ 76

מצא, תורכז, חשק יגר, רנונ.

בישול בריית חידידות בריתם- מצרים.
הודעתו של סדאת באה כתפתעה ובלשה מ"ד את הכותרות באמצעי התקשורת
באתב. פרש לדיוחים העניינים על נאום סדאת, לוו חידיעות בדברי פרשנות
שבאו להדגיש א ת החלטיות בצעדו של סדאת, ניתוקו הסופי מבריתם
ידידותו לאתב וכו'.
קשה לתאר את מיתת שביעות הרצון שמשתה באתב לשמע הידיעות, אף כי
מקידי מתמד נמנעו בקמורות מתגובה וגם דובר מתמד סירב להתייחס לנושא
למדרוכו, הרי שמשיחות רקע עם סתבים היתפקידים פחות
דיסקרטיים ולפי כמה עדויות THEY ARE DELIGHTED
דברנו חיום עם מספר ניסר של פרשנים וכתבים שכולם הגיבו בהתלהבות
על צעדו האחרון של סדאת ולפי התרשמתי יש לצפות לזל מתאר לגל של מאמרים
בשבחו של נשיא מצרים.
כמובן שגורם חזמן יש לו כאן חשיבות משל עצמו: בגלל אפשרות של מאבק
ביג התונגרס ותממשל על נושא אספקת הנשק מאתב למצרים, נתפרש צעדו
של סדאת כבא לחזק את ידי התממשל ולחוכיח לקונגרס עד כמה ניתק את עצמו
סופית מהסוביטים ועד כמה סירוב למסק לו נשק יהיה כפוי טובה ומזיק.
מבחינו פרשנו בהחמה את כל יריעת חיענינו, תוך נסיון מיוחד לשוב
ולחוכיח שמה שמצרים צריכה מאתב הוא בעיקרו סיוע כלכלי ותמיכה מדינית
בנסיון לשיג התורים במזרח, ולאו דווקא סיוע צבאי. הכרזתו של סדאת
כמובן אינה מקלה עלינו את התלאסה שהינה די קשה ממילא בנושא זה,
ואין ספק שמבחינת התרמיתה של מצרים באתב, ישנו כאן חישג לא מבוטל
לטוח.
מזנר---

שחח רחם מנכל שתבס(בנפרד) ממנכל ממנכל מעת מסברת מצא מזחים מקר רם(בנפרד)

אשן(בנפרד) רנון

רע/מח

בלמס

דחופ

מאת: ח צ ב

נר: 15.03.76/836/1460

מקור: סימזת מקהיר

תזק: 15.03.76 / 1735

++++++++++++++++++++++++++++

הנדון: מצרים /// תזכיר של פתמ' אל ממדוח סאלם על יחסי מצרים - בריתיים .

++

בישבת הועדה לקשרי חוץ של מועצת העם הוקרא התזכיר שהגיש פתמ' לחברים ממדוח סאלם בענין יחסי מצרים בריתיים .

בתזכירו כותב פתמ' כי מאז החלו קשרי שחזיפ בין מצרים ובריתים שקדה מצרים תמיד על חזוק שחזיפ לשובת שתי המדינות .

שתיפ זה היה בנוי על עקרונות הרחוקים מנצול הגמוניה והשרירות . על מנת לבסס בו עקרון זה הסכימו שתי המדינות לבסד את היחסים ביניהם בחוזה שיקבע את קווי היסוד שלהם ויבהיר את הזכויות ובחובות ההדדיות של שני הצדדים . על בסיס זה נחתם ב- 27 מאי 1971 חוזה הידידות ושחזיפ בין מצרים ובריתים .

עיון בעקרונות ההסכם מראה כי הראשון שביסודותיו הוא ששחזיפ בין שני הצדדים יתנהל בכל התחומים במסגרת של כבוד הריבונות והשלמות הטריטוריאלית , אי התערבות בענינים הפנימיים וזכויות שוות לכל צד , ותועלת הדדית .

היה מוסכם כדבר הטובב מאליו שעצמאותה של כל מדינה וזכותה לנהל את ענינה הפנימיים הרחק מכל התערבות חיצונית יהיה מקורה אשר יהיה , היא אבן הפינה בעצם קיומה והיא מן הדברים אשר שום ממשלה אינה יכולה לזלזל או לפגוע בהם בצורה כלשהי.

מאידך אחד היסודות המרכזיים של החוזה היה חיזוק כושר ההגנה של מצרים בכל הדרכים בין אם באספקת נשק ותחמושת מבריתים למצרים ובין אם בסיוע לה בהגברת הכושר הקרבי של כוחותיה המזויינים וזאת על מנת לאפשר לה לטלק את עקבות התוקפנות ולפעול נגד כל תוקפנות שהיא תהיה נתונה לה בכלל.

הסעיף השני של החוזה קבע ענין זה בזו הלשון : על מנת לחזק את כושרה ההגנתי של מצרים ישיכוו שני הצדדים החתומים על החוזה בפיתוח שתיף בתחום הצבאי על בסיס ההסכמים הקשורים בעניין ביניהם . שתיף זה כולל בתיוחד סיוע הדדי של הילי הכוחות המזויינים של מצרים ובקליטת הציוד והנשק שיובאו למצרים על מנת לחזק את יכלתה לסלק את עקבות התוקפנות ולהגביר את כושרה לעמוד בפני תוקפנות משובש) אין צורך להצביע על חשיבות סעיף זה מרכזיותו וחיוניותו העליונה ביחס לחוזה ולכך שרצינו לחתום עליו .

מצרים מצדה היתה נאמנה להתחייבויות שחיא קבלה על עצמה עפיי החוזה והיא פעלה להעמקת וקשרים בין שני הצדדים וגוונם .

די בכך שנדיע שב 1971 נחתמו 6 הסכמים בין שתי המדינות על שתיף בתחומי מסחר כלכלה מדע טכנולוגיה והסברה . ב- 1975 נחתמו 10 הסכמים ופרוטוקולים שעסקו ברוב האספקטים של שתיף בין שתי המדינות .

למרות עמדה קבועה זו מצדנו , ממשלת בריתם נקטה עמדות הנחשבות להפרה חמורה של החוזה הזה כלשונו וכרוחו , ובפרט של הסעיפים העיקריים , שסביבם נסבה שאלת קיומו , או אי - קיומו של החוזה.

מה שמגביר את חומרת העמדות האלה , הוא שהתברר, כי הן נובעות מהחלטות מדיניות שקבלו ההנהגה הסובייטית, ולא רק מדרך שונה ביחסי הגומלין . בתקופה האחרונה הבחנו בתופעה חדשה מצד האחראים הסובייטים , הנחשבת להפרה של הסעיף הראשון של החוזה . תופעה זו היא, הנגיעה בעניינים הנוגעים לעיקר העניינים הפנימיים של העם המצרי , הן באופן ישיר והן באופן בלתי - ישיר . יתכן שהדוגמא הטובה ביותר להתנהגות סובייטית זו, היא מה שמסר החבר ליאוניד ברזינייב , מזכיל חועד המרכזי , של המפלגה הקומי, בדויח שלו בפני הועידה ה- 25 של המפלגה הקומי הסובי ב- 24 פברי 76', על עמם נסיונות לברוס את החישגים הסוציאלים והפוליטיים של המהפיכה המצריתי .

המנהיג הסובייטי לא הסתפק בנגיעה בעניינים אלה הכלולים במסגרת העניינים הפנימיים של מצרים , אלא אף הגיע עד כדי הפצת מושגים בלתי נכונים על " הלחצים התריפים שמפעילה הריאקציה הפנימית והחיצונית ".

יתר על כן - העניין לא נפסק בנקודה זו , ומה שקרה הוא, שקו מעוות זה מצא, למרבה הצער, הדים במספר התכתבויות מהמנהיגים הסובייטים אל ההנהגה המצרית בזמן האחרון . דבר זה חושף את התעלמותם של הסובייטים מהתחייבות המוטלת על שני הצדדים בחוזה, בהתאם לסעיף הראשון, שאם לא כן מדוע הם חרשו לעצמם לגעת בעניינים הפנימיים של מצרים בצורה זו? זוהי התנהגות, שמצרים לא חדרדרה אליה בשום נסיבות .

~~יתר על כן , הגומלא הסמה לעמוד בתוקף לפי בבבבבבר~~

שורה חוזרת

יתר על כן , היאלא הסכנה לעמוד בתוקף לצד ברה"מ בחוגים הבי"ל
השונים נגד המסעות המגמתיים, שמטרתם היתה לגעת בענ"נים הפנימיים
של ברה"מ .
מעיניהם של מנהיגי ברה"מ נעלמה העובדה , שאם הם רצו בכנות לסיע
למצרים להגן על השגיה המהפכניים בהתאם לסעיף השני של החוזה ,
הרי שהדרך האפקטיבית לכך אינה שהאמריקאים הסובייטים ירבו להג על
ההישגים האלה, או יבכו אותם, אלא לנקוט בדרך שהותוותה בחוזה , כלומר
ביסוס יכולתה של מצרים להגן על עמה ואדמתה ועל הדברים המקודשים
לה, ותמיכתה במהפכה הפלסטינית שהיא אחת מעמודי התווך של העשיה
הערבית הלאומית בשלב זה.
שכן בלי החזרת השטחים והשמירה על השלימות הטריטוריאלית, ועל כבוד
המוני העם , לא יכולים
ההישגים המהפכניים להיות מושלמים, או להתבסס , כל עוד יש איום על
שלומו של העם, ועל בטחונה האסטרטגי - צבאי של המולדת כולה .
אין זה סוד, שעמדת ברה"מ כלפי ענ"נ ביסוס כושר ההגנה של ממרים,
היתה עמדה שהשאירה דברים רבים בגדר של תקווה (בלבד) במשך התקופה
שלאחר מלחמת - 67, למרות הצורך הברור של מצרים והאומה הערבית
כולה בנשק ובציוד בהיקף ובטיב שאיפשרו לכוחות המצרים המזוינים
להרתיע את התוקפנות, ולחסל את תוצאותיה , שהברורה ביותר מביניהם היא
כיבוש שטח יקר מאדמת מצרים , סוריה ופלסטין .
הנשיא המנוח גימאל עבד אל - נאצר המשיך לסבול מעמדה זו ,ולנסות להשפיע
על המנהיגים הסובייטים לראות את החומרה שבהתנהגותם ואת
הצורך לא להתרפות מהענות לבקשותינו בתחום ההגנה, ולראות בהג ענ"נ
גורלי הקובע את ההווה של האומה הערבית ואת עתידה .
העמדה הסובייטית בענ"נ זה המשיכה לנוע בין המנעות, לבין היסוס
למרות תתימת החוזה ,ולמרות
זרימת הנשק לישראל בצורה שעלתה על הצרכים שלה, . שעה שהיא מחזיקה שטח
ערבי תחת כיבוש .
לאחר הפסקת האש בשבוע האחרון של אוקטובר - 73
בהתאם ליוזמה בה השתתפה ברה"מ , התברדה העמדה הסובייטית , שלא לקיים
את הסעיף השמיני בחוזה , שכן ברה"מ לא הסתפקה מאז אותו זמן בכך
שלא נתנה פיצוי על אבדותינו בנשק ובציוד ולא אישרה עסקות חדשות
לאספקת נשק , אלא הדבר הגיע עד כדי מניעת חלקי חילוף ממצרים, וסרוב
לבצע את התיקונים והשיפוצים הדרושים למטוסינו .
מתוך רצון להזק את המצור על מצרים , המשיכה העמדה הסובייטית במגמה
זו, עד כדי כך שהצד הסובייטי סרב , לכך שהוד ו , שהיא מדינה
ידידה בלתי מזדהה , תבצע משימה זו , למרות שממשלת הודו הודיעה לנו,
שהיא מציידה מוכנה להגיש לנו סיוע ,ושיש לה הרבה מה לתת . כמו כן
התמידו האמריקאים הסובייטים בהתעלמות מהבקשות המצריות שהגיעו אליהם
בזו אחר זו .

יותר - על - כן , הם נמנעו מלהשיב עליהן או לדון בהן .

היה ברור , שמטרת בריה"מ - בהתחמתה של מצרים ולצערה - היא לשלול ממצרים יסודות חשובים ביותר של עוצמתה, ולחשוף את כוחותיה המזוינים בפני אויב ,שאינו פוסק לצבור אצלו כלי נשק,עד לכמות העולה על יכולתו ועל צרכיו.

מצרים שקדה למצות את כל הדרכים כדי לפנות לבריה"מ ,ולהסב את תשומת ליבם של מנהיגיה לעמדתם זו, על-ידי הוצאות הרות האסון שהכרכת אנרגיה ממנה. אולם היה ברור,שהעניין לא היה בעיה של א' הבנה או חילוקי דעות שניתן לפתור אותם, ולא התגבר x עליהם בבשא ומתן, אלא עניין של החלטה החלטה פוליטית קבועה ,שקבלו המנהיגים הסובייטים, מסיבות שאנו איננו יודעים, ואיננו מבינים,ו לגרות שיש בהחלטה זו משום הפרה

ברורה של הסעיף השמיני בחוזה, בשל הרוח שעליה חושתת החוזה במקורו .

נוכח כל זה התברר בודאות , שבריה"מ אינה רוצה שהחוזה יהיה אפקטיבי בצורה כל שהיא , והיא מסרבת מתוך בחירה (חופשית) להפוך אותו לעובדה

קיימת שתהייה מתורגמת למציאות ביחס ' הגומלין בין שתי המדינות, ותסיע בפועל להעמקת שתהי"פ ויחסי הגומלין בין שתי המדינות ובין שני העמים, כך שהחוזה יהפוך במקרה הטוב ביותר לסיסמא ריקה מתוכן.

זאת למרות שחובת הנאמנות להסונ' העם המצרי, ויתר על כן- הידידות כלפי העם הסובייטי מחייבים, שהסיסמאות המופנות ההיינה חופפות לאמת .

מכאן, אין עוד מנוס מעיון בשימת קץ לחוזה , על מנת לתקן את המצב. אם צעד זה נעשה הכרחי , כדי ששני העמים לא יטעו לחשוב שקיים חוזה, שהעמדה הסובייטית רוקנה אותו מתוכנו, הרי שההכרה במציאות זו, והכנסת העניינים למסגרתם ם הנכונה, נובעות מדאגתנו ליחסים בין שתי המדינות בעתיד, ולטווח הארוך .

מכובד יותר , שהעם הסובייטי והעם המצרי יפנו מתוך כוונה כנה , לשינוי המצב הזה. מצרים תמשיך להיות מוכנה להיענות לכל סימן המבשר זינוק ביחסים בין שתי המדינות לעבר אופקים העולים בקנה אחד עם האינטרסים המשותפים , והתועלת ההדדית . לפיכך ימשך שתהי"פ בין שתי המדינות ,כפי שנקבע בעקרונות הכללים, שלפיהם מאורגנות הזכויות והחובות של המדינות , בהתאם למגילת האום והעקרונות הכללים של החוק הבינלאומי.

משהי"ח מתכבד להעלות את הענ"ין , תוך בקשה להציג אותו בפני הנשיא , כדי שיואיל לאשר את סיום חוזה הידידות ושתהי"פ שנחתם בין מצרים לבריה"מ ב- 27 מאי 71 בקהיר .

בלמס

דחופ

מאת : ח צ ב

נר : 15.3.76/836/1457

מקור: סימזת מקהיר

תזק : 15.3.76/1505

++++++++++++++++++++++++++++

הנדון: מצרים-ברה"מ/// נוסח ההחלטה בדבר סיום חוזה הידידות

בין מצרים וברה"מ

++

להלן נוסח ההחלטה:

החלטת נש"א הרפובליקה הערבית של מצרים מספר (לא מופ"ע) בשנת 1976.

בענ"ין סיום הפעולה על-פי החוזה בין הרפובליקה הערבית של מצרים לבין ברה"מ בדבר ידידות ושת"פ, שנחתם בקהיר ב-27.5.1971.

נש"א הרפובליקה

לאחר שע"ין בחוקה,

לאחר שע"ין בהחלטה הנש"אותית מס' 884 משנת 1971,

ולאחר הסכמתה של מועצת העם,

ה ח ל י ט

סע"פ א: להפסיק לפעול ע"פ החוזה בין הרפובליקה הערבית המצרית לבין איחוד הרפובליקות הסוציאליסטיות הסובי בדבר ידידות ושת"פ, שנחתם בקהיר ב-27.5.71

סע"פ ב: החלטה זו נכנסת לתוקף מתאריך פירסומה.

התפרסם בנש"אות הרפובליקה ב-13 רב"ע אלאול 1386-14 למא' 1976.

סוף דליה רפי 15.3.76/2034

נא אשר' ++ +4=+0+4+++

משרד החוץ
המרכז למחקר
ולתכנון מדיני

סיכום נשא

53/76
ירושלים, יג' באדר ב' תשל"ו
15 ב מ ר ס 1976

ש מ ו ר

נאום סאדאת בפני מועצת האומה המצרית

ב-14.3.76

(מבוסס על עיקרי הדברים ולא על הנוסח המלא)

רב הנאום הוקדש לעניני פנים:

1. בנושא הכלכלי בישר על תכנית לחמש שנים ועל הידוק החגורה כדי להציל כלכלת מצרים.

2. הכריז כי הבחירות לנשיאות לא תהיינה פתוחות לכל מועמד הרוצה בכך, אלא שמועמדות תועלה רק ע"י 1/3 מחברי מועצת העם, תאושר ע"י 2/3 החברים ורק אז יפנו המועמדים הזוכים בכך לצבור הבוחרים הכללי.

3. הכריז כי לא תותר הקמת מפלגות. התארגנות פוליטית תהיה במסגרת שלש בימות שתוקמנה באס"ע: ימנית, מרכזית ושמאלית.

4. יצא בתוקף להגנת כבודו של נאצר מפני משמיציו, אם כי תקף את אלה המציגים עצמם כיורשיו של נאצר.

5. דרש יתר אחריות מהעתונות המרבה לאחרונה להפיץ השמצות וחשדות. יצא נגד בעלות פרטית על עיתונים ובעד הידוק שלטון אס"ע עליהם.

6. קבע כי תצבא יהיה שומר החוקה אולם לא יתערב בשום ענין פנימי מחוץ לתפקידו זה.

7. במישור הבינערבי תקף את יריביו בצורה מרוסנת והודה למדינות ערב שמסייעות למצרים (אישר שהובטחו לו מיליארדים).

8. בסוף נאומו דבר סאדאת על יחסיו עם המעצמות.

הזכיר כי מלחמת יום כיפור שינתה את תמיכתה החד צדדית של ארה"ב בישראל. את חשיבותה של תמיכה חד צדדית זו הבין בן גוריון כאשר שלח שני אנשים לפגוע במבנים אמריקנים במצרים כדי לסכסך בינה לבין ארה"ב. אסור למצרים לותר על ההזדמנות למנוע תמיכה חד צדדית זו של ארה"ב בישראל. חזר בהדגשה כי ארה"ב מחזיקה בידה 99% מהקלפים.

מאז אוקטובר 73 נקטה בריה"מ מדיניות שלילית בעולם הערבי, כולל צעדים הפוגעים במצרים ובמיוחד בענין נשק ונושא קונסולידציה של החובות. מאז יום כיפור שלחו נשק רק בינואר 1975 ושוב בפברואר 76 (אניה עם חלקים שלא היה צורך בהם). הסובייטים דרשו תשלום ריבית על החובות הצבאיים. לא הרשו להודו לספק חלקי חילוף למיג 21. דהיינו מפעילים מצור ולחץ צבאי על מצרים ובעוד שנה, שנה וחצי כל הנשק המצרי ממקור סובייטי ייהפך לגרוטאות ברזל. הזכיר בהרחבה כי אישית אינו קביל על הסובייטים מאז עלה לשלטון.

אם כך מכבדים הם את חוזה הידידות הופך הוא לפיסת נייר ולכן "מציע" סאדאת למועצת העם הצעת חוק לבטל חוזה הידידות מיד.

2/..

הערכה

9. אין ספק כי ביטול חוזה הידידות היה בבחינת שיא נאומו של סאדאת. בהקשר זה נעמוד על משמעויות אחדותו של מהלך זה:

א. העיתוי

- ההודעה באה על רקע הלחץ הסובייטי המתמשך על סאדאת בנושא החובות, נשק וחלקי החילוף ובעיקר המנועים למיגים כשהתברר לו כי בריה"מ לא זו בלבד שאינה מספקת לו צרכיו, אלא שוקדת לחסום בפניו כל דרך אפשרית לפתרון הבעיה.

- גורם נוסף שסאדאת לקח בחשבון כנראה, הוא השפעה אפשרית של ביטול החוזה על שני נושאים העומדים על הפרק בארה"ב:

(1) הוויכוח הציבורי בארה"ב בעניין אספקת נשק למצרים; אין ספק כי ההודעה על ביטול החוזה והנימוק המרכזי שניתן למהלך זה (מחדל באספקת נשק מצד בריה"מ) משמיטים את הבסיס הנוכחי מן הוויכוח על אספקת נשק למצרים ע"י ארה"ב.

(2) ביטול החוזה יוצג בארה"ב קרוב לודאי כהישג בהתמודדות עם הסובייטים. בהיבט זה "העניק" סאדאת "נכס" רב ערך לנשיא פורד במערכת הבחירות.

ב. השלכות אפשריות

10. במישור הבינערבי

ההודעה ממחישה נחישות ההחלטה של מצרים כלפי יריבים בעולם הערבי - להמשיך את הדרך בה היא הולכת. פועל יוצא הוא החלשת משקלה של החזית הסורית ירדנית, שכן כפי שמשתמע מהנאום קטנה האפשרות של כניסת מצרים, או הגררות מצרים לפעולה צבאית ובמיוחד כשסאדאת מבהיר כי עוצמתה הצבאית של מצרים נפגעה כתוצאה ממדיניותה של בריה"מ. לאור הנ"ל צפויה העמקת הקרע עם סוריה.

11. במישור האמריקני.

קרוב לודאי שצעדו של סאדאת יחייב תמורה מידית מצד ארה"ב, אך לטווח ארוך ספק אם ארה"ב תוכל לתת למצרים יותר מאשר התכוונה לתת לה גם בלי ביטול החוזה.

במידה מסוימת צמצם הצעד את חופש התמרון של מצרים בין המעצמות.

12. במישור הסובייטי

- גוברת תלותה של בריה"מ בסוריה ובאש"ף.

- ספק אם הסובייטים ויתרו על מצרים; יתכן שהערכתם מתבססת על כשלון מובטח של מדיניות סאדאת שלא תוכל לפתור בעיותיה של מצרים בעזרת ארה"ב. הסובייטים עשויים לנסות להגביר הלחץ על סאדאת בעולם הערבי ובתוך מצרים.

3/...

13. במישור הסכסוך

- סאראת לא הזכיר צעדים קונקרטים בנושא ההסדר עם ישראל.
- הציב אתגר למצרים - תכנית כלכלית לחמש שנים.
- הבהיר לכל את קשיי מצרים לקיים כוננות צבאית כל עוד לא השיגה אלטרנטיבה לנשק הסובייטי, או לחילופין - אמצעים לתחזוקת הנשק הסובייטי.
- צעדו מגביר ההשענות על ארה"ב כשתכניתו היא שוושינגטון תחליש תמיכתה בישראל ותקדם את אינטרסיה של מצרים (וערבים בכלל) בסוגיות הסיכסוך.
- יוצר תדמית בארה"ב וארצות אחרות הכוללת היסודות המשמשים אינדיקטורים לכוונות קונסטרוקטיביות.

משרד החוץ
המרכז למחקר
ולתכנון מדיני

ירושלים, י"ג אדר ב' תשל"ו
15 מרס 1976

סודי

תגובות סוריות לנאום סאדאת

עד 151500 מצויה בידינו רק תגובה סורית על נאום סאדאת :

א. פרשן ר' דמשק (15) מציין שסאדאת התעלם מהשלכות הסכם סיני על הבעיה הערבית כגון המאורעות בלבנון וההתקפות על סוריה. הוא לא התייחס להבטחות הסוריות של ארה"ב לפיהן לא תתיר לישראל לתקוף את סוריה ושתכיר באש"ף. סאדאת נמנע מלהודיע שלא ישתתף במלחמה עם ישראל אם סוריה תפתח בה. סאדאת סינגר באומץ על התפקיד האמריקני בהסכם סיני והודיע שקלפי הפתרון באזור מצויים בידי ארה"ב. הוא התעלם מהווטו האמריקני במועב"ט ומהנשק המוגש לישראל בסכום של 1.8 מיליאד דולר בעוד שלמצרים מכרה 6 מטוסים בלבד. סאדאת הודיע על ביטולה המוחלט של ברית הידידות ושה"פ עם בריה"מ בטענה שאינה מגישה סיוע בנשק למצרים והתעלם מהגורמים האמיתיים שהניעוהו לקבל החלטה זו. סאדאת התעלם מהעניין הפלסטיני ומההתקוממות העממית בשטחים וכן התעלם מעניין סיום מצב המלחמה. דבריו על חובת הצבא המצרי שלא להתערב במדיניות, הוכחה למתיחות השוררת בשורותיו לאחר שסאדאת הודיע שהפקיד הצבא אינו מצטמצם השחרור סיני, אלא בשמירה על משטרו. סרב להעניק לעם המצרי חופש בבחירת הנשיא מחשש שמשטרו יפול בבחירות עממיות. סאדאת התעלם מהסיבות האמיתיות שהביאו להתדרדרות הכלכלה המצרית והטיל על נאצר את האשמה לסבלות מצרים בכל התחומים.

ב. רדיו דמשק (15) אחראים אמריקאים אמרו כי נאום סאדאת הוא צעד נוסף בכוון הפסקת השענותה של מצרים על בריה"מ ורצונה לפנות לארה"ב. האחראים אמרו כי הנאום יתן דחיפה חזקה יותר לממשלת ארה"ב בניסיונותיה לשכנע את הקונגרס כי מצרים כנה בהשענותה על ארה"ב. הדבר יגביר את נסיונותיה של ממשלת ארה"ב להשיג את הסכמת הקונגרס למכירת 6 מטוסים למצרים.

כל המוסר תוכן מסמך זה, בולן
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך — עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי־חוץ וסודות רשמיים),
תשי"ן — 1957.

משרד החוץ

מחלקת העשור

מברק יוצא - מסווג

מלכים

נאום סאדאת בנגי מועצת האומות המאוחדות ב-14.3.76

(מבוסס על עיקרי תרבדים וכא על הנוסח המלא)

רב הנאום הוקדש לענייני פנים:

1. בנושא הכלכלי ביקר על חוסר שגים ועל הידוק החגורה כדי להציל כלכלת מצרים.

2. הכריז כי הסדירות לנשיאות לא יחזיקנה מחזות לכל מועמד ויריבה בסכ,אם שמועמדות תועלה רק ע"י 1/3 מחברי מועצת העם ואושר ע"י 2/3 מהברים ורק אז יפנו המועמדים הזוכים בסכ לצבור הבוחרים הכללי.

3. הכריז כי לא תוסר הקסת מפלגות,תאריגות פוליטיות תהיה בסמגרת שלש בימות שהוקמנה באסיע: ימנית,מרכזית ושמאלית.

4. יצא בתוקף להגנת כבודו של נאסר מפני קמפיין,אם כי תקף את אלה המציגים עצמם כיורשיו של נאסר.

5. חרש יחד אחדיות מהעותגות והמרכה לאחדונה להפיג השמצות ותשדות.

יצא נגד בעלות פרטית על עיתונים ובעד הידוק שלטון אסיע עליהם.

6. קבע כי הצבא יהיה שומר החוקה אולם לא יהשיב בשום עניין פנימי מחוץ למקידו זה.

7. בנישוח הביגערכי תקף את יריביו בצורה מרוסנת דחוות לגדיגות שיב שמסיעות למצרים (אישר שהוכטחו לו מיליארדים).

8. בסוף נאומו דבר מאזן על יחסיו עם הפלסטינים.

והזכיר כי מלחמת יום כיפור שינתה את תמיכתה החזק צדדיה של אחדיב בישראל.

.../2

כל המוסר תוכן מסמך זה, בולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך - עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי־חוץ וסודות רשמיים),
תשי"ז - 1957.

משרד החוץ

—

מחלקת הקשר

מברק יוצא - מסווג

-2-

את השיבושה של תמיסה חד צדדית זו והביא בא גוריון כאשר שלח שני אנשים לפגוע במכנים אשר־יקנים במצרים כדי לסכסך ביטה לביא ארזיב. אסור למצרים לוותר על והזדמנות למגוע תמיסה חד צדדית זו של ארזיב בישראל. חזר בהדגשה כי ארזיב מחזיקה בידה 99 אחוזים מהקלפים. מאז אוקטובר 73 נקטה ממיתה מדיניות שלילית בעולם הערבי כולל בעמים הפוגעים במצרים ובמיוחד בעניין נשק ונושא קונסוליזציה של החובות. מאז יום כיפור שלחו נשק רק בינואר 1975 ושוב בפברואר 76 (אגיה עם הנקים שלא היה צורך בהם). הסובייטים דרשו ושלום ריבית על החובות הצבאיים. לא דרשו להודו לטפן הנקי חילוף למיג 21. דהיינו מפעילים מצור ולחץ צבאי על מצרים ובעוד שנה, שנה וחצי כל הנשק והמדי נשקור סובייטי ייחפך לגרוטאות ברזל. הזכיר בפרוטה כי אישית אינו קביל על הסובייטים מאז עלה לשלטון. אם כך מכבדים הם את חוזה הידידות הזמב הוא לפיסת נייר ולכן "מציעי" סאדאת למועצת העם הצעת חוק לבטל חוזה הידידות מייד.

ה ע ר כ ה.

9. איג טפן כי ביטול חוזה הידידות היה בסחיבת שיא נאומו של סאדאת. בהקשר זה נעמוד על משמעויות אחדות של מהלך זה:-

(א) העיתוי.

-הזדמנות באה על רקע הלחץ הסובייטי המתבטא על סאדאת בנושא החובות-נשק והנקי החילוף ובעיקר המגועים למיגים משהתברר לו כי בריתם לא זו בלבד שאינה מספקת לו צריכי אלא שוקדת לחסום בפניו כל דרך אפשרית לפתרון הבעיה.

-גורם נוסף שסאדאת לקח בחשבון כנראה הוא חשפעה אפשרית של ביטול החוזה על שני נושאים העומדים על הפרק בארזיב:-

-1-הוויכוח והציבורי בארזיב בעניין אספקת נשק למצרים. איג טפן כי והזדמנות על ביטול החוזה ותגימוק המרכזי שניתן למהלך זה (מחדל באספקת נשק מצד בריתם) משמיטים את הבסיס והנוכחי מן הוויכוח על אספקת נשק למצרים ע"י ארזיב.

-2-ביטול החוזה יוצג בארזיב קרוב לוודאי כהישג במשותפות עם הסובייטים.

בהיבט זה "ותגיקי" סאדאת "נכסי" רב ערך לגשיא פורד במערכת הבחירות.

/3 .....

כל המוסר תוכן מסמך זה, בולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך - עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסיחוץ וסודות רשמיים), תשי"ז - 1957.

(ב) והלכות אמריות.

10. במישור הבינערבי.

התודעה המוחישה בחיפות והחלטה של מצרים כלפי יריבה בעולם הערבי-למשיך את הדרך בה היא הולכת. פועל יוצא הוא התלות מוקלה של החזית הסורית הירדנית שכב כפי שמשתמע מהנאום קשה האפשרות של כניסת מצרים או הגדרות מצריים לפעולה צבאית ובמיוחד כשמואשת מהזיר כי עוצמתה הצבאית של מצרים נפגעה כתוצאה מהריכוזה של כוחות, לאור הגל צפוי והמתקה הקרע עם סוריה.

11. במישור האמריקני.

קרוב לוודאי שצערו של מואשת יחריב והמורה מיידית מצד ארהיב אך לשוות ארוך טמן אם ארהב תוכל למנע למצרים לזוד מאשר התכוונה למנע לה גם בלי ביטול החוזה.

במידה מסויימת אמצם הצעד את הופש התמרון של מצרים ביג המעצמות.

12. במישור הסובייטי.

-גורמת הלוחה של כוחות בסוריה ובמשם.

-סמך אם הסובייטים ויזהרו על מצרים, יהבו שהפרסתם מהמצמת כל כשלוג מרכזי של מדיניות מואשת שלא תוכל למנוע בעיותיה של מצרים בעזרת ארהיב. והסובייטים עשויים לנסות להגביר הלחץ על מואשת בעולם הערבי ובתוך מצרים.

13. במישור הסכסוך.

-מואשת לא הזכיר צפרים קונקרטיים בנושא המתרד עם ישראל.

-הציב אתגר למצרים-ובצית כללית לחמש שנים.

-הסהיר לכל את קשיי מצרים לקיים כוננות צבאית כל עוד לא הושגה אלטרנטיבה לנסק הסובייטי או לחילופיג אמצעים למחזוקו.

הנסק הסובייטי.

-צעדו מגביר המשענות על ארהיב כשהכנ'יתו היא שוושינגטון תחליש המיכוה בישראל ותקדם את אינטרסיה של מצרים (ושרבים בכלל) בסוגיות הסכסוך.

-יוצר המתית בארהיב ואיצות אחרות והכוללת היסודות הנמשים איבדיקטורים לכוונות קונסטרוקטיביות.

ת ם ר כ ז .===

[illegible] רוחם מנכל שתמש מ/מנכל סמנכל אירופה,אנ מצמא מזתים תקר רם אנג
[illegible] רע/דכ.===

כל המוסר תוכן מסמך זה, בולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך — עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז — 1957.

מברק נכנס - מסווג

משרד החוץ

מחלקת הקשר

ס ו ד י מסי 234

נשלח: 101600 מרץ 76

אל: המשרד

מאת: וש"נגטון

אל: המרכז. מצפא. מזת"מ.

שיחה עם JAY FRERES במוסד/ INA אנליסט למצרים.

א. ביקור סאדאת בסעודיה ובסיכויות.

1) מסע ג'וס הכיפים של סאדאת בסעודיה ובסיכויות היה מוצלח למד'. בסיבות הנוכחיות לא יכול היה סאדאת לצפות ליותר. תועלת זו חלה בעיקר כי סעודיה ובמידה פחותה יותר לגבי כוויה. בנוגע לאבו דבי הרי לה אין מעצורים לסייע למצרים אם במחיר זה יכולה לקנות ידידות מצרים ולהבטיח המשך היציבות במצרים.

2) במישור המדיני, עד כמה שידוע הרי הסעודים לא הביעו בפני סאדאת תמיכה בהזכה הביניים לגופו (PER SE) אולם קבלו עמדת סאדאת בעצ'ג ואסטרטגיה המדינית שלו. סאדאת הבטיח לסעודים כי בדרכו ובכל להביא את ארהב לתמיכה במצרים ולפלוץ על ישראל לויתורים לונסיגות משמעותיים. הדרך להשגת יעד זה היא כינוס גנבה שתיערך בהשגחה לחפיסת סאדאת. מסאנ שסאדאת בשיגו המשך תמיכה של סעודיה אמר דברים שעליו להוכיח כי אכן יצליח לעמוד בהם.

3) לגבי המחלוקת בינ מצרים לסוריה חזרו הסעודים על עמדתם שיש צורך לסיים ההתקפות ההדדיות הגלויות. בהקשר זה דיברו הסעודים על כינוס פיסגה וטא וכנראה שהם כבר מנהלים מגעים בכיוון זה. מדובר על שתי אפשרויות, האחת פורום מצומצם בהרכב ואלך סאדאת אסד, והחרכב השני יכלו גם חוסיין ועראפאת. ההרכב המורחב הינו בעיתי יותר ושנם חוסיין שחוסיין מתנגד לשיתוף עראפאת. כוונת הסעודים היא לכנס הפיסגה המצומצמת בקדם ואם אפשר כבר בחודש הבא. בינתיים הסעודים עדיין לא שללו הזמנות רשמות ומשיכים בבירוריהם המוקדמים.

4) בהקשר זה אמר פריס כי אצל הערבים הכל יכול לקרות ואין להיות מופתעים אם המחלוקת תורפה ביותר בינ שני שליטים תחתים לפתע אם כי יהיה זה רק טיוח חצוני. מסאנ שיש להביא בחשבון נסיבות בהן סאדאת ואסד מסוגלים להשלים בינהם תוך זמן קצר.

באופן דומה אם תפרוץ מלחמה חדשה הרי כמעט ודאי כי קאדפי יעמיד מצבורי הנשק שלו לרשות סאדאת וזאת אם קדאפי יבוא למסקנה שסאדאת אנן רצינני בכוונותיו.

5) על רקע בדידותו הגוברת של סאדאת בעולם הערבי והתקות מצרים לעמדת התגוננות בפני טוריה, הופכ גורם הזמן אצל סאדאת לבעל משקל רב.

...../2

כל המוסר תוכן מסמך זה, בולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך — עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ו — 1957.

מברק נכנס - מסווג

משרד החוץ

מחלקת הקשר

סאדאת אמנם רוצה בשלום והינו זקוק לו אך הזמן העומד לרשותו אינו רב. סאדאת מודע למיגבלות הכלכלי והאמריקני בשנת הזירות ובו בזמן רואה גם הקשיים הפנימיים בישראל שנת 77 שהיתה שנת בחירות בישראל. על כן ספק אם סאדאת ימתין עד סוף 78 ויש להניח שיקבל החלטה עקרונית על דרכו כבר בקהלך 76. אם סאדאת יבוא למסקנה שארהב לא תוכל מסוגלת לניע ותהלכים הסדיניים לקראת הסדר כולל אלא אף אינה מצליחה בכל להזיז הפעילות הסדינית הרי קיימת אפשרות ריאלית שיחליט על חידוש המלחמה אם כי תהיה זו החלטה עקרונית שהוצאתה לפעול תתארך זמן.

6) במקרה כזה יאשים סאדאת את ישראל וארהב שהן אשר הפרו את הסכם הביניים משום שהתעקש לו כי ההסכם אינו סוף פסוק אלא רק צעד אחד בתהליך. מסיבה מעשית ראשית תיפנה בסדיניות סאדאת יכול להתבשא באמצעות ושלח וטו סובייטי על חידוש מגדש אונפ דבר שיעשה בעקבות בקשת סאדאת מבריתם. אם סאדאת יחדש המלחמה או בשלב ראשון יסתפק בכינוי תורך וצבאי לאורך זמן. התערכה היא ששוב יהיה לו יעד מוגבל כלומר הגעת והמהלכים הסדיניים במגמה שישרתו מדיניותו ומטרותיו.

ב. מסיבת העתונאים של סאדאת בכוונה-

1) יש לזכור כי דברי סאדאת לא נאמרו כהצהרה כתובה אלא כתשובות לשאלות עתונאים ולכן קשה להגיע למסקנות מדויקות מתוך הניסוח המילולי של דבריו.

2) דברי סאדאת כלפי סוריה היו בקרותיים ופיסנימ סאחד. בצד התבטאות חד משמעי נגד התקפה סורית חד צדדית, אמר סאדאת שבעצמו אינו יודע מה סיבת והמהלוקת בין מצרים לסוריה וכן חלק מהתבטאות אישיות לאסד.

3) פרירס רואה בדברי סאדאת על ועידת גנבה והשך עקבי ל התבטאותו קודמת שיש לכנס הועידה בהרכבה והקורי אולם הזמנת אשף תידון בסעיף ראשון. בכך סובר סאדאת הגירסה הפופולרית שהשמיע פתאי בזמנו.

4) תשיקול והמרכזי של סאדאת הוא שבגלל מעמדו בינערבי אינו מסוגל להתקדמות בלעדית נוספת במהלכים והמדיניים עם ישראל אולם בו בזמן הינו זקוק להתקדמות בגזרות אחרות על מנת שהסכם הביניים לא יבלוט

...../3

כל המוסר תוכן מסמך זה, בולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך – עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז – 1957.

מברק נכנס - מסווג

משרד החוץ

מחלקת הקשר

ב"יחודו. מסא בא סאדאת למסקנה כי הדרך היחידה בה יוכל להביא את סוריה אשף וירדן למום בפסיבות התוסיות היא להביא את כולם חד ולשם כך יש לספק להם מסגרת שתהיה מקובלת עליהם יותר מאשר הז"וב הבלעדי של ארהב. כינוס גנסה לפי השקפת סאדאת יהווה גם מסיר בו נתם להפעיל על ישראל לחצים גדולים יותר מאשר בשטת השלבים הדו צדדיים.

5) סאדאת מוכוון אם כן למהלך רב צדדי בו יוכל להשיג מספר מטרות והם:

א. אם ישראל תתנגד הרי יוכל להטיל האשם עליה ולהוקיעה.

ב אם סוריה תעמוד על גישתה שיש לזמן את אשף כבר למושב הפתיחה, הרי סאדאת יתנער ממנה ויטען כי בעוד שהוא מצא דרך לשלב אשף בסום ולכפות על ישראל את נוסחותו היתה סוריה באה וקלקלה הכל.

ג. סאדאת מניח כנראה שבנסיבות אלה יקשה לאשף להתנגד וכי על ידי עצם השתתפותו יצטרך אשף להחליט על קבלת 242.

ד. למעשה מכל המהלך הזה של סאדאת משתמעת הנחת יסוד שלו. המהווה מרכיב חיוני לתצלחתו והיא, שיעלה בידו להוציא מערכת איזו התבטאות חיובית אשר תיתן לאשף הכשר בעיני ארהב.

חורגמן.

מבקש לקם מנכל שהבט (בנפרד) ממנכל ממנכל מצפא מזתים חקר רם אמן (בנפרד)

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס - מסווג

כל המוסר תוכן מסמך זה, בולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך — עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ו — 1957.

שמור

מס 150

נשלח: 102010 מרץ 76

אל : המשרד

מאת: כריס

איזרוכה א דע תפוצות

שיחה עם SERVANT ביקור אסד

סרגנט סיפר לי (וגר שידעבו כמובן) כי משלחת יהודי צרפת בתקבלה אתמול אצל סדל ובקשה להעלות לדיון בין צרפת וסוריה בנושא יהודי סוריה. המשלחת השאירה בידי מסכם בנושא והבטיח צורף לתיק שהוכן לקראת הביקור.

הדגשתי חשיבות הנושא בעיניני והצורך במציאת פתרון דדיקלי לבעיה הומניטרי זה תוך הדגשת עמדת צרפת המסורתית בטיוע בנושאים אלה והתרומה הממשית שהם יכולים לתרום דוקא בנושא זה. כן התייחסתי לידיעה על התבטאות ארבאנס בגנבה כדי לחזק בקשתנו. ציין כי אין להם כל התנגדות להעלות הנושא ולהיפך יותר כמיטב יכלתם לטפל בו. איבן בטרם שז"סקאר אכן יעלה הבעיה בשיחתו עם אסד אך בדואי יעשה הדבר בדיונו שדי החזן אם כי הדגיש כי שהח הסנדי איבו מרתק במיוחד לשיחות בכלל ולכאלה בפרט.

דרוזי

שהח רחם מבכל ממבכל סמבכל איר א תפוצות חקר צביה עופר דומיניץ

אב/דל

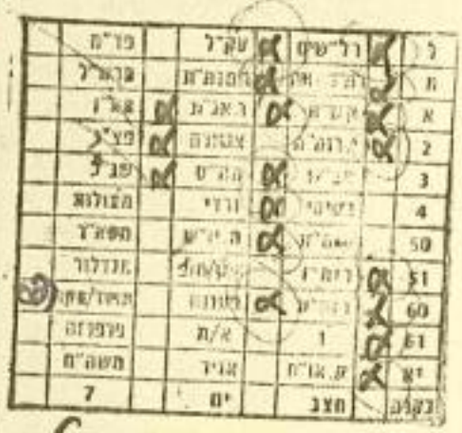

בלמ"ח

רגיל

מאת: ח צ ב

נר: 9.3.76/836/780

מקור: דפא באמצעות חימזת מקהיר

תזק: 8.3.76 1810

++++++++++++++++++++++++++++++++++

הנדון: מצרים-מפרץ// ''מידל איסט מוניי'': ''מצרים תקבל חמישה מיליארד דולאר ממדינות הנפט בחצי ראי ערבי''.

++

כתב חעת הכלכלי '' מידל איסט מוניי'', היוצא לאור בבירות, ממר ב-8 מרצ, כי מצרים תקבל חמישה מיליארד דולאר ממדינות הנפט בחצי ראי ערב, שיחזרו במשך עשרים שנה.

סכום זה הוא התוצאה המעשית של ביקורו האחרון בסעודיה, כווית, קטר ועומאן ומאריים.

מדינות הנפט עמדו על כך שחובה על מצרים-כתנאי לסיועם הכספי, ליישר את יחסיה המדיני עם סוריה.

יעודיה החכימה להצעת מצרים שינתנו לה חמישה מיליארד דולאר בשני שלבים.

מחצית סכום זה תינתן כמלוותם יישירים. יעודיה תיתן סכום של מליארד דולאר בעוד קטר, כווית ומאריים יתנו 1.5 מיליארד דולאר.

יתרת הסכום - 2.5 מיליארד דולאר- תהיה בצורת מילווה משותף, יהיוענק ע''י שלוש המדינות ומספר מדינות נפט אחרות.

סוף שולי יל 1830 9

ניאשרו++++++++

לנ''ל ממנמ''ית חימה ב---0915? 09

משרד החוץ

מחלקת המשר

מברק נכנס

בלתי מסווג

אל:המשרד
מאת:וושינגטון

מס' 184
נשלח:081500 מרץ 76

מ י ד י

מצפא.ועדת החוץ של ביהכ מסר אמתמול לפרסום את דוח משלחת מורגן על ביקורה במזרח התיכון. הדוח במלואו כולל התרשמויות חברי המשלחת משיחותיהם בישראל אירען יורן ומצרים וירושלים -בריים. להלן חלק מהדיווח על הביקור במצרים.

IN OUR DISCUSSIONS WITH THE EGYPTIAN LEADERSHIP THE FOLLOWING VIEWS WERE EXPRESSED TO THE MISSION:
UNITED STATES-EGYPTIAN RELATIONS.
US-EGYPTIAN RELATIONS HAVE IMPROVED DRAMATICALLY SINCE THE 1973 WAR AND CURRENTLY ARE EXCELLENT. THE WARM RECEPTION ACCORDED PRESIDENT SADAT DURING HIS VISIT TO THE US HAD A VERY FAVORABLE IMPACT ON THE PRESIDENT AND THE PWOPLE OF EGYPT. EGYPT ALSO IS THANKFUL FOR VARIOUS FORMS OF US ECONOMIC ASSISTANCE SINCE THE WAR INCLUDING OUR HELP IN CLEARING THE SUEZ CANAL PASSES.
EGYPT DOES NOT DEMAND AN END TO AMERICAS SEPCIAL RELATIONSHIP WITH ISRAEL ONLY AN **OBJECTIVE** LOOK AT THE MIDDLE EAST SITUATION.
EGYPT STRONLY HOPES FOR A CONTINUATION OF US PEACEMAKING EFFORTS DESPITE 1976 BEING AN ELECTION YEAR IN THE US. FROM EGYPTS VIEWPONT FRIENDSHIP WITH THE US CANNOT BECOME JUST A SLOGAN.
MASSIVE US MILITARY AID TO ISRAEL COULD JEOPARDIZE THE FUTURE OF US EGYPTIAN RELATIONS PARTICUALRLY IF THE US IS NOT PREPARED TO RESPOND POSITIVELY TO EGYPTIAN REQUESTS FOR **DEFENSIVE** ARMS.
EGYPT IS ANXIOUS TO AVOID THE MISTAKES OF THE 1950' THAT IS A SITUATION IN WHICH THE US REFUSES TO RESPOND TO EGYPTIAN REQUESTS FOR ASSISTANCE AND FORCES EGYPT TO LOOK ELSEWHERE FOR HELP.
PEACE EFFORTS.
EGYPT DISCERNS A NEW WILLINGNESS IN THE US TO TAKE A FRESH LOOK AT THE PROBLEMS OF THE MIDDLE EAST. THIS IS ALL EGYPT HAD EVER ASKED. EGYPT FAVORS A STEP BY STEP APPROACH AS OFFERING THE BEST PROSPECTS FOR SUCESS BUT EMPHASIZES THE URGENT REQUIREMENT FOR MAINTAINING MOMENTUM. EGYPT PROPOSES A RECONVENING OF THE GENEVA CONFERENCE TO BE JOINED BY THE PALESTINIANS AS A NEXT STEP IN THE PEACEMAKING PROCESS. FOR THE NEXT SEVERAL MONTHS THE CONFERENCE WOULD ATTEMPT TO BLOCK OUT THE FRAMEWORK OF A GLOABAL SOLUTION TO THE MIDDLE EAST PROBLEM. EGYPT DOES NOT EXPECT A FULL US PEACE EFFORT DURING THE ELECTION YEAR BUT AFTER THE ELECTION THE NEW AMERICAN ADMINISTRATION WOULD BE ABLE TO THROW THE FULL WEIGHT OF US PRESTIGE BEHIND THE PEACEMAKING PROCESS.
EGYPT RECOGNIZES THAT INCLUSION OF A PALESTINIAN REPRESENTATION AT GENEVA WOULD CAUSE PROBLEMS FOR THE GOVERNMENT OF ISRAEL.

.../2

EGYPT IS READY TO RECOGNIZE ISRAEL WITHIN HER PRE-1967 BORDERS.
PALESTINIANS.
THERE CAN BE NO FINAL SETTLEMENT TO THE MIDDLE EAST PROBLEM UNLESS THE ASPIRATIONS AND LEGITIMATE INTERESTS OF THE PALESTINIAN PEOPLE ARE TAKEN INTO ACCOUNT. THE PALESTINIAN PROBLEM IS A POLITICAL PROBLEM AND SHOULD BE RECOGNIZED AS SUCH. A WEST BANK GAZA STATE CONNECTED BY A CORRIDOR THROUGH ISRAEL PROBABLY WOULD BE ACCEPTABLE TO THE MAJORITY OF PALESTINIANS THE DENIAL OF THE PALESTINIANS THE REFUSALS TO DEAL WITH THEM HAS PRODUCED THE CURRENT ASCENDENCY OF RADICALS IN THE MOVEMENT. THE US SHOULD UNDERTAKE A DIALOG WITH THE MORE MODERATE ELEMENTS OF THE PALESTINIAN MOVEMENT TO HELP FORESTALL RADICAL ASCEDNENCY.
ARMS FOR EGYPT.
EGYPT WANTS TO OBTAIN ''DEFENSIVE''ARMS FROM THE US. THIS WOULD HELP IN THE CONTEXT OF PEACE NEGOTIATIONS BECAUSE THERE CAN BE NO SOLUTION WHILE ISRAEL IS POWERFUL AND EGYPT IS NOT. ISRAELS 1973 COMBAT LOSSES HAVE BEEN MORE THAN RPLACED BY THE US. THE SOVIETS HAVE DONE THE SAME FOR SYRIA. FOR THE PAST 2 YEARS EGYPT HAS RECEIVED NOTHING OF CONSEQUENCE FROM THE SOVIET UNION. ARMS FROM EUROPE CAUSE LOGISTIC AND PARTS PROBLEMS. EGYPT DOES NOT EXPECT PARITY WITH ISRAEL IN US MILITARY ASSISTANCE BUT WOULD BE SATISFIED WITH 40 PERCENT OF AMERICAN SUPPLIES TO ISRAEL.
ECONOMIC.
EGYPT WANTS TO TURN HER ATTENTION TO ECONOMIC AND SOCIAL DEVELOPMENTL. FOR THIS IT IS NECESSARY TO HAVE PEACE. EGYPTS ECONOMY IS A MIXTURE OF PUBLIC AND PRIVATE SECTORS AND THE PRIVATE SECTOR IS BEING ENCOURAGED. IF THE ENCOURAGEMENT OF PRIVATE ENTERPRISE IN EGYPT PROVES SUCCESSFUL IT WILL BE COPIED ELESEWHERE IN THE ARAB AREA. THE US SHOULD HAVE A FUDNAMENTAL INTEREST IN SUPPORTING THIS DEVELOPMENT IN EGYPT. EGYPTS DESIRE TO TURN ITS ATTENTION TO ECONOMIC AND SOCIAL DEVELOPMENT IS THE BEST POSSIBLE GUARANTEE OF EGYPTIAN BONA FIDES IN THE QUEST FOR PEACE.
SYRIA.
SYRIA CAN CAUSE TROUBLE BUT CANNOT MAKE WAR. SYRIA AND THE PALESTINE LIBERATION ORGANIZATION HAVE NO MEANINGFUL CHOICE BUT TO GO FORWARD WITH THE MOMENTUM TOWARD PEACE. EGYPT FAVORS US ASSISTANCE TO SYRIA DESPITE SYRIAS HOSTILITY TOWARD EGYPT RATHER THAN LEAVING SYRIA TO THE SOVIETS.
TERRORISM.
THE PALESTINIANS HAVE LONG BEEN NEGLECTED. THEY CANNOT BE EXPECTED TO BE REASONABLE LOGICAL AND RATIONAL. INTERNATIONAL RECOGNITION OF THE MOVEMENT WILL STRENGTHEN THE HAND OF THE MODERATE ELEMENTS AND HOPEFULLY DECREASE TERRORISM AMONG THE PALESTINIANS. EVEN THE PLO LEADERSHIP HAS REQUENTLY CONDEMNED ACTS OF INTERNATIONAL TERRORISM.

RAFIACH======

שתה רותם מנכל שהבט ממנכל סמנכל מעת תסברת מצמא מזוזים חקר רם אמן תעו ד אילסר
רע/רד

כל המוסר תוכן מסמך זה, בולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך – עובר על חוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי־חוץ וסודות רשמיים),
תשי"ז – 1957.

משרד החוץ
—
מחלקת הקשר

מברק יוצא – מסווג

מברים

ש מ ו ר

אל: ג'ו יורק וושינגטון אוטפה בי"ת מתיאג אנקרה חוזם 961
לונדון פאריס מ"סכ בונ ואג רומא ויזה
מאת: הצנרד נשלח: 0714.15 מרצ 76

מסי"ם – רכס מהגוש הצפוני.

1. במסיבת עתונאים בכורי"ת (3.3) חזר סאדאת על השטותי' נגד בי"תי"ם ופעג שמאז הפסקו האש המ"קו הסובי"טי"ם לשפק נשק מאסג סדיר למצרי"ם, עם זאת ושר שלמבי' שבוע (כנראה מסוף מסדואר) והגי"ס אנ"ה עם צי"ד צבאי מבריתי"ם, אם כי טעג שמשלוח זה כלל דברי"ם י"שאי"ג בשם עתח כל צורכי"ם. לפי' טענתו על סוריה י"י"ורד זרם אדיר של נשק"י, דבר שכא מזי"ג אותו כי י"חנשק שאסל סוריה חוא כאלו אנכנו.
2. סי"מז"ת קחיר מצטשת את חעזוב הכוי"תי' אלאובא (6.3) לפי' חוזה ורכש שנחתם עתח סופ"ת עם בי"תי"ם, אינו כולל סעי"ג המגבי"ל את הכוי"תי"ם מבחי"נת העברת הנשק לצד שלי"שי'.
3. שר המלחמה המצרי' ג'מסי' יגי"ע ב-8.3 כי"וגוסלביה ומשם י"משי"כ לציכוסלובקי"ה, יחכו שיסקר בארצות אחדות של הגוש הקומוני"סטי'. בידינו עדות שמטרת הביקור חיא רכש חלפי"ם, נשק וציוד צבאי אחר.

מ ר כ ז ==

שוחח רחם מנכל נ/מנכל סמנכל מצמא מלש אירופה אב מזחי"ם חקר המטרה
צג/גפ

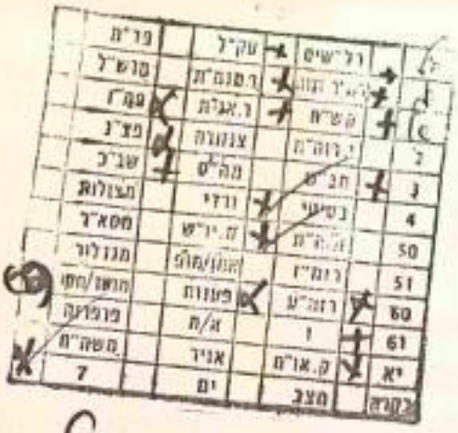

דחוף

מאת : ח צ ב

נר : 6.3.76/836/521

מקור: רדיו קהיר

תזק : 6.3.76/1700

הנדון: מצרים-ארה"ב// שרי הכספים של מצרים וארה"ב דנו בחיוע אמריקאי למצרים

נצגי מצרים וארה"ב נועדו ב-6 מרס 1976 בראש הצד המצרי עמד שר הכספים- דר' אחמד אבו אסמאעיל ובראש הצד האמריקני עמד מר חיימון.

הפגישה התקיימה במשרד האוצר.

להלן דברי אבו אסמאעיל:

שני הצדדים סקרו את המצב הכלכלי של מצרים ב-76' בהשוואה ל-75'. כיכ נדונו הבעיות הכלכליות הצפויות ב-77, קווי היחוד של תוכניות החומש לשנים 76-80 והדוחות של קרן המטבע הבינלי והבנק הבינ"ל לבינוי ולפיתוח בענין תמיכה במדיניות הכלכלית של מצרים.

הצד האמריקני גילה הבנה מלאה לגבי התנאים הכלכלים במצרים והביע את שביעות רצונו מתיכנון הצעדים הפיננסיים הכלול בחוק המטבע החדש, והמיועד לתקל את הטיפול במשקיעים זרים. כן הביע הצד האמריקאי את נכונותו לסייע למצרים להתגבר על המכשולים העומדים בפניה וליצור את האוירה המתאימה לחיזוק היכולת העצמית של הכלכלה המצרית ולעידוד הסקטור הפרטי. האמריקאים הביעו את נכונותה של ארה"ב לשגר מספר מומחים אמריקאים שיסייעו למצרים במימון והערכת תוכניות הפיתוח ובשכלול שיטות המיסים והמכס.

כן הוחלט לשלוח קבוצה ראשונה של 40 מומחים מצרים לארה"ב. המ יוכשרו שם בתחומים הנ"ל. לאחר מכן תישלחנה קבוצות נוספות.

הצד האמריקאי הביע את נכונותו לסייע למ צרים בפיתוח התוצרת התעשייתית שלה במטרה להגדיל את היצוא המצרי ולתת לו את כושר התחרות בשוקים העולמיים ולהתגבר בכך על הגרעון במאזן התשלומים. הדבר ייעשה בשיטה של הגשת ידע מקצועי מנהלי וטכנולוגי.

המשלחת האמריקאית הבהירה, כי ממשלת ארה"ב הכינה תוכנית חיוע ל-77' ששויה מגיע למליארד דולר. זאת בנוסף לחיוע האמריקאי שעומד לשם 76' והמגיע למליארד דולר.

מברק יוצא - מסווג

משרד החוץ

מחלקת הקשר

כל המוסר תוכן מסמך זה בולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך – עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ו – 1957.

ש ת ו ר

אל: דיפלגטוד

מאת: המשרד

מס' 96

בשלח 0&1400 מרץ 76

תורגמן.

במיתה עם יועץ הגרהב CRUHP סיפר ובדיווחים שקיבלו על ביקורי סאדאת בגרמניה והמערב ה זכרה התרשמותה של אשירת ערבית כי וצבו הפיזי של סאדאת נראת רענן. בארוחת ע. כפוף ומסוגר תבלי לפתח ויחות עם יבניו וף כי גילה ערגות אם הבו אליו. לא ברור אם זה פרי עייפותו שהתפ : או מצב ר אות לקוי.

מזתיב

[illegible] ואם ונבכל שהם ומבכל סתנכל מצפא מרתים וקר רם את

צג/

משרד החוץ
המרכז למחקר ולתכנון מדיני

סיכום נושא

45/76
ירושלים, ל' אדר א' תשל"ו
2 במרס 1976

שמור

מצרים, סוריה ומלחמה בישראל

(לדברי סאדאת בכווית 29.2)

התבטאויות סאדאת

1. סימז"ת המדווחת על מסיבת עיתונאים שקיים סאדאת בכווית ב-29.2.76, מוסרת כי בתשובה לשאלה אמר סאדאת:

"באשר לאפשרות של מלחמה, הרי יש לדבר שתי פנים: כפי שאמרתי, יש לי התחייבות אמריקנית למנוע תוקפנות ישראלית נגד סוריה. מאידך עלולה (סוריה) לרצות לבצע אקט של גרימת מבוכה, דוגמת מלחמת ההתשה שהיתה בשנת 1974. אולם מה הניבה מלחמת ההתשה? אם המדובר בעמדות ראותניות, שבהן נערב את עמינו בנסיון ליצור מיתוס של גבורה, הרי במקרה זה עמדתנו שונה. אולם אם תחקיף ישראל, הרי תהא זו הפרה של ההתחייבות האמריקנים, ועל כן תהא זו גם הפרה של כל הסכם. זאת, כאמור, אם תתקיף ישראל.

אולם אם מדובר ביצירת אגדות גבורה מדומה ויהירות, דוגמת מה שאנו שומעים, הרי במקרה זה על העושים זאת לשאת באחריות. בשנת 1974 עשו מלחמת התשה שבה הפסידו ארבע נקודות בחרמון, ואנו החזרנו להם אותן באמצעות הסכם ההפרדה הראשון.

לסכום, מצרים דבקה תמיד בהתחייבותה הלאומית, ללא רעש וצריחות וללא הצגות. אשר לפעולות הבכה אנו אומרים: לא! אנו נעמיד כל אחד בפני אחריות."

2. בתשובה לשאלה אחרת הודיע סאדאת, כי המסמכים של הסכם סיני (הסכם הביניים מ-1.9.75) כוללים התחייבות אמריקנית שישראל לא תתקוף את סוריה ושארה"ב תפעל להפרדת כוחות בחזית הסורית.

רקע והערכה

3. בעבר כבר השיב סאדאת על השאלה, מה תעשה מצרים אם סוריה תתקוף את ישראל (ראה נספח), אולם עד כה לא השיב בהתבטאות כלפי הערבים תשובה כה נמרצת.

4. תשובת סאדאת ניתנה סמוך לסיום ביקורו אצל המלך ח'אלד, כאשר לפי הערכתנו פעל ח'אלד ליתר סולידאריות ערבית ולקרוב בין מצרים וסוריה. נראה שאין לראות את תשובת סאדאת כדבר הנוגד את הקו של ח'אלד. דומה שהן סאדאת והן ח'אלד מעוניינים למנוע אפשרות, שיזמותיו ותרגוליו של אסד, ובמיוחד לקראת מאי, יעמידו אותם בפני עובדה קיימת של מלחמה. נראה כי מלחמה בטווח הקרוב נוגדת את האינטרסים החשובים הן של מצרים והן של סעודיה, ושסאדאת התכוון להזהיר את אסד, לבל ינסה לסבך את מצרים בניגוד לרצונה וללא תאום אתה.

2/..

5. סאדאת ביקש, כנראה גם להפחית מישעור קומתו של אסד, שעלה בזמן האחרון, ולהבהיר כי בלי מצרים לא תוכל סוריה לעמוד בפני ישראל.

6. המסקנה העיקרית מדברי סאדאת, שאינה נוגדת את האינטרס הסעודי, היא שדרוש תיאום בין מצרים וסוריה, הן להמשך הפעילות המדינית והן למקרה שהערבים יחליטו ללכת בכוון למלחמה (תשובה של סאדאת- אם תכשל ועידת ג'נבה לא תהיה ברירה אלה מלחמה).

נ ס פ ח

1. מדברי סאדאת ברשת הטלויזיה ההולנדית TROS. 6.10.75

Q: In case there would be a new outbreak of hostilities on the northern front, in the name of Arab solidarity, could Egypt be compelled to join the fighting again?

A: Well, it is quite obvious, I have taken a commitment from president Ford also that Israel does not attack Syria. Well... but if Israel attacks Syria there will be a completely, a very complicated situation and we have our obligations.

2. מדברי סאדאת ברשת הטלויזיה a/b/c 26.10.75

Q: In the event of a new Middle East War, would you again send Egyptian planes to help Syria?

A: As I stated, if Israel attacks Syria, I have my commitments.I must help Syria.

Q: if the Israelis attack Syria. How? with what? Across the United Nations forces, across the new early warning monitoring system? Through the passes? How are you going to help the Syrians?

A: I have my commitments. It is not only for Syria, but my commitment as Egypt in the Arab world with its position and its role in the history of the area here and in the history of the Arabs. It is not for the Syrians' cause but for our position.

3. מדברי סאדאת ברשת הטלויזיה n.b . c 4.11.75

Q: you have said that you would aid Syria and join in a war if Israel attacked Syria. What if Syria attacked Israel?

A: Well I have said this quite clearly. Syria will not attack Israel.

Q: Why not?

A: I'm sure of it.

Q: But if she did, would Egypt join or could you prevent her from doing this?

A: There will arise a very, I mean dangerous situation. And let us say like the British, let us not cross the bridge before we reach it.

4. מדברי סאדאת במסיבת עתונאים בלונדון 8.11.75

Q: If Israel refuses to withdraw from the Golan and attacks Syria, what will your attitude be?

A: What the Syrian have to do they must decide for themselves. If they are attacked by Israel we shall have to fulfill our commitments.

5. מדברי סאדאת בראיון לכתב ס.ב.אס. בקהיר, כפי שדווח ע"י גלי צה"ל לפי שידור קול אמריקה ב-26.11:

לדבריו של סאדאת שום דבר אינו יכול לסכן את התהליך בגבול מצרים ישראל, כי הוא רואה את המציאות נכוחה - ובאמת משתדל, לדבריו, למען השלום.

לדברי כתב הס.ב.אס. בקהיר סאדאת אינו נראה מוטרד מהמתרחש בגבול הגולן. יהא אשר יהא, אמר סאדאת, אנו נמצא דרך לקיים את תנופת השלום.

בתשובה לשאלת הכתב האמריקאי אם תנתן יוזמה אמריקנית, אמר סאדאת כי הוא תמיד מבקש יוזמה אמריקנית.

סאדאת מצהיר בראיון, כי יש כמה הבדלי השקפות בינו לבין הסורים, וכי אם תחול הסלמה בגולן "יימצאו בני בריתנו לשעבר, הסורים לבדם".

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך - עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי חוץ וסודות רשמיים), תשי"ח - 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

ס מ ו ר

מברק נכנס-מסווג

כשלה:021830מ

אל: המשרד

מאת: לונדון

אל: מרכז.

מצ"מ

מפ' קו'נגל'נ מזת-פת'אופ.

א. בקור סדאת בסעודיה ומ'נות המפ"צ נראה כ'ם כמ'ועד לחלצ את מצ"מ ממצבה הפ'נגס' הקשה. הצ' המ'נ' ו'א שולי' ולכנ לא מיחס'ם להודעה המשותפת או לנעדר ממנה משמעות. ק'נגל'נ טוענ שהם "אינם מתכוחים" עם המספ' שנמקב ב'ד'נות בעתונות היום (14 מל'ונ דולר) כחובה הלאומי' החיצונ' ול מצ"מ ויתכנ שהוא גדול ממנו. המפתיע ב'ד'עות אלו הוא הקפת מכש'ר הפיקוח על דרכי ניצול המענקים. מ'נות המפ"צ מוש'רות מכך שלמע ה מצ"מ אינה משתמשת בכספים בצורה יעילה ואינה נחלצת מגלגול חובות. המצב הפ'נגס' יוצ' גם רתיעה בקרב גורמים כלכלים במער' מלחש ן'ע. שלוב זה של תשש המ'נות המענ'קות וגורמי' הכלכלה במער' ולצ את מצ"מ לחסכים לקפת מוסר פקוח זה.

ב. בהקשר זה אמר שלאור מצבה הכלכלי הקשה לא תשנה מצ"מ את ג'שתה כלפי ר'ה"מ כל עוד זו לא תוכיח נכונות לתגמ ש עמ'תה בנושא החוב ומבאנ תגובתה הפושרת של מצ"מ לדב' ס'ז'נ'ב.

ג. בקור וילסונ-ע'י'נ לא נקבע תא'כ. הידיע ת של ס'מז'ית על בקור בסופ אפ'ל מבוססות על שאלה שהופנתה לשג'ר הס'ט' שאמר שאפ כי' אינ תא'כ ידי' שתמועד הקרוב והאפשרי הוא גרת המסתא של הפ'למנט. קו'נגל מוסיפ שמאחד וחפושה קצרה תשנה קו ה יהיה לרחוש לתוכה בקור.

= = = = =

עיון

שהח ושה מנכל מ/מנכל שתכס סמנכל אירופה ב ג מצמא זמזים הקר כלכליים רם אמר

צג/כר

[illegible]

[illegible]

[illegible]

בלמה

דחופ

מאת : ח צ ב

נר: 836/2390

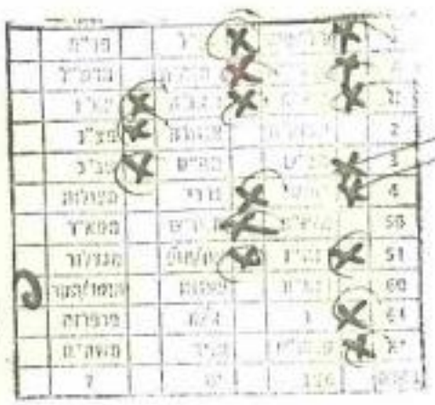

מוגבל

דחופ

מאת : ח צ ב

נר: 29.02.76/836/2390

מקור: חימזת מהיר

תז: 29.02.76/1430

++++++++++++++++++++++++

הנדון: מצרים-כוית/// הודעה משותפת על ביקור מאזאת בכוית

++

עפ"י הזמנת אמיר כוית, ערך נשיא מצרים ביקור רשמי בכוית, בתקופה שבין 28 ל-29 פברי 1976.

מאזאת זכה לקבלת פנים ידידותית וחמה, שהביעה את עומק הקשרים שבין שתי המדינות ועמיהם. במהלך הביקור ערכו שני המנהיגים שיחות, בהן נטלו חלק אחראים בכירים של שתי המדינות. שיחות נסבו על הקשרים שבין שתי המדינות, על המצב הערבי הנוכחי ועל ההתפתחויות בבעית המזרח התיכון.

הקשרים הבילאטראליים

שני המנהיגים הביעו שביעות רצון מהקשרים שבין מדינותיהם והדגישו, כי הם נחושים בדעתם לחזק ולפתח את הקשרים הללה בתחומים השונים, דבר שיגשים את האנטרסים של שני העמים בשתי המדינות.

שני המנהיגים למדו את המצב הכלכלי במצרים, הנובע מהנטל הלאומי הכבד המוטל עליה. אמיר כוית הדגיש, כי החובה הלאומית מחייבת, שמדינות ערביות שיש להם היכולת לכך, תענקנה למצרים סיוע ותשתפנה פעולה בינהם, במטרה לחזק את הכלכלה המצרית בשלב עדין זה.

המצב בלבנון

שני המנהיגים דנו במצב בלבנון והדגישו, שיש לשמור על עצמאותה של לבנון, ריבונותה וערביותה ועל חשיבות שתהייפ שבשיבין התנגדות הפלסטינית ללבנון.

המצב בסוריה

השניים דנו במצב בסוריה והדגישו , כי יש להמשיך במאמצים הידידותיים כדי להגיע לנוסחה של הבנה הדדית ולפיום בין האחים, עיי דו-שיח פרודוקטיבי, וכדי לשמור על רוח הסולידריות בין כולם, שכן הדבר יביא תועלת לאומה הערבית וישמור על עתידה.

הסכסוך הערבי-ישראלי

שני המנהיגים למדו את המצב הערבי הנובע מהמשך התוקפנות הציונית נגד האדמות הערביות הכבושות ונגד הצדדים השונים של הענין הפלסטיני.
השניים הדגישו מחדש, כי ארצותיהם דבקות בהחלטות ועידת הפסגה ברבאט ואמרו , כי הם משוכנעים לגבי החשיבות שבהמשך כל המאמצים להחזרת האדמות הערביות הכבושות ולחיזוק זכותו הקבועה של העם הפלסטיני לשחרר את אדמתו ולהחזיר לעציו את כל זכויותיו הלאומיות והלגיטימיות.

הסולידריות הערבית

השניים הדגישו את החשיבות הרבה שבאחדות העמיה הערבית ובהדחקת כל מגמה שעלול להחליש את הסולידריות בין בני האומה הערבית, או לפגוע בליכוד שלהם , בשלב העדין שהם עוברים.
סאדאת ברך את אמיר כויית , הממשלתה ועמה לרגל יום השנה ה-15 לחג הלאומי של כויית. כן הודה על הארוח ועל קבלת הפנים להם זכו הוא והמשלחת הנילווית אליו, והעלה על נס את שתהייפ והסולידריות שמגלה כויית.
סאדאת הזמין את אמיר כויית לבקר במצרים. והאמיר קיבל את ההזמנה והבטיח להיענות לה בעתיד.

(הערת חצב: חימזת בקשה שלא לשדר את ההודעה לפני 291900 פברי)

סוף מרגלית אלי 29/1615

נא אשרו ++++++

אל אלה ב-- 1838.ג

FEB76 18:29

משרד החוץ
המרכז למחקר
ולתכנון מדיני

סיקור נושא

44/76

עותק מס' 73
מסמך זה מכיל עמודים
ירושלים כח' באדר א' תשל"ו
29 בפברואר 1976

סודי

מנחם ס

ביקור סאדאת בסעודיה (21 - 26.2.76)

הידיעות

1. סאדאת הגיע לסעודיה ב-21.2 לביקור בן חמישה ימים, השלישי מאז עלותו של חאלד לשלטון. מסעודיה יצא סאדאת ב-26.2 לביקור בחמש מדינות נוספות, מפיקות נפט, במפרץ הפרסי. כזכור, עמד רח"מ מצרים, ממדוח סאלם לקיים סיור דומה בסוף ינואר- תחילת פברואר, אך סיור זה בוטל למרות שבידיעות ראשונות על פמליתו של סאדאת לא נזכר שמו של סאלם, הוא הצטרף בסופו של דבר לפמליה ושהה יומיים בסעודיה.

2. בתום הביקור פורסמה הודעה משותפת (26.2.76) שעיקריה להלן:

א. שני המנהיגים הדגישו האחריות הערבית הכוללת לגבי הענין הפלסטיני ולגבי ההליכה לקראת פתרון צודק בכל הדרכים האפשריות: מימוש נסיגת ישראל מכל האדמות הכבושות כולל ירושלים, והשבת הזכויות הלגיטימיות של העם הפלסטיני, כולל זכותו להגדרה עצמית וחזרה לאדמתו ולמולדתו.

ב. בהסתמך על החלטות רבאט הדגישו הצורך בליכוד המאמצים הערביים, אחדות השורה הערבית, גיוס כל הפוטנציאל בפני נסיונות להקפאת המצב, המשכת שמירת היוזמה בידי הערבים, וביסוס מאמץ ערבי בעמידה בפני מדיניותה התוקפנית של ישראל.

ג. הדגישו הצורך בשיתוף אש"ף בכל הארגונים, הועידות, הפורומים הבינ"ל כנציג הלגיטימי היחיד של העם הפלסטיני ולעודד מאמציו.

ד. הוקיעו מדינות ישראל בשטחים הפוגעת במקומות הקדושים למוסלמים בירושלים והדגישו המשכת "הג'יהאד" למען החזרת ירושלים. כן גינו הקמת ישובים ישראליים בשטחים הכבושים.

ה. הדגישו הצורך בשמירה על ערביותה, עצמאותה, ריבונותה ואחדות אדמותיה של לבנון ושמירה על שה"פ שלה עם ההתנגדות הפלסטינית.

ו. סכסוך הסהרה - הובהרו מאמצי התיווך של מבארכ המצרי ושל שה"ח הסעודי והסכימו על החשיבות בהימנעות מסכסוך צבאי והצורך במגע ישיר בין מרוקו, מאוריטניה ואלג'יריה.

ז. הדגשת הסולידריות המוסלמית, תשומת לב לשה"פ הערבי - אפריקאי והצורך לפתחו וסיפוק מהתקדמות שהושגו בדו-שיח האירו-ערבי.

ח. בילטרלי - שביעות רצון מהיחסים שבין מדינותיהם ומהתפתחותם המתמדת ביסודותיה התחוו ע"י פייצל וסאדאת וחוזקו ע"י ח'לאד וסאדאת ושהעם בסעודיה ובמצרים מאמינים בה. נלמד המצב הכלכלי במצרים. ח'לאד סבור שזו חובתו וחובת אחיו הערביים שיש בידם היכולת לכך להזדרז ולהעניק סיוע דחוף למצרים ולשתף עמה פעולה כדי לחזק הכלכלה

2/..

המצרית בתקופה קשה זו. ח'אלד החליט להעניק סיוע פיננסי ישיר ומיידי בסך 300 מיליון דולאר לצרכים דחופים ובוערים של העם המצרי. ח'אלד הוזמן ונענה לבקר בזמן הקרוב ביותר במצרים.

הערכה

ההיבט המצרי

3. מטרות סאדאת בביקורו בסעודיה היו:

א. נסיון לגייס סיוע כספי נוסף למצרים: - לפני הביקור, וכן במהלך הדיונים על התקציב במועצת העם המצרית, הובעה תרעומת על מעוט הסיוע הערבי למצרים (לטענת המצרים הסיוע הערבי מהווה 10% מכלל הוצאותיה של מצרים במלחמה עם ישראל) ונשמעו תביעות לסיוע ערבי בסך 4 מיליארד דולאר לשנתיים הקרובות.

ב. נסיון לגייס מחדש את תמיכתה המדינית של סעודיה, אשר בחדשים האחרונים נקטה בכמה צעדים של התקרבות לעמדה הסורית. סביר שסאדאת מעריך כי הרחקתה של סעודיה מעל סוריה תפגע במידה ניכרת במעמד שרכשה האחרונה בעולם הערבי על חשבון מצרים.

4. בשלב זה ניתן ללמוד על תוצאות הביקור רק לפי ההודעה המשותפת, שהתפרסמה בצהרי ה-26.2:

א. במישור המדיני

(1) ככלל ניתן לומר שיש בהודעה מספר ניסוחים דו-משמעותיים, שסאדאת בודאי יפרשם לפחות בפומבי כתיאום מדיניות בינו לבין סעודיה. עם זאת יצויין שאין ההודעה מזכירה את הסכם הביניים בין ישראל ומצרים, וממילא אין סאדאת יכול להפגין תמיכה סעודית פומבית בהסכם זה. כמו כן אין בהודעה כל התייחסות לתפקיד ארה"ב בהשגת ההסדרים.

(2) באשר לסכסוך הישראלי-ערבי, חזרה ההודעה על התנאים הערביים הידועים לפתרונו, אך בנושא הפלסטיני לא דובר על הקמת מדינה פלסטינית, אלא על הזכות להגדרה עצמית ועל זכות השיבה. נוסח זה נראה קרוב יותר לניסוחים הפלסטיניים מאשר לעמדות המצריות. יצויין הנוסח של הליגה לקראת פתרון צודק בכל הדרכים האפשריות, כאשר יכול להשתמע מכך שמדובר לא רק בדרכים מדיניות.

(3) הקריאה לשתוף אש"ף בכל הועידות והפורומים הבינלאומיים כנציג לגיטימי יחיד של העם הפלסטיני יכולה להתפרש כהסתייגות מצעדה האחרון של ירדן, ומכאן כהסכמה סעודית עם עמדתה של מצרים. עם זאת יצויין כי אין איזכור מפורש של ועידת ג'נבה והצורך בכנוסה בהקדם האפשרי. בנקודה זאת לא השיגה מצרים - הגורסת את כינוסה של הועידה כבר בשלב הקרוב. תמיכה סעודית למהלך זה.

(4) הדגשת הצורך בסולידריות ערבית הנה עמדה סעודית עקרונית. עם זאת לא נזכרו הצעדים למימושה של סולידאריות כזו, ולא ברור אם סאדאת נענה למאמצי ח'אלד לאחות את הקרע עם סוריה. גם אין בהקשר זה התייחסות להצעה לקיים פסגה ערבית ב-19.4 (יצויין כי בראיון עתונאי אמר שה"ח פהמי כי על סוריה לעשות את הצעד הראשון לקראת מצרים).

3/..

(5) הדגש הרב על נושא ירושלים - כולל הסכמת שני המנהיגים על המשך הג'יהאד למען החזרתה לרבונות ערבית - נראה כהענות מצרית לתביעות סעודיות. כזכור דבר סאדאת בעת ביקורו בארה"ב גם על אפשרות של בינאום כל העיר.

ב. במישור הכלכלי

(1) נראה כי נושא זה סוכם עוד לפני הביקור. אלאנואר הלבנוני ידע לספר (22.2) שסעודיה תתן למצרים מליארד דולר, מהם 700 מליון לצרכי רכש בארה"ב. מקורות עתונאים מצריים ידעו לספר כי תוך שלושה חודשים העובר תכנית לסיוע ערבי כולל למצרים, כאשר העיתוי נראה מקביל למועד חדוש מנדט אונדו"ף.

(2) בהודעת המשותפת הוצהר על סיוע סעודי רחוף למצרים בסך 300 מליון דולר, התואם חלק מדיווח אלאנואר הלבנוני. סביר שאם גם הוסכם על סיוע סעודי לרכש צבאי מצרי (מארה"ב או ממקורות אחרים) לא יינתן לכך פירסום.

(3) כזכור סיוע כלכלי מסיבי חיוני למשק המצרי. מצרים זקוקה לסכומים ניכרים לכסות את הגרעון הצפוי במאזן השוטף, שהוערך על ידי מקורות מצריים ב-6-4 מליארד דולר ב-1976. בלי להתייחס לאמיתות הערכה זו, להערכתנו יעלה הגרעון המצרי על 3 מיליארד דולר. גרעון זה נובע בין היתר מהחזר החובות החיצוניים, ומהצורך להגדיל את היבוא באופן משמעותי כדי לפתור מידית את הבעיות הכלכליות-חברתיות אשר רק הוחרפו בזמן האחרון.

(4) ההיענות הסעודית היתה חלקית בלבד ולמעשה זעומה ביחס לצפיות סאדאת. מצד שני, בציון ה-300 מליון דולאר בהודעה, ובפרט ציון הכרת ח'אלד שעליו ועל יתר מדינות ערב לסייע כלכלית למצרים, נותנת סעודיה סיפוק מסויים לסאדאת. לכך חשיבות מיוחדת הן על רקע הסתייגויות בהנהגה הסעודית מגובה הסיוע למצרים ואופן ניצולו והן בתשובה לבקשת סאדאת להסתייע בסעודיה להשפעה על יתר מדינות המפרץ להיחלץ לסיוע כלכלי למצרים (לאור הסתייגויות מכך במדינות המפרץ).

(5) סביר שנושאי הסיוע הכלכלי, מימון רכש מצרי במערב וההשתתפות הסעודית בתע"ש הערבי ימשיכו להידון בשיחות נוספות בין שתי המדינות, כאשר הסעודים מנצלים וימשיכו לנצל גם בעתיד את המנוף הכלכלי כלפי מצרים כדי ללחוץ עליה בנושאים מדיניים.

ההיבט הסעודי

5. האינטרס הסעודי העליון בסולידריות בינערבית בא לידי ביטוי מודגש בהודעה, ולהערכתנו לחצו הסעודים על המצרים להתפייסות עם סוריה ולאחדות השורה הערבית. סביר שנידונו גם התקרבות סוריה-ירדן ומכלול ירדן-אש"ף, כשהסעודים אינם מקבלים עמדתה הנוכחית של מצרים וביקורתה על סוריה וירדן. ניתן להניח שהועלו הצעות סעודיות בכיוון פיסגה זוטא כדי לגשר על המחלוקות מצרים-סוריה וירדן-אש"ף.

4/..

6. בהודעה דגש על הצורך בפתרון כולל. מצד שני אין בה איזכור של ג'נבה או תמיכה סעודית בקו המצרי לגבי הועידה (מתוך התחשבות סעודית בעמדת סוריה), למרות שידיעות ממקורות סעוריים במהלך הביקור הדגישו תמיכת ח'אלד בעמדת מצרים בדבר הצורך לכנס את ג'נבה. בהדגשה של "האחריות הערבית הכוללת" עדות נוספת לעמדה הסעודית כנגד כל הליכה ערבית נפרדת בעתיד וודאי שעמדה סעודית זו הובלטה בפני המצרים.

7. דגש מיוחד בהודעה על הנושא הפלסטיני בכלל ועל אש"ף בפרט כ"נציג לגיטימי יחיד" (והצורך בשיתופו בכל הועידות והפורומים- ובמשתמע לגבי ג'נבה). מבחינה סעודית יש בכך עקביות בהמשך דבקות בהחלטות רבאט ונוסח זהה להודעה המשותפת בתום ביקור ח'אלד בסוריה.

8. ההבלטה שלא יורשה קפאון מלמדת, להערכתנו, גם על כוונה ללחץ משותף על ארה"ב, לרבות בנושא הפלסטיני.

9. החשיבות המיוחדת להיבט המוסלמי במדיניות סעודיה בא לידי ביטוי בהודעה בצורות שונות, לרבות רגישותה המיוחדת לענין ירושלים (ייתכן שהתבטאויות מצריות בדבר אפשרות בינאום ירושלים צורמות מאוד לסעודים).

10. אשר לניסוח לגבי לבנון - מעבר למכנה המשותף ביניהן בדבר "ערביותה" של לבנון ושלמותה הטריטוריאלית (קרי: הצורך בשנוי /הסטטוס קוו הבינלאומי, והתנגדות למחשבות נוצריות בדבר חלוקה והצורך בהבנה לבנון - מחבלים) עשוייה אולי ההדגשה על שמירת עצמאותה של לבנון להתפרש במשתמע גם כנגד מעורבות גוברת סורית. אולם יש לזכור כי בהודעה המשותפת עם סוריה בדצמבר 1975 נתנה סעודיה ברכתה ל"תיווך" הסורי ולמעשה קיימת השלמה סעודית עם המהלכים הסוריים בלבנון. עם זאת, להערכתנו, ממשיך להתקיים גם אינטרס סעודי בסיסי כנגד התגברות משמעותית של ההשפעה הסורית בלבנון בפרט על רקע השלכותיה האפשריות לגבי מהלכים מדיניים - צבאיים ועל מערכת הכוחות בזירה הערבית.

11. הסעיף בדבר סהארה מעיד, להערכתנו, גם על הענין המשותף בין שתי המדינות במרוקו הפרו-מערבית וכנגד היווצרות חזית רדיקלית אלג'יראית - לובית והמעורבות הסובייטית מחד גיסא, והמאמץ המשותף מצד שני למנוע עימות צבאי בין מדינות ערביות.

12. במסגרת הנושאים המדיניים עלה בוודאי גם מכלול האינטרסים המשותפים בדרום ערב - ים סוף קרן אפריקה: המאמץ המשותף לפתרון בעיית עומאן (החלטת סאראת לצרף את עומאן לביקורו נתקבלה בשתותו בסעודיה וסביר שדיווח לקאבוס על תוכן השיחות) לשנות האוריינטציה של רד"ת להרחיק השפעות סובייטיות מתימן והצורך בתיאום על רקע ההשלכות הצפויות מהפינוי הצרפתי מג'יבוטי.

5/...

13. ההתייחסות בסעיף הבילטרלי לשביעות רצון ממצב היחסים בין סעודיה למצרים ובפרט הכלטת ההמשכיות שנוקטת ההנהגה החדשה של סעודיה במדיניות של פייצל בנדון, היא מחווה פומבי חשוב מצד סעודיה לסאדאת. זאת בפרט על רקע מצב היחסים הכללי בין סעודיה וההערכות שהציר ריאד - קאהיר התערער לאחרונה. חרף הלחץ הסעודי על מצרים, יש לציין שמערכת היחסים בין שתי המדינות ממשיכה להיות חשובה מאוד גם לסעודיה, אף שלאחרונה קיימות הערכות שסעודיה עצמה מתחרה במידה מסויימת עם מצרים על מנהיגות בינערבית וכדי להגביר תלותה של מצרים בה אינה מעוניינת בחיזוק משמעותי של סאדאת מבית (ע"י סיוע כלכלי מאסיבי) ובזירה הבינערבית.

14. במהלך הביקור מסרו מקורות סעודיים ששתי המדינות ימשיכו בהתייעצויות ביניהן על בסיס השיחות בעת ביקור סאדאת. להערכתנו, סעודיה רוצה להבטיח לעצמה בעתיד יתר תיאום מראש מצד מצרים לגבי מהלכים מדיניים והתנהגות בזירה הבינערבית ומבקשת לשמור לעצמה גם להבא אפשרויות לחצים על מצרים, כולל באמצעות המנוף הכלכלי, כדי שזו "תתיישר" עם הקו הרצוי לסעודיה.

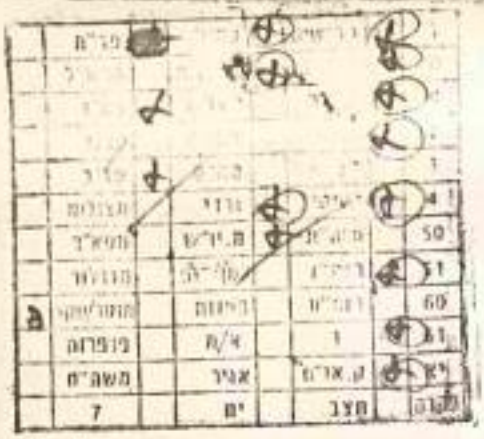

בלמ"ס

לחופ

מאת: ח צ ב

נר: 28.02.76/836/2317

מקור: סימזת מקהיר

תזק: 28.02.76/1500

++++++++++++++++++++++++++

הנדון: מצרים-קטר///הודעה משותפת בתום ביקור מאדאת בקטר

++

<u>אש"ף</u>

מצרים וקטר הדגישו את הצורך בהשתתפות אש"ף בכל הארגונים והוועדות הבינ"ל בהיותו הנציג הלגיטימי של העם הפלסטיני.

<u>הסולידריות הערבית</u>

שתי המדינות הדגישו בהודעה משותפת של ביקור מאדאת בקטר ותוצאות שיחותיו עם אמיר קטר כי העשייה הערבית הקולקטיבית בכל האמצעים האפשריים הוא האמצעי לישיבת האדמות הערביות הכבושות, ובראשן ירושלים והבטחת הזכויות הלגיטימיות והלאומיות של העם הפלסטיני.

שני המנהיגים דרשו שיש לחשקיע את מירב המאמצים המשותפים לחיזוק ובימום הסולידאריות הערבית בהיותה הנשק החד ביותר עלמנת לזכות בעניינים הצודקים.

<u>פעילות ישראל בשטחים</u>

שני המנהיגים גינו את הצעדים השרירותיים של ישראל בירושלים ובשאר האדמות הערביות הכבושות, המותרים את כללי החוק הבינ"ל ועקרונות אמנת האו"ם ומטרותיו.

כן הביעו גינויים החריף למדינויות התוקפנות נגד האמונות והמקומות הקדושים.

<u>המדבר המרוקני</u>

בנוגע לעניין המדבר הראו שני המנהיגים לאבות במרוקו , אלג'יריה ומאוריטניה להימנע מהתנגשות מזוינת ולפעול לישוב מכהוכם בנוגע למדבר בשיטה של דו-שיח שלום ואחווה , שיבטיח שימת קץ למכסוך זה.

לבנון

בנוגע למצב בלבנון הביעו שני הצדדים שוב את שקידתם על עצמאות לבנון, ריבונותה ואחדות אדמותיה. כן הדגישו את חשיבות שתהייפ בין לבנון להתנגדות הפלסטינית.

היחסים הבילאטראליים

בתחום היחסים הבילאטראליים הדגישו שני המנהיגים את שביעות רצונם מההתפתחות הרצופה ביחסי שתי המדינות לטובת שתי המדינות ושני העמים, ואת הסכמתם המוחלטת על הצורך להמשיך בעשייה לחזק את קשרי הסולידאריות בכל התחומים.

חיזוק הכלכלה המצרית

שני המנהיגים דנו במצב הכלכלי במצרים, שנוצר כתוצאה מהעול הלאומי הכבד בו נושאת מצרים.
אמיר קטר הדגיש, כי החובה הלאומית מחייבת שכל האחים הערביים בעלי האפשרויות יגישו את כל הסיוע שלעיל ידם עלמנת למייע בהקלת הלחץ ממצב זה, ולתרום לחיזוק הכלכלה המצרית בתקופה עדינה זו בה היא עוברת.
אמיר קטר החליט להגיש סיוע כספי ישיר למצרים עלמנת לתרום לעמידתה בפני צרכיה הדחופים.

סוף מרגלית יק 28/1810

נא אשרו ++++++++

רפנה ב-1957 28 כ

2+61

מוגבל

דחוף

מאת: ח צ ב

נר: 26.02.76/836/2104

מקור: סימזת מקהיר

תזק: 0945 / 26.02.76

++++++++++++++++++++++++++++++++

הנדון: מצרים - סעודיה /// הודעה משותפת בעקבות ביקורו של סאדאת בסעודיה (חלק - ראשון)

++

(הערת חצב: כתב הסוכנות ביקש לא לפרסם את הידיעה לפני השעה 261330 בבוקר לפי שעון קהיר).

הבנה הדדית בשיחות

סאדאת התקבל בסעודיה בקבלת פנים חגיגית במישור הרשמי והעממי, דבר המעיד על הידידות וההערכה שרוכשים העם הסעודי וממשלתי לעם המצרי ועל עומקם של הקשרים והאיתנים הקושרים את שתי המדינות ושני העמים. שני המנהיגים ניהלו שיחות בנוגע להתפתחויות בעית המזהיית ובעקר בנוגע לענין הפלסטיני. כייכ התנהלו שיחות בנוגע לקשרים הבילטראליים, המצב הערבי הנוכחי, והבעיות הבינייל המעניינות את שתי המדינות ואת העולם הערבי והמוסלמי.

בשיחות שררה רוח של הבנה הדדית וכנות אחרית.

המשתתפים בשיחות

מהצד הסעודי השתתפו בשיחות יורש העצר, האמיר פהד, ראש הממשלה הלאומי, עבד אללה בן עבד אלעזיז, שר ההגנה והתעופה, סלטאן בן עבד אלעזיז, שהייח, סעוד אלפיצל, יועצו המיוחד של המלך, רשאד

פרעון , שר התנוך , עבד אלעזיז אלחיויטר, היועץ בדיואנ המלכותי ,
אברהים אלסויל ושגריר מעודיה במצרים , פואד נאטיר.
מהצד המצרי השתתפו ראש הממשלה ממדוח סאלם , שהייח אסמעיל פהמי,
שר השכון והבינוי, אחמד עתימאנ שר התכנון , עבד אלרחמנ , ראש דיואנ
הנשיא , חסנ כמאל , שגריר מצרים בסעודיה , אחדם תיאבת ומזכיר הנשיא
לקשרי חוץ , אשרפ מרואנ .

<u>לכוד המאמצים הערביים למען הענין הפלסטיני</u>

שני המנהיגים הדגישו שוב את האחריות הערבית הכוללת לגבי הענין
הפלסטיני ולגבי החליכה לקראת פתרון צודק בכל הדרכים האפשריות , ממוש
נסיגת הכוחות הישראליים מכל האדמות הערביות הכבושות , כולל ירושלים ,
והשבת הזכויות הלגיטימיות של העם הפלסטיני כולל זכותו להגדרה עצמית
וחזרה לאדמתו ומולדתו .
בהסתמכ על החלטות רבאט מדגישים שני המנהיגים את הצרכ בליכוד
המאמצים הערביים העצומים בשלב זה של הצעידה הערבית , אחדות השורה
הערבית , גיוס כל הפוטנציאל הערבי לעמידה בפני כל נסיון להקפיא את
הענין , להמשיכ בשמירה על רסנ היוזמה בידי האומה הערבית , בסוס
המאמצ הערבי בעמידה בפני כל מדיניות תוקפנית של ישראל והגברת
הפעילות הערבית בכל התחומים לעזרת הענין הערבי הצודק .
שני המנהיגים הדגישו גם את הצורכ בשתוף אשייפ בכל הארגונים ,
הועידות והפורומים הבינייל מהיותו הנציג הלגיטימי היחיד של העם
הפלסטיני, ועדוד מאמציו למען הענין הערבי והזכויות הלגיטימיות של
העם הפלסטיני.

סוף רוזי רי 26 1120
נא אשרי +++++++

סימה ב---26 1142

2+61

מוגבל

דחוף

מאת: ח צ ב

נר: 26.02.76/836/2107

מקור: סימזת מקהיר

תזק: 0945 / 26.02.76

++++++++++++++++++++++++++

תנדון: מצרים - סעודיה /// הודעה משותפת בעקבות ביקורו של סאדאת בסעודיה (חלק שני המשך לנר 2104)

++

גינוי לפעולותיה של ישראל בשטחים המוחזקים

שני המנהיגים חידשו את הוקעתם לגבי כל הצעדים , אותם נוקטת ישראל באדמה הערבית הכבושה ואשר עומדים בסתירה לערכים האנושיים והאמונות החזיות ופוגעים במקומות הקדושים המוסלמים בירושלים . שני המנהיגים הדגישו את המשכת הגיהאד למען החזרת ירושלים לריבונות הערבית .כייכ חידשו המנהיגים את גינוים לגבי הקמת הישובים באדמות הערביות הכבושות ושינוי הצביון הדמוגרפי והגיאוגרפי של אדמות אלו. הם הביעו את התנגדותם המוחלטת לצעדים בלתי לגיטימיים אלו בהתאם לעקרונות החוק הבינייל , אמנת האויים והסכמי גינבה , אשר מחייבים את שימת הקצ לצעדים אלו ולכל עקבותיהם .

המצב בעולם הערבי

שני המנהיגים דנו במצב בלבנון והדגישו את הצורך בשמירה על ערביותה , עצמאותה, ריבונותה ואחדות אדמותיה של לבנון ושמירה על ערביותה ושתוף

הפעולה שלה עם ההתנגדות הפלסטינית .

כייכ דנו המנהיגים במצב שביב מרוקו ומאוריטניה מצד אחד לביב אלגיריה מצד שני . הנשיא סאדאת הבהיר את מאמצי התווך של סגנו והמלך חיאלד הבהיר את המאמצים שנעשו עיי שהייח הסעודי. הם הסכימו על החשיבות ש שבהמנעות מסכסוך צבאי ביב האחים, עד אשר יתאפשר מגע ישיר ביב שלש המדינות האחיות, ועל החשיבות שבהגשמת כמיהתה של האומה הערבית להגנה על אדמותיה , זכויותיה ועתיד עמיה .

.....

היחסים הביניייל

שני המנהיגים הדגישו את שביעות רצונם מצעידתה של הסולידאריות המוסלמית והביעו את תשומת לבם לשהייפ הערבי - אפריקאי ואת הצורך להתשייב ולפעול לפיתוחם ולחיזוקם של הקשרים שביב מדינות ערב למדינות אפריקה , שתמכו במאבק הערבי הצודק נגד התוקפנות הישראלית .
כב הביעו השניים סיפוק מהתקדמו ת שהושגה בדו-שיח הערבי - אירופי .

.....

היחסים הביילאטראליים

שני המנהיגים הביעו שביעות רצון מהיחסים שביב מדינותיהם ומהתפתחותם המתמדת למען שני העמים . וזאת עיי נקיטת הדרך , שיסודותיה הותוו עיי המלך המנוח פיצל והנשיא סאדאת וחוזקו עיי המלך חיאלד והנשיא סאדאת , ושתעם בסעודיה ובמצרים מאמיב בה . העם המצרי רוכש הערכה לעם הסעודי ולמלכו, המופקדים על המקומות המקודשים לאסלאם ועל שמירת שני המקומות הקדושים (אלאקצא ומכה - חצב).
שני המנהיגים למדו את המצב הכלכלי במצרים . חיאלד סבור , כי זוהי חובתו וחובת אחיו הערביים , שיש בידם היכולת לכך להזדרז ולהעניק סיוע דחוף למצרים ולשתף עימה פעולה , כדי לחזק את הכלכלה המצרית בתקופה קשה זו .
המלך חיאלד החליט להעניק למצרים סיוע פיננסי ישיר ומיידי בסך 300 מליון דולאר , כדי לעמוד בפני הצרכים הדחופים והבוערים של העם המצרי.
סאדא ת הביע תודה על קבלת הפנים היפה לה זכה במהלך הביקור .
כב העלה על נס את רוח שתהייפ והליכוד שמגלים עמה , ממשלתה ומלכה של סעודיה ואיחל לעם הסעודי קידמה ושגשוג ולמלך חיאלד איחל סאדאת המשך הצלחה.
סאדאת מסר לחיאלד הזמנה לערוך ביקור רשמי במצרים . חיאלד קיבל את ההזמנה והבטיח לערוך את הביקור בהזדמנות הקרובה ביותר .

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך – עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ ושמירת רשמיים), תשי"ז – 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס - מסווג

סמור

מס. 446

נשלח 241600 מבר 76

אל: המשרד

מאת: וושינגטון

מברק

מרכז מצפא.

מצרים.

1. ההערכה במחמד/מזת שמטרתו העיקרית והמרכזית של סאדאת בביקורו בכל נסיכויות המפרץ היא להשיג סיוע כספי. כמובן שמצרים אינה מציגה זאת ככ ועוטפת הביקור במעטה של מטרות נאצלות יותר. מצבה הכספי החמור של מצרים משתקף בעובדה שסאדאת מתכוון לבקר אפילו בעומאן ובבחריין שאין להן רזרבות משמעותיות של כספים לסיוע.

2. בינתיים אין כל אישור לידיעות על הסכמת סעודיה להעניק מיליארד דולר למצרים. תמוה שהידיעה פורסמה בעתון הלבנוני אפילו עוד לפני תחילת שיחותיו של סאדאת בריאד. עד כמה שמכירים את סעודיה היא איננה נוהגת לחתום על שטר לבן אפילו לא לרכישת נשק. מכאן הספקות לגבי הסכמת סעודיה להעניק סכום כה גדול למצרים בלי שזו אפילו ערכה רשימות מחירים של סוגים וכמויות נשק ומבלי שניתלה מום על רכישתם ממדינות אחרות.

תורגמן==

סמת רהמ מנכל. שהבט ממנכל ממנכל מצפא מזתים חקר רם אמן

רע/אס

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך — עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז — 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס - מסווג

ס מ ו ד

אל: המשרד

מאת: סגן

מס' 107

בשלח: 241500 פברואר 76

ד ח ו ף

כאנאי

אל מזחים
המרכז
דע קסח"י/סוסד

עזונות
1. סדאת בראיון (ללא תאריך) עם כתבי חרדין והטלויזיה האירנית ששוגרו לקהיר
"ישראל-הסכם סיני היינו צעד בכוונ של שלום... האסטרטגיה המצרית קובעת שהמצב שנוצר אחרי מלחמת אוקטובר אסור שיוקפא... חובה שנמשיך עד לפתרון וסופי בהשתתפות כל הצדדים הנוגעים בדבר כולל הפלשתינאים...
כמחנגדי ההסכם אינ חלוקי דעות עמנו לגבי המטרות הסופיות שנקבעו בועידת רבאט וכנויות על שני עקרונות
א. אינ לוותר על שום שעל מהאדמה הערבית
ב. אינ להתפשר בנושא זכויות העם הפלשתינאי.
ועידת גנבה היתה בינתיים המקום היחיד להגיח בו היסודות לשלום...
באם זיכשל אינ ספק שהתוצאה תהיה שואה היות ולאחריה אינ מנוס
אלא מלחמה... מום ישיר עם ישראל אינו אפשרי... היות ובידי הכובש זכות הוטו... בעקבות מלחמת אוקטובר הוכחנו לישראל ולעולם ששלום אינו ניתנ לכפיה באמצעות הנשק ... בועידת גנבה יבדקו כל הבעיות
השונות וידושג פתרון סופי עם בטחונות כשני הצדדים
באם נתוצים בשיחונות לישראל, הם נתוצים גם לערבים.
אירן-אני והעם המצרי מודים בכנות על התבנה שמגלה השאה לגבי הנושאים הקשורים לנו ולמזח... הסכמנו שלא להרשות לשום גוף זר לשנות את גבולות האזור וליצור מצב שהוא נגד רצון בעלי... "יתכן שיוצרו חלוקי דעות בינ משפחה אחת אולם החשוב הינו שמירת האופי המשפחתי בפיתרונם ..... (רסטחיז)
תנסח הסכא מועבר בדיפ
2. מפקד חיל הים האירני לשעבר נידון לחמש שנות מאסר ולקנס של 3.75 מליון דולר. כל יתר שלושה עשר הנאשמים נדונו לתקופות מאסר שבין שנת לחמש ולקנסות כבדים.
3. שהח עיתק יבקר באירן בדרכו לאפגניסתאן =-

שבי

שהח רהם מנכל מ/מנכל סמנכל מזחים חקר מאנס א ב הסברה מעת רם אגן דגון

אב/סר

כל המוסר תוכן מסמך זה, בולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך - עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (סמכות הסדינה
יחסי חוץ וסודות רשמיים),
תשי"ו - 1957.

משרד החוץ

מחלקת המשר

מברק נכנס-מסווג

שמרו

אל: המשרד
מאת: וושינגטון

מס. 313
נשלח 171500 פבר 76

מרכז, מצפא, מזתים.
משיחת שר"מ מתיוס במשרד מזת/מצרים.
מצרים.

1. תמוה לזימון השגרירים האמריקנים בכזת להתייעצויות בוושינגטון ערב סוכם סופית, ממתינים לשוב ולזכיד ב-24/2 מסעו באסלט וכן לשובו של סאדאת ב-25 או ב-26/2 מביקורו בסעודיה אליה יוצא בשבת. ה שגריר אי"כשם צריך לשוחח עם סאדאת אד"י שובו מסעודיה ורק אחיכ יגיע אילשם לוושינגטון.

2. סאדאת עוד לפנ' ודאיוג שפורסם באל חודאת הלבנונ' מסר לארוב על תוכן ואיגרת שקיבל ממוסקבה לפיה חודיעה בריתם שבעתיד לא תוכל לשפל מנועי משוסי מיג ותועברים ממצרים לשיפוץ ברוסיה. הודעה זו מחזירה את מצב היחלשים של ונשק הסובי"טי במצרים שאספקתם צומצמה כמעט עד לאפס.

3. לגבי הידיעות בדבר אספקת נשק אמריקני למצרים, נמנע מתיוס מחשובה ביורת ותסתפק באומרו שהתדובר בשישה משוסי C-130 ומריטים אד"ים. מתיוס חזר על העמדה הרשמית שלפני קבלת החלטה בנושא זה יתקוים התייעצות עם הקונגרס. מתיוס הוסיף שאחד הגורמים המנחים את שיקולי מחמד בנדוג שעייפ כי כמויות מסויימות של נשק הסופקנה מארוב ועי כך יחזיק בה מידת מה של בקורת, במקום ממצרים ויכוש אותם סוגי נשק מערבית בוריטנית.

4. נראה שהנושא העקרי והמעסיק את מצרים כיום הוא מעמדה הירוד בזירה הבינלאומית והמסרת בידודה בת. מצרים עושה מאמצים לשבר מצבך זה. על רקע בידוד זה יש להסביר גם ההתקפות המצריות על ירדן. בנושא דחיית הבחירות לפרלמנט הירדני, אחת מבעיות מצרים בשישור הבינלאומי גובעת מחוסר הפופולריות של מחמד בקרינות שיב דבר והתנגדות הסידה רבה בתוך רפת היוסים-עם ירדן. קיימת מתיחות איסית בין מחמד לבין מספר אנשי צמרת ירדניים.

5. המשימה היא שהנושא הכלכלי של הנשק והסיוע והסעודי למצרים יהווה מרכז הכובד של שיחות סאדאת בסעודית, כך סביר שסאדאת ומארחיו ידונו גם מכל הנושאים האחרים העומדים על הפרק בעולם הערבי. ידוע כי בין היתר חזיה התייחסות למצב בזימבבוה, רודזיה. וגיבושי לגבי גיבושי משותפת למצרים

2/.....

...../2

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך - עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי חוץ וסודות רשמיים),
תשי"ז - 1957.

משרד החוץ

מחלקת המזרח

מברק נכנס-מסווג

ולסעודיה זיקה מסוימת סכנת השתלטות סובייטית עליה, לגבי סאודיה גם נעשה סעודיה עד כה מקשיית עמדה ואילו מצרים ככל שיוריד ותשתבר ביום מרוקו לאלג'יריה תמצא את עצמה מצד מרוקו. אם כי עד כה אינה בולטת ביחסי מצרים עם אלג'יריה.

6. מצרים מסיכה לתריץ באיזב למנוע קשרים מהלכים תריניים בגורמה שעת הבחירות אינה צריכה לעכב זאת. ביניהם אין ומבר להודעת פתוי מתמול שיש לכנס את גנבה בקרוב בהשתתפות אפס. לא ברור באיזו מידה תואמת או סותרת הודעת פתוי את דברי סאראת שיש לכנס גנבה בהיכר מקורי אך גרסא השתתפות אפס ייזדוג כסעיף ראשון בסדרי. לגבי צדדי הבינים לעיניהם העמדה המצרית ומוצדקת והאזרוגה היחס שהשלב הבא צריך להיות בגוכ, אולם לסדרת שמה זו סביר להניח שמצרים לא תתנגד לסום ישראלי-קדנ.

7. סעודיה תומכת שמה לכל הדעות בהסדרת הבינים עם מצרים אם כי מסיכה לציע בפני מצרים דאגותיה על התפתחות שהסכם זה חולל בעולם הערבי. מכאן ולהבא השתדל מצרים להגיע עם סעודיה ולקבל את הסכמתה מראש כל צעד מציע שתעשה בישור ותריני לגבי הסכסוך עם ישראל. המשך הסיוע הסעודי למצרים הולך ונעשה כח קריטי עבור מצרים עד שאינה מסוגלת לקבל השלטות מרחיקות לכת בתחום זה ללא ברכתה השקטה של סעודיה.

8. האמריקנית והאמריקנית בקהיר מוסיפה להריך בדיווחיה את מטרו ומעמדו של סאראת במצרים כאיתן ויציב. סוריה מנסה בעמולתה את תימדים והמעורת של הקריות והפחדיות שונות שהיו במצרים, ואשר לחסקנ לא היצ כל רקע פוליטי.

תורגמן.===

שחת רוחם מנכל שהבט ממנכל סמנכל מצפא מאף מזחים חקר בלא אמן (בנפרד)

רע/מה

משרד החוץ
מחלקת הקשר

מברק יוצא

בלתי מסווג

אל: וושינגטון ניו-יורק פאריס לונדון בון בריסל אוסבת ביירות
חאג רומא אנקרה ג'נבה וינה טהרן

חוזם 373

[illegible]

עניין

לגאום מואזת בפני מזכירי אגיע המחוזיים ונציגי האיגודים 15:(אחרי פרשת מדיד).

1. חזר בתוקף על "חלטתו לדבוק במדיניותנו." אלה שעודדו הסערות חשבו שיכריחונו לנקוט דרך אחרת או לפחות שיזלבלו זרכנו. לא קרה ולא יקרה דבר מסוגים אלה. לעולם לא."

2. הפחנה ברורה בין האיגודים המפדי לערבי " אומר בגלוי דבר שאולי יכאיב. זה שנוגע לאומה הערבית (במקום אחר העתים הערבי) הוא נושא להתייעצויות בינינו אך זה שנוגע לענין של העם המפרי הנו נפש לבני מולדת זו".

חברינו אלה זכו להשוואות מפושכות. חזר עליהם מיד ושוב לקראת סוף נאומו. כל אחד " איננו רוצים למגור גשרים פתוחים או להשיב לאחור יד מושטת. אנו פתוחים למו". אך הבורר האחרון בטה שנוגע לנו הנו רצוננו (במקום אחר- הרצון המפרי שלנו)) שיהא הדבר ברור לכל". לא נמיל אפוטרופסות על איש ולכן לא נרשה לשום איש ושום סיכמה לנסות להטיל אפוטרופסות על החלטתנו או על ארצנו".

3. יצא במקיפות נגד אשם וערפאת אישית. והתיחס לערפאת בבינוה בולטת של אלזול אם כי חזר על נאמנות לנושא הפלסטיני. הגדיר מטרת הפלסטינים לפי הבנתו שהיא לראות "מולדתי". לא אחר "מדינהי" כפי שגרס לפני כן. ציין שהעם המפרי שהיה בין העשירים בעמי ערב ואף העשיר שבהם הוך לעני שבהם בגלל הענין הפלסטיני". ברמז ברור לפלסטינים אמר - "שאך כל אחד במקומו ובמדיו ושבעיתי". חקף הפלסטינים על נסיונם לפלג בין העם המפרי להנהגתו וקבע שהיחס יזרו נגדם. ושמיע האשמות על מעשים מזיקים שעשו הפלסטינים.

2/.....

4. והתקפותיו על סוריה ירכז בעיקר כלפי הבעית יחוד מאוד על אזאד.
5. תקף בריתם ויצא נגדה בנסחי האשמות חדשות על מעשיה ומחדליה כלפי מצריים טרם שהגיעו בינ מצרים לבריתם נוכרית.

פרטים

1. חיזאם נפגש ב-15 עם שגבריתם מנית תוך 48 שעות ועם שגאריב.
2. יאלסמירי והלבנוני (15) שהדמשק ותורי נושא ונותן בציפיה לחשגת סיוע צבאי ושנציפיה העניקה לסוריה מלווה 100 מליון דולר.
3. ר דמשק (15) על פרשת מדריד אינפורמטיבי ללא פרשנות.
4. מראיון אשאד לינירוזוויקי (לפי ר דמשק):
א. חרקפ והתוכם בסינ" נדרוש והשיעונים הסוריים לאחרונה.
ב. כוונות אחוב להורדים המצב ולהחפנות לבחירות. לא ותוכן הדרמה לתקופת זמנ. קיסינגר לא נתנ לסוריה הערכה לגבי נסיגה נוספת בגולנ ולא אמר דברים מוגדרים. קיסינגר סבור שהשיחות אפשריות אב טוריה לא הגיעה להסכם עמו.
ג. עמדת סוריה לאחר החסכם בסינ" במלב של עינ שבסופו יגיעו לתוצה מוגדרת.
ד. מבחינה צבאית ומדינית קו החזנה היציב ובטוח יותר הוא הנקבע בכינונ שלום צודק, אב אנ נדרש להתחשב בגורמים טופוגרפיים הנ" בידי ישראל הרינ בתוך קו 67 הנבוהים מזגבול.
ה. אינו רואה הצדקה לתוענות התראה.
ו. פירוז אפשרי אב הדדי ושווה.
ז. בנסיגים אומרים שלא תוציאה עצמה מטעגל תעימות והימים יוכיחו.
ח. סוריה ויורנ מסוגלות להלחם ללא מצריים ואנו מתארגנים כך שנוכל להתגונן. אפשרויות והתנגשות הנ בחזית הצפונית והמזרחית, התולקחות קשורה בטפר שיקולים למשל נסיונ ישראלי לנצל המצב בלבנונ או האפשרות שנהכיח מחזקנ נחאים לחידוש הלחימה.
ט. לפלסטינים הזכות לנהל מאבק מזוינ מכל מקום,לרבות סוריה.
י. עד עתה לא דנו בחידוש אונדופ .יתכב שאנ יבקשום לעזוב תראה ישראל בכך אשלה למסח מנע.
יא. למרות המחויבות מאז פסגת ריאד בחיאות לא תיאמו המצרים הקשר בינ והסוד בסינ לגולנ.
יב. כריתם לא אישרת חסכם סינ" ולא ידוע על נה בונה קיסינגר הנחתו שאינ צופה התנגדות מצריתם. אנו בנקודת נפגש אחת עם בריתה ולרוע תמזל אינ מחינות אחוב צועתה באותו כיוונ.

סעודיה.

1. יועצ חיאלד, ארזם אפל טאדאת 15:

כוונת - ב-16 שביזה כללית משעם הפלסטינים וארגונים עמזיים כוויתימא בגש תכם סיני. זזם כווית בפועל שנתנו הוראוז לאנשי המשחוב לפעול במקיפות נגד הפרעות תמוד הציבודי, שגמצרים בכווית גינה (16) מסע שתונים כוויתים נגד מצרים.

אין-

1. דובר אשם (15) שלאשם אינ קשר לפרשת מדיד וכי לא יזוע דבר על קבוצה על שם עבד אלאחד אלחוסיני. נציגי אשם בגנבה בפריס גינו הפעולה.
2. גורמים באשם תשיכים לוקוף תכם סיני. בראיוב ליאלוטני הכוויתי (16) תאר ערפאת ותכם כמדיני הנוגד בזורות התלטות ועידות הפסגה תערביות.

מרכז

מ ר כ ז

שחת רתם מנכל ממנכל סמנכל מצפא מאום אכ אירו אב מלס מדתים חקר מעם הסברה תיעוד

איל פר כבון

צג/רא

בלמח

רגיל

מאת: ח צ כ .

נר: 31.01.76/836/2582

מקור: ד.פ.א.

תזק: 30.01.76 / 1945

++++++++++++++++++++++++++++++

הנדון: מצרים - בריה"ם /// על חובותיה של מצרים לבריה"ם .

++

בהתבסס על הודעתו של ממדוח מאלם בפני מועצת העם בתחילת השבוע מחר העתון "אלאהראמי" ב - 30 ינואר שמצרים שלמה למעשה רבע משוויו של הנשק אותו קבלה מבריה"ם במלחמת אוקטבר וכי היא כבר שלמה שליש משוויו של הנשק הסובייטי אותו אבדה במלחמת 1967 .

העתון צייין שכל התשלומים והחיבות על החובות הצבאיים כבר שולמו ע"י מצרים לבריה"ם מלבד ההתחיבויות שלגבי המדרתם מתנהל עתה מו"מ. "אלאהראמי" מסר שמצרים שלמה את כל הסכומים שמועד פרעונם כבר חל ואשר מתיחסים לנשק אותו קבלה מצרים לפני 1960 באמצעות צ'כוסלובקיה . העתון צייין שנוסף לכך שולמו 35 אחוזים מסך כל החובות של עסקות הנשק בין השנים 1960 ו- 1967 ו- 25 אחוזים משווי יתרת חובות חוזרת :-

על עסקות הנשק בין השנים 1960 ו- 1967 ו- 25 אחוזים משווים של עסקות הנשק בין 1967 לבין מלחמת אוקטובר 1973 .

הסכום הכולל של החובות לבריה"ם ואשר נמסר ע"י ממדוח מאלם לחברי מועצת העם נשאר כמות.

בלמח

דחוף

מאת: ח צ ב

הנר: 31.1.76/836/2634

מקור: רדיו צות אלערב

תזק: 31/1/76 1345

++++++++++++++++++++++++

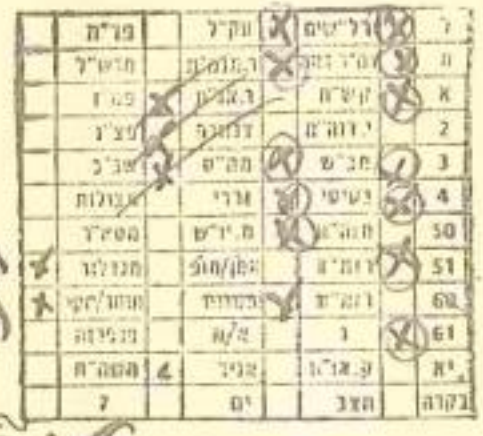

הנדון: מצרים/// דברי פרישנות בעקבות הודעת ממשלת ארה"ב בדבר המשך
לפתח באמצעות שגרירה בקהיר

++

ב-24 השעות האחרונות קיים איסמאעיל פהמי שתי פגישות עם שגריר ארה"ב בקהיר, אשר מחד למצרים את הודעת ממשלת ארה"ב על עמדתה ביחס למשבר המזה"ת. בשתי הפגישות נדונו רעיית המז"ת, שיחות ריבון בארה"ב וכינוס ועידת ז'נבה.

מאידך, מחדו חוכנויות הידיעות מפי מקורות אמריקאיים מרימנים כי בשיחות פורד ריבון לא רוישגה התכמה ביחס לשתי נקודות והנ צורת ההתיחסות לפלסטינים והיקף היעוץ לישראל.

עוד מחדו חוכנויות הידיעות כי פורד אמר בישעודה שערב לכבוד ריבון ב-30 ינוי כי אומנם ארה"ב מתחייבת לערוב לקיומה ולבטחונה של ישראל, אך לם כו בזמן היא דבקה בכינון שלום אמיתי במזה"ת. בהצהרה שמחר במועדון העתונות הלאומי בתום שיחותיו עם פורד הודה ריבון כי מציאת פתרון לבעיה הפלסטינית הוא ענין הכרחי על מנת להגיע להתכם של שלום במזה"ת.

הצהרה ז ו היא בבחינת חידוש ביחס למרים ישראל ומשמעותה רבה שכן ריבון עצמו התעלם לחלוטין בנאומו בפני הקונגרס האמריקאי מזכויות הפלסטינים.

אם נוח'פ לעובדות אלה את תזירתה של וושינגטון להבדית עמדתה למצרים באמצעות שתי הפגישות בין פהמי לשגריר ארה"ב בקהיר.

ברוכה כי אור רב נישפך על עמדת ארה"ב למרות דווחו האחרון שיחזילה במזרח"ה.

הודעת ארה"ב הבהירה 3 נקודות חשיבות במשבר, בעמדת ארה"ב ביחס לבעיה הפלשתינית וביחס לאפשרויות של התפתחות המאורעות.

1) ארה"ב מודה בהודעתה כי הבעיה הפלשתינית, אליה התייחסו במשך שנים רבות כבעית פליטים, הפכה לאחת הקשה ביותר והעמוק ביותר של בעית המזה"ת.

2) ההודעה הדגישה את הכרתה של ארה"ב בכך שלא יכון שלום כל עוד לא יינקטו צעדים המשורים בהגשמת תקוות ושאפתנות החופשיים עם הפלשתינ'.

3) הנקודה השלישית מדגישה את נכונותה של ארה"ב לפעול יחד עם כל הצדדים באזור לפתרון כל הבעיות שעדיין תלויות ועומדות, כולל עתיד העם הפלשתינ'.

כל זה טוב ויפה, אולם מה שדרוש עתה הוא, שדבר זה יתורגם למעשים ולעמדות מוצהרות ויעלו בקנה אחד עם ההכרה הבינ"ל המוצהרת בזכויות החוקיות של העם הפלשתינ'.

על ארה"ב לנהוג עתה לחזק לעצמה את תדמיתה שזועזעה בעקבות תשלת הווטו, ולהדגיש את החלטתה הנחושה להמשיך בהפקיד שקידה על עצמה למען השלום, אין תחליף עתה לזינבה להצגת כל האספקטים של הבעיה.

על כל הצדדים ל חשתתף בזינבה כולל הצד הפלשתינ' כשוה בין שווים.

ח ו פ צ ב י ה .ד ח 31 1915

נ א א ש ר י ++++++++++++++++

בלה ב-1852.

כל המוסר תוכן מסמך זה, בולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך - עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי חוץ וסודות רשמיים),
תשי"ז - 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס-מסווג

ס מ ו ר

אל : המשרד
מאת: בון

מס. 317
נשלח 301630 יגו 76

מלא"מ

אירופה אי.

לשלנו 315
בקור עתונאי של תעדע תצרי התעניין בחיזוק בפתוח אנרגיה אטומית,
אנרגיה סולארית פתוח לוויינים, מחקר החלל, הפקת פרוטאינים מאצות ושמוש
באנרגית השמש למטפלת מי ים.
השר תצרי ביקר במכונים הבאים,

א. במכון למחקר גרעיני ב- JULICH שליד אאכן.

ב. מכוני מחקר למחקר החלל ב-
DEUTSCHE FORSCHUNGS-UND VERSUCHSANSTALT
FUR LUFT-UND
RAUMFAHRT . OBERPFAFFENHOFEN -
INSTITUT FUR STRAHLEN-UND UMWELTFORSCHUNG
MUNCHEN.-

ג. במפעלי בנית מטוסים ב-

DORNIER AR FLUGZEUGBAU
IMMENSTAAD
-MESSERSCHMITT-BOLKOW-BLOHM GMBH OTTOBRUNN.-

עיפ המקור סקר השר תצרי המכונים הנל אך לא ידוע על תוצאות הפגישים
בדרג ממשלתי . לא ידוע על סדרים בינ האורחים למפעלים .

מגידו -

שתה רתם שתבט מנכל ממנכל סמנכל איר א מזתים תקר רם אמן טרי/ו.א.א.

לב/מנ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

משרד החוץ
המרכז למחקר ולתכנון מדיני

סיקור נושא

19/76
ירושלים, כו' בשבט תשל"ו
28 בינואר 1976

ש מ ו ר

מגמות חדשות בפעילות האופוזיציונים במצרים

הידיעות

1. יו"ר אגודת עורכי הדין לשעבר במצרים - עבד אלעזיז אלשורבג'י - הודיע על הקמת מפלגה חדשה בשם "המפלגה הדימוקרטית" ועל כינון ועדה מכינה למפלגה (סי"ע 25.1.76 מתוך "רוז אליוסף" 26.1.76). לפני כן נמסר מפי אלשורבג'י כי האיסור על הקמת מפלגות נוגד את החוקה וכי הוא מכין את עצמו לעמוד בפני בית-המשפט אם יואשם בהקמת מפלגה("רוז אליוסף" 19.1.76).

2. חסניין הייכל, עורכו לשעבר של "אלאהראם" הקהירי, פנה לאישיות מצרית רמת דרג בבקשה להתיר לו להוציא לאור עיתון יומי משלו. בתגובה לבקשתו נמסר להייכל,כי רק המועצה העליונה לעיתונות רשאית להחליט בענין זה (אי. פי 25.1.76 מתוך "רוז אליוסף" 26.1.76).

3. הסטודנטים המרכסיסטיים של אוניברסיטת קהיר הגישו בקשה להקים מועדון פוליטי משלהם. בהמשך הידיעה נמסר,כי התאחדות הסטודנטים החליטה לבטל את כל המועדונים הפוליטיים באוניברסיטה, אולם ההחלטה בוטלה מכיון שבישיבה לא נכח קורום חוקי. בישיבה הבאה תדון התאחדות הסטודנטים בבקשת הסטודנטים המרכסיסטיים ("רוז אליוסף" 19.1.76)

סיכום והערכה

4. העובדה שההתרחשויות שפורטו למעלה פורסמו כולן בשני הגליונות האחרונים של השבועון המצרי "רוז אליוסף" ולא בעיתון מצרי אחר-איננה כנראה מקרית. שבועון זה מהווה כיום,לאחר הריאורגניזציה במוסד "אלאהראם", מבצרם העיקרי של הנאצריסטים בעיתונות המצרית, ובתור שכזה קיימת בו מגמה אנטי-סאדאתית, מבוקרת אמנם, הבאה לביטוי בעיקר בנושאי פנים,חברה וכלכלה.

5. יתרה מזאת, נראה כי גם בעיתונין של ההתרחשויות הנ"ל אין משום מקריות וניתן לבוחנן משני היבטים:

א. <u>ההיבט הפנים-מצרי</u> - המשטר מנסה להציג עצמו כליבראלי ודימוקרטי המאפשר חופש המחשבה, הבעת הדיעה והיוזמה הפרטית, להבדיל ממדינת המשטרה של ימי נאצר. מאידך, המשטר אינו מעוניין בשעה זו בשינוי השיטה החד-מפלגתית הקיימת, ובודאי שאינו מעוניין בכינונה של מפלגה (מחוץ לאס"ע),או עיתון נאצריסטי בראשותו של הייכל שיבליטו את הניגודים בין משטר נאצר למשטר הנוכחי, במטרה להחליש ולפגוע בסאדאת.
במצב זה ברור, שהפרסומים האחרונים "ברוז-אליוסף" באו בשעה לא נוחה למשטר הנתון עתה אולי יותר מתמיד תחת לחצים חברתיים וכלכליים הנובעים מאי-מימוש הציפיות

2/..

ומהתפכחותו ההדרגתית של הציבור המצרי מהתקווה לשיפור קרוב במצבו, כפי שהבטיח המשטר.

ב. ההיבט הבין-ערבי - לא מן הנמנע שהיסודות הנאצריסטיים והשמאלניים שואבים עידוד מסויים משינוי המאזן בעולם הערבי ומירידת מעמדה של מצרים. תהליך זה יכול לסייע לטענתם שסאדאת סטה מדרכו של נאצר, דרך שהביאה בשעתו את מצרים למנהיגות העולם הערבי (אין בכך כדי להצביע בהכרח על חתרנות והסתה מצד יסודות מבחוץ).

6. לא נראה שלענייניים פנים-מצריים אלה של ריבוי מפלגות וחופש ההתארגנות בחוגים פוליטיים - רעיוניים יש השלכות על מהלכיו המדיניים של המשטר כלפי ישראל.

7. בשלב זה ברור, כי התרחשויות האחרונות במצרים, ובכלל זה ההכרזה על כינונן של למעלה משלושים בימות באס"ע ושלוש הפגנות הסטודנטים החודש (שתיים על רקע מקומי-אוניברסיטאי ואחת בעלת ציבון פוליטי), כל אלה מבטאים במידה רחבה את הרגשת החופש השוררת בציבור המצרי כיום, בעקבות הצעדים לליברליזציה שנקט משטרו של סאדאת לאחר מלחמת יוה"כ. נראה כי ככל שתגבר הרגשת החופש עשויים לגבור הלחצים על המשטר מצד גורמים אופוזיציוניים, אלא אם כן ינקוט המשטר בעתיד הקרוב בצעדים מידיים לבלימת התחזקותם והתארגונותם של אותם גורמים, וזאת אפילו על חשבון התדמית הליברלית שמנסה המשטר להקנות לעצמו.

8. נראה כי פעילותם האופוזיציונית של הנאצריסטים והמרכסיסטים, שהם הכח האנטי-סאדאתי החזק ביותר כיום במצרים, מכוונת בעיקרה לדעת הקהל ולערעור מעמדו של המשטר ברחוב המצרי. זאת מכיון שלפחות בשלב זה,אין ביכולתם של יסודות אופוזיציוניים אלה לסלק את המשטר בכח הזרוע.

משרד החוץ
המרכז למחקר
ולתכנון מדיני

יוסי בן-אהרון

ירושלים, כ' שבט תשל"ו
22 ינואר 1976

אל : יוסי בן-אהרון/ לשכת רוה"מ
מאת : צבי לניר - ס/מנהל המרכז למחקר ותכנון מדיני

הנדון : עדכון לסקירתנו מ-21.1.76

1. בהמשך לשיחתנו הטלפונית, רצ"ב עדכון לנייר שנשלח אליך אתמול.

2. לתשומת לבך, ר' חיתר יוסי בן-אהרון

ב ב ר כ ה ,

צבי לניר

משרד החוץ
המרכז למחקר
ולתכנון מדיני

סודי ביותר

עדכון ליום 21.1.76

א. ל-4(עמ' 6) בענין מעבר אניות בתעלה:

מחומר פנימי רגיש (סוף נובמבר 75) מתברר כי המצרים מתחו ביקורת על מזכ"ל החרם על שיצא בהצהרותיו ואלו מחג'וב דחה הביקורת והצביע על דבריו כי מעבר אניות בתעלה מוכתב ע"י ענייינים שאינם מענייני החרם, כי אניות המופיעות ברשימה השחורה יכולות לעבור בתעלה כפי שהיה לפני 1967 וכי משרד החרם המצרי בקש להחרים את "אולימפוס" בגלל עברות על חוקי החרם שבוצעה עוד ב-1974.

מהשיחה התברר עוד:

- המצרים עמדו על המשמעות שהם מיחסים לחרם הערבי ולמניעת קפאונו.
- הציעו לקיים תיאום בין משרד החרם האזורי באלכסנדריה לבין משה"ח המצרי ואף רמזו על רצונם לצנזר ההתכתבות בין משרד החרם באלכסנדריה לבין המרכז בדמשק.

מכאן משתמע שאין משרד החרם באלכסנדריה בשליטת המצרים ולא הם יזמו את הכנסת "אולימפוס" לרשימה השחורה, אך אפשר גם להסיק כי יקשה על המצרים להביא לבטול החרם על חברות, אפילו סלקטיבית ואפילו לגבי מצרים עצמה.

ב. ל-8(עמ' 9) בענין המגעות מצרים מהרתעת מדינות נבחרות לחדש יחסים עם ישראל:

1. מחומר כמוס על פניות מצריות לספרד בסוף דצמבר ובתחילת ינואר בלחץ לא לקשור יחסים עם ישראל.

2. במועצת העם המצרית אמר שה"ח פהמי (17.1.76) כי אין בכוונת ספרד לשנות את מדיניותה הנוכחית וכי הדברים שיוחסו לשה"ח ספרד הם חלק מתעמולה ציונית... נערכו מגעים עוקבים אחר כל צעד בכל ארץ כדי להבטיח את האינטרס הערבי.

3. בנאומו לפני ועדות מועצת העם המצרית ב-5.1.76 אמר שה"ח פהמי: "אחד הביטויים של דבקותה של מצרים בהתחייבותה הלאומית, היא פעולתה השקדנית נגד ישראל בכל תחום בינלאומי". בין דוגמאות רבות שהביא היתה גם "ההחלטה שקיבל נשיאה של מדינה אפריקנית אחות, לפני עשרה ימים, בעקבות התקשרות מצרית עם ממשלתו, להדיח את נציג ארצו באו"ם בגלל הצבעתו נגד ההחלטה להחיל אמנת ג'נבה הרביעית על המצב באדמות הכבושות ולדרוש מישראל לכבד את סעיפיה". בהקשר זה הזכיר גם כי "נשיא מכסיקו האמיץ" הדיח את שר החוץ שלו, כאשר הבחין אצלו בחולשה בקבלת הקו של תמיכה בהחלטה לראות בציונות אחת מצורות הגזענות.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק יוצא

בלתי מסווג

גלעם

אל: וושינגטון ניו יורק נאו"ם
מאת: המשרד

מס-ת/150
נשלח: 161700 ינו 76

לידיעתכם כי בעוד ש-לפי א"פ". אמר סאדאת ה-13:

"WE SHALL BE READY TO GO LIKE WE WENT IN DECEMBER 1973. WE ARE READY TO GO AND FIGHT FOR THE PALESTINIANS TO JOIN GENEVA. WE BELIEVE THE WHOLE PROCESS MUST BE PUSHED AND WE DON'T BELIEVE IN SAYING NO TO EVERYTHING".

הדי לפי סימנת אמר:
הדבר הראשון שבו צריכה ועידת גנבה להתחיל היא שיתוף הפלסטינים שכן פלסטין תיא לב הבעיה לא הגולן ולא סיני. ללא פלסטין לא יהיה שלום. עמדתנו בנושא זה ברורה לחלוטין. מאחר ואנו הולכים לגנבה למען השלום הדי אין טעם מהשתתפות פלסטין שאם לא כן לא תהיה תוצאה ולא יהיה שלום. עד כאן זה. ובמקרה של החלטות מהירה של פורד וקיסינגר למען דו שיח בין ארהב והפלסטינים, נהיה מוכנים ללכת לגנבה, ואנו אכן הלכנו לגנבה בדצמבר 75 ואנו נכונים ללכת ולהלחם למען צירוף הפלסטינים לועידת גנבה אנו סבורים שכל הפעולה תידחף קדימה ואיננו מאמינים באמירות לאו לכל דבר.

המרכז

שתח רוזן מנכל ממנכל סמנכל מצפא מאום אב מעת הסברה מזתים חקר.
מב/אד.=

משרד החוץ
המרכז למחקר
ולתכנון מדיני

סיקור נושא

257/75

ירושלים, יז' בטבת תשל"ו
19 דצמבר 1975

ש מ ו ר

מצרים - בריה"מ: הפרוטוקול המסחרי ל-1976,
ובעיות החובות המצריים.

1. ב-13 בדצמבר 1975 נחתם בראשי תיבות הסכם לסחר חליפין בין מצרים לבריה"מ. על פי פרוטוקול מסחרי זה, תייצא מצרים לבריה"מ סחורות בשווי של 195 מ' לירות מצריות (כ-385 מ' רובלים לפי השער הרשמי), ותייבא מבריה"מ סחורות בשווי של 125 מ' לירות מצריות (כ-245 מ' רובלים). ההפרש בסך 70 מ' לירות מצריות (כ-140 רובלים) יחשב כתשלום חוב.

2. השיחות על החזר החוב המצרי לבריה"מ, נכשלו לדברי העיתונות המצרית, וב-16 בדצמבר יצאה את קהיר המשלחת הכלכלית הסובייטית בראשות סגן שר המסחר גירשן, בתום ביקור בן חודש, בלי שנקבע כל מועד לחידוש השיחות.

ר ק ע

3. קיים קשר בין חוזה הסחר הסובייטי - מצרי, לבין ההסדר בשאלת החובות המצריים לבריה"מ, מכיוון שעודף היצוא המצרי לבריה"מ על היבוא מבריה"מ משמש כתשלום עבור החובות המצריים.

4. קיימים אומדנים שונים לגבי גודל החוב המצרי לבריה"מ. אומדן זהיר מעריך את החוב על הרכש הצבאי מבריה"מ ב-4.5 מיליארד דולר, ואת החוב על הסיוע הכלכלי ב-1 מיליארד דולר נוספים. חוב זה אינו כולל כנראה את תשלומי הריבית אשר הצטברו במרוצת הזמן. המחלוקת סביב האומדן הנ"ל מקורה בטענה המצרית שהציוד הצבאי שהועבר למצרים בעקבות מלחמת ששת הימים ניתן חינם שעה שבריה"מ דורשת עבורו את מלוא התשלום.

5. במהלך המגעים שקיימו שתי המדינות במרוצת 1975, בקשה מצרים לבטל חלק מהחובות ואת הריבית על החובות הצבאיים, לדחות את הפרעון ל-10 שנים, ולהעריך לוח סילוקין חדש על בסיס קונסולידציה של התשלומים, אך היא נתקלה בסרוב סובייטי. יתר על כן, עמדו הרוסים על תשלום במטבע קשה לפחות על חשבון חלק מן החובות.

6. לפי ידיעות שהתפרסמו באלאהראם ב-19.12.1975 בדבר עמדות הצדדים במו"מ על החזר החובות, הציעו הסובייטים סילוק החובות במשך 20 שנה לפי שיעורים עולים מדי חמש שנים (130 מ' רובל לשנה במשך חמש השנים הראשונות ועד 250 מ' רובל לשנה במשך חמש השנים האחרונות) ועוד תשלום של 120 מ' רובל במטבע קשה; (סה"כ התשלומים מסתכם איפוא ב-3.9 מיליארד רובל). לעומת זאת,

2/..

בקשה מצרים לפרוע את החובות במשך 50 שנה כשהיא תפרע רק 20 אחוז מהחובות הצבאיים ו-25 אחוז מהחובות הכלכליים במשך 10 השנים הבאות. ניתן לפרש הצעה זו של מצרים כויתור על דרישתה למורטוריום של 10 שנים. קיים איפוא בסיס אפשרי להסכם בשלב הבא של המו"מ.

7. לפי נתונים סובייטים, עודף היצוא המצרי לבריה"מ הסתכם בכ-130 מ' רובלים ב-1974. סכום זה מהווה כאמור החזר החובות בשנה זו. אין נתונים על חלוקת סחר החוץ המצרי - סובייטי ב-1975. כאמור על פי הפרוטוקול של 1976, ישלמו המצרים בעין (סחורות) כ-140 מיליון רובלים על חשבון החוב. כמו כן ניתן לראות בביטול גביית דמי מעבר מכלי שייט סובייטים העוברים בתעלת סואץ תשלום נוסף על חשבון החובות. להערכתינו, יגיע ערך שירות זה לכ-50 מיליון דולר ב-1976.

8. שתי המשלחות שניהלו את המו"מ על הפרוטוקול המסחרי של 1976, דנו גם בביצוע הפרוטוקול של 1975. לפי ידיעות שהתפרסמו בחודשים האחרונים, נוצרו השנה קשיים במימוש החוזה המסחרי. מרובר כנראה בצמצום יצוא מכונות, ציוד וחלקי חילוף מבריה"מ למצרים. השוואה בין הנתונים של היצוא הסובייטי בשנים האחרונות לבין התחזית של פרוטוקול המסחר (ראה טבלה) ממחישה את מידת הירידה של הסיוע הכלכלי הסובייטי.

ל ס י כ ו ם

9. המגעים הכלכליים בין שתי המדינות לא פתרו את בעיית החזר החוב המצרי לטווח ארוך, והנושא ימשיך לעלות בישיבות בין מצרים לבריה"מ. למרות הקיפאון במו"מ על החובות, העובדה כי שני הצדדים חתמו על פרוטוקול לפיו תמשיך מצרים להחזיר חלק מחובותיה לבריה"מ, מוכיחה כי הן לא היו מעוניינות בקרע בינהן. אולם מבחינה כלכלית, צמצום היקף הפרוטוקול המסחרי מדגיש את המשך המגמה של ירידה בסיוע כלכלי סובייטי, שעה שמצרים מנהלת פעילות אינטנסיבית להגברת ש"פ כלכלי עם מדינות המערב.

סחר חוץ מצרים - בריה"מ (סחורות בלבד)
(במיליוני רובלים)

	יצוא מצרי	יבוא מצרי	ס ה " כ	מאזן
1970	279	327	606	-48
1971	301	343	644	-42
1972	247	266	513	-19
1973	264	277	541	-13
1974	427	301	728	+126
פרוטוקול 75	--	--	650	--
פרוטוקול 76	385	245	620	+140

מקור: 1. סטטיסטיקה סובייטית של סחר חוץ
2. עתונות מצרית.
(לגבי הפרוטוקול של 1976 הסכומים מופיעים בלירות מצריות, ולמען ההשוואה המרנו אותם ברובלים, לפי השער 1 לירה מצרית = 1.96 רובלים).

משרד החוץ
המרכז למחקר
ולתכנון מדיני

סיקור נושא

249/75
ירושלים, ד' בטבת תשל"ו
9 בדצמבר 1975
מסמך זה מכיל 3 עמודים

שמור

פעולות והתבטאויות מצריות נגד ישראל.
(מאמצע נובמבר - 7.12.75)

הסכם ההפרדה

1. לאחר התחזרת ראס סודאר האשימו המצרים את ישראל בחבלה במבנים וע"י כך בהפרת ההסכם (מושל סיני קרמאני 17.11 : "הכוחות הישראליים נפצו את השמשות של החלונות ושברו את הדלתות של המבנים מהם נסוגו, וזוהי הפרה של ההסכם).

2. הודעת שר הנפט המצרי הילאל 3.12, שמצרים תדרוש מישראל 2 מיליארד דולאר פיצויים על הנפט של סיני ששאבה מאז 1967.

3. בביקורו באבו רודס 6.12, נפגש שר המלחמה ג'מסי עם אנשי המשטרה במקום. בדבריו הגדיר את השוני בתפקידי המשטרה במקום בגלל קרבתו של האזור לאויב, דבר המחייב את אנשי המשטרה להיות לוחמים בנוסף לעבודתם כאנשי-בטחון.

4. מסתבר, כי המצרים אכן הפרו את הסכם ההפרדה והכניסו אנשי צבא לאזור הנפט, בנגוד להסכם.

פעולות באו"ם ובארגונים בינלאומיים

5. ידוע, כי מצרים היתה פעילה בתיקונה ובניסוחה הסופי של הצעת ההחלטה (הסורית במקורה) שתוגשה למליאת העצרת בדיון המזה"תי. יצויין, כי ההצעה הוגשה בסופו של דבר ע"י קבוצת בלמ"ז, וברשימת השושבינות לא מופיעה אף מדינה ערבית.

6. מצרים יזמה כנוס מועצי"ט לדיון בענין לבנון והזמנת אש"ף לדיון זה.

7. מצרים יזמה דיון במועצת איקאו לגנות את ישראל על המשך הפעלת שדה התעופה עטרות.

8. בועידת האגוד הבינלאומי לתקשורת (I.T.O.) התנגדה מצרים לרשום תדרי שדור של ישראל, בסיני.

9. בהקשר לסעיף 2 (לעיל) : "יזמה מצרית" להחלטה באו"ם בענין אוצרות טבע.

חרם

10. לפי עדותו של המזכיר הכללי של החרם, מחג'וב, יזם משרד החרם המצרי את הכנסם האניות העוברות בתעלה עם מטען לישראל וממנה לרשימת החרם.

2/..

התבטאויות רשמיות

11. סאדאת בבאדם לפני ועידת מורי אפריקה בקהיר 7.12 : התוקפנות הישראלית העושקת על לבנון ועל מחנות הפליטים הפלסטינים ללא כל סיבה, נובעת מבוגדנות וברבריות ומהוות איום חמור על אפשרויות השלום במזה"ת. זהו פשע מתועב לא רק נגד הערבים, אלא נגד האנושות כלה. ישראל מנהלת מעין ג'נוסייד. היא שללה מהעם הפלסטיני את זכותו לחיות על אדמת מולדתו ופועלת לשלול ממנו את הזכות לחיות. התוקפנות הנפשעת לא תסיט אף פעם את הערבים מזכויותיהם לגבי האדמה הכבושה והמולדת הפלסטינית, וחיא רק תגביר את החלטתם הנחושה להגיע לשחרור האדמה הכבושה ולהשיב את זכויות עם פלסטין. המצפון העולמי לא ישחוק אף פעם לתוקפנות הנשנית, החושפת זלזול בערכים האנושיים ומאשרת את המזימות הגזעניות של התנועה הציונית.

12. שה"ח פהמי לטלביזיה השבדית 2.12 : מצב המלחמה אינו יכול להסתיים מצד הערבים, אלא אם תיסוג ישראל מהאדמות שכבשה בכוח, על יסוד העובדה שהדבר מהווה הפרה של מגילת האו"ם וחוק הבינלאומי ופגיעה מהיגיון. זהו התנאי הראשון; התנאי השני הוא, שישראל צריכה להסכים להקמת מדינה פלסטינית בפלסטין. ללא שני תנאים אלה מצב המלחמה יימשך...
אנו מוכנים ללכת לג'נבה וכבר היינו בג'נבה קודם לכן, כ"כ אנו מוכנים לפעול להגשמת השלום באמצעות מו"מ בג'נבה. אך אם ייכשלו השיחות בג'נבה, אנו נדרוש ללכת למועבי"ט, ואם דבר זה יימשל, האלטרנטיבה שבפנינו תהיה אחת ואחרונה - משימה מקודשת שהיא שחרור ארצנו ואדמותינו.

13. מהודעת פהמי על זימון מועבי"ט 3.12 : מצרים כבר הזהירה את ישראל במפורש בעת העיון במצב בלבנון, מפני כל התקפנות שתתבצע בכל צורה שהיא על לבנון והפלסטינים, משום שמצרים רואה בתוקפנות זו תוקפנות ישירה נגדה ונגד האומה הערבית. ברור כי שפלותה של ישראל והזלזול שלה הגיעו למדה כזו, שהיא ציפתה שסוריה תמדש את מגדו האו"ם בגולן, ומיד לאחר החידוש היא בצעה תוקפנות זו... מצרים רואה בתוקפנות זו הפרה של הרוח, אשר על פיה נחתמו הסכמי הפרדת הכוחות בחזיתות הסורית והמצרית.

14. פהמי בתשובה לשאלת העתון הסעודי "עכאז" (24.11): צל המלחמה עדיין אופף את האזור; עמדת מצרים נקבעה בדרג הרם ביותר. סאדאת חזר על כך מספר פעמים כשאמר, שאנו שרויים עדיין במערכה. כפי שידוע , אי אפשר להחזיר את הזכות הערבית, אלא בשתי דרכים:

א. אמצעי השלום, כפי שנקבעו במגילת האו"ם. עלינו להשקיע את מירב המאמצים כדי להגיע למטרותינו בשיטה זו. אף אחד בעולם הערבי אינו רוצה מלחמה לשמה, אך קיימת חובה קדושה לשחרר את האדמה ולהחזיר את הזכויות הלגיטימיות של העם הפלסטיני.
אם יתאפשר הדבר בדרכי שלום, מצרים לא תתנגד לכך ואף תקבל זאת בברכה.

ב. אם ימשכו עקשנות ישראל ונסיונותיה להכשיל את מאמצי השלום, הרי לא יהיה אז מנוס מלהחזיר את הזכות הערבית בכוח.

3/..

15. ג'מסי בראס סודאר 19.11 : "אנו, הכוחות המזויינים, יודעים כי הגשמנו במלחמת 1973 חלק ממשימתנו; חלק מסיני שוחרר ועדיין לפניגו שחרור שאר אדמותינו, ולא נוותר על משימתנו. סיני לא תישאר חלל ריק מבחינה אסטרטגית. אנו למדנו את תלקח יותר מפעם"...

אמצעי התקשורת

16. פרשנות צאות אלערב על פעולת "ככר ציון" (15.11): פעולות ההתנגדות בירושלים הן גדולות נועזות ומוצלחות. פעולות אלה מהוות אתגר למאבק הפלסטיני המזויין, משום שירושלים היא בירת הציונות ושוכנת במעמקי ישראל.... ההתנגדות הלמה בלב האויב ובאזור המאוכלס ביותר. ההתנגדות בחרה גם בכיכר המרכזית בשעות השיא, מהלומתה המוצלחת יצרה את הרושם הדרוש מבחינה פיסית ומוסרית, שהייבו, ההתנגדות הפלסטינית מסוגלת להגיע לכל מטרה בה היא בוחרת במולדתנו הכבושה... כן מוכיח הדבר, שלא יוכל לשכון שלום במזה"ת בלי שהפלסטינים יקבלו את זכויותיהם. אם ישראל לא תכיר בדבר זה, היא תישא בתוצאות המדיניות המטופשת הזו.

17 פרשנות קול קהיר 14.11 בעקבות ההחלטה המגנה את הציונות : בשעה שהעניין הפלסטיני, ויחד עמן נציגי פלסטין מתקדמים לקראת השגת הלגיטימיות, התעוררה זו הפעם הראשונה מאז הוקמה ישראל, השאלה בדבר עצם לגיטימיות התיאוריה הבסיסית עליה מתבססת ישראל, ואף הוקעת תאוריה זו מן היסוד. הוקעת הציונות משמעותה הוקעת הבסיס עליו קמה ישראל ועליו היא ממשיכה להשען.

18. אהראם 3.12 : יזמת מצרים (לכינוס מועבי"ט) באה להדגיש שמצרים מלאה את חובתה הלאומית במלואה... הדבר מאשר גם את הראיה האסטרטגית המצרית שישראל עודנה, ותמשיך להיות האויב הראשי של האומה הערבית.

19. פרשן רדיו קהיר 3.12 : הקריאה למועבי"ט היא אזהרה ברורה, שמצרים רואה כל תוקפנות מצד ישראל, נגד כל מדינה ערבית שהיא, כנוגדת את רוח הסכמי הפרדת הכוחות.

20. פרשן צאות אלערב 5.12 : לאחר הסטירה שספגה ישראל בהחלטת מועבי"ט לשתף את אש"ף בדיון על התקפתה האחרונה, אולי תשתכנע עתה ישראל שהגיעה העת לשנות את דרכה בבגעה ומשאה עם הערבים ועם הקהילה הבינלאומית, משום שאנו - בכוחנו להמשיך בדרך להבטיח את בידוד ישראל ולהשיג בסופו של דבר את זכותנו. לרשותנו אמצעים רבים ואנו יודעים את דרכנו היטב.

21. אהראם 7.12 : ישראל יכולה להמשיך ולדחות את החלטות הארגונים הבינלאומיים, אך הדבר לא יפתור את הבעיה הישראלית ולא את המצב שבו היא נתונה, והמחמיר מדי יום. יהיו אשר יהיו התגובות הנזעמות, הרי ישראל תעמוד, ואף עומדת עתה, בפני משבר קיום, ואין לו פתרון אלא בכך שהיא תבחר בשלום צודק. לשלום יש תנאים של הערבים, שצריכים תמילה להתמלא.

סוג תאור

תאריך 30.12.[illegible]

אל שרת משרד הדואר

מאת לשכת שר החוץ

הנדון _____

ר"ת בבקשה לעיונך, לפי בקשת
ש. שר.

בברכה,

ש. מלוז

כ"ח בכסלו תשל"ו
2 בדצמבר 1975

342

מכתם

ש ם ו ר

אל : מנהל המרכז
מנהלת הזמי"ם

משת : ז. ש"ק, ממנכ"ל

הנדון: ביקור עורך "די פרסה" היינאי במצרים

דר' אוטו שולמייסטר הוא העורך של "די פרסה", רזאה עדין את עתונו עמ"י המסורת היינאית ובתגדרתו "עתון ליברלי הבונה על איכות ולא על כמות קוראיו". יחסו אל מדינת ישראל חיובי ואין הוא מתעיק הזדמנות לומר כי זהו "עתונו של דר' היאודור הרצל". בשאלת הציונות נקט עמדה חד-משמעית למעננו והיה בקורתי כלפי הקנצלר קרייסקי בעת הויכוח על העם היהודי.

בטעבר ברוטא, נפגשתי עמו לי כי באותו יום חזר דר' שולמייסטר מביקורו במצרים. נפגשנו, ולהלן עיקר וקיצור דבריו".

א. הדבר הראשון הבולט לעי שמגיע בימים אלה למצרים היא הליברליזציה בהשוואה עם משטרו של נאצר ועם רושית משטרו של סאדאת. הדבר מתבטא בעתונות, בהשמעת ביקורת על המשטר הקודם והמשטר הנוכחי ועל עמדות מדיניות של שאר מדינות ערב. ישנו רצון להראות כלפי חוץ כמדינת חוק ומקידים, אנשי רוח, שרים ועתונאים. כשדיבר אתם, כלם הביעו רצון לדמוקרטיזציה של המשטר.

זה מתבטא גם בשטח הכלכלי: עידוד המסחר הפרטי בנגד המפעלים המולאמים, ענין בהשקעות חוץ ובטחר חופשי.

ב. יש התנגדות למשטר סאדאת. קשה לשפוט לאיזה מבחוץ אם התנגדות זו משמעותית אולם נאמר לשולמייסטר כי הדמוקרטיזציה נשארת על גב המעבר הכלכלי מחד וניצול רגשות לאומניים ערביים מאידך. מקידים ועתונאים סיפרו לו על כסף לובי המעודד את מתנגדי המשטר ועל פעולה חתרנית מצד אש"ף ומקורבי אש"ף.

2./.

ג. הנופש הבנין נראית לעין. בקהיר עצמה וגם מחוצה לה רואים שלדים רבים בבניה. המאמץ הכלכלי והחברתי הוא ניכר והרבון להתקדם עינו מתבטא רק בדיבורים. המצרים שדיבר אתם, אינם מסתירים את חוסרת מצבם. למשל לפני חמש שנים היו בקהיר 5 מליון תושבים וכיום היא מונה 8 מליון. הלחץ הסוציאלי הוא כביר וחוכמי המשטר יודעים כמה זה קל לפתוח אנשים רעבים למען ירימו יד נגד המשטר.

ד. מהאמי דיבר עם שולמייסטר על המכנה של "התפוצצות אוכלוסין". בהקשר זה טען כי הרוסים מקשים עליהם במאבקי השלום החובה. מצרים רוצה להשתחרר מן ההלום הזאת והיתה רוצה לשלם לרוסים ולהשפיל מהם. הרוסים יודעים זאת והלחץ הוא למעשה על התקציב. לפיכך חשובה למצרים העזרה האירופית המתוכננת.

ה. כל האנשים אשר דיבר עמם על נושא יחסי מצרים-ישראל, אמרו מפורשות או נתנו להבין כי המלחמה לא שחרה ולא השחור את הבעיות אולם כולם היו משוכנעים (ולזאת נתנו ביטוי חד-משמעי) כי מצרים היא אשר ניצחה במלחמת יום כיפור. שולמייסטר אומר כי לא היה אשילו שטף של שפך או של היסוס. מצרים ניצחה והשיגה את מטרותיה.

ו. "הפלסטינאים צריכים להתחיל לדאוג לעצמם, מצרים שפכה די דם בשבילם". כך נאמר לשולמייסטר מפי איש בכיר, אולם כל מאמצי להציל מפיו מי זה היה לא הצלחתי, כתוך המס מן יתגלה הדבר ברבים. שולמייסטר חוסיף כי אם הניסה הזאת שטף גם ברגים נמובים ובין האינטלקטואלים.

ז. שיחתו עם הנשיא סאדאת ערכה כשעה. סאדאת מופיע כבר-סמכא, בטוח בעצמו. פניו מלאות הבעה, מה מרצין, מה מחבדת, מה מחלהב — מהאום הוא עצוב ומדבר על הבעיות, ומלא טוב הקוה, וגם מבם קרטומי מהגנב לעיניו. אולי שחקן? על-כל-פנים סאדאת עושה רושם מסכנע, איש ברגמפי, איש מעשה, — Homme de Monde (שולמייסטר השתמש במונח הצרפתי "איש העולם הגדול").

על ישראל אמר את הדברים הבאים: כולנו שמיים. למה נרצה להשמיד את ישראל.

3./.

על ברונו קרייסקי דיבר בהערצה. הביע רצון להדק קשרים עם אוסטריה. דיבר גם בהערכה על ארה"ב.

ח. האיש הקרוב ביותר לסאדאת כיום הוא סגן הנשיא חסני מבארק. יש אומרים כי סאדאת טעמה את מבארק כמשקל נגדי לג'אסי, המומולרי והנערץ כמנצח של מלחמת יום כיפור.

לפי הערכת שולמייסטר נחתך סאדאת ע"י כל מי שחושב בתבונה במצרים. הוא נחשב כאדם שאינו נחשם למוכניות דמיוניות אלא מנסה להשיג את הניתן. הוא יודע כי יש אנשים הרוצים להפילו וכאלה יושבים קרוב בצבא ובמשרדות הגבוהה. כיום קרוב אשר להסביר כשלונות כלכליים ובעיות שונות "בגלל המלחמות" ולפי כיש אומץ לב בוסיף "המיוהרות" שלם אם לא יהול שינוי ושיפור בטעב הכלכלי, לא תעזור הבונה, סאדאת יפול או ישנה דרכו, וחוזר חלילה. שולמייסטר סיכם ואמר כי אינו יכול להשיב תשובה חד-משמעית לשאלה אם אפשר ועד לאיזו מידה אפשר לשים בסאדאת אמון בכל הנוגע בכוונות השלום עם ישראל אולם ההגיון אומר כי הוא עצמו מודע לחוצאה האסיונית של מלחמת יום כיפור ולא יסכן את ההשגים ע"י מלחמה חדשה. המצרים אמרו שאם ידאגו לפיתוח ארצם ולשגשוג כלכלתם ישרתו את העניין הערבי יותר מאשר בסיטואות ובמוכניות מהשכניות. (מוכניות "יבוא סוביטיות"). כולם מדברים בסלידה על היועצים הסוביטים וכולם מדברים בבוז על קדאפי ועל כשרו בלוב.

שולמייסטר הדגיש שבמשך כל ביקורו לא הרגיש יחס עוין כלפיו למרות עמדתו הפרו-ישראלית, הידועה בודאי למארחיו.

ב ר ב ה

ז. מ"מ

העתק: לשכת שה"ח
לשכת המנכ"ל
השגריר, וינה
השגריר, רומא

נ.ב. - אני מצווג את הדו"ח מטור אם כי ייתכן שחלק מהדברים ישרטם שולמייסטר בעתונו בגלל בקשתו לשמור על עצם הטיחה ועל דיווחו בסוד.

משרד החוץ

מחלקת המשר

מברק יוצא — משוגר

שם ו ר

אל: וושנ, בי. אסלנסה בוסטון פילדלפיה שיקגו תרגם 598

לוס אנגלס סן פרנציסקו ביירס בון נריסל בנגה ויגה לונדון פריס רומא תאנ

מאת: המשרד נשלח: 271600 נוב

מ י ד י

1. בנשוא צינטות מתוך חוברת הסברה שהוכנה ע"י מחלקת האינפורמציה של צבא מצרים והופצה בקרב משתתפי הסימפוזיון הצבאי במצרים שנערך בסוף אוקטובר בעקבות סימפוזיון דומה שהתקיים כאן. הדברים מהווים אחת מהתבטאויות האנטישמיות הגסות ביותר שהיינו עדים לה בתקופה האחרונה.

2. יש להת להתבטאות זו תפוצה מירבית ואנו נציעים את הפעולות הבאות:
א. להפיץ הדברים בקרב ארגוני חיילים משוחררים וארגוני נוחלת ולוחמים בנאצים תוך התמרות בארגונים יהודיים מקומיים. לידיעתכם:
ארגון החיילים הישראלים המשוחררים עומד לפגות לארגונים עמיתים ברחבי העל בהקשר לכך.
ב. להביא להתבטאות חד משמעית של נציגים נכבדים של החוגים הכלו.
ג. להפיץ החומר בקרב חוגים אינטלקטואלים במגמה להביא לידיד גינוי הדברים ומשמעותם ע"י אישים נכבדים מסרה חוגים אלה.
ד. להביא הדברים לידיעת אמצעי התקשורת.
ה. יש לאחד שבהזדמנות זו כל מסכת היחס האנטי של מדינות ערב כלפי שבויי ישראל תוך ניצול כל החומר שבידכם וכן עוד הפעם לנצל לצורך כך פרשת אות השבויים שהנעיק ולאם לרוצח 28 השבויים הישראלים. ראו XXX ב XXX מס ' 155 מ-22 ' ונ' 75.
3. במסגרת המאמץ הנל יש לקשר הדברים עם ההתבטאויותיו האנטישמיות של סאדאת בארהב. כמו כן יש לנצלם בהקשר להחלטת האום על הצינות עם להדגים מי הם הגזענים במזהה.
מבקשים את ושינגטון כשלוח לכם בחיפות את הנקוד.

אי"גוב==

שהח רהס סנכל מפגבל סנכל מאום א ב מצפא מלם איר א ב מצפא, הסברה

תפוצה מזמים מקר

צג/רל

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס - מסווג

כל המוסר תוכן מסמך זה, בולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך — עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ו — 1957.

שמור

אל: המשרד

מאת: וושינגטון

מס' 563

נשלח: 241100 נוב 75

הסברה.תעריכו.מצפה.

הסמפוזיון על מלחמת אוקטובר בקונגרס.

1. שמענו ממי־נשותפים אחדים בסמפוזיון שיעשיק ביזיזר כי בחומר ותסכרה שנמסר למשתתפים היתה תוכרת הם נכללו פסקאות של תמרולה אנטישמית גסה.

2. זד ויליאם קוונדש ואוניברסיטת מסיסלבניה סימד לי בועידת MESA בלואיוויל שחוכרת ושאושנה שנמסרה לידיו נמחקה בעמודים אחדים של דברי הכל ושבח לסואדאת עם ציטוטים רבים מתמדותיו.בהמשך תחוברת מאוד תוארה מלחמת אוקטובר נאמר בין היתר כי הנסח שכתוב הלקמה של היהודי היתה אגחה.היהודים מאז ומתמיד לא היו מסוגלים ללחום וזו הסיבה שמדינות רבות מוכנו לאורך ההיסטוריה לגייס יהודים לצבאם.אפילו בצבא הטראה כאשר היטלר ושמיד יהודים הם הפרו שבריהם כמו יזיהם במקום לגבורת ותגדות ולחלוש.היהודים ע.י.נ.ם תמיד היה רק ברוחים כסמיים.

3. קוונדש הוסיף שהברים אלו חרו לו וביע והתי־גותו והשתוממותו בפני אישים מהרים בסמפוזיון. בוודוש גאלי אמר לו שמעשר על כך וכי הוא היכריו בשיחת אל אחרים שהיו שותפים להכנת הסמפוזיון לא היה להם חלק בהכנת התוכרת ולא קראו אותה עד שקוונדש הגיב השומת לי־בם.התוכרת נכתבה והוחלטה באחריות בלעדית של מחלקת האינפורמציה של הצבא.

4. בעקבות פניות אלו של קוונדש ושל אחרים ניגש אליו סנבור שעות אחדות קולונל מהצבא באומרו שהוא חיבר התוכרת ושאל מה מעיע לקוונדש. בתגובה על דברי קוונדש השיב הקולונל שהינו גאה בתוכרת וכל הכתוב בה אמת.

5. בשלב זה של השיחה הסתרפו אלינו זד דוב פרץ שהשתתף גם הוא בסמפוזיון ואישר באי רצון את דברי קוונדש.וכן ניגש זד פואד גיאבר מ C.U.L.A שהסיפור היה חוש לו.זד גאבר שאל אם פרץ כיצד והסברים הסבירו תום עד קו ופרץ השיב ששמע כי זוהי שגיאה טקטית.זד גאבר תגיב בהתיחסו הוא רק שגיאה מבחינה טקטית. גאבר הוסיף שבעצמו אינ זה מקיא אותו היות והוא עצמו שמע לא פעם הערכאות כאלו ממי קציני מהרים.

2/.....

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך — עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי־חוץ וסודות רשמיים),
תשי"ן — 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס - מסווג

- 2 -

6. אמש בסעודה בביתו של לארי פביאנ שהשתתפ בסמפוזיון בקזיר חזר בפני על אותו סיפור. פביאנ טען שהחברים נראו בעיניו כמעמולה אנשישמית כה גמורה עד שזרק החוברת ולא התייחס לכל בשיחותיו עם חמשרים. ידוע לפביאנ כי בנוסף לקוואנדש אפילו זד מלקולם קד הידוע כפרו ערבי מובהק נרעש למקרא פיסקאות אלו וכמעט עשה שערוריה. חעיתנאי מורשונ קונזרואקי מייקגו הנ טיימס שנכח בביתו של פביאנ ציין כי ראה החוברת בקזיר אך היות וכללה עמודים ערבים על השבחות לסאודאת לא טרח לקרוא החמשך, אילו ידע זאת היה מפרסם על כך כתבה ארוכה. תגבתי שעדיין לא נמאוחר.

7. תנני משתל לחשיג החוברת אך ליזד במחונ רצוי שגם אתה תנסו לאתר אותה.

8. נקודה נוספת שציינו המשתתפים בסמפוזיונ שבאולמ ומרכזי של הועידה מעל בימת תנואמים היתה תלויה מפת מדינות ערב, בה צויינ רשם פלסטינ בכל שטח של ארצ ישראל המערבית וכנ נכללה כל החזרה הסמרדית בשמח של מרוקו.

עד כאנ.

מרשים נוספים בדים.

הערה: אנא חקפידו שלא לבצע שמות חמקורות שמסרו לי על כך.

תורגמנ.---

שחח רחם שחבט מנכל משנח למנכל מ. קדרון ארגוב רוזן י. רביב חסברת מצפא מזמים חקר רם(בנפרד) אמן

חא/אמ

३. मेरा दायित्व है कि मैं अपने सामान्य व्यवहार में दूसरों के प्रति ऐसा व्यवहार करूँ जो मैं अपने प्रति चाहता हूँ। मैं अपने कार्यों के लिए स्वयं उत्तरदायी हूँ। मैं अपने कर्तव्यों का पालन करूँगा।

४. मैं अपने देश के प्रति अपने कर्तव्यों को समझता हूँ। मैं देश की सेवा करूँगा।

५. मैं अपने माता-पिता, गुरुजनों और बड़ों का आदर करूँगा।

६. मैं सदा सत्य बोलूँगा और अपने वचन का पालन करूँगा।

७. मैं अपने विद्यालय के नियमों का पालन करूँगा।

८. मैं अपने साथियों से मित्रता का व्यवहार करूँगा।

९. मैं अपने शरीर को स्वस्थ रखने का प्रयत्न करूँगा।

१०. मैं अपने समय का सदुपयोग करूँगा।

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס — מסווג

דף מספר ___ מתוך ___ דפים

עותק מספר 7 מתוך 21 עותקים

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך — עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז — 1957.

29/2

סודי ביותר

אל : המשרד

מאת: ורשינגטון

מס. 318

נשלח 131030 נרב 75

3.30 ם

המרכז מצפא.

משיחה עם מחירם בסחמד/מזת/מנהל מצריים.

בריאות סאדאת.

1. בניגוד להשערות שרווחו במחמד לא ביקש סאדאת במהלך ביקורו להבדק ע"י רופא אמריקני. ד"ר עסייה רופאו הפרטי של סאדאת שליווהו בביקורו, לא הראה שהיגו מודאג במיוחד ממצב בריאותו.

2. מחירם סבור שסאדאת ממריז בחשש לבריאותו וכנראה שהיגו קצת היפוכונדר.

מורגמן

שהת רוהם שהבס מנכל ממנכל י. רביב בנדב/מצפא חקר רם אמן

תא/מנ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק יוצא

בלתי מסווג

אל: וושינגטון

מאת: המשרד

מס. 303

נשלח 30100! נוב. 75

מיידי

דיניץ.

לשלנו 302.

להלן ידיעת יו. פי. אי מ-12/11 שעה 1535:

DAMESCUS NOV 12,
THE ARAB LEAGUE'S ISRAEL BOYCOTT OFFICE WILL BLACK LIST FOREIGN VESSALS WHICH TRANSIT THE SUEZ CANAL CARRYING GOODS TO OR FROM ISRAEL BOYCOTT COMMISIONNER GENERAL MUCHAMAD ACHMAD MACHGUB SAID WENDSDAY.
THIS MEANS THAT THESE VESSALS WILL NOT BE ALLOWED TO ANCHOR ANY ARAB PORT AND WILL NOT BE SERVICED MACHGUB SAID.
SPEAKING TO LOCAL REPORTERS MACHGUB CITED AS AN EXAMPLE THE GREEK FREIGHTER OLIMPUS WHICH TRANSITED THE CANAL NOV 2 CARRYING VONCEINMENTS OF ROMANIAN CEMENT TO ISRAEL.
THE REGIONAL BOYCOTT OFFICE IN EGYPT HAS REQUESTED THAT THIS VESSAL SHOULD BE BLACK LISTED AND THE BOYCOTT HEAD QUARTERS HAS ASKED ALL REGIONAL OFFICES TO PLACE IT ON BLACK LIST MAVHGUB SAID.
UNDER THE SINAI DISENGAGEMENT AGREEMENT CONCLUDED BY EGYPT AND ISRAEL LAST SEPTEMBER IT WAS AGREED THAT FOREIGN VASSALS CARRYING NON-MILITARY GOODS TO ISRAEL SHOULD BE ALLOWED TO USE THE SUEZ CANAL.
THE OLIMPUS WAS THE FIRST TO DO SO IN 16 YEARS AND A FEW VESSALS HAVE FOLLOWED ITS LEAD SINCE.
MACHGUB SAID THE OLIMPUS AND OTHER BLACK LISTED VESSALS SHOULD NOT BE ALLOWED TO DOCK AT THE EGYPTIAN PORTS OF SUEZ AND PORT SAEID RESPECTIVELY AT THE SOUTHERN AND NORTHERN ENDS OF THE SUEZ CANAL WHEN NEGOTIATING THE WATER WAY.
BUT INDICATING THAT HE HAS NO AUTHORITY TO PREVENT THEM FROM TRANSITING THE CANAL MACHGUB SAID THE CANAL WAS A WATER WAY GOVERNED BY INTERNATIONAL AGREEMENTS AND NOT BY ARABS LAWS.
TURNING TO AMERICAN FIRMS WHICH COMPLY WITH THE ARAB BOYCOTT REGULATIONS MACHGUB SAID ALL ATTEMPTS BY PRO ISRAELI QUARTERS TO MAKE THE U.S GOVERNMENT TAKE ACTION AGAINST THEM WILL FAIL.
OFFICALS AT THE AMERICAN TRADE MINISTRY KNOW FULL WELL THAT ALL ARABS COUNTRIES ARE TRUELY APPLYING THE BOYCOTT REGULATIONS AND WILL NOT BACK DOWN SIMPLY BECAUSE CERTAIN RESULATIONS WERE TAKEN BY OTHER COUNTRIES HE SAID.
ARAB COUNTRIES WILL NOT LOSE ANYTHING BECAUSE THEIR RESOURCES ALLOW THEM TO GET WHAT EVER THEY WANT FROM THE EASTREN AND WESTREN NATIONS SAID MACHGUB.THE ONLY LOSER WILL BE THOSE WHO OPPOSE THE ARAB LAWS.
MACHGUB SAID HE BELIEVES THE AMERICAN GOVERNMENT WILL NOT GIVE IN

.../2

TO ZIONIST PRESSURES NOT TO SHOW BIAS TO THE ARABS BUT IN RESPONSE TO THE NATIONAL AND ECONOMICAL INTERESTS OF AMERICA ITSELF. AMERICA CANNOT ALLOW ITS COMPANIES AND FIRMS TO BE ISOLATED FROM THE ARAB WORLD THUS LEAVING THE FIELD OPEN BEFORE THEIR EASTREN AND WESTREN COMPETITORS HE SAID.

AD KAN.
MERKAZ=

שהח רהמ מנכל שהבט ממנכל אלון י. רביב מצפא חקר כלכלית רם אמן

צג/אי

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך — עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ ופשעות דשמיים), תשי"ז — 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס - מסווג

סודי

אל : המשרד
מאת: וושינגטון

מס. 217
נשלח 101030 נוב 75

המרכז . מצפא, מזתים.

משיחת עם לארי סמאקים/מחמד מזת, מח' לענייני רגיונליים. בריאות סאדאת.

1. ביקור סאדאת המחיש לכל אלו שהיו מעורבים בהכנת התכנית כי בריאותו אינה תקינה. חלק ניכר מהזמן ששהה בפלוריזה הוקדש למנוחה. עוזרי סאדאת מקפידים למנוע ממנו מאמץ יתר. בהתאם לדרישתם התחילה התכנית היומית של סאדאת רק בשעה 10,00 או 10,30 וזאת בנוסף לשעתיים מנוחה אחהצ. עם זאת ידע כי בקהיר היגו נוהג לעבוד בביתו עד שעה מאוחרת בלילה. סעודות הערב עם אורחים אמריקנים מתחילות מאוחר ונמשכות לעתים עד חצות.

2. הסימנים לדאגת עוזרי סאדאת לגבי בריאותו בלטו כבר במפגש זלצבורג עם הנשיא פורד. בזלצבורג בקשו עוזרי סאדאת להסדיר כי יימנע ממנו הצורך לעלות במדרגות.

תורגמן

שחח רחם מנכל שגב ממנכל ארגוב י. רביב רוזן מזתים חקר מצפא רם אמן

צג/או

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק יוצא — מסווג

סודי

אל: אוטבה, טורונטו, מונטריאול, אטלנטה, בוסטון, יוסטון, לוס אנגלס, פילדלפיה, שיקגו, סן -
פרנציסקו, אסונסיון, בוגוטה, ברזיליה, ריו, גואטמלה, לה פאז, לימה, מונטבידאו, מכסיקו, קוסטה
סנטו דומינגו, סנטיאגו, האיטי, פנמה, קיטו, קרקס, ביירס, סלבדור, קינגסטון, אוסלו,
בוקרשט, ברן, גנבה, צירין, הלסינקי, וינה, ליסבון, פרטוריה, יוהנסבורג, קופנהגן, שטרסבורג,
בומביי, בנגקוק, טוקיו, מנילה, סיאול, סינגפור, קנברה, סידני, קטמנדו, רנגון, אנקרה, אתונה,
טהרן, ניקוסיה, איסטנבול, לילונגווה,

חוזם 761

מאת: המשרד

נשלח: 091800 נוב 75

מיידי

ביקור סאדאת בארה"ב ובבריטניה. מברק הסברה.

1. דבריו הבוטים של סאדאת בהזדמנויות שונות על נושא יהדות וציונות ודחיית רעיון השל
עם ישראל בדור הזה עוררו מחדש סערת חמורים לגבי כוונותיו וכל סולם ערכיו ומושגיו.
לאורם ובהתחשב בכך שלא היסס מלחזור עליהם קבל עם ועדה, חלה עליו עתה, יותר מאשר אי פעם
חובת ההוכחה לגבי כוונותיו האמיתיות.

2. נסיונותיו הקדחתניים של סאדאת לרכוש נשק מתוחכם בכל מקום שרק ניתן סותרים את כל
רוח וכוונת המאמצים המדיניים האחרונים. דבריו על שמירת האופציה הצבאית אף עומדים בסתי
להתחייבות מצרים להמנע משימוש בכוח. בזבוז משאבים על רכש במקום השקעתם בפתוח פנימי
הם מקור לדאגה ועומדים בסתירה להנחה שביסוד המאמץ המדיני. תוספת נשק למצרים מכל כיוון
שהוא עידוד לאלמנטים קיצוניים במצרים ומחרצה לה. אין מחסור בנשק במצרים ולגבי דידנו
העולם הערבי מהווה מקשה אחת מבחינת הפוטנציאל הצבאי אשר יועמד אוטומטית לרשות משתיים
במקרה של מלחמה. מכאן שכל התעצמות צבאית מצרית המורה ופסולה.

הסברה

שהה רחם מנכל ממנכל הסברת מזחים מצפא חקר אירופה א ב ג מלט מאסוק מאם מאום א ב
אב/ער

משרד החוץ
המרכז למחקר
ולתכנון מדיני

סיקור
נושא

238/75 מס'

ירושלים, ג' כסליו תשל"ו
7 בנובמבר 1975

ס ו ד י

מסמך זה מכיל 3 עמ'

המגעים הכלכליים בין מצרים ובין בריה"מ

הידיעות

1. לפי אל-אהראם מ-3.11 המצוטט ע"י סימז"ת מקהיר 4.11.75 תבקר במצרים משלחת כלכלית סובייטית בראשות "שר המסחר" (כנראה שהכוונה לשר לסחר חוץ) החל מ-25 בנובמבר 1975. באותה ידיעה נאמר, שמטרת הביקור תינה דיון בשאלת החובות ושיטת פרעונם. בריה"מ התכוונה לשגר את המשלחת ב-1 בנובמבר, אך מצרים בקשה לדחות את הביקור ונימקה זאת בצורך להכין את התקציב הלאומי לשנה הבאה.

ר ק ע

2. בעיית החובות בין שתי המדינות מהווה סלע מחלוקת ונושא למגעים בילטראליים זה זמן רב. המגעים האחרונים בסוגיה זו קויימו בסוף יולי 1975, אך לא השיגו תוצאות חיוביות כלשהן. יש לציין שבראש המשלחת הסובייטית לשיחות יולי, עמד סגן שר לסחר חוץ קוזמין, שעה שבראש המשלחת המצרית עמד שר האוצר המצרי. הדרג הנמוך יחסית של המשלחת הסובייטית פורש כאות לחוסר שביעות רצונה של מוסקבה מהמדיניות המצרית וחוסר רצון לבוא לקראת מצרים בסוגיית החובות. בין הנושאים בהם תקף סאדאת את בריה"מ היה גם הנושא הכלכלי. סאדאת התלונן על הסחבת בשיגור המשלחת הכלכלית הסובייטית למצרים בהתאם למוסכם בין הצדדים.

3. קיימים אומדנים שונים באשר לגודל החוב המצרי לבריה"מ. אומדן זהיר מעריך את החוב על הרכש הצבאי מבריה"מ ב-4.5 מיליארד דולר ואת החוב על הסיוע הכלכלי במיליארד דולר נוסף. חוב זה אינו כולל כאמור את תשלומי הרבית אשר הצטברו במרוצת הזמן. מצרים שלמה ב-1974 על חשבון חוב זה כ-130 מליון דולר במזומנים. המחלוקת סביב האומדן הנ"ל מקורה בהנחה המצרית, שהציוד הצבאי שהועבר למצרים בעקבות מלחמת ששת הימים ניתן חינם, שעה שבריה"מ דורשת עבורו את מלוא התשלום (ערך הציוד הזה מוערך בכ-2-3 מיליארד דולר).

4. במהלך המגעים שקיימו שתי המדינות בקשה מצרים לבטל חלק מהחובות ולדחות הפרעון ל-10 שנים, אך נתקלה בסרוב סובייטי. כמו כן לא הסכימה בריה"מ להשלום בעין (סחורות) על חשבון החוב המצרי. בשל עמדה נוקשה זו הפסיקה מצרים כנראה את תשלום החובות לבריה"מ*. בהקשר זה יש להדגיש שמצרים לא יכולה ואף אינה מעוניינת להשתמש בכספי הסיוע הסעודי, או האמריקני על מנת לפרוע חובותיה לבריה"מ.

---

* מידיעות שבידינו מסתבר שהמצרים אינם גובים דמי מעבר מכלי שייט סובייטים העוברים בתעלה; מאחר שכלי השייט הסובייטים מהווים למעלה מ-20% מהאניות העוברות בתעלה, יש לכך משמעות כספית. מאז שנפתחה התעלה הסתכם מתן השירותים המצרים לאניות הסובייטיות בכ-20 מליון דולר, סכום זה יגדל ב-1976 ל-50 מליון דולר וב-1977 ל-75 מליון דולר.

5. מאמר שפורסם בבטאון המפלגה הקומוניסטית הסובייטית פראבדה ב-25 באוקטובר 1975 בחתימת משקיף, העלה על נס את הסיוע הכלכלי המוגש למצרים. פראבדה מדגיש שבריה"מ סייעה למצרים בבניית 148 פרוייקטים תעשייתים. סיוע זה עזר למצרים לחולל שינוי מבני בכלכלתה הנחשלת והתלויה במעצמות הקולוניאליסטיות וביצר את אי תלותה הכלכלית והפוליטית. יש לציין שכלי התקשורת הסובייטים מביעים ספק במימוש ההבטחות המערביות לסיוע כלכלי למצרים. הם מבליטים את המניעים האנוכיים הצרים של המערב שהושיט סיוע כלכלי ורומזים לאפשרות ההשתעבדות הכלכלית המחודשת של מצרים להון המערבי.

<u>הערכה</u>

6. כזכור, בסוף הסיבוב הקודם של השיחות הכלכליות במוסקבה, הוזמנה משלחת סובייטית לבקר בקהיר להמשך הדיונים. המשלחת הנוכחית באה (אם כי באיחור) בהתאם להזמנה המצרית. יש לציין שדרג המשלחת (בראשה עומד שר) גבוה יותר מאשר בסבוב הקודם (אז ניהל סגן שר את המגעים עם המצרים). אם אכן תתאמת הידיעה הנ"ל, יש לראות בביקור זה חלק מתהליך ההדברות בין שני הצדדים בנושאים כלכליים-מסחריים בלטראליים. עם זאת, המניעים הסובייטים בקיום המגעים הנ"ל הינם פוליטיים בעיקרם. נוקשותה של בריה"מ בשיחות הכלכליות הינה פועל יוצא של הערכתה את האוריינטציה הבינלאומית המצרית. בשלב זה חשוב לבריה"מ קיום המגעים מאשר חשגת תוצאות ממשיות בנושאים הנדונים.

7. בריה"מ מעריכה שהתלות הכלכלית של מצרים בה תמשך עד שתכניות הסיוע המערבי למצרים יומשו. בהקשר זה יש לציין שמצרים זקוקה לחלקי חלוף ולציוד חדש שיחליף את הציוד המתבלה במפעלים שהוקמו על ידי בריה"מ. כמו כן, מעריכה בריה"מ שמצרים עשויה להתאכזב מהסיוע הכלכלי המערבי וזאת בשל הסחבת בהגשתו, התנאים הקשורים בו ובשל מימדיו. מכאן נובעת בין השאר עמדתה הנוקשה במו"מ הכלכלי בשלב זה, עמדה המבוססת על ההכרה, שבסופו של חשבון תחזור מצרים ותכיר בחיוניות הקשרים עם בריה"מ. המאמר בפראבדה (המוזכר לעיל) מבטא הערכות אלו בצורה ברורה.

8. סביר להניח, שרצונה של בריה"מ לשגר משלחת מסחרית למצרים ב-1 בנובמבר נבע משאיפתה להפגין נוכחות במצרים, שעה שנשיאה נמצא בבקור רשמי בארה"ב. יש לציין, שגם הזמנת המשלחת הכלכלית המצרית למוסקבה באה בעקבות הודעה של חידוש מסע הדילוגים של קיסינג'ר באזור. הדחיה המצרית לבקשה זו אף היא מובנת ומוסברת באי רצונה של מצרים לקיים מגעים עם בריה"מ בעת בקורו של סאדאת בארה"ב. עם זאת, עצם אישור הבקור מוכיח את רצונה של מצרים להוסיף ולתמרן בין שתי מעצמות העל.

9. <u>לסיכום</u>, ניתן לומר שאם אכן ייצא בקור זה לפועל, אין לצפות בעקבותיו לשבירת הקפאון המאפיין את יחסי שתי המדינות. קפאון זה הינו מדיני ביסודו ורק התקרבות מדינית בין השתיים תביא להפשרתו. כמו כן, אין להתעלם מהחישובים הכלכליים הכרוכים בויתור סובייטי משמעותי למצרים.

אם תעשה בריה"מ ויתורים כלשהם למצרים, סביר להניח שיהיו אלה ויתורים קלים שמטרתם תהיה המשך המגעים ומניעת קרע מוחלט בין השתים. ידיעה בודדת, שמהימנותה לא ברורה, מוסרת על בקור אישיות מצרית בבריה"מ בשעה שסאדאת ערך בקורו בארה"ב. אם תתאמת ידיעה זו, יש לראות בכך דוגמא נוספת למגמה המשותפת לשתי המדינות לקיים מגעים שוטפים ביניהן, למרות הפער בעמדותיהן. לאור זה, חזרתו של פוליאקוב למקום כתונתו בקהיר ובקור המשלחת הכלכלית במצרים משתלבים עם מגמה זו.

כל המוסר תוכן מסמך זה, בולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך — עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי־חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז — 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס - מסווג

סודי

אל: המשרד

מאת: וושינגטון

מס. 76

מידי

נשלח 041600 נוב 75

רבי

הטבחה מזהים המרכז.

מפגש אנשי רוח ואנשי צבור מישראל ומצרים.

1. פרופ סשיב ספיגל מ— UCLA נסע כי קרן פורד הקציבה סכום ניכר לאוניברסיטה למשרות הבנה בינלי. הסוציולוג פרופ רומן קלקוביץ החליט להשתמש בקרן לעריכת מפגשים בינ אנשי רוח ערביים וישראליים. באוניברסיטה הוקמה ועדה רחבה שבינ הפעילים בה הפרופסורים קלקוביץ, מלקולם קר, פואד גאבר וסטיב ספיגל.

2. בתכנית שני סוגי מפגשים.

א. מפגש אנשי רוח ומלומדים ערביים ישראלים ואמריקנים באיטליה (GELUGIO) באוגוסט.

ב) סידרת מפגשים שיתכנסו פעמיים בשנה בינ אנשי ציבור ורוח מצריים ישראלי ואמריקנים במתכונת פגוואש. המפגש הראשון ייערך עוד לפני מפגש GELUGIO הכוונה להזמין שישה מצרים שישה ישראלים ושמונה אמריקנים.

3. ביום רביעי אותת יו"ר הועדה בהצעות לקביעת רשימת המוזמנים. ספיגל טוען שביכולתו להשפיע על הרכב ורשימת של המוזמנים מישראל ותחוסכם שהוא יגיש רשימה בתנאי שלא יתשבו ממיצגי הממשלה.

4. לגבי הרכב המוזמנים ממצרים הוצעו לועדה עי כה מוחמד סיד אחמד, בוטרוס גאלי ובהא א-דין. שלושת הנל ממערכת אל אהרים. כן הוצעו גנרל בחדי וחאתם צאדק חתנו של נצאר. נמסר כי סיד אחמד הודיע כבר על הסכמה עקרונית להשתתף.

5. בפני הועדה הוצעו כבר שמות ישראלים רבים הכוללים: שלמה אבינרי, מתי פלד, יובל נאמן, יגאל ידין, שמעון שמיר, יהושפט הרכבי, משה זק, שלום רוזנפלד, גרשם שוקן, אמנון רובינשטיין, שמואל פריזלנדר, יובל אליצור, פרופ בנ שחר, דוד שחם, שמעון אמיר.

.../2

כל המוסר תוכן מסמך זה, בולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך — עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי־חוץ וסודות רשמיים),
תשי"ז — 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס - משווג

הכוונה שהמשלחת הישראלית תורכב משגים בעלי דעות יוגיות, שלושה
זרם מרכזי, ואחד דעות נגיות.

6. פרופ ספיגל מבקש עצתנו והחייתנו לגבי הרכב הרשימה הישראלית מי מוזמן
למחוק על מי להמליץ או שמות אחרים.

7. UCLA מתכוונת להזמין ויוקרתה למפעל הנל.

8. אנא השוובתכם בחוזר לגבי הרכב הרשימה הישראלית.

ברנר-תורגמן.

שתח רחם מנכל ממנכל ארגוב י.רביב מצפא הסברת מדעים חקר

צג/אס

משרד החוץ
המרכז למחקר ולתכנון מדיני

ירושלים, כט' חשון תשל"ו
3 בנובמבר 1975

מ/ע-ש

ש מ ו ר

ביקור סאדאת בארה"ב (26.10 - 5.11.75)

כללי

1. פקידים אמריקניים הגדירו הביקור כ"הסטורי" בעיקר בשל המשמעות המדינית הנודעת לביקור ביחס למזה"ת וליחסי מצרים - ארה"ב. סיקור נרחב בעתונות (בעיקר בימים הראשונים). הכל מגדירים הביקור כ"מלכותי".

תרמית סאדאת

2. לממשל אינטרס ברור להציג את סאדאת בפני הציבור האמריקני כמדינאי מתון וידיד לארה"ב. מבחינה זו הביקור מהווה המשך למאמצי הממשל בשנתיים האחרונות לעצב לסאדאת תדמית אהודה בדעת הקהל האמריקנית. הופעת סאדאת בארועים ציבוריים, ביקוריו ברחבי ארה"ב ומעל לכל הופעתו בפני שני בתי הקונגרס נועדו לתרום למטרה זו. עיצוב תדמית הולמת והענקת "מימד הסטורי" ליחסי שתי המדינות מהווים הנאי מוקדם ובסיס להרחבת היחסים המעשיים בכל המישורים.

התבטאות סאדאת על הציונות

3. התבטאות סאדאת במועדון העתונות בוושינגטון (27.10) פגמה במידה מסויימת בתהליך עיצוב תדמית נוחה לסאדאת. בימים שלאחר מכן, הופיעו בעתוני ארה"ב שורה של מאמרים ורשימות כנגד ההצבעה בועדה השלישית בענין הציונות וחלק מן המאמרים אף כוונו לסאדאת עצמו. דובר הבית הלבן סירב להתייחס לדברי סאדאת, אולם הביע צער על סרוב ראש עיריית ניו-יורק להשתתף בקבלת הפנים לסאדאת. מושל ניו-יורק נהג כפי שנהג ראש העיר. בתגובה לכך יצאו הסנטורים ספרקמן, מנספילד ופרסי ברברים מהם השתמעה אהדה לסאדאת. מאידך גיסא, יום לאחר דברי סאדאת (28.10) נתקבלה בסנט החלטה ללא התנגדות בגנות החלטת הועדה השלישית. תגובת הציבור היהודי לביקור היתה מעורבת ואמביוולנטית.

תגובות בעתונות על הביקור

4. התגובות היו מעורבות. ככל שמתרחקים מהופעת סאדאת במועדון העתונות, הנטיה היא להתייחס לביקור באורח חיובי יותר.

יחסי ארה"ב - מצרים

5. בטקס קבלת הפנים ברחבת הבית הלבן אמר פורד: "ביקורך בוושינגטון מסמל המימדים החדשים של יחסינו. מצרים ואמריקנים מכל שכבות הציבור כוננו יחסים של ידידות וש"פ בשטחים רבים לתועלת הדדית תוך כניית "מסורת הסטורית " . מגמת הממשל אם כן, הרחבת והעמקת היחסים במובן הרחב ביותר להבטיח המשכיות לאורך ימים. סאדאת מצידו חזר על התביעה למדיניות "יותר מאוזנת" מצד ארה"ב.

הנושאים שנידונו בשיחות

6. א. המשך הטפול המדיני בסכסוך.

ב. הבעיה הפלסטינית.

ג. סיוע צבאי וכלכלי.

ד. משבר לבנון (בקצרה)

ה. אספקת כור גרעיני.

פתרון הסכסוך

7. בהתבטאויות פומביות חזר והתבטא פורד במונחים קטגוריים על נחישות החלטתה של ארה"ב להבטיח טיפול בלתי נפסק בסכסוך. דובר הבית הלבן ציין כי שני הנשיאים סבורים כי הצעד הבא צריך להיות הסדר חלקי נוסף בגולן. סאדאת התבטא במספר הזדמנויות כי ארה"ב מחזיקה בידיה "יותר מ-99 אחוז מהקלפים במשחק זה".

הבעיה הפלסטינית

8. שאלה זו נדונה במספר פגישות. סאדאת האיץ בפורד לקיים דיאלוג עם הפלסטינים ולהזמינם לועידת ג'נבה. בהתבטאויות הפומביות אמר פורד מספר פעמים כי "לא יכול להיות שלום במז"ת עד שלא ילקחו בחשבון אינטרסי כל העמים במסגרת שלום סופי". אין להוציא מכלל אפשרות כי הושגה הבנה כלשהי בנושא זה מבחינת ארה"ב זו בעיקר שאלה של עיתוי.

אספקת נשק

9. לקראת הביקור היו ידיעות על סיוע צבאי בסך 5-10 ביליון דולר ל - 10 שנים. במהלך הביקור הנושא הוצנע ע"י דוברי הצדדים. המצרים פיתחו "תאוריה" לפיה ענין אספקת הנשק

תהיה קשורה ל"תהליך השלום", כלומר, הצד שיהיה יותר נוטה להענות לדרישות ארה"ב יהיה גם "זכאי" לקבל נשק. האמריקנים נמנעו להתייחס לכך, אם כי במשתמע יש רמז לכך בהצעת הממשל לסיוע למזה"ת שהוגשה לקונגרס ב-30.10 . ידיעות עתונאיות על אפשרות יציאת משלחת צבאית אמריקנית למצרים בראשית 1976 לבדוק צרכי הנשק מרמזת על הבנה עקרונית ותחילת תהליך בדיקה איטי שיאפשר לעבור את שנת הבחירות בלי לספק במהלכה פריטי נשק משמעותיים.

סיוע כלכלי

10. הנושא הועלה בשיחות. בינתיים נודע כי הממשל ביקש מהקונגרס סיוע כספי בסך 750 מיליון דולר.

השקעות המצרים

11. במהלך הביקור נפגש סאדאת עם שורה של אנשי עסקים אמריקניים מן הדרגה הראשונה לעודדם להשקיע במצרים. ככל הידוע לא הושגו סיכומים בענין זה.

כור גרעיני

12. פקידים אמריקניים אמרו כי ארה"ב תספק למצרים שני כורים אטומיים (600 מגאוט כל אחד). ענין הפיקוח על הכורים משמש עדיין נושא למו"מ בין הצדדים (כנראה באשר לתביעה המצרית שיקויים פיקוח על כל הכורים בישראל). הממון לאספקת הכורים יבוא מסך הסיוע הכספי של 750 מיליון דולר.

הסכמים

13. במהלך הביקור נחתמו 4 הסכמים:

א. אספקת מוצרים חקלאיים בסך 98.1 מיליון דולר לשנת 1976 (במסגרת סעיף 480 PL) לפי ידיעות עתונאיות הסיוע לאספקת מוצרי מזון לשנת"א 1976 יגיע ל- 200 -150 מיליון דולר. (זאת בנוסף ל-750 מיליון דולר הנ"ל).

ב. הסכם רפואי לחילופי מידע ומומחים וכן אספקת ציוד לחקר הסרטן.

ג. הסכם למניעת כפל מיסים (לעידוד השקעות אמריקניות פרטיות במצרים).

ד. הסכם תרבות.

סיכום ביניים

14. א. הביקור סייע בשפור תדמית סאדאת ומצרים בארה"ב ובהידוק היחסים בין שתי המדינות

ב. בתחום המעשי יכול סאדאת להציג הישגים בסיוע הכלכלי וכן באספקת שני כורים גרעיניים.

ג. במישור המדיני - נראה שהושגה הבנה עקרונית לגבי המשך המהלכים המדיניים הבאים.

משרד החוץ
המרכז למחקר
ולתכנון מדיני

סיקור נושא

230/75

ירושלים, כו' בחשון תשל"ו
31 באוקטובר 1975

שמור

נאום סאדאת בעצרת האו"ם (29.10)

עקרי הנאום

1. מטרתנו הראשונה, המשפיעה על כל פעולותינו במישור הערבי או הבינלאומי, היא שחרור כל השטחים הערביים והחזרת זכויות העם הפלסטיני - כך שהם יוכלו לשאת באחריותם וזכותם להגדרה עצמית. בהקשר זה אין חלק כלשהו מהשטחים הערביים יקר לנו פחות מאשר האדמה המצרית הכבושה. ירושלים, שכם, חברון, החרמון ועזה אינם יקרים לנו פחות מקנטרה המצרית או אלעריש.

2. אנו במצרים ובעולם הערבי חייבים לומר לכם בגלוי שהנסבות הנוכחיות באזורנו מאפשרות הזדמנות יוצאת מהכלל לשלום. לכן זו חובתכם, ואפלו אחריותכם הראשונה במעלה, לא להחמיץ הזדמנות זו, באמצעות האום ובימותיו השונות כמו ועידת ג'נבה, מנקודת מוצא של קידום העניינים לעבר הסדר כולל. אחרת לא תהיה אלטרנטיבה להבטחת זכויותינו הקדושות - בין אם זה בהקשר לשחרור האדמות הכבושות או השגת הזכות החוקית של עם פלסטין להקים את מדינתו העצמאית - שום אלטרנטיבה אלא הפניה לאמצעים אחרים המאושרים ע"י מגילת האו"ם עצמה.

3. הצעד האחרון במזה"ת מוגבל בהיקפו והשפעתו. אין הוא פתרון מקיף , ולא היתה כוונה שיהיה כזה...הוגשמה הפרדה בחזיתות מצרים וסוריה, ויש הפרדה שניה בחזית המצרית, כאשר צפויה הפרדה נוספת בחזית הסורית. היינו מעדיפים, ועודנו מעדיפים, שתהיה הפרדה גם בחזית הפלסטינית.

4. לאור כל זה אני מאמין שהגיע הזמן ואפילו הכרח שועידת ג'נבה התחדש בהשתתפות כל הצדדים הנוגעים לבעיה הפלסטינית. מכיון שכך אני מבקש בזאת רשמית הן ממזכ"ל האו"ם והן משחי מעצמות העל להתחיל מיד בהתייעצויות עם כל הצדדים המעוניינים - כולל אש"ף - כך שועידת ג'נבה תוכל להתחדש בעתיד הקרוב ביותר, ושהיא תמשך ללא הפסקה כדי לעסוק בבעיה מכל צדדיה וכדי להשיג שלום צודק ובר קיימא.

5. האו"ם עוסק בבעיית המזה"ת מזה 28 שנים. כל תוצאה של ועידת ג'נבה תנבע ממאמצי העצרת ומועבי"ם ויהר על כן - העצרת תצטרך לאשר אותה ולערוב לה.

2/..

6. בקשר לבקשה (לכנס את ועידת ג'נבה) אני מזמין את העצרת ה-30 לנקום בצעד ממשי לקראת שלום צודק ע"י אמוץ החלטה בדבר הצורך שאש"ף - הנציג הלגיטימי של עם פלסטין - ייוצג בוועידת ג'נבה כצד שווה למשתתפים האחרים. הוריתי למשלחת המצרית להגיש הצעת החלטה לפי קווים אלה. לא ייתכן שועידת ג'נבה תצליח או תחקדם לקראת השלום בלי השתתפות העם הפלסטיני... זה גם תואם החלטה 3236 שאושרה ב- 22.11.74 ונובע ממנה.

<u>הערכה</u>

7. סאדאת חזר על עמדתה העקרונית של מצרים בדבר הצורך בכינוס ועידת ג'נבה בעתיד הקרוב, ובהזמנת הפלסטינים בצד שווה זכויות להשתתף בועידה. החידוש הפעם היה בהצגה עמדה זו כיעד אופרטיבי ובהפנייתה הקריאה למזכ"ל האו"ם ולשתי מעצמות העל. עם זאת יצויין שסאדאת לא נקב במועד מוגדר לכינוס הועידה וסביר להניח שלא יהיה מעוניין בכנוסה לפני סיום ביצועו של הסכם הביניים. סאדאת גם ציין כי הוא עדיין מעוניין בהסכם סורי ישראלי.

8. הדיון הפלסטיני בעצרת הכללית עומד להתחיל כבר בשבוע הבא. (יצויין כי ערב הנאום עוד דווחו דיפלומטים באו"ם כי מצרים התנגדה להצעה הסורית לכלול בהחלטה, לסכום הדיון הפלסטיני מסקה בדבר הזמנת אש"ף לג'נבה, בטענה שאש"ף טרם החליט על כך).

9. אפשר להניח שמהלכו זה של סאדאת מוכתב ע"י בעיקו עם סוריה וע"י התנהגותה. לאור הערכות שלא ניתן עתה להחחיל במו"מ סורי-ישראלי, (כפי שבוטאו גם ע"י שגריר ארה"ב בישראל), נראה שסאדאת נאלץ למצוא דרך כדי לעבור את תאריך חדוש מנדט אונדו"ף בסוף נובמבר, בלי שיופרע ביצוע הסכם הביניים.

10. ביזמתו בנושא ייצוג אש"ף בג'נבה העמיד סאדאת עצמו שוב בראש המחנה הלאומני הערבי. סביר שיזמה זו משקפת גם מאמץ לנסות לתקוע טריז בין סוריה לאש"ף, לשדל אש"ף לפנות למאבק מדיני ולשפר את מעמדו של סאדאת במסגרת גורמי העימות. לא מן הנמנע שבפגישות התכופות של פהמי דובר גם בנושא זה, אך עדיין לא ידועה תגובת אש"ף להצעה זאת.

11. קריאת סאדאת להזמין את אש"ף לג'נבה עומדת בניגוד להתחייבותה של ארה"ב לישראל במסגרת הסכם הביניים.

12. ניתן איפוא להניח שסאדאת מהמר על האינטרס של ארה"ב להמשיך ולקדם את מעמדה בעולם הערבי, ועם זאת, הוא מבקש להוכיח לעולם הערבי כי אינו רחום למרכבתה של ארה"ב.

3/..

13. תצויין ניסת האיום(עליו חזר פעמיים) בדברי סאראת בדבר הפעלת סעיף "ההגנה העצמית" אם תוחפץ ההזדמנות שלום. מבחינת התבטאויותיו של סאדאת מאז נחתם הסכם ההפרדה הרי שיש באיומו החרפה. פרט לאיום זה נוסח נאומו של סאדאת בעצרת בצורה שקולה ובלחי פולמוסית - בהשוואה להתקפתו על הציונות במועדון העתונות הלאומי בוושינגטון (27.10). בעצרת לא התייחס סאדאת לציונות ובכך נמנע מעימות עם עמדתה התקיפה המוצהרת של ארה"ב בנושא זה.

14. אשר להיבט האומי של הצעת סאדאת נראה, כי הכוונה לשלבה בדיון של סעיף פלסטין (ככל הידוע יפתח הדיון ב-3.11). החלטה עצרת לא תחייב ביצוע (להבדיל מהחלטת מועבי"ט) אך תכביד על ישראל מדינית והסברתית.

15. מבחינת אש"ף יהווה אישור הצעת סאדאת בעצרת הישג נכבד.(כידוע עומד ממסד אש"ף על קבלת הזמנה לג'נבה, אף שסרם החליט אם להשתתף בה).ההישג של אש"ף יגדל אם יוחלט להזמינו לג'נבה על בסיס החלטת העצרת 3236 מאשתקד.

16. במצבה הפרלמנטרי של ישראל בעצרת קשה לראות סיכוי להכשיל החלטה לפי ההצעה שהעלה סאדאת.

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך — עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי־חוץ וסודות רשמיים),
תשי"ז — 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס - מסווג

ס ו ד

מס' 467

נשלח: 281730 אוק 75

אל: המשרד

מאת: פריס

משוף. מרכז.

צרפת- מצרים. בהמשך לשלי 351.

1. מקורות מהימנים מאשרים שבשיחות שקיימו (26.10) נשיא צרפת וסאדאת הועלו אמנם נושא הקמת מפעלי נשק ומטוסים בין ערבי במצריים.

2. משיחה (28.10) עם GUILLEMANT מהרציף:

א. בענין הקמת מפעלי הנשק הבין ערבי הדברים זזים לאט מאד ודאת בשל המצרים עצמם אשר איקיים ביותר.

ב. לקואת ביקורו של נשיא צרפת במצריים בדצמבר יתנהל בקרוב מום על הסכם פינגסי נוסף לפיו צרפת תעניק למצריים הלוואה בהיקף רציני. איש שיחי ציין שהלוואה זו לא תהיה וודאי קטנה מזו שניתנה לפני מספר חודשים (200 מליון פרץ). תאיש הוסיף שהדבר נעשה בסופו של דבר כתוצאה מהלחץ האמריקאי על ארצות השוק להושיט עזרה בילטרלית למצריים. עד כאן.

טנא

שהח רהם שהבט מבכל מסנכל טמנכל כלכלית איר א מזתים חקר רם אמן

צג/דל

כל המוקר ונוכן מסמך זה, כולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך — עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי־חוץ ושונות נשמיים),
תשי"ז — 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק יוצא - מסווג

נ.ס.מ

ס ו ד י

אל: פריס

מאת: המשרד

מס' 521

נשלח 261400 אוקטובר 75

ס י ו ד י

בן נתן.

הרלי התקשר בירושלים ושאל שמא יש לשה"ח דבר למסור לקראת פגישת זיסקאר - סאראת.

על פי הוראת שה"ח השבתי:

א. מעריכים הפגיה.

ב. הרי בימים האחרונים התקיימה שיחה ביגן לבין זיסקאר אשר שמע עמדותיבר ספיך.

ג. להרלי ידועות דעותיו של שה"ח. רצוי מאד לעודד המגמות המתונות בעולם הערבי ובעיקר סאראת בעקבות החתימת הסכם הביניים. אשר לבעייה הפלשתינאית הפגיתי חשיבות לבר לקטע הנוגע לדבר בנאום שה"ח בעצרת.

ד. הדגשתי שאין זה שדר.

ה. הרלי אמר כי מבין והוא יעביר הג"ל כעמדת ישראל לתיזכורת לפני הפגישה.

סק

שה וחס מנכל ממנכל י. רביב שק איר א חקר

לב/אא

משרד החוץ
המרכז למחקר
ולתכנון מדני

סיקור
נושא

223/75

ירושלים, יט' חשון תשל"ו
24 אוקטובר 1975

ש מ ו ר

ראיון סאדאת לעתון "אלקבס" הכוויתי

ניתן ב-19.10.75, פורסם ב-22.10.75

עקרי הדברים

מצרים - והעולם הערבי

1. הציעו לי את כל סיני תמורת סיום מצב המלחמה משום שאין אתנו כל בעיה. מצרים היא בעלת המשקל ואם תצא מהמערכה אזי הכל נגמר. אולם לא עשיתי זאת ודחיתי הדבר מכל וכל. כמה מאחינו הערבים לא יבינו כנראה לעולם את אופי המצב במצרים. הם בונים חישוביהם על תעמולה זרה ואינם באים למצרים לראות הדברים במו עיניהם.
במצרים לא היתה תודעה ערבית (כה חזקה) כמו היום.

א ר ת " ב

2. הבטחות ניכסון שאושרו ע"י פורד וכן הבטחות קיסינג'ר קוימו, או שהן בשלב של מימוש. למשל, ההבטחה שתוגשם הפרדת כוחות בגולן ושהקו המינימלי יהיה חזרת הסורים לקו ההתחלה בתוספת קונייטרה. כן בוצעו הדברים בענין סיוע אמריקני למצרים. ההבטחה בענין הכור הגרעיני וכן קיום הפרדה שניה בסיני באוקטובר 1974, לא התאפשרו בגלל פרשת "וטרגייט".
הבהיר כי בדבריו שהגברת חימוש ישראל אינו תואם את התפקיד שממלאת ארה"ב באיזור, התכוון לטילי "פרשינג". מאוחר יותר הוסיף, כי מתכוון גם לכל כלי נשק מתוחכמים אחרים המכונים "סופרסופיסטיקייטד", שבמרכזם ה"פרשינג". "אני אבקש מארה"ב הלכה למעשה לספק לי נשק... אני אקנה מארה"ב כל סוגי הנשק כאשר היא תסכים לכך".

ב ר י ה " מ

3. "בריה"מ רוגזת כי לא ביקשתי ממנה רשות, לא להפרדה הראשונה ולא לשניה. לכן היא מפעילה את סוריה והפלסטינים".
"החוזה עם בריה"מ קיים עד היום. החקלות חימוית חניתנות לבריה"מ מאז 1968 - בימי נאצר - קיימות ל-5 שנים נוספות - אחרי שהסתיימו ב-1973... למרות שהן פוגעות בעצמאותנו".
"אנו רוצים לשמור למעשה על יחסים מאוזנים עם ארה"ב ובריה"מ ועם כולם... הסובייטים אינם מבינים זאת עד לרגע זה". "הניחו לנו... להחליט בעצמנו בהתאם לאינטרסים שלנו. אין זה האינטרס שלנו לחיות בתיבה של אחד הצדדים".
"אני ידעתי שבריה"מ תבגוד בי (במלחמת אוקטובר), כיוון ששנה לפני המלחמה, היא שמה נשק מאיים בסוריה והתעלמה ממני לחלוטין"..."אחרי המלחמה... היא לא פיצתה אותי עד היום" (על הנשק שאבד ושנשחק).

שאלת מעורבות מצרים במלחמה, מפקדה משותפת

4. שאלה - לפי הפירוש המצרים להסדר סיני המלחמה איבה כלתי מתקבלת על הדעת, אם ישראל תפר את ביצוע החלטות 242; 338. האם לא עדיף לשמור על "רוח אוקטובר" עם סוריה. האם מצרים חושבת להלחם בעת הצורך לבדה?

מהתשובה - במצעד הצבא האחרון במצרים הופיע נשק חדש. זהו היישום המעשי להחלטה לגוון מקורות הנשק. עלינו להיות מוכנים לעמוד בפני כל האפשרויות. מצרים אינה יוצאת מהמערכה.

שאלה - מה האפשרויות והתוצאות הצפויות ממלחמה בחזית ראש הנקרה,עקבה בלי השתתפות מצרים.

מהתשובה - נערוך ביקורים הדדים עם ירדן... הם (סוריה וירדן) חפשיים לוותר על מצרים במערכה הבאה, אך מצרים אינה נמנעת מחובתה הלאומית. על תוצאות מלחמה כזו... לא בדקנו אותה ולא אוכל לומר לך דבר, אלא כשאבחן אותה. זה ענינם... אנו נקדם בברכה כל מי שישתתף במערכה. אנו... בתפקידנו ובאחריותנו. ההתחיבויות שחתמתי עליהן עם נשיא ארה"ב היו תוצאה של השתכנעות זו.

שאלה - אם תוקם מפקדה משותפת סורית ירדנית, התצטרף מצרים?

מהתשובה - אף אחד לא פנה אלינו בנושא זה. אך... אני הייתי בדרכי ליצור משהו יותר טוב מזה. ב-1974 פרסמנו (חוסין וסאדאת) את הצהרת אלכסנדריה, בה אישר חוסיין שהגדמ"ע היא אצלנו כפקדון אך הפלסטינים רגזו...

אנחנו נצטרף לכל מפקדה שתגשים את המערכה והמטרה הלאומית ללא תסביכים וללא רגישות. אך... מצרים הגיעה לבגרות ואין לה צורך במישהו שיכוון לה את הדרך.

פלסטינים

5. כשאני אומר ש-1976 היא "שנת פלסטין" הרי השתלשלות הטבעית של העניינים אחרי הפרדת הכוחות במצרים ובגולן,מובילה להסדר סופי. אין צעדים נוספים(דהיינו, סאדאת אינו מביא בחשבון כאן הסדר ביניים עם ירדן).הפרדת הכוחות האחרונה תהיה הגבול ואלו הפתרון הסופי לא ייתכן שיושג, מבלי שישתתפו בו הפלסטינים, שכן הם יסוד העניין. ישנה התחייבות הנשיא פורד כלפי,לפיה חייב ההסדר הסופי לכלול הפלסטינים כצד השווה לנו... לדעתי קיימת אפוטרופסות על הפלסטינים . בריה"מ... מפעילה את סוריה ואת הפלסטינים.

לגבי הפתרון הסופי, עלינו לצפות עד שיתרחש הדבר שאללה רוצה בו והוא שאחינו הפלסטינים יתאחדו ויקימו ממשלה זמנית. חבל שלא שמעו לי לפני שלש שנים כשבקשתי זאת מהם...

ל ב נ ו ן

6. שואת בלבנון תהיה גרועה יותר משואת פלסטין ב-1948; בהתערבות ישראל, בהתערבות ארה"ב, בריה"מ ובכל התערבות שתהיה. אללה יודע כי הענינים כפי שהם מתנהלים עתה ייצאו משליטת כולנו.

ס ו ר י ה

7. בעיקר חזרה על דברים שנאמרו בעבר.

ה ע ר כ ה

8. הראיון מיועד לעולם הערבי ולארה"ב ערב נסיעתו ולבריה"מ.

9. סאדאת חוזר ומתפלמס עם הסורים לפי הקוים הידועים.

10. יש לראות את דבריו על כך שאת בעיותיה שלה יכולה מצרים לפתור על ידי הסכמה לסיום מצב המלחמה, כהוכחה לנאמנותו לענין הערבי ולא כאיום.

11. דבריו החיוביים כלפי ארה"ב וכלפי פורד וקיסינג'ר אישית, מיועדים הן לדעת הקהל האמריקנית והן לשני המנהיגים, ערב ביקורו בארה"ב. הם משמשים גם כהצגת התקרבותו לארה"ב כלפי המתנגדים לכך בעולם הערבי ואף תזכורת לסובייטים בהצביעם על ההבדל בין התנהגות ארה"ב להתנגדותם הם.

12. בדבריו על בריה"מ נמשך קו המתינות היחסית, שנקט כלפיה כבר בנאומו ב-18.10. (על הסיבות ראה סיקור נושא 222/75 מ-22.10.75).

13. כלפי הפלסטינים ממשיך סאדאת במאמץ להרחיקם מסוריה ולקרבם למצרים, תוך כדי כך, מוכיחם על התנהגותם כלפי מצרים-הדואגת הנאמנה להם.

14. הזכרת הצהרת אלכסנדריה ב-1974, היא מחווה כלפי חוסיין העשוי לתרום לעידוד הסיכוי שהמלך יסכים לחילופי הביקורים עם מצרים ובו בזמן עשוי לרמוז לפלסטינים, כי בידי מצרים אמצעי לחץ כלפיהם. אולם, מבחינה מעשית איננו מביא בחשבון הסדר חלקי עם ירדן,שהרי הוא מזכיר הסדר נוסף בגולן כשלב אחרון לפני הסדר סופי.

15. סאדאת נמנע מלהבטיח, כי מצרים תצטרף למלחמה אפשרית בין סוריה וירדן לישראל. אף התיחס לאפשרות כי מצרים תסתפק בכך שתקדם בברכה כל מי שישתתף במערכה וכי זה עניינן של סוריה וירדן. מאידך, חזר על כך שמצרים ממלאת את תפקידה ואחריותה..

16. בדבריו על שואה אפשרית בלבנון הוא מנצל את האזהרות הישראליות על מנת להבהיל ולהרתיע את הסורים ולהדגיש, עד כמה חיונית הרגעה שם.

17. הוא לא נשאל על הסדר הביניים ומצדו לא העלה את הנושא.

משרד החוץ
המרכז למחקר
ולתכנון מדיני

סיקור נושא

ש מ ר

221/75

ירושלים, יז' בחשון תשל"ו
22 אוקטובר 1975

נאום סאדאת במועצת העם המצרית
(שידורי מצרים 18.10.75)

נקודות עיקריות בנאום

1. יחסי החוץ ומדיניות בינגושית

א. אנו תומכים בכל בעיה צודקת ובכל תנועת שחרור לאומית. אנו מאמינים במגילת האו"ם ודורשים מחזולת לכבד את האו"ם ולבצע אמנותיו והחלטותיו. אנו עדיין ממלאים את האחריות הנובעת מתפקידנו ההנהגתי במסגרת קבוצת הבלתי מזדהות ובמסגרת החברות באח"א.

ב. ביחס לשתי המעצמות, המדינות האחרות בעלות ההשפעה והאחריות והגושים הבינלאומיים כגון השוק האירופי המשותף - ידינו מושטות לכל. איננו מציבים תנאי לגבי הפעולה המשותפת, אלא הבנת המציאות שלנו וכבוד רצוננו הלאומי. כן קיים תנושא של מידת שתוף הפעולה של צד כלשהו בפתרון בעיותינו: נבראשן בעיית המאבק הערבי-ישראלי בכלל, וזכויות העם הפלסטיני-בפרט. גם בכך אנו רואים אחד מקני המידה של ידידות.

ג. הבאנו ביחד עם מועצת העם קץ לתפקיד המומחים הסובייטים במצרים ותמכתם בי ובכוחות המזויינים, על ידי הקצבת הסכומים הדרושים, כשקבלתי ההחלטה בדבר גיוון מקורות הנשק, כדי שלא להיות מוגבלים במקור אחד - בריה"מ.

ד. הסכמתם להתחיל בבניית תעשייה צבאית-ערבית משותפת. סייעתם לי במעבר מקשרי ידידות מיוחדים במינם עם בריה"מ וקשרי איבה מיוחדים עם ארה"ב למערכת מאוזנת של קשרי ידידות ואינטרסים עם כל אחת מהמעצמות ללא הבדל וללא הערכה מופרזת לסוציאליזם של האחת ולקפיטליזם של האחרת.

2. ישראל

א. מטרתנו הראשונה: שחרור כל האדמות הערביות הכבושות והחזרת הזכויות של העם הפלסטיני, תוך מתן אפשרות לנהל לן את ענייניו בעצמו ומתן מופש לקבוע לו את עתידו. בנושא זה אין לנו אדמה ערבית שהיא יקרה פחות מאדמתנו; שכן ירושלים, שכם, חברון והחרמון אינם יקרים פחות מקנטרה ואל-עריש.

ב. מדיניותנו מבוססת על עקרון האפקטיביות והפעולה הגמישה, תוך יציבות המטרה, על אי-התמצת הזדמנות לשחרר כל חלק מהאדמה הערבית, בכל מקום שהוא ועל אי-צמצום הלחץ למען נסיגה חדשה. כל בר-דעת יודע שהשחרור המלא לא יתבצע בבת אחת, אולם מה שחשוב הוא-המשכיות הלחץ, הפעולה והנסיגות.

2/..

ג. כשנהלנו מו"מ על הפרדת הכוחות השניה לא דברנו על מצרים בלבד, אם כי היינו יכולים להשיג על ידי כך הרבה יותר. השגנו הבטחות מהנשיא פורד - לא בשמו בלבד, אלא בשם ממשלת ארה"ב - שלפיהן תבוצע הפרדת דומה בחזית הסורית וייעשה צעד בכוון של הכרה בזכויות העם הפלסטיני.

ד. הנשק האמריקני שלא היה בישראל לפני המערכה, הגיע אליה אל לב המערכה ישירות לחזית. דבר זה מובא בחשבון תמיד על ידינו. בהזדמנות זו, מביע אני דאגתנו והתנגדותנו לכל הסלמה מצד ארה"ב בחימוש ישראל, בפרט-מבחינת סוג הנשק. דבר זה אינו עולה בקנה אחד עם התפקיד אותו ממלאה ארה"ב עתה באזור. הסלמה חד צדדית נקרם בהסלמה מצדנו; התוצאות בתחום זה ברורות לכל.

ה. אנו לא הנחנו את הנשק ולא חתמנו על מסמך סופי כלשהו. מאמצינו לתמוך באחינו הערבים ולקחת בחשבון את גורמי הכוח, ידועים לכל ואנו מודעים לכך שבלי הכנה מתמדת למלחמה, לא נוכל להגיע לשלום שניתן לתארו כצודק.

3. <u>תזירת הערבית</u>

א. <u>הפלסטינים</u>: פעם הזהרתי מפני מעורבות של גורמים ערביים אחרים בשורות העם הפלסטיני כאמצעי לחץ על מנהיגותו. נתקבלה החלטה בנדון ברבאט, אך היא לא בוצעה. למעורבויות אלה השלכה על מצב הפלסטינים והן גורמות לכך שהם יאבדו זמן והזדמנויות. התחייבותנו כלפי הפלסטינים בעינה עומדת למרות הכל, בפרט-כשאחד הדברים היסודיים בחישובינו הוא ששנת 1976 תהיה שנת פלסטין.

ב. <u>לבנון</u>: האירועים אינם מאיימים רק על עצם קיומה של לבנון, אלא גם מאיימים לגרור את האיזור כולו לאירועים מעורפלים ולפתוח פרצה גדולה לפני ישראל בתחום המדיני, התעמולתי והצבאי, בפרט לגבי הקיום הפלסטיני, שם הטרגדיה בלבנון עלולה להיות גדולה יותר בהיקפה מאשר אסון פלסטין ב-1948. אנו מאחלים ללבנון כל מה שביקשו מייסדיה ואין לי, אלא להפנות קריאה זו שכל הצדדים יבינוה: הסירו את ידיכם מלבנון.

4. <u>במישור הפנימי</u>

א. ניפוץ כל המכשולים המפריעים לפתיחות. יהיה זה פשע אם נבזבז הזדמנות זו. אכן, יש אצלנו הרבה דברים שיש לשנותם והמכריעים בהם, הם החוקים והתקנות. יש לשבור הרבה צווארי בקבוק.

ב. השתתפנו ביחד בקביעת מדיניות הפתיחות הכלכלית ועברנו מסדרים סוציאליסטיים מיובאים, הנשענים על רגל אחת תפוחה בגלל הביורוקרטיה, דהיינו-הסקטור הציבורי, לסוציאליזם מצרי ערבי, שהוא סוציאליזם הרווחה הנובע משרשים לאומיים ופטריוטיים והנשען על שתי רגליים חזקות שהן הסקטור הציבורי והסקטור הפרטי.

3/..

ה ע ר כ ה

5. חשיבות הנאום - בקרבת מועד יציאתו של סאדאת לארה"ב. נראה שבהקשר זה של תכנת דעת הקהל האמריקנית יש לראות את הזכרת גרוש המומחים הסובייטים, ההחלטה על גיוון מקורות הרכש הצבאי, זניחת הסוציאליזם המיובא והמשך מדיניות הפתיחות הכלכלית. עם זאת, נימת דבריו כלפי בריה"מ, בהשוואה לנאומו ב-28.9 שבו עשה סאדאת חשבון מפורט ונוקב עמה-מתון יותר.

6. סאדאת לא העלה כל רעיון חדש באשר למהלכים הבאים. להיפך, חזר והדגיש את ההבטחות שקבל מהנשיא פורד בשם ממשלת ארה"ב בנושאי סוריה והפלסטינים ונתן לכך משנה תוקף בהכרזתו שהשחרור המלא לא יתבצע בבת אחת, דהיינו, יש להמשיך בשיטת השלבים, במקביל-ניכרת גם נימה של אפולוגטיקה כלפי העולם הערבי, ובמיוחד בדבריו שלא חתם על הסכם סופי.

7. נראה, שאין חידוש מהותי בדבריו של סאדאת שבלי הכנה מתמדת למלחמה לא ניתן יהיה להגיע לשלום, ועיקר טענותיו כנגד בריה"מ במשך השנים שלפני מלחמת אוקטובר ולאחריה היה, שהיא שוללת ממנו את מרכיב העצמה הצבאית ובכך מעמידה אותו בעמדה מדינית נחותה מול ישראל.

8. יצויין, שסאדאת לא פירט לאן יפנה, כדי לאזן מצדו אספקת נשק מתוחכם וחדיש יותר לישראל.

9. סאדאת, כפתמי לפניו (בראיון לאהראם 11.10), לא פרט מה המשמעות האופרטיבית של קביעת שנת 1976 כשנת הפלסטינים ואיזה השלכות יש לכך על המהלכים הבאים לפתרון הסכסוך ועל היחסים עם ירדן ועם סוריה (שהכריזה על הקמת חזהגה משותפת עם הפלסטינים). ככל הידוע, טרם נדון הרעיון בפורום בינערבי כלשהו, ועדיין לא היו עליו תגובות פומביות, ביחוד מהצדדים המעוניינים ישירות.

כל המוסר תוכן מסמך זה, בולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך - עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסי חוץ וסודות רשמיים),
תשי"ז - 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס-מסווג

סודי

מס. 321
נשלח 171615 אוק 75

אל: המשרד
מאת: וושינגטון

המרכז העתק מצפא.
אחר הכתבים הדיפלומטים שמע ממקור בבית חלבן שסיבת ביקורו של סאדאת ביוסטון תית
לא רק לבקר במרכז השיגור לחלל, אלא גם בבית החולים הגדוע של יוסטון כדי לחבדק שם
על ידי DR. DEBACY שנחשב למומחה מספר אחד באיתב למלות לב.
אותו כתב התקשר לשגרירות המצרית שכרגיל לא ידעה אם תמיפור נכון, אך תמשיך לבדוק את
העניין גם במחמד ושם אישרו לו את חדבר והסבירו שסאדאת על בעבר מתקף לב ותוא רוצה
לחבדק עי מומחה בינלאומי ליבדיקה שגרתית ושלא חלה כל הרעה במצבו בזמן תאחרון שיחייב
בדיקה כזאת. דר דבאקי חינו ממוצא לבנוני, אדם מפרסם באיתב שבצע בעבר כמה
השתלות לב.

פזנר

שחת רתם [illegible] מנכל ממנכל י. רביב מצפא תקר רם אמן

אב/מת